



Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 20. juli 2015
(OR. en)

11083/15

CFSP/PESC 435
COPS 245
FIN 527
PE 128

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	10549/15
Vedr.:	De vigtigste aspekter og de principielle valg inden for FUSP (del II, afsnit E, punkt 25, i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013) - 2014 - Udkast til årsrapport fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til Europa-Parlamentet

Vedlagt følger til delegationerne "De vigtigste aspekter og de principielle valg inden for FUSP (del II, afsnit E, punkt 25, i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013) – 2014 – Udkast til årsrapport fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til Europa-Parlamentet", som Rådet godkendte den 20. juli 2015.

**Udkast til årsrapport fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og
sikkerhedspolitik til Europa-Parlamentet**

De vigtigste aspekter og de principielle valg inden for FUSP

– 2014 –

INDLEDNING	15
1. Eksempler på EU's indsats i verden	16
2. Kommende udfordringer	20
A. Oversigt over aktiviteterne i de enkelte regioner	21
1. De sydlige nabolande, fredsprocessen i Mellemøsten og Den Arabiske Halvø	21
1.1. Nordafrika	21
1.1.1. Algeriet	21
1.1.2. Marokko.....	22
1.1.3. Tunesien.....	23
1.1.4. Libyen.....	24
1.2. Mellemøsten	25
1.2.1. Egypten.....	25
1.2.2. Jordan.....	26
1.2.3. Libanon.....	27
1.2.4. Syrien.....	28
1.2.5. Fredsprocessen i Mellemøsten.....	30

1.3.	Den Arabiske Halvø, Iran og Irak	35
1.3.1.	Golfstaternes Samarbejdsråd og dets medlemsstater.....	35
1.3.2.	Iran.....	36
1.3.3.	Irak.....	38
1.3.4.	Yemen.....	41
1.4.	Regionalt samarbejde	42
1.4.1.	Den Arabiske Liga.....	42
1.4.2.	Den Islamiske Samarbejdsorganisation (OIC)	43
1.4.3.	Middelhavsunionen.....	43
2.	Rusland, de østlige nabolande og Centralasien.....	44
2.1.	Den Russiske Føderation.....	44
2.2.	Det Østlige Partnerskab: multilaterale forbindelser	48
2.3.	Sortehavssynergien.....	51
2.4.	Det Østlige Partnerskab: bilaterale forbindelser	52
2.4.1.	Ukraine	52
2.4.2.	Hviderusland.....	58
2.4.3.	Republikken Moldova	60
2.4.4.	Georgien	63

2.4.5.	Aserbajdsjan	66
2.4.6.	Armenien	66
2.4.7.	Nagorno Karabakh-konflikten	67
2.5.	Centralasien	68
2.5.1.	Regionale forbindelser	68
2.5.2.	Bilaterale forbindelser	69
3.	Det vestlige Balkan	71
4.	Tyrkiet og Vesteuropa	79
4.1.	Tyrkiet	79
4.2.	Vesteuropa	83
5.	Asien og Stillehavet	86
5.1.	Møde mellem Asien og Europa (ASEM)	86
5.2.	Østasien	87
5.2.1.	Kina	87
5.2.2.	Hongkong SAR	88
5.2.3.	Taiwan	89
5.2.4.	Japan	89

5.2.5.	Republikken Korea	90
5.2.6.	Den Demokratiske Folkerepublik Korea	91
5.2.7.	Mongoliet.....	92
5.3.	Sydøstasien.....	93
5.3.1.	Sammenslutningen af Stater i Sydøstasien (ASEAN)	93
5.3.2.	Burma/Myanmar.....	93
5.3.3.	Thailand	94
5.3.4.	Cambodja.....	94
5.3.5.	Indonesien.....	95
5.3.6.	Filippinerne.....	95
5.3.7.	Vietnam	96
5.3.8.	Singapore	96
5.3.9.	Malaysia.....	97
5.3.10.	Brunei	97

5.4.	Sydasien.....	98
5.4.1.	Den Sydasiatiske Sammenslutning for Regionalt Samarbejde (SAARC).....	98
5.4.2.	Indien	98
5.4.3.	Nepal.....	99
5.4.4.	Bahamas.....	99
5.4.5.	Afghanistan.....	99
5.4.6.	Pakistan.....	101
5.4.7.	Bangladesh.....	102
5.4.8.	Sri Lanka.....	103
5.4.9.	Maldiverne	104
5.5.	Stillehavsområdet	104
5.5.1.	Australien.....	104
5.5.2.	New Zealand.....	105
5.5.3.	Fiji.....	107
5.5.4.	Salomonøerne	107
5.5.5.	Regionale spørgsmål.....	108

6.	Afrika	108
6.1.	Den Afrikanske Union.....	108
6.2.	Vestafrika	111
6.2.1.	Sikkerhed og udvikling i Sahel.....	112
6.2.2.	Mauretanien	113
6.2.3.	Mali.....	114
6.2.4.	Niger	115
6.2.5.	Burkina Faso.....	116
6.2.6.	Senegal.....	117
6.2.7.	Gambia.....	119
6.2.8.	Guinea-Bissau.....	120
6.2.9.	Guinea.....	121
6.2.10.	Sierra Leone	122
6.2.11.	Liberia	122
6.2.12.	Elfenbenskysten.....	123
6.2.13.	Togo.....	124
6.2.14.	Nigeria.....	125
6.3.	Østafrika	126
6.3.1.	Djibouti	127

6.3.2.	Eritrea	128
6.3.3.	Etiopien.....	129
6.3.4.	Somalia	129
6.3.5.	Sydsudan.....	131
6.3.6.	Kenya.....	132
6.3.7.	Madagaskar.....	133
6.3.8.	Mauritius.....	134
6.3.9.	Seychellerne.....	134
6.3.10.	Tanzania	135
6.3.11.	Uganda.....	136
6.4.	Centralafrika.....	138
6.4.1.	De Store Søers Område og Den Demokratiske Republik Congo (DRC)	138
6.4.2.	Den Centralafrikanske Republik (CAR).....	143
6.5.	Sydafrika	144
6.5.1.	Angola	145
6.5.2.	Namibia	146
6.5.3.	Botswana.....	146
6.5.4.	Zambia	146
6.5.5.	Zimbabwe	147

6.5.6.	Sydafrika.....	147
6.5.7.	Swaziland.....	148
6.5.8.	Lesotho	149
6.5.9.	Mozambique	149
6.5.10.	Malawi.....	150
7.	Nord-, Syd- og Mellemamerika.....	151
7.1.	USA og Canada	151
7.1.1.	USA	151
7.1.2.	Canada	153
7.2.	Latinamerika og Caribien.....	154
7.2.1.	Biregionale forbindelser	154
7.2.2.	Subregionale forbindelser.....	155
7.2.3.	Bilaterale forbindelser	157
B.	Håndtering af trusler og globale udfordringer	164
1.	Ikkespredning og nedrustning.....	164
1.1.	Ikkespredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler.....	165
1.1.1.	Ikkespredningstraktaten.....	165
1.1.2.	Traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger	166

1.1.3.	Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA)	167
1.1.4.	Konventionen om forbud mod kemiske våben.....	167
1.1.5.	Konventionen om forbud mod biologiske våben og toksinvåben	168
1.1.6.	Eksportkontrol	169
1.1.7.	Den internationale adfærdskodeks mod spredning af ballistiske missiler.....	170
1.1.8.	Aktiviteter i det ydre rum	170
1.2.	Konventionelle våben.....	171
1.2.1.	Traktaten om våbenhandel.....	171
1.2.2.	Håndvåben og lette våben.....	172
1.2.3.	Personelminer og klyngeammunition.....	173
1.2.4.	Eksportkontrol	174
1.2.5.	Wassenaararrangementet	174
2.	Tværregionale trusler og globale udfordringer	174
2.1.	Organiseret kriminalitet.....	174
2.2.	Maritim sikkerhed	175
2.3.	Cyberpolitik og cybersikkerhed	177
2.4.	Kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear risikobegrænsning	178
2.5.	Energi	178

2.6.	Klimaændringer	180
2.7.	Migration	181
2.8.	Narkotika	183
2.9.	Ansvarlig tilvejebringelse af mineraler	184
2.10.	Terrorbekæmpelse	185
C.	Bidrag til en mere effektiv multilateral orden (FN, Europarådet, OSCE, G7/G8/G20)	187
1.	FN	187
2.	Fred og sikkerhed	188
3.	Menneskelig, økonomisk og social udvikling og udviklingsdagsordenen for tiden efter 2015	189
4.	Samarbejde med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene)	191
5.	G7/G20	182
6.	Europarådet	193
7.	Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa	193
D.	Støtte til demokrati, menneskerettigheder, humanitær folkeret og retsstatsforhold	197
1.	Fremme af menneskerettigheder, humanitær folkeret, demokrati og retsstatsforhold	197
2.	Menneskerettigheder i alle EU's politikker	198
3.	Gennemførelse af EU's prioriteter på menneskerettighedsområdet	200

4.	Menneskerettigheder i alle eksterne politikker	206
5.	Demokrati og retsstatsforhold	209
6.	Fremme af universalitet på multilateralt og regionalt plan	210
E.	Samlet tilgang, konfliktforebyggelse, mægling og kriserespons	211
1.	En samlet tilgang	211
2.	Konfliktforebyggelse og mægling	212
3.	Kriserespons og operationel koordinering	214
F.	Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik	215
1.	Mere kapacitet	215
1.1.	Kapaciteter	217
1.1.1.	Civile kapaciteter	218
1.1.2.	Militære kapaciteter	219
1.1.3.	EU's Satellitcenter	221
1.2.	Erfaringer og uddannelse	222
1.2.1.	Erfaringer	222
1.2.2.	Uddannelse og øvelse	223
1.3.	Koncepter for tiltag inden for FSFP	226

2.	Større effektivitet	228
2.1.	Partnerskaber	228
2.2.	Kampgrupper og hurtig reaktion	232
3.	Mere sammenhængende.....	232
3.1.	Forbindelse mellem intern og ekstern sikkerhed.....	232
3.2.	Civil-militære synergier	234
DEL II: VEJEN FREM MOD 2015.....		235
1.	Nabolandene.....	235
2.	Europa og Centralasien	242
3.	Afrika	245
4.	Nord-, Syd- og Mellemamerika	247
5.	Asien og Stillehavsområdet	250
6.	International sikkerhed.....	255
7.	Menneskerettigheder og demokrati.....	260
8.	Globale spørgsmål.....	261
Bilag I: Overblik over retsakter på FUSP-området (restriktive foranstaltninger) 2014.....		264
Bilag II: Appearances before the European Parliament in 2014.....		275
1.	Appearances of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014	275

2. Appearances on behalf of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014.....	276
3. Appearances of Senior EEAS Representatives before the European Parliament in 2014 and Exchanges of views with newly appointed Heads of Delegation.....	281
Bilag III: Erklæringer	288
Bilag IV: FUSP-budget 2014	291
Bilag V: Vurdering af FUSP's samordning med og komplementaritet i forhold til EU's øvrige eksterne finansielle instrumenter.....	295

DEL I: ET TILBAGEBLIK PÅ 2014

INDLEDNING

2014 var et afgørende år for Den Europæiske Unions fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP). Væbnede konflikter, ødelæggelser og tab af menneskeliv i Den Europæiske Unions nabolande krævede en hurtig og beslutsom indsats og viste, at der er behov for en virkelig forenet europæisk fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

I løbet af det seneste år har EU anvendt hele sin vifte af instrumenter – både inden for og uden for FUSP – som et svar på disse udfordringer med henblik på at tackle dem på en integreret måde og for at lette deres virkninger på de berørte lande samt Europa. De større globale ændringer, der er drivkraften bag de talrige og samtidige kriser, som vi har oplevet, fremhæver også behovet for at formulere en langsigtet strategi for EU's optræden udadtil.

For at afspejle denne samlede tilgang omfatter denne rapport, hvor det er relevant, henvisninger til en række politikker og instrumenter, der ikke er omfattet af FUSP, f.eks. udviklingssamarbejde, handel og humanitær bistand.

I 2014 tiltrådte en ny ledelse, der engagerede sig i en endnu større koordination mellem Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, Europa-Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaterne med henblik på at opretholde en global rækkevidde for EU's støtte til fred, demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettigheder.

Året igennem sammenkoblede EU diplomati med nye og eksisterende missioner inden for rammerne af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) på stedet, humanitære interventioner i områder, der var ramt af kriser samt udviklingsbistand til nødlidende. Vi arbejdede også tæt sammen med internationale, regionale og lokale partnere.

EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bidrager til global fred og sikkerhed på flere måder. For det første er EU direkte involveret i – og leder i nogle tilfælde – internationale fredsforhandlinger på vegne af det internationale samfund, for eksempel mellem Beograd og Pristina samt atomforhandlingerne med Iran.

For det andet kan EU kombinere en bred vifte af værktøjer – politiske og økonomiske – til at tackle vigtige udenrigspolitiske udfordringer. I en verden, hvor sikkerhedsmæssige udfordringer bliver stadig mere komplekse, tilføjer EU's tilgang til den eksterne indsats en særlig værdi ved at sætte ind over for alle dimensioner af en krise fra dens rødder til dens umiddelbare manifestation. Vi ser fordelene ved en sådan tilgang i situationer, der er så forskelligartede som EU's indsats for at imødegå krisen i Ukraine samt hvordan EU har behandlet bekæmpelsen af pirateri på Afrikas Horn.

For det tredje arbejder EU tæt sammen med internationale og regionale partnere – og støtter dem materielt – i at tackle regionale udfordringer, hvor kun kollektive bestræbelser kan give resultater, som f.eks. klimaændringer, bæredygtig udvikling, katastroferisikostyring og katastrofehjælp. 2014 var et afgørende år for forberedelsen af vores forhandlinger inden for rammerne af FN hen imod udviklingsmålene for perioden efter 2015, Sendairammen for katastrofeforebyggelse 2015-2030 og De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer. Med henblik på at fremme demokrati sendte Den Europæiske Union valgobservationshold til Maldiverne, Guinea-Bissau, Malawi, Egypten, Kosovo¹, Mozambique og Tunesien. EU intensiverede også samarbejdet med sine regionale og strategiske partnere for at imødegå globale trusler og udfordringer.

1. Eksempler på EU's indsats i verden

Denne rapport viser dybden og bredden af EU's engagement i verden. Følgende eksempler giver et indblik i de forskellige områder af Unionens optræden udadtil, hvor EU har gjort en forskel.

¹ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

I hele 2014 har Den Europæiske Union fokuseret sin indsats på at nedtrappe krisen i Ukraine og arbejdet hen imod en varig løsning og støttet adskillige initiativer med dette formål. De politiske initiativer gik hånd i hånd med en stor støttepakke på 11,1 mia. EUR for de kommende syv år med henblik på at bidrage til at stabilisere Ukraines økonomiske og finansielle situation, støtte en fredelig overgang, tilskynde til politiske og økonomiske reformer og støtte en inklusiv udvikling. For at hjælpe Ukraine med at sikre sin energisikkerhed formidlede EU en aftale, der giver mulighed for, at gasforsyningen kan fortsætte indtil udgangen af marts 2015. EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine (FSFP-missionen) blev også officielt indledt i december 2014.

Samtidig vedtog EU restriktive foranstaltninger i forbindelse med den ulovlige russiske annektering af Krim og destabiliseringen af de østlige dele af Ukraine.

Forhandlingerne om en ny aftale mellem EU og Rusland samt visumdialogen blev suspenderet sammen med flere samarbejdsprogrammer mellem EU og Rusland.

Mens døren for dialog med Rusland forblev åben, gjorde Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik det klart, at EU's engagement for så vidt angår international ret og universelle værdier er ufravigeligt.

De sydlige nabolande – Syrien og Irak

EU fordømmer de grusomheder og menneskerettighedskrænkelser og overgreb, der er begået i Syrien, navnlig af Assadstyret såvel som ISIL/Da'esh, Jabhat al-Nusra og andre terrorgrupper. Som reaktion på den syriske befolknings akutte behov har EU stået i spidsen for den internationale reaktion med mere end 3 mia. EUR siden konfliktens begyndelse, og oprettelse af et regionalt Trust Fund ("madad") for at imødegå krisen blev godkendt af medlemsstaterne. Dette gør EU til verdens største donor i forbindelse med håndteringen af følgerne af denne krise.

EU støttede fuldt ud den indsats, som FN's og Den Arabiske Ligas fælles særlig repræsentant, Lakhdar Brahimi, og hans efterfølger, FN's særlige udsending, Staffan de Mistura, har gjort med henblik på at opnå en strategisk nedtrapning af volden som et grundlag for en bredere politisk proces.

I hele 2014 fortsatte EU sin politik med at fremme en politisk løsning på konflikten og samtidig også indføre og håndhæve restriktive foranstaltninger rettet mod Assadstyret og dets tilhængere, så længe undertrykkelsen fortsætter. EU var også i forreste række for så vidt angår støtte til forslagene om at placere Syriens anmeldte kemiske våben under international kontrol og deres efterfølgende ødelæggelse.

I Irak opretholdt EU sit tilsagn om at støtte landet. Frem for alt har vi opfordret den irakiske regering til at nå ud til alle irakiske samfund og fremme forsoning og reformer. Stillet over for en vanskelig sikkerhedssituation har EU arbejdet tæt sammen med FN og andre internationale aktører på stedet.

Den højtstående repræsentant udarbejdede sammen med Europa-Kommissionen og medlemsstaterne EU's første samlede strategi for håndtering af krisen i Syrien og Irak og for den trussel, som ISIL/Da'esh udgør.

Strategien samler EU's og medlemsstaternes initiativer og øger deres effektivitet med en betydelig finansieringspakke med henblik på at tage hånd om følgende prioriteter: nødhjælp, stabilisering og udvikling i regionen samt bekæmpelse af truslen fra terrorgrupper. Disse foranstaltninger er rettet mod Syrien og Irak, men også Libanon, Jordan og Tyrkiet.

Den Centralafrikanske Republik

I løbet af 2014 spillede EU sammen med internationale partnere en aktiv rolle i at stabilisere Den Centralafrikanske Republik (CAR) og bringe landet tilbage på sporet hen imod en holdbar genopretning.

Som en del af sin samlede tilgang til krisen i CAR mobiliserede EU alle forhåndenværende instrumenter, herunder en militær FSFP-operation. Den 1. april 2014 iværksatte Rådet operation EUFOR RCA for at støtte den internationale indsats med henblik på at tilvejebringe et sikkert miljø i hovedstaden Bangui og beskytte de mest truede befolkninger. EU organiserede et minitopmøde om CAR i tilknytning til topmødet mellem EU og Afrika den 2. april, hvor deltagere på højt plan samledes, herunder FN's generalsekretær, Ban Ki-moon.

EU og dets medlemsstater har i væsentlig grad øget deres humanitære engagement i Den Centralafrikanske Republik i 2014 og arbejdede tæt sammen med FN og andre organer om at yde så megen bistand på stedet som muligt. I lyset af de vedvarende spændinger mellem lokalsamfund og den sociale strukturs fuldstændige sammenbrud i landet har EU lagt særlig vægt på at bekæmpe straffrihed samt at genoprette retsstatsforhold. EU fokuserede også på at fremme dialog, nedtrappe spændingerne og opbygge tillid mellem lokalsamfund. Dette gik hånd i hånd med lanceringen af EU's multidonor udviklingstrustfond til støtte for landet.

Effektiv multilateralisme og partnerskaber

I en stadig mere kompleks og forbundet verden afhænger EU's effektivitet i håndteringen af globale udfordringer af stærke partnerskaber. I hele 2014 har Den Europæiske Union arbejdet hen imod en uddybning af forbindelserne med ligesindede partnere verden over i form af stærkere bilaterale, regionale eller multilaterale forbindelser.

EU og FN er vigtige partnere i forhold til fred og sikkerhed. EU er vedblevet med at være en pålidelig og engageret partner for De Forenede Nationer, både i forbindelse med forebyggelse og håndtering af kriser og som forsvarer for menneskerettigheder, retfærdighed, lighed og ligestilling, god regeringsførelse, demokrati og retsstatsprincippet.

EU har også en klar vision og en indflydelsesrig rolle i debatter om dagsordenen for perioden efter 2015 og de internationale forhandlinger om en ny global klimaaftale i 2015.

2. Kommende udfordringer

EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er fastlagt på baggrund af et fragmenteret, men gensidigt afhængigt globalt miljø, der er stadig mere komplekst, uklart og uforudsigeligt. Disse globale forandringer vil kræve en beslutsom indsats på EU's vegne, som bygger på enighed og evnen til at identificere udfordringer tidligt og planlægge frem i tiden, men også til at reagere hurtigt på ændrede omstændigheder.

I 2015 vil EU fortsat fokusere på at stabilisere situationen i nabolandene og samtidig fremme freden og velstanden i hele verden. Det vil fortsat engagere sig aktivt for at finde en fredelig og holdbar løsning på konflikten i Ukraine. Mod syd vil det ud over at rette sin fulde opmærksomhed mod at bringe lidelserne til ophør for de millioner af mennesker, der er berørt af konflikten i Syrien og Irak og den frygt og vold, der spredes af ISIL/Da'esh, også optrappe sin indsats for at tackle den aktuelle krise i Libyen og håndtere migrationspresset.

Mere end ti år efter at den europæiske naboskabspolitik blev vedtaget første gang har situationen ved EU's grænser ændret sig betydeligt. Det er derfor, at der i 2015 vil ske en revision af den europæiske naboskabspolitik for at sikre, at EU's politikker i nabolandene er tilpasset den aktuelle situation på stedet, EU's interesser og de differentierede mål og behov i de pågældende lande.

Dette år er også afgørende for så vidt angår flere internationale forhandlinger. Udsigten til en atomaftale med Iran giver en historisk mulighed for at tage hensyn til bekymringer om, hvorvidt Irans nukleare berigelse har fredelige formål og kunne danne grundlaget for det fremtidige samarbejde med Iran på vigtige politikområder. Forhandlingerne om en ny global klimaaftale samt den globale udviklingsramme, herunder bæredygtige udviklingsmål for perioden efter 2015 vil være vigtige skridt hen imod en mere bæredygtig fremtid. EU befinder sig i en vigtig fase i forhandlingerne om et transatlantisk handels- og investeringspartnerskab (TTIP) med USA, som besidder potentiale til at fremme beskæftigelse og vækst på begge sider af Atlanten. TTIP har også en vigtig geopolitisk og geoøkonomisk dimension ved at styrke de transatlantiske forbindelser midt i den globale usikkerhed og beskytte fælles standarder. Året vil også være afgørende i forbindelse med kortlægningen af vejen frem for Unionens optræden udadtil, mens den overvejer, hvordan alle dens instrumenter og eksterne politikker tilpasses med henblik på at reagere passende på trusler, udfordringer og muligheder i en ændret global sammenhæng. En ny ambitiøs og operationel europæisk sikkerheds- og udenrigspolitisk strategi vil være afgørende i denne henseende.

A. Oversigt over aktiviteterne i de enkelte regioner

1. De sydlige nabolande, fredsprocessen i Mellemøsten og Den Arabiske Halvø

1.1. Nordafrika

1.1.1. Algeriet

EU sendte en valgexpertmission (EEM) til præsidentvalget i april for at foretage en teknisk og mindre offentlig vurdering af processen end det ville have været tilfældet med en fuldt udbygget valgobservationsmission. Denne mission fremsatte en række anbefalinger, som primært fokuserer på gennemsigtighed og sporbarhed i processen.

I løbet af 2014 har dynamikken i den politiske dialog og i møderne inden for rammerne af associeringsaftalen fortsat med gode resultater. Ministeren Ramtane Lamamra mødtes med kommissær Stefan Füle i Bruxelles i april 2014. Inden for rammerne af associeringsaftalen mellem EU og Algeriet fandt et møde i associeringsudvalget sted i marts og et møde i associeringsrådet i maj. En protokol med henblik på at muliggøre Algeriets deltagelse i EU's programmer og agenturer blev paraferet i tilknytning til associeringsrådet. Flere møder i tematiske underudvalg og uformelle dialoger blev også afholdt i løbet af 2014. Forhandlingerne om en handlingsplan under den europæiske naboskabspolitik, der startede i andet halvår af 2013, fortsatte endvidere med yderligere tre møder i 2014. Algeriet vil blive omfattet af en tildeling på op til 148 mio. EUR for perioden 2014-2017.

Algeriet spillede en fremtrædende rolle som mægler i forbindelse med krisen i Mali. EU var tilknyttet denne indsats og EUSR for Sahel, Michel Dominique Reveyrand-de Menthon, deltog i drøftelserne mellem Malis myndigheder og oprørsgrupperne med den algeriske regering som vært.

1.1.2. Marokko

I 2014 blev Marokkos allerede tætte forbindelser til EU udviklet yderligere inden for en lang række områder. EU opretholdt en politisk dialog på højt plan med Marokko og fortsatte med at støtte den gradvise gennemførelse af reformer, som Marokko har gennemført efter vedtagelsen af den nye forfatning i 2012.

I løbet af 2014 løste EU og Marokko problemer i forbindelse med ændringer af ordningen for indgangspriser for frugt og grøntsager, der hovedsagelig vedrørte eksport af marokkanske tomater til EU. De første fiskeritilladelser til EU-fartøjer blev udstedt i september. Forhandlingerne om DCFTA (vidtgående og bred frihandelsaftale) er på standby, mens der afventes resultater af ledsagende undersøgelser for visse sektorer fra de marokkanske myndigheder. Forhandlingerne om et mobilitetspartnerskab (parallelle aftaler om visumlempelse og tilbagetagelse) startede i januar 2015.

Kommissærerne Štefan Füle og Johannes Hahn besøgte Rabat i henholdsvis maj og december. Mødet i associeringsrådet fandt sted den 16. december 2014. I de kommende år vil EU's partnerskab med Marokko fortsat blive omfattet af en betydelig tildeling af midler (et gennemsnit på 809 mio. EUR for perioden 2014-2017), som fastholder Marokko som en af de største modtager af finansiell og teknisk bistand fra EU til nabolande.

For så vidt angår Vestsahara udtrykte EU som i de foregående år sin støtte til FN's generalsekretærs og hans personlige udsending ambassadør Christopher Ross' bestræbelser på at opnå en retfærdig, varig og gensidigt acceptabel politisk løsning. Marokko er en del af FN's Menneskerettighedsråd i 2014-2016.

1.1.3. Tunesien

Gennemsigtige, inkluderende og troværdige præsident- og parlamentsvalg blev afholdt med succes i 2014 og blev anerkendt af EU's valgobservationsmission, der var udsendt fra september 2014 til januar 2015. Disse resultater fik bred støtte og ros fra EU og det internationale samfund.

De bilaterale forbindelser mellem EU og Tunesien udviklede sig positivt i 2014. I forbindelse med associeringsrådets møde den 14. april blev der opnået enighed om handlingsplanen vedrørende et privilegeret partnerskab; i marts blev den fælles politiske erklæring om et mobilitetspartnerskab vedrørende migrationsrelaterede spørgsmål undertegnet. Med nye myndigheder på plads efter valget forventes programmet for de bilaterale forbindelser igen at blive mere regelmæssigt, og der forventes fremskridt med de vigtigste sager (DCFTA og mobilitetspartnerskab). Dialogen om reformen af sikkerhedssektoren blev intensiveret i 2014 med henblik på at øge EU's støtte i fremtiden. Besøg af formanden for Det Europæiske Råd Herman Van Rompuy i februar, kommissær Štefan Füle i marts og Kommissionens næstformand Michel Barnier i september samt af ambassadørerne i Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité i juni viste EU's overordnede engagement i Tunesiens overgang.

1.1.4. Libyen

Den politiske og sikkerhedsmæssige situation i Libyen forværredes markant i 2014. I maj 2014 udnævnte EU Bernardino León, der indtil dette tidspunkt var EU's særlige repræsentant for det sydlige Middelhavsområde, til EU's særlige udsending for Libyen med henblik på at øge EU's støtte. Bernardino León blev udnævnt til FN-generalsekretærens særlige repræsentant i september 2014.

EU's samarbejdsindsats, som tager sigte på at støtte den politiske overgang, er blevet påvirket som følge af den igangværende konflikt. Optrapningen af volden har tvunget EU til, sammen med de fleste andre internationale partnere, at beslutte midlertidigt at flytte sin delegation og EUBAM-personalet, der er en civil FSFP-mission, som yder teknisk bistand og uddannelse vedrørende grænseforvaltning. På trods af vanskelighederne har EU ydet teknisk bistand i 2014, navnlig inden for områderne offentlig forvaltning, støtte til migranter og internt fordrevne, sikkerhed, uddannelse, medier, civilsamfundet og forsoning. EU støtter aktivt mæglingsbestræbelserne fra FN's mission i Libyen med henblik på at finde en fredelig løsning og for at sikre en uhindret videreførelse af Libyens politiske overgangsproces. EU udsendte en valgobservationsmission til valget af forfatningsforsamlingen i februar 2014.

Den fortsatte og markante forværring af den politiske og sikkerhedsmæssige situation forbliver en af de største udfordringer for EU. I overensstemmelse med den internationale indsats skal EU's aktiviteter fortsat være koordinerede og fokusere på at nå en politisk aftale/overgang, forbedre sikkerhedssituationen samt udvikle den institutionelle kapacitet. Den fremtidige udvikling af FSFP-aktiviteter, som gennemføres af EUBAM Libya, er genstand for medlemsstaternes strategiske revision i de relevante rådsorganer.

1.2. Mellemøsten

1.2.1. Egypten

EU er fast besluttet på at samarbejde med Egypten som en nøglepartner i regionen. Det glæder sig over de bestræbelser, som den egyptiske regering udfoldede i 2014 for at nå frem til våbenhvilen i Gaza og være vært for den efterfølgende donorkonference. I hele 2014 var EU fortsat engageret med Egypten i forbindelse med landets igangværende omstillingsproces. Besøg på højt niveau og regelmæssige kontakter blev gennemført for at understrege betydningen af en inklusiv proces, økonomisk støtte samt bekymringer vedrørende begrænsninger af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder med henblik på en vellykket og holdbar politisk overgang hen imod et solidt demokratisk system.

EU udsendte en EU-ekspertmission i januar 2014 for at observere folkeafstemningen om den nye forfatning og noterede sig, at forfatningsprocessen ikke var inklusiv og manglede plads til afvigende holdninger både under oprettelsen og kampagnen. I maj gennemførte EU en valgobservationsmission (EOM) i forbindelse med præsidentvalget, der udtalte, at valget fandt sted i en politisk vanskelig situation og var kritisk over for den partiske mediedækning og den meget begrænsede plads til afvigende meninger. Parlamentsvalget er fortsat uafklaret.

Den formelle dialog mellem EU og Egypten under den europæiske naboskabspolitik forblev endvidere de facto suspenderet. Handlingsplanen blev forlænget til marts 2015, idet forhandlingerne om en ny handlingsplan afventes. Konsultationer med det formål at genoplive den formelle dialog mellem EU og Egypten fandt sted i februar og december 2014 med det formål gradvist at genoptage underudvalgmøder og indlede forhandlinger om en ny handlingsplan i begyndelsen af 2015.

På samlingen i Rådet den 10. februar blev der vedtaget konklusioner, der beklagede den forværrede menneskerettighedssituation og mindede om konklusionerne fra august 2013, der målretter samarbejdet mod den socioøkonomiske sektor og civilsamfundet samt suspenderer eksportlicenser for udstyr, der kan anvendes til intern undertrykkelse².

I 2014 var de samlede midler, der stod til rådighed for Egypten, ca. 185 mio. EUR bestående af en landetildeling (115 mio. EUR) og midler fra naboskabsinvesteringsfaciliteten (ca. 70 mio. EUR).

EU's oprindelige afgørelse fra marts 2011 om at indføre restriktive foranstaltninger over for 19 enkeltpersoner med tæt tilknytning til den tidligere præsident Hosni Mubarak blev forlænget med endnu et år i marts 2014.

1.2.2. Jordan

Begivenheder på højt plan mellem EU og Jordan og gensidige besøg fortsatte hele året (associeringsrådet mellem EU og Jordan; besøgene fra Kommissær Štefan Füle og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik/næstformanden i Kommissionen (den højtstående repræsentant/næstformanden) i Jordan samt kong Abdullahs besøg i Bruxelles). Disse bekræftede, at der er meget vigtige politiske og økonomiske forbindelser mellem de to parter og EU's påskønnelse af den støtte og gæstfrihed, som Jordan har udvist over for de syriske flygtninge samt EU's tilsagn om fortsat at støtte Jordan. Jordan betragtes som en vigtig partner i arbejdet med at fremme fred, stabilitet og velstand i Mellemøsten og andre steder.

Jordan var fortsat i høj grad påvirket af den fortsatte krise i Syrien og Irak. Ud over en tilstrømning af flygtninge på over 619 000 registrerede syriske flygtninge ved udgangen af 2014 indebærer konflikterne et tab af handelsruter, markeder og energiforsyning.

² Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om situationen i Egypten den 6. februar (2014/2532(RSP)).

EU fortsatte med at øge sin støtte til Jordan, både i form af humanitær bistand og mere langsigtede foranstaltninger med henblik på at sikre, at tilstrømningen af flygtninge ikke sætter de udviklingsfordele, der er opnået i de seneste år på spil. Siden den syriske krises begyndelse har EU tildelt over 300 mio. EUR til at støtte Jordan, heraf 66 mio. EUR i støtte til udvikling alene i 2014.

De mest betydningsfulde resultater med hensyn til gennemførelsen af handlingsplanen mellem EU og Jordan ligger inden for områderne migration og mobilitet samt handel med undertegnelsen af mobilitetspartnerskabet og afslutningen på de sonderende drøftelser om et vidtgående og bredt frihandelsområde (DCFTA).

1.2.3. Libanon

EU støtter den libanesiske regering og er stærkt engageret i sikkerheden og stabiliteten i landet. Året igennem har EU og Libanon opretholdt en stor grad af engagement, hvilket fremgår af besøget fra den højtstående repræsentant/næstformanden, kommissæren for naboskabspolitikken og udvidelsen Štefan Füle, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder Stavros Lambrinidis og EU's antiterrorkoordinatør Gilles de Kerchove i Beirut samt den libanesiske premierminister Tammam Salams besøg i Bruxelles. Dialogen inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik fortsatte med ni underudvalgsmøder og afholdelsen af et møde i associeringsudvalget.

EU har gentagne gange understreget nødvendigheden af, at Libanon overholder sine forfatningsmæssige frister for så vidt angår afholdelsen af både præsident- og parlamentsvalg. Året var præget af lammelse af Libanons nationale institutioner; EU udsendte lokale erklæringer, der beklagede denne udvikling og opfordrede regeringen til at hurtigt at afholde parlamentsvalg og parlamentet til at samles for at vælge en præsident.

Ved udgangen af året var Libanon hjemsted for omkring 1,15 millioner registrerede flygtninge fra Syrien, hvilket gør det til det land med det højeste antal flygtninge pr. indbygger i verden. EU er fuldt ud klar over de udfordringer, som følgerne af den fortsatte strøm af flygtninge medfører for landets økonomi og sociale struktur, og fortsatte derfor med at vise sin store påskønnelse af den støtte og generositet, som myndighederne og befolkningen udviser over for alle de mennesker, der flygter fra nabolandene.

Rådets konklusioner af 14. april roste Libanon for fortsat at holde sine grænser åbne og give ophold til flygtninge fra Syrien. Rådets konklusioner af 20. oktober og 15. december erkendte de store sikkerhedsmæssige udfordringer, som krisen i Syrien udgør for Libanon og Jordan og bekræftede, at EU er fast besluttet på at finde måder, hvorpå det yderligere kan øge sin støtte til de to lande i denne henseende. Konklusionerne udtrykte desuden anerkendelse for disse landes indsats og for Tyrkiets bestræbelser for at give ly til flygtninge fra Syrien.

EU har tildelt mere end 182 mio. EUR til Libanon i 2014, hvilket mere end tredobler den bilaterale bistand i forhold til før krisen. EU deltog i møderne i den FN-ledede internationale støttegruppe for Libanon for at skaffe støtte til Libanon med henblik på at imødegå følgerne af krisen i Syrien.

I betragtning af Libanons kritiske sikkerhedssituation, herunder angreb på de libanesiske sikkerhedsstyrker, gjorde EU fremskridt med udformningen af EU's programmer til støtte for sikkerhedssektoren og de libanesiske væbnede styrker.

1.2.4. Syrien

Krisen i Syrien fortsatte i 2014 på fjerde år med at have en ødelæggende og vedvarende indvirkning på Syrien og regionen som helhed. Det Europæiske Råd var på mødet den 20. august "ekstremt forfærdet over forværringen af den sikkerhedsmæssige og humanitære situation i Irak og Syrien, der er et resultat af, at "Den Islamiske Stat i Irak og Levanten" (ISIL/Da'esh) har besat dele af deres område."

EU gav udtryk for at være fast besluttet på at bidrage til bekæmpelsen af truslen fra ISIL/Da'esh og andre terrorgrupper i Irak og Syrien (i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 2170 fra august) samt truslen fra udenlandske krigere (i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 2178 fra september). Rådet godkendte den 20. oktober en terrorbekæmpelsesstrategi/strategi vedrørende udenlandske krigere i Syrien og Irak og pålagde den højtstående repræsentant/næstformanden at udvikle en samlet regional strategi over for Syrien og Irak, herunder truslen fra ISIL/Da'esh.

For så vidt angår FN's overvågningsstyrke for troppeadskillelse (UNDOF) opfordrede Det Europæiske Råd alle parter i konflikten i Syrien til at respektere missionens mandat samt at sikre FN-troppernes sikkerhed og bevægelsesfrihed, herunder dem fra EU-medlemsstaterne, og fordømte angreb på styrken og tilbageholdelsen af nogle af dens medlemmer.

EU fordømte uforbeholdent de grusomheder, menneskerettighedskrænkelser og overgreb, der er begået i Syrien, navnlig af Assadstyret, såvel som dem, der blev begået af ISIL/Da'esh, Jabhat al-Nusra og andre terrorgrupper, og som er indberettet af den uafhængige internationale undersøgelseskommission, der er nedsat af FN's Menneskerettighedsråd, og opfordrede fortsat til ansvarliggørelse.

EU fremmer en politisk løsning på konflikten i Syrien baseret på principperne i Genèvekommunikéet fra 2012. I denne henseende støttede EU den indsats, som FN's og Den Arabiske Ligas fælles særlig repræsentant, Leher Brahims, har gjort, indtil sin tilbagetræden, og Rådet udtrykte den 15. december sin vilje til fuldt ud at støtte den indsats, som hans efterfølger, FN's særlige udsending, Staffan de Mistura, har gjort med henblik på at opnå en strategisk nedtrapning af volden som et grundlag for en bredere politisk proces.

Som reaktion på den berørte syriske befolknings eskalerende behov har EU stået i spidsen for den internationale reaktion med mere end 3 mia. EUR siden konfliktens begyndelse (ca. 1,6 mia. EUR fra EU-budgettet og næsten 1,5 mia. EUR fra EU's medlemsstater), hvilket gør EU til verdens største donor i forbindelse med håndteringen af følgerne af denne krise.

EU fortsatte med at opfordre til respekt for den humanitære folkeret, menneskerettighedslovgivningen og beskyttelse af civile og de humanitære hjælpearbejderes sikkerhed. EU så med tilfredshed på FN's Sikkerhedsråds resolution 2139 (februar), 2165 (juli) og 2191 (december), der fremmer effektiv grænseoverskridende bistand og bistand på tværs af linjer.

Samtidig med at EU fremmer en politisk løsning på konflikten, fortsætter EU sin politik med at indføre og håndhæve restriktive foranstaltninger³ rettet mod Assadstyret og dets tilhængere, så længe undertrykkelsen fortsætter.

EU støttede FN's og Organisationen for Forbud mod Kemiske Våbens mission vedrørende tilintetgørelse af kemiske våben politisk, økonomisk samt logistisk. Denne fælles mission blev formelt afsluttet den 30. september, og EU fastholder presset på Syrien med henblik på at sikre, at det kemiske våbenprogram er fuldstændigt og uigenkaldeligt afviklet.

1.2.5. Fredsprocessen i Mellemøsten

I 2014 bidrog EU til de USA-ledede forhandlinger mellem israelere og palæstinensere, herunder gennem det europæiske tilbud om at stille en hidtil uset politisk, økonomisk og sikkerhedsmæssig støtte til rådighed for begge parter i forbindelse med en aftale vedrørende den endelige status samt et særligt privilegeret partnerskab. En suspension af de af USA formidlede forhandlinger i april skabte imidlertid usikkerhed om fremskridtene i fredsprocessen, hvilket blev forværret af en eskalering af volden på Vestbredden, herunder i Østjerusalem og Gazastriben.

Israels militæroperation "Projektive Ege" markerede den tredje konflikt i Gaza inden for de sidste seks år. Operation indebar en omfattende landoperation med det formål at ødelægge tunneller mellem Gaza og Israel samt de militantes lagre af raketter, og den medførte omkring 2 300 dræbte, hvoraf de fleste var civile palæstinensere. EU understregede nødvendigheden af til enhver tid at sikre beskyttelsen af civile.

³ http://www.eeas.europa.eu/statements-eeas/2014/141215_01_en.htm

I forbindelse med de efterfølgende internationale bestræbelser på at sikre en varig våbenhvile og en fundamental ændring af den humanitære, politiske og sikkerhedsmæssige situation i Gazastriben understregede EU, at den tidligere situation var uholdbar, fordømte Hamas' og andre militante gruppers vilkårlige affyring af raketter mod israelske civile, fordømte tabet af hundredvis af civile liv i Gaza, understregede nødvendigheden af at sikre beskyttelse af civile i henhold til den humanitære folkeret og opfordrede kraftigt Den Palæstinensiske Myndighed til gradvis at påtage sig alle sine offentlige funktioner i Gaza. EU opfordrede desuden til en afvikling af de militære grupper i Gaza. EU drøftede med parterne sit eventuelle bidrag til at sikre en varig våbenhvile og skabe betingelser for en ophævelse af afspærringen, både gennem FUSP-instrumenter som f.eks. genaktivering og udvidelse af EUBAM Rafah- og EUPOL COPPS-missionerne samt humanitær bistand og genopbygningsbistand, herunder i ad hoc-forbindelsesudvalget i september og på "konferencen om Palæstina: genopbygning af Gaza" i Kairo i oktober.

EU gav udtryk for sine aftalte holdninger i Rådets konklusioner fra november 2014 og opfordrede til en grundlæggende ændring af den politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske situation i Gazastriben, herunder at afspærringen ophæves.

Under sit besøg i regionen i november understregede den højtstående repræsentant/næstformanden behovet for et troværdigt politisk perspektiv for fredsprocessen i Mellemøsten baseret på tostatsløsningen samt dens regionale aspekter og det arabiske fredsinitiativs afgørende betydning.

EU er rede til at samarbejde med internationale partnere om et initiativ til genoptagelse af fredsprocessen i overensstemmelse med sine fredsparametre, jf. Rådets konklusioner fra juli 2014, og sin mangeårige holdning til fordel for Staten Israel og en uafhængig, demokratisk, tilgrænsende, suveræn og levedygtig palæstinensisk stat, der lever side om side i fred og sikkerhed, og som gensidigt anerkender hinanden.

Flere faktorer øgede spændingerne på stedet inden udgangen af 2014: fortsatte israelske bosættelser, nedrivninger af huse og udsættelser; tilbagevendende sammenstød ved Haram al-Sharif/Tempelbjerget i Østjerusalem; en række terrorangreb mod israelere i Jerusalem og på Vestbredden; katastrofale humanitære situation i Gaza; manglende fremskridt i den palæstinensiske forsoning og de stagnerede forhandlinger i Kairo om en varig våbenhvile i Gaza.

Præsident Abbas var på ny aktiv i FN med henblik på en resolution fra FN's Sikkerhedsråd, der anmodede om en afslutning på den israelske besættelse med en tidsfrist. I sine konklusioner fra november gentog Rådet sin vilje til at spille en fremtrædende rolle og aktivt bidrage til en forhandlingsløsning på alle spørgsmål vedrørende den endelig status. Det opfordrer parterne og alle de vigtige interessenter, herunder Kvartetten, Den Arabiske Liga og FN's Sikkerhedsråd, til at tage de nødvendige skridt i retning af dette mål.

Dialogen mellem Den Palæstinensiske Myndighed (PA) og EU fortsatte inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik og på grundlag af de prioriteter, som er vedtaget i fællesskab i handlingsplanen fra 2013. Efter konflikten i sommer i Gaza har EU gentagne gange understreget behovet for en bæredygtig og samlet løsning, herunder ophævelsen af afspærringen, PA's tilbagevenden som regeringsansvarlig i Gazastriben samt en hurtig genoptagelse af troværdige fredsforhandlinger.

Denne meddelelse samt EU's fortsatte støtte til den palæstinensiske statsopbygning med henblik på en tostatsløsning blev gentaget af den højtstående repræsentant/næstformanden under møderne i ad hoc-forbindelsesudvalget i september og på den internationale donorkonference i Kairo i oktober.

Der var fortsat særlig bevågenhed på handlinger, der kunne true tostatsløsningen, særlig den fortsatte udvidelse af israelske bosættelser, bosættervolden, nedrivninger – herunder af EU-finansierede projekter –, tvangsudsættelser og tvangsforflyttelser.

EU bekræftede på ny at internationale menneskerettigheder og humanitær folkeret finder anvendelse i det besatte palæstinensiske område og opfordrede Israel til fuldt ud at opfylde sine forpligtelser i henhold til folkeretten.

EU deltog som observatør i mødet mellem de høje kontraherende parter i den fjerde Genèvekonvention, der blev afholdt i Genève i december 2014.

Mens en opgradering af de bilaterale forbindelser med Israel afhænger af fremskridtene i fredsprocessen i Mellemøsten samt yderligere engagement i fælles værdier, fortsatte udviklingen af det bilaterale samarbejde på baggrund af handlingsplanen mellem EU og Israel fra 2005. Der blev ikke afholdt møder i associeringsudvalget eller associeringsrådet i 2014, men der var en produktiv bilateral dialog.

I 2014 var der fremskridt inden for flere af handlingsplanens områder såsom ikrafttrædelsen af den samlede luftfartsaftale, lanceringen af Israels deltagelse i Horisont 2020-programmet og undertegnelsen af en aftale mellem Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug og den israelske myndighed for narkotikabekæmpelse.

På politisk plan blev forbindelserne med begge parter fremhævet ved besøg af Europa-Parlamentets formand, Martin Schulz, Europa-Kommissionens formand, José Manuel Barroso, samt det første besøg af Federica Mogherini under hendes nye mandat som højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik/næstformand for Kommissionen.

EU's politimission i de palæstinensiske områder (EUPOL COPPS) har yderligere videreført sit strategiske engagement i Den Palæstinensiske Myndigheds sikkerhedssektor og retsvæsen. Missionen fortsatte kapacitetsopbygningen af politiet på det operationelle plan for at styrke resultater (f.eks. nærpolti, styring af større menneskemængder og bekæmpelse af uroligheder), organisering (f.eks. forvaltning af de menneskelige ressourcer og uddannelseskapacitet) samt ansvarlighed. Missionen fortsatte med at lette koordineringen mellem det israelske og det palæstinensiske politi gennem specifikke arrangementer. For så vidt angår retsvæsenet var missionen med til at afklare roller og mandater for institutioner inden for retsvæsenet ved at fremme en fælles interinstitutionel forståelse og vigtige lovgivningsmæssige initiativer i denne henseende.

Missionen har også gjort det lettere at vedtage en ny strategi for retsvæsenet for perioden 2014-2016. Institutionsopbygningsindsatsen og bistanden til kapacitetsopbygning fortsatte sammen med vigtige retlige myndigheder fra PA, herunder det øverste juridiske råd, justitsministeriet, anklagemyndigheden samt det palæstinensiske advokatsamfund.

EU's grænsebistandsmissions (EUBAM) aktiviteter i Rafah har været koncentreret om Den Palæstinensiske Myndigheds beredskabsprojekt. Projektet sigter mod at hjælpe PA's grænseagentur med udformningen af en vision og et konkret program samt i at udvikle operationelle kapaciteter i forbindelse med driften af grænseovergangen i Rafah efter internationale standarder (dvs. EU's Schengenstandarder). PA's beredskab i forhold til at styre grænseovergangen er af direkte interesse for EU BAM Rafah, eftersom missionen og PA's grænsemyndigheder forventes at arbejde nært sammen ved grænseovergangen. Som reaktion på den seneste krise i Gaza har både EU BAM- og EUPOL COPPS-missionerne revurderet deres planlægning for så vidt angår en eventuel genaktivering og udvidelse af anvendelsesområdet og mandatet for deres aktiviteter i Gazastriben i forbindelse med EU's bestræbelser på at støtte forhandlingerne om en varig våbenhvile mellem israelere og palæstinensere med Egypten som mægler.

1.3. Den Arabiske Halvø, Iran og Irak

1.3.1. Golfstaternes Samarbejdsråd og dets medlemsstater

Dialogen med de seks medlemmer af Golfstaternes Samarbejdsråd (Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater) samt GCC-sekretariatet blev gennemført på et møde i det blandede samarbejdsudvalg mellem EU og GCC og gennem politisk dialog på højt embedsmandsplan i april 2014. Den højtstående repræsentant/næstformanden besøgte Qatar, Saudi-Arabien, Oman, De Forenede Arabiske Emirater og Kuwait i januar 2014. Det Fælles Råd EU-GCC og ministermødet, der var planlagt til den 23. juni i Luxembourg, blev udsat efter anmodning fra GCC, og der fastsættes et nyt tidspunkt i første halvdel af 2015. Den nye højtstående repræsentant, Federica Mogherini, havde i sin egenskab af udenrigsminister for Italien, der varetog EU-Rådets roterende formandskab, et møde med GCC-trojkaen i New York i tilknytning til FN's Generalforsamling i september, der fokuserede på forbindelserne mellem EU og GCC, vigtige regionale spørgsmål samt globale spørgsmål. Der blev gennemført en række samarbejdsinitiativer på regionalt og bilateralt plan, herunder politiske dialoger om terrorbekæmpelse med Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater.

Den højtstående repræsentant og hendes tjenestegrene fortsatte med nøje at overvåge situationen i Bahrain og glædede sig over den vellykkede afvikling af kommunal- og parlamentsvalgene den 22. og 29. november 2014 og håbede, at den nye valgperiode ville åbne et nyt kapitel i Bahrains politiske udvikling ved at prioritere reformer som den eneste måde til at sikre en bæredygtig udvikling og stabilitet i Kongeriget. EU fortsatte med kraftigt at fordømme brugen af vold og opfordrede til en ægte national forsoning gennem en inklusiv dialog samt den fuldstændige gennemførelse af henstillingerne fra den uafhængige undersøgelseskommision vedrørende Bahrain og FN's Menneskerettighedsråds universelle regelmæssige gennemgang⁴.

⁴ Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om Bahrain, navnlig sagerne vedrørende Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja og Ibrahim Sharif, den 6. februar 2014 (P7 TA (2014) 0109), der fokuserer på menneskerettighedssituationen i Bahrain.

I december 2014 blev en ny delegationschef akkrediteret til De Forenede Arabiske Emirater i Abu Dhabi. Delegationen blev etableret i anden halvdel af 2013. EU og De Forenede Arabiske Emirater fortsatte deres samarbejde om menneskerettigheder med det andet og tredje møde i den uformelle arbejdsgruppe om menneskerettigheder mellem EU og UAE, der fandt sted den 28.-29. april i Abu Dhabi og den 20. november i Bruxelles.

EU overvågede mere generelt nøje menneskerettighedssituationen i Golfstaterne og søgte et konstruktivt samarbejde med de lokale myndigheder sideløbende med anvendelsen af det fulde spektrum af diplomatiske værktøjer vedrørende en række enkeltsager og horisontale spørgsmål, navnlig i forbindelse med anvendelsen af dødsstraf.

I hele 2014 blev der gjort fremskridt i forhandlingerne om en aftale om visumfritagelse mellem EU og De Forenede Arabiske Emirater.

1.3.2. Iran

International bekymring over det iranske atomprogram var fortsat i centrum for forbindelserne mellem EU og Iran i hele 2014. Den tidligere højtstående repræsentant, Catherine Ashton, var i sin rolle som forhandler på vegne af E3+3 (Frankrig, Tyskland og Det Forenede Kongerige samt Kina, Rusland og USA) på baggrund af et mandat fra FN's Sikkerhedsråd aktivt engageret i de diplomatiske bestræbelser på at finde en varig og samlet løsning på det iranske atomspørgsmål. Forhandlingerne fortsatte i løbet af året. For at sikre forhandlingernes kontinuitet blev Catherine Ashton den 5. december 2014 udnævnt af den nye højtstående repræsentant, Federica Mogherini, som særlig rådgiver med henblik på at lette atomforhandlingerne med Iran.

Efter vedtagelsen den 24. november 2013 af en foreløbig seksmåneders aftale, kendt som den fælles handlingsplan, fortsatte forhandlinger om at søge en samlet langsigtet løsning for så vidt angår det iranske atomspørgsmål. Formålet med forhandlingerne er fortsat at nå til enighed med Iran om kontrollerbare garantier for, at Irans atomprogram udelukkende har fredelige formål. Et første møde mellem de politiske direktører blev afholdt i Wien i februar 2014 kort tid efter, at gennemførelsen af den fælles handlingsplan var blevet påbegyndt, og forhandlingerne fortsatte i et støt tempo. Under drøftelserne på lederplan den 2.-19. juli 2014 i Wien blev den fælles handlingsplan forlænget indtil den 24. november 2014. Herefter fulgte flere forhandlingsrunder på politisk niveau og ekspertniveau, men der kunne endnu ikke opnås enighed om en samlet aftale på et møde på ministerniveau den 18.-24. november 2014 i Wien, og en forlængelse af den fælles handlingsplan indtil udgangen af juni 2015 blev vedtaget.

En EU-rådsafgørelse forlængede også foranstaltningerne til lempelse af sanktionerne, som aftalt i den fælles handlingsplan, indtil den 30. juni 2015. Dette omfattede suspenderingen af visse af EU's sanktioner for at muliggøre levering af forsikrings- og transportydelser i forbindelse med Irans salg af råolie til landets nuværende kunder, import af iranske petrokemiske produkter samt handel med guld og ædle metaller med den iranske regering. Forhøjelsen af tærsklerne for godkendelse af finansielle overførsler til og fra Iran blev også opretholdt. Den centrale sanktionsarkitektur forblev intakt.

EU blev opmuntret af de skridt, som Iran tog for at forbedre forbindelserne med de regionale naboer og det internationale samfund. Iran spillede en konstruktiv rolle i det fredelige regeringsskifte i nabolandet Irak. Irans fortsatte involvering i den syriske konflikt og støtte til organisationer som Hizbollah, Hamas og houthierne i Yemen er en kilde til bekymring for EU samt de regionale og internationale partnere.

På trods af opmuntrende signaler i 2013 efter valget af præsident Rouhani, f.eks. med løsladelsen af en række samvittighedsfanger, blev der ikke konstateret fremskridt på menneskerettighedsområdet i 2014. Under sit besøg i Teheran i marts 2014 tog den højtstående repræsentant/næstformanden menneskerettighederne op med regeringen og mødtes med flere kvindelige aktivister. EU fortsatte også med at drøfte menneskerettighedssituationen i Iran på bilateralt og multilateralt plan samt i offentlige erklæringer, både generelt og i forhold til enkelt-sager. Som det var tilfældet i tidligere år, støttede EU en resolution fra FN's Generalforsamling med Canada som forslagsstiller i 2014⁵.

1.3.3. Irak

I juni blev sikkerhedssituationen i Irak stærkt forringet på grund af ISIL/Da'eshs omfattede angreb og efterfølgende overtagelse af store dele af det irakiske territorium. Siden august er den USA-ledede globale koalition til bekæmpelse af ISIL/Da'esh, der omfatter EU-medlemsstater og lande i regionen, blevet oprettet for at bekæmpe truslen fra ISIL/Da'esh og bistå den irakiske regering med at genvinde terræn og give befolkningen sikkerhed. Inden for rammerne af koalitionen er ISIL/Da'esh omfattet af den våbenembargo og indefrysning af aktiver, der blev indført ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1267 (1999), 1989 (2011), 2170 (2014) og 2178 (2014).

EU udtrykte ved flere lejligheder sin støtte til koalitionen. Endvidere godkendte Rådet den 20. oktober EU's terrorbekæmpelsesstrategi/strategi vedrørende udenlandske krigere og opfordrede den højtstående repræsentant/næstformanden til at udvikle en samlet regional strategi over for Syrien og Irak samt truslen fra ISIL/Da'esh⁶. Den højtstående repræsentant/næstformanden deltog i mødet i "den globale koalition til bekæmpelse af ISIL/Da'esh" den 3. december i NATO's hovedkvarter. EU har gentagne gange understreget, at det er nødvendigt at fremme en god koordinering mellem EU's strategi og foranstaltninger og den globale koalitions bestræbelser.

⁵ Desuden vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om EU's strategi over for Iran med tydelige henvisninger til menneskerettighederne i Iran (2014/2625 (RSP)).

⁶ Strategien blev vedtaget den 6. februar 2015.

Udnævnelsen af Haidar al-Abadi som ny premierminister har givet anledning til håb om en mere inklusiv politisk proces end under de tidligere regeringer. Den højtstående repræsentant/næstformanden havde et bilateralt møde med premierminister al-Abadi i Bruxelles den 3. december og besøgte Bagdad og Erbil ved udgangen af december.

Det første møde i samarbejdsrådet EU-Irak var blevet afholdt på ministerplan i Bruxelles i januar 2014 før forværringen af situationen på stedet. Dette møde efterfulgte den første runde af samarbejds- og underudvalgsmøder under partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Irak i slutningen af 2013. I afventning af ratifikationen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen (15 medlemsstater manglede stadig at ratificere i begyndelsen af december 2014) anvendes visse kapitler i aftalen, navnlig dem, der vedrører handel og visse samarbejdssektorer, midlertidigt. Krisen i Irak har nedsat tempoet i gennemførelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen, men EU og den irakiske regering er blevet enige om at genoptage aktiviteterne under partnerskabs- og samarbejdsaftalen i første halvdel af 2015.

På trods af den udfordrende sikkerhedssituation har EU opretholdt sine forpligtelser over for Irak og samarbejder tæt med FN (generelt set UNAMI for politiske spørgsmål og UNHCR, OCHA samt UNOPS for humanitære spørgsmål) og andre internationale aktører på stedet. EU har over for den irakiske regering insisteret på, at det haster med at nå ud til alle irakiske samfund og sikre forsoning og reformer. På denne baggrund glædede EU sig over aftalen mellem den føderale regering og den kurdiske regionalregering om deling af olieindtægter som et tillidsskabende skridt. EU's bilaterale samarbejde vil fokusere på uddannelse, regeringsførelse og adgang til energi for alle ^{7 8}.

⁷ Et fireårig samarbejdsprogram for Irak (2014-2017) på 78 mio. EUR blev aftalt mellem de irakiske myndigheder og Europa-Kommissionen i 2014. Det vil yde støtte til de nuværende politiske processer og styrke fred og stabilitet. EU-projekterne vil fokusere på regeringsførelse og retsstatsprincippet, adgang til national offentlig uddannelse og energi til de fattige og i fjerntliggende områder.

⁸ Europa-Parlamentet har givet udtryk for sin stærke fordømmelse af ISIL/Da'eshs handlinger ved flere lejligheder:

- Europa-Parlamentets beslutning af 12. februar 2014 om den humanitære krise i Irak og Syrien, særlig i forbindelse med IS (2015/2559 (RSP))
- Europa-Parlamentets beslutning af 17. juli 2014 om situationen i Irak (2014/2716 (RSP))
- Europa-Parlamentets beslutning af 18. september 2014 om situationen i Irak og Syrien og IS' offensiv, herunder forfølgelsen af mindretal (2014/2843 (RSP))
- Europa-Parlamentets beslutning af 27. november 2014 om Irak: Bortførelser og mishandling af kvinder (2014/2971 (RSP))

1.3.4. Yemen

Det internationale samfund og EU i særdeleshed er vigtige aktører for så vidt angår støtten til overgangsprocessen i Yemen, både politisk og økonomisk, navnlig gennem Yemens Venner og den lokale repræsentant i Sana'a, som har ledsaget og overvåget overgangsprocessen i snævert samarbejde med FN's særlige rådgiver, Jamal Benomar, og vil fortsætte hermed.

I overensstemmelse med overgangsaftalen fra 2012, som kom i stand ved FN's mellemkomst på grundlag af et initiativ fra Golfstaternes Samarbejdsråd, blev den nationale dialogkonference indledt i marts 2013 med henblik på en afslutning i september og blev endelig afsluttet i januar 2014. EU har sidenhen kontinuerligt støttet gennemførelsen af henstillingerne fra den nationale dialogkonference – i henhold til Rådets konklusioner af 10. februar 2014 – i overensstemmelse med initiativet fra Golfstaternes Samarbejdsråd og deres omdannelse til en ny forfatning, som skal godkendes ved en folkeafstemning, inden den nuværende overgang kan afsluttes med parlamentsvalget. Desværre var der fortsat kun langsomme fremskridt på dette område, og houthistyrkernes militære offensiv i løbet af sommeren med udgangspunkt i den folkelige utilfredshed i forbindelse med den hårdt tiltrængte reform af subsidierne til brændstoffer var kendetegnende for den sårbare overgangsproces.

Som en del af den forsamlede gruppe af 10 ambassadører fra lande, der agerer som garanter for overgangen udtrykte EU tilfredshed med indgåelsen af aftalen om fred og nationalt partnerskab den 21. september og har siden gentagne gange opfordret alle parter til at arbejde hen imod en hurtig gennemførelse, herunder af sikkerhedsbilaget hertil, navnlig gennem Rådets konklusioner af 20. oktober 2014.

EU omsatte også de sanktioner, der er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd i henhold til resolution 2140, der er rettet mod dem, der antages at have afsporet reformprocessen ved at skabe ustabilitet og usikkerhed i landet, til EU-ret.

EU har gentagne gange udtrykt stor bekymring over den forværrede sikkerhedssituation i landet og gav udtryk for stærk støtte til de yemenitiske myndigheders kamp mod terrorisme.

EU har også nøje overvåget menneskerettighedssituationen i Yemen, navnlig spørgsmålet om dødsstraf til unge og børns rettigheder. EU bidrog gennem udvikling og humanitær bistand også betydeligt til forbedringen af sundhedssystemer, social beskyttelse, fødevarerikkerhed og ernæring og til at løse andre presserende behov blandt de mest sårbare personer i Yemen.

1.4. Regionalt samarbejde

1.4.1. Den Arabiske Liga

I 2014 fortsatte EU og Den Arabiske Liga (LAS) deres tætte samarbejde.

Det tredje møde mellem udenrigsministrene fra de to organisationer fandt sted i Athen den 11. juni 2014. Den vedtagne ministererklæring omhandlede både horisontale emner (menneskerettigheder, tolerance og terrorisme) og politiske emner (fredsprocessen i Mellemøsten, Syrien og Libyen). Begge organisationer udviklede deres forbindelser gennem oprettelsen af den strategiske dialog, der tager sigte på at indføre regelmæssige og institutionaliserede udvekslinger om politiske og sikkerhedsmæssige spørgsmål, herunder krisestyring, humanitær bistand, bekæmpelse af terrorisme, grænseoverskridende organiseret kriminalitet og masseødelæggelsesvåben. Der blev også indledt en dialog med erhvervslivet samt inden for visse andre samarbejdsområder i forbindelse med gennemførelsen af det fælles arbejdsprogram.

Kontakter mellem højtstående embedsmænd fra de to organisationer blev intensiveret. Ud over andre udvekslinger fandt fire møder på højt embedsmandsplan (SOM) sted: i Kairo (februar), Malta (maj), Athen (juni), Kairo (november) samt PSC-ambassadørernes besøg i Kairo sammen med EU's antiterrorkoordinatør i december.

Gennemførelsen af det fælles arbejdsprogram om samarbejde mellem EU og LAS fortsatte med afholdelse af aktiviteter inden for områderne menneskerettigheder, valgobservation, myndiggørelse af kvinder, energi samt seminarer for juniordiplomater og diplomater på mellemniveau fra LAS' Generalsekretariat.

1.4.2. Den Islamiske Samarbejdsorganisation (OIC)

OIC's nye generalsekretær, Iyad Madani, fra Saudi-Arabien tiltrådte i januar 2014.

Konsultationsmødet på højt plan mellem OIC og EU fandt sted i Bruxelles i september, og de to organisationer enedes om at fastlægge et fælles grundlag for partnerskaber inden for forskellige samarbejdsområder, herunder: en dialog mellem den muslimske verden og EU, beskyttelse af muslimske mindretal i EU, terrorbekæmpelse, sikkerhed, radikaliserings, islamofobi samt andre udfordringer, som de to organisationer kan blive stillet over for i fremtiden. I november aflagde en delegation fra OIC's uafhængige menneskerettighedskommission for første gang besøg i EU-institutionerne for at drøfte emner i relation til menneskerettigheder.

Partnerskabet mellem OIC og EU forventes at skabe et bredt samarbejde, fra den tværreligiøse dialog til økonomiske og politiske emner. At engagere sig har hidtil vist sig at være en god måde at opnå bedre gensidig forståelse på.

1.4.3. Middelhavsunionen

Middelhavsunionens funktionsmåde og institutionalisering blev konsolideret under EU's og Jordans fælles formandskab. Middelhavsunionen er fortsat et enestående forum for 43 partnere¹, som tilbyder en fælles platform for koordinering af initiativer og samarbejde inden for sektorspecifikke aktiviteter, tilrettelæggelse af ministerdialogmøder og fremme af projekter, der tager sigte på at styrke den økonomiske Euro-Middelhavs-integration.

Tre ministermøder med Middelhavsunionen fandt sted i 2014: om industrielt samarbejde (februar), om miljø og klimaændringer (maj) og om den digitale økonomi (september). Middelhavsunionen afholdt også seks møder på højt embedsmandsplan (SOM): tre i Bruxelles (februar, juni og september), to i Barcelona (april og december) og et i Napoli (oktober).

2. Rusland, de østlige nabolande og Centralasien

2.1. Den Russiske Føderation

EU's forbindelser med Rusland var i 2014 domineret af spørgsmålet om Ruslands ulovlige annektering af Krim og den fortsatte destabilisering af Ukraine, herunder russiske styrkers angrebshandlinger på ukrainsk jord og Ruslands fortsatte støtte til separatister.

Det 32. topmøde mellem EU og Rusland fandt sted med begrænset deltagerkreds den 28. januar i Bruxelles med fokus på Ukraine og Det Østlige Partnerskab. Ved denne lejlighed erklærede præsident Putin, at Rusland ikke havde principielle problemer med Det Østlige Partnerskab, men udtrykte samtidig betænkeligheder med hensyn til virkninger for den russiske økonomi af et vidtgående og bredt frihandelsområde mellem EU og Ukraine. Det blev besluttet at afholde tekniske konsultationer med henblik på at forklare, hvordan EU's associeringsaftaler med flere af partnerlandene i Det Østlige Partnerskab vil gavne alle partnere, herunder Rusland. På topmødet blev den fælles vision om et fælles økonomisk rum fra Lissabon til Vladivostok desuden drøftet, hvilket kunne bidrage til at overvinde de nuværende forskelle, forudsat at parterne først kunne blive enige om en ny aftale mellem EU og Rusland, bedre overensstemmelse med WTO og andre forpligtelser samt et mere konstruktivt samarbejde i vores fælles naboområder. En fælles erklæring af 28. januar 2014 om bekæmpelse af terrorisme blev vedtaget⁹.

Efter Den Russiske Føderations ulovlige annektering af Krim og Sevastopol, som fulgte efter de russiske styrkers militære operation på Krim, besluttede Det Europæiske Råd sig i marts for en gradvis tilgang med restriktive foranstaltninger (herunder visumforbud og indefrysning af aktiver) mod visse russiske og ukrainske personer, der er ansvarlige for krænkelse af Ukraines suverænitæt og territoriale integritet.

Forhandlingerne om en ny aftale og visumdialogen samt forberedelserne af topmødet, der var berammet til juni, blev suspenderet¹⁰.

Desværre reagerede Rusland ikke på EU's gentagne opfordringer til at standse eskaleringen og destabiliseringen af det østlige Ukraine via strømmen af våben, udstyr og "frivillige", hvilket gav næring til konflikten, skabte den kontekst, hvor tragedien med MH17 i juli fandt sted, og kulminerede i august med direkte deltagelse af regulære russiske aktiver og styrker i konflikten.

⁹ http://eu-un.europa.eu/articles/en/article_14531_en.htm

¹⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141372.pdf
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141707.pdf

I forlængelse af Det Europæiske Råds konklusioner af 16. juli og 30. august, og en erklæring af 11. september¹¹, blev der truffet sektorspecifikke restriktive foranstaltninger over for Rusland bl.a. inden for områderne adgang til kapitalmarkeder, forsvar, produkter med dobbelt anvendelse og følsomme teknologier, herunder i energisektoren.

Derudover blev flere samarbejdsprogrammer mellem EU og Rusland suspenderet. Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling suspenderede også undertegnelsen af nye finansieringstransaktioner i Rusland. Ved udgangen af året omfattede listen over russiske og ukrainske personer og enheder, der er omfattet af rejseforbud og indefrysning af aktiver 132 personer, herunder personer, der yder støtte til eller drager fordel af de russiske beslutningstagere, og 28 enheder.

Rusland traf gengældelsesforanstaltninger, herunder et forbud mod import af visse fødevarer fra EU og flere ikke-EU-lande, og nedlagde et rejseforbud bl.a. over for repræsentanter fra mange medlemsstater og medlemmer af Europa-Parlamentet uden at afsløre, hvem der var berørt.

¹¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/143990.pdf
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/144868.pdf

De trilaterale forhandlinger mellem EU, Rusland og Ukraine om gasleverancer og priser blev indledt for at undgå afbrydelser af forsyningen til – og gastransit gennem – Ukraine. Efter en række drøftelser om disse emner, formidlede EU den 30. oktober en aftale mellem Rusland og Ukraine, der giver mulighed for, at gasforsyningen kan fortsætte indtil udgangen af marts 2015. Blandt aftalens vigtigste punkter var den ukrainske gasgæld med udgangspunkt i en foreløbig pris, den endelige pris/gæld, der skal fastlægges i en endnu uafsluttet voldgiftskendelse samt aftalen om vilkårene for nye gasleverancer. Desuden samarbejdede Europa-Kommissionen med internationale finansielle institutioner med henblik på at sikre, at Ukraine havde de nødvendige finansielle midler til at overholde sin del af aftalen. Parterne blev også enige om at sikre sikker transit af gas gennem Ukraine til Den Europæiske Union. Under henvisning til EU's påståede modstand erklærede Rusland i december, at "South Stream"-projektet, der ville have ledt gasleverancer til EU gennem Bulgarien og Serbien, uden om Ukraine som transitland, indstilles. En alternativ gasledning gennem Tyrkiet blev foreslået under præsident Putins besøg i Ankara med det formål at transportere russisk gas til EU med Grækenland som indførselssted.

Siden november 2013 har Kommissionen været engageret i en bilateral høringsproces med Rusland, der i juni 2014 blev udvidet til også at omfatte Ukraine, om den vidtgående og brede frihandelsaftale mellem EU og Ukraine. Omkring 10 møder på teknisk og politisk niveau har fundet sted for at imødekomme Ruslands betænkeligheder (takster, SPS, TBT, energi og told) for så vidt angår virkningen af DCFTA for den russiske økonomi.

På et ministermøde den 12. september 2014 blev der indgået en aftale om at udskyde den midlertidige anvendelse af den vidtgående og brede frihandelsaftale og udvide EU's autonome handelsforanstaltninger til fordel for Ukraine indtil udgangen af 2015; på sin side opretholder Rusland sine handelspræferencer over for Ukraine inden for rammerne af SNG-frihandelsaftalen.

EU udtrykte i september tilfredshed med Minskmemorandummet og Minskprotokollen, der blev vedtaget inden for rammerne af den trilaterale kontaktgruppe, som et skridt i retning af en holdbar politisk løsning på krisen, der skal være baseret på respekt for Ukraines uafhængighed, suverænitæt og territoriale integritet.

På trods af de ugunstige omstændigheder forblev kommunikationskanalerne mellem EU og Rusland åbne, og den politiske dialog fortsatte i 2014 om spørgsmål, der rangerer højt på EU's udenrigspolitiske dagsorden, f.eks. Syrien, Iran, Mellemøsten generelt og Afghanistan. EU fortsatte også samarbejdet med Rusland om globale spørgsmål såsom terrorbekæmpelse, ikkespredning af masseødelæggelsesvåben, organiseret kriminalitet, ulovlig handel og energisikkerhed.

Menneskerettighedssituationen i Rusland var fortsat en kilde til dyb bekymring i 2014 og var præget af yderligere foranstaltninger med henblik på at begrænse pressefriheden og civilsamfundets aktiviteter, især online, og uskadeliggøre oppositionen, herunder ved at forsøge at nedlægge NGO'er på grundlag af administrative eller retslige retssager¹². EU's bekymringer i denne forbindelse blev taget op både offentligt og i politiske dialoger¹³. De halvårslige menneskerettighedskonsultationer mellem EU og Rusland blev ikke afholdt i 2014.

2.2. Det Østlige Partnerskab: multilaterale forbindelser

En nyt geopolitisk situation har siden februar 2014 sat spørgsmålstegn ved de principper, der blev fastlagt efter den kolde krig, og som blev afspejlet i Parischartret i 1990. De russiske væbnede styrkers angrebshandlinger på ukrainsk jord samt Ruslands andre foranstaltninger over for partnerlande og selv EU's medlemsstater testede Det Østlige Partnerskabs styrke og modstandsdygtighed og vores vilje til at gøre fremskridt i fællesskab.

¹² EU's erklæring af 22. oktober om foreningsfrihed og ytringsfrihed i Den Russiske Føderation:
http://eeas.europa.eu/delegations/council_europe/press_corner/all_news/news/2014/20141022_en.htm;

Europa-Parlamentets beslutning af 23. oktober 2014 om tvangslukningen af den ikkestatslige organisation "Memorial" i Rusland (2014/2903 (RSP)):

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=DA&reference=P8-TA-2014-0039>

¹³ Den 2. april vedtog Europa-Parlamentet en henstilling til Rådet om fastsættelse af fælles visumrestriktioner for russiske embedsmænd, der er indblandet i Sergei Magnitsky-sagen (2014/2016(INI)) P 7_TA (2014) 0258.

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2014-0258+0+DOC+XML+V0//DA&language=DA>

Der blev fortsat gjort fremskridt i Det Østlige Partnerskab efter topmødet i Vilnius i november 2013. I 2014 blev de mest ambitiøse aftalemæssige forbindelser med tredjelande (associeringsaftaler/DCFTA) underskrevet mellem EU og Georgien, Republikken Moldova og Ukraine. Alle tre aftaler begyndte at finde midlertidig anvendelse i år. I Ukraines tilfælde blev den midlertidige anvendelse af aftalens afsnit om handel og handelsanliggender, herunder oprettelsen af et frihandelsområde, udsat til januar 2016.

Inden for FSFP-området trådte rammeaftalen med Georgien om deltagelse i EU's krisestyringsoperationer i kraft i marts.

Der blev gjort store fremskridt inden for området visumliberalisering med Republikken Moldova med ikrafttrædelsen af den visumfri ordning i april. Visumlempelsesaftalen og tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Armenien trådte i kraft den 1. januar 2014 og den 1. september 2014 mellem EU og Aserbajdsjan. Begge lande begyndte at nyde fordelene ved aftalerne. EU indledte forhandlinger om en visumlempelsesaftale med Hviderusland.

Samtidig fortsatte støttearbejdet på de multilaterale platforme, hvilket bistod partnerlandene i videreførelsen af deres reformer. Aktive bidrag, støtte og ekspertise med henblik på seminarer og uddannelsesprogrammer blev tilbudt af partnerlande, EU-medlemsstater, EU-institutioner og internationale organisationer. De internationale finansieringsinstitutioner ydede også bistand ad forskellige kanaler.

I 2014 fokuserede aktiviteterne inden for rammerne af den multilaterale platform for demokrati, god regeringsførelse og stabilitet primært på samarbejdet inden for FSFP-området, reform af den offentlige administration, korruptionsbekæmpelse, asyl og migration, forbedring af retsvæsenet og sikker forvaltning af statsgrænser (integreret grænseforvaltning). Gennemførelsen af aktiviteterne inden for rammerne af platformen blev støttet af Europarådet gennem en facilitet til at dække aktiviteter inden for områderne reform af retsvæsenet, korruptionsbekæmpelse og samarbejde mod it-kriminalitet.

Panelet om samarbejde vedrørende FSFP fortsatte med at drage fordel af en høj grad af synlighed blandt de europæiske partnerlande. I 2014 fokuserede FSFP-panelets møder på sikkerheds- og forsvarsspørgsmål og involvering i aktiviteter og projekter i samarbejde med Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi, EU-Udenrigstjenesten, Europa-Kommissionens tjenestegrene og visse af EU's medlemsstater. Mere end et dusin projekter omfattede fælles FSFP-kurser og uddannelsesprogrammer for embedsmænd fra partnerlandene og medlemsstaterne om udviklingen af kapaciteter til krisestyring, forskellige workshops, herunder om EU's kampgrupper, et fælles besøg på stedet til EUMM Georgia, FSFP-orienteringskurser organiseret i partnerlandene, briefinger om integration af menneskerettigheder og kønsspørgsmål i FSFP's missioner samt outreachkonferencer med civilsamfundet.

På området integreret grænseforvaltning fortsatte gennemførelsen af projekter inden for rammerne af flagskibsinitiativet med at nå målene i Det Østlige Partnerskab, navnlig om at øge sikkerheden og effektiviteten af kontrollen ved grænseovergange og forbedre partnerlandenes grænsemyndigheders og tolderes effektivitet i almindelighed. Den nye Frontex-ledede program for kapacitetsopbygning, der skal bistå partnerne i forbindelse med denne indsats, blev iværksat.

Flagskibsinitiativet til forebyggelse, beredskab og indsats i forbindelse med naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer bidrog fortsat med sin støtte til at opbygge de deltagende landes kapacitet til katastroforebyggelse, beredskab og indsats på lokalt, nationalt og regionalt plan. Gennemførelsen af det elektroniske risikoatlas er i gang i det enkelte land. Anden fase af projektet til forebyggelse, beredskab og indsats i forbindelse med naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer startede i november 2014 med det formål yderligere at styrke partnerlandenes civilbeskyttelseskapaciteter i forbindelse med katastroforebyggelse, -beredskab og -indsats samt gradvis at bringe partnerlandene tættere på EU's civilbeskyttelsesordning.

Det fjerde uformelle dialogmøde under Det Østlige Partnerskab, der blev afholdt i Baku den 11.-12. september med energi som en sektorkomponent, tillod udenrigsministrene at drøfte udenrigspolitiske spørgsmål af fælles interesse: det bredere naboskabs indflydelse på den østlige partnerskabsregion, Iran, fredsprocessen i Mellemøsten og FN's Generalforsamlings prioriteter med særlig fokus på den såkaldte Islamiske Stat.

2.3. Sortehavssynergien

I løbet af 2014 fortsatte fremskridtene i det regionale samarbejde i Sortehavsområdet inden for det sektorspecifikke samarbejde, som f.eks. miljø, maritime anliggender og fiskeri, forskning og innovation, grænseoverskridende samarbejde samt civilsamfundet.

I 2014 foretog EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene en gennemgang af Sortehavssynergien med det formål at fremhæve de fremskridt, der er gjort i samarbejdet i Sortehavsområdet i de seneste fem år og skitsere de overvejelser, som vil påvirke den fremtidige udvikling af synergien. Gennemgangen afslørede den praktiske nytteværdi gennem konkrete projekter, potentialet og merværdien af EU's regionalpolitiske tilgang.

2.4. Det Østlige Partnerskab: bilaterale forbindelser

2.4.1. Ukraine

EU har fulgt den politiske situation i Ukraine nøje og har været dybt involveret i at finde en løsning på krisen, der udviklede sig oven på måneder med borgerdemonstrationer efter den ukrainske regerings beslutning i 2013 om at suspendere forberedelserne til undertegnelsen af associeringsaftalen på topmødet i Det Østlige Partnerskab i Vilnius.

Den højtstående repræsentant/næstformanden og kommissæren for udvidelse og naboskabspolitik besøgte Kiev ved flere lejligheder i 2014, og det samme gjorde udenrigsministrene fra mange af EU's medlemsstater samt medlemmer af Europa-Parlamentet, hvilket var et næsten konstant vidnesbyrd om denne involvering. På møder med myndighederne, oppositionsledere og repræsentanter for civilsamfundet har EU's indsats været fokuseret på at fremme dialog og støtte bestræbelserne på at stabilisere den politiske situation.

Den 10. februar 2014 understregede Rådet sin bekymring, navnlig over de rapporterede krænkelser af menneskerettighederne og tilfælde af vold, intimidering og forsvundne personer og gav udtryk for sin vilje til at reagere hurtigt på enhver forværring på stedet. Den højtstående repræsentant indkaldte til en ekstraordinær samling i Rådet den 20. februar 2014, hvor EU i lyset af den forværrede situation navnlig besluttede at indføre målrettede sanktioner. Efterfølgende vedtog Rådet den 5. marts også EU-sanktioner, der fokuserer på indefrysning og inddrivelse af uretmæssigt tilegnede ukrainske statsmidler.

En anden ekstraordinær samling i Rådet den 3. marts 2014 fordømte på det kraftigste de russiske væbnede styrkers klare krænkelse af Ukraines suverænitet og territoriale integritet gennem angrebshandlinger samt det russiske Føderationsråds godkendelse den 1. marts af brugen af væbnede styrker på ukrainsk område. EU opfordrede Rusland til øjeblikkeligt at trække sine væbnede styrker tilbage til de områder, hvor de er permanent stationeret i overensstemmelse med aftalen fra 1997 om status og betingelser for Sortehavsflådens tilstedeværelse på ukrainsk område. EU roste også den beherskede reaktion fra Ukraines side. Rådet besluttede at suspendere de bilaterale drøftelser med Den Russiske Føderation om visumanliggender samt drøftelserne om den nye aftale (mellem EU og Rusland) såvel som forberedelserne til deltagelsen i G8-topmødet i Sotji.

I en erklæring fra stats- og regeringscheferne efter et ekstraordinært møde den 6. marts understregede EU, at løsningen på krisen bør findes gennem forhandlinger mellem regeringerne i Ukraine og Den Russiske Føderation, herunder gennem potentielle multilaterale mekanismer, og skitserede tre foranstaltninger, hvis Ruslands destabiliserende handlinger fortsatte.

I mangel af russiske nedtrapningsforanstaltninger vedtog EU den 17. marts restriktive foranstaltninger over for personer, der er ansvarlige for handlinger, der underminerer eller truer den territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed samt personer og enheder med tilknytning hertil. I lyset af den negative sikkerhedsmæssige udvikling på stedet blev listen over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger samt grundlaget for deres opførelse på listen udvidet flere gange i løbet af de følgende måneder.

Det Europæiske Råd fordømte endvidere på mødet den 20. marts 2014 Den Russiske Føderations ulovlige annektering af Krim og Sevastopol. I overensstemmelse med EU's politik om ikke at anerkende den ulovlige annektering, som fastsat i Det Europæiske Råds konklusioner af 20. marts 2014, har EU truffet en række foranstaltninger i 2014 til støtte for sin holdning, herunder restriktive foranstaltninger.

Efter en samling i Rådet den 14. april fordømte EU de aktioner, som væbnede personer har iværksat i byer i det østlige Ukraine og opfordrede Rusland til at fordømme de lovløse handlinger i det østlige Ukraine og trække sine tropper tilbage fra den ukrainske grænse.

Rådet bemærkede i sine konklusioner af 12. maj, at de tragiske begivenheder den 2. maj i Odessa med mange døde og sårede til følge skal efterforskes til bunds, og at alle de ansvarlige skal stilles for en domstol. Rådet opfordrer Europarådets internationale rådgivende panel til at dække denne undersøgelse som et middel til at sikre dens uafhængighed og gennemsigtighed.

På baggrund af den vedvarende vold i det østlige Ukraine opfordrede Rådet den 23. juni alle parter til at nå til enighed om og overholde en våbenhvile og opfordrede Rusland til at støtte fredsplanen og træffe foranstaltninger med henblik på at standse strømmen af illegale krigere, våben og udstyr over grænsen til Ukraine samt til at gøre sin indflydelse gældende over for separatisterne, så de standser voldshandlingerne og nedlægger våbnene. Rådet gav også udtryk for sin bekymring over den hastigt forværrede menneskerettighedssituation og humanitære situation i det østlige Ukraine og på Krim.

I forlængelse af Det Europæiske Råds konklusioner af 16. juli og 30. august blev der truffet sektorspecifikke restriktive foranstaltninger over for Rusland på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, bl.a. inden for områderne adgang til kapitalmarkeder, forsvar, produkter med dobbelt anvendelse og følsomme teknologier til oliesektoren.

Foranstaltningerne var en reaktion på den stigende tilstrømning af krigere og våben til det østlige Ukraine fra Den Russiske Føderations territorium og de stadigt mere intense kampe, hvorunder flyet MH17 fra Malaysia Airlines blev bragt til at styrte ned over Donetsk med et tab på næsten 300 menneskeliv. Endvidere strammede Rådet den 15. december og Det Europæiske Råd den 18. december yderligere Unionens politik om ikkeanerkendelse af den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol.

Der var en intens politisk dialog på højt niveau i løbet af 2014 med både den højtstående repræsentant/næstformanden og kommissæren for udvidelse og naboskabspolitik, der rejste til Kiev i perioden med borgerdemonstrationer i begyndelsen af året og efter regeringsskiftet. Den 13. maj blev der afholdt et fælles møde mellem Europa-Kommissionen og Ukraines ministerkabinet. EU deltog i møder med det formål at finde en varig politisk løsning på konflikten i det østlige Ukraine, herunder i april i Genève, i august i Minsk og i oktober i Milano. Den 15. august erklærede Rådet, at EU aktivt ville støtte alle former for møder, der kunne bidrage til at skabe ny politisk fremdrift. I denne forbindelse udtrykte EU i september tilfredshed med Minskmemorandummet og Minskprotokollen, der blev vedtaget inden for rammerne af den trilaterale kontaktgruppe, som et skridt i retning af en holdbar politisk løsning på krisen, der skal være baseret på respekt for Ukraines uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet. EU har også støttet og supplerer det arbejde, der udføres af andre internationale aktører, der er involveret i at finde en politisk holdbar løsning på krisen i og omkring Ukraine (OSCE, Europarådet og FN). Det gav stærk støtte til OSCE's særlige observatørmission, som er OSCE's største feltoperation i de senere år.

EU mente, at afholdelsen af "præsident- og parlamentsvalg" i "folkerepublikkerne" Donetsk og Luhansk den 2. november uden for Ukraines retlige rammer og i strid med bogstav og ånd i Minskaftalerne er ulovlig og illegitim og understregede, at det ikke vil anerkende valgene. I denne forbindelse besluttede EU at forstærke EU's restriktive foranstaltninger mod separatister, der opererer i det østlige Ukraine, som Rådet anmodede om den 17. november.

EU og dets medlemsstater gav udtryk for chok og dyb sorg over den handling, der fik flyet MH17 fra Malaysia Airlines til at styrte ned i Donetsk den 17. juli, og forlangte, at de ansvarlige skal stå til regnskab og retsforfølges. EU opfordrede indtrængende Rusland til aktivt at gøre sin indflydelse gældende over for de ulovligt bevæbnede grupper for at opnå fuld adgang til stedet og samarbejde om at indsamle de jordiske rester og ejendele og om den uafhængige undersøgelse.

Den 21. marts blev de politiske bestemmelser i associeringsaftalen mellem EU og Ukraine undertegnet i tilknytning til et ekstraordinært topmøde. Den 27. juni blev de resterende dele (DCFTA) af associeringsaftalen også undertegnet. Europa-Parlamentet gav sin godkendelse den 17. september på den samme dag som ratificeringen af associeringsaftalen i det ukrainske parlament Radaen, hvilket muliggør en midlertidig anvendelse af de relevante bestemmelser i associeringsaftalen fra den 1. november. Den 29. september besluttede Rådet at udskyde den midlertidige anvendelse af aftalens afsnit om handel og handelsanliggender, herunder oprettelsen af et frihandelsområde, indtil den 1. januar 2016. Det første møde i associeringsrådet EU-Ukraine under den nye associeringsaftale fandt sted den 15. december 2014. Det bekræftede på ny det fælles mål om at opbygge et demokratisk, stabilt og velstående land. Den højtstående repræsentants/næstformandens besøg i Kiev i december understregede også betydningen af samarbejdet mellem EU og Ukraine om reformdagsordenen for Ukraine.

I hele 2014 understregede EU konsekvent behovet for at fremskynde gennemførelsen af reformer i Ukraine. EU og dets medlemsstater erklærer, at de er klar til yderligere at fremme og støtte Ukraines reformproces sammen med andre donorer og i overensstemmelse med IMF's konditionalitet. I sine konklusioner af 17. november opfordrede Rådet til, at der tilstræbes en bred national konsensus med henblik på at intensivere de hårdt tiltrængte politiske og økonomiske reformer i Ukraine, herunder en forfatningsmæssig reform, decentralisering, reform af retsvæsenet, retshåndhævelse, korruptionsbekæmpelse, sikring af rettigheder for personer, der tilhører nationale mindretal samt en reform af energisektoren. Disse reformer vil være afgørende for at genoprette tilliden og gennemsigtigheden i erhvervssektoren.

De ukrainske myndigheder fortsætter med at gennemføre reformer på trods af den vanskelige sikkerhedssituation. Valglovgivningen er blevet forbedret, men behovet for en omfattende reform på dette område udgør stadig et problem. Det tidlige præsidentvalg i Ukraine den 25. maj, der fik stor opbakning fra EU, var præget af en høj valgdeltagelse og myndighedernes faste beslutsomhed med hensyn til at afholde et rigtigt demokratisk valg i tråd med de internationale forpligtelser, og som overholdt de grundlæggende frihedsrettigheder, til trods for det fjendtligsindede sikkerhedsklima i de to østlige regioner, i henhold til OSCE/Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR). Det tidlige parlamentsvalg i oktober blev af EU hilset velkommen som et vigtigt skridt i Ukraines bestræbelser på at konsolidere sin demokratiske udvikling i overensstemmelse med landets internationale forpligtelser.

I løbet af året opfyldte Ukraine benchmarkene i første fase af gennemførelsen af handlingsplanen om visumliberalisering og gik over til anden fase.

EU er fast besluttet på at støtte reformprocessen i Ukraine; i marts godkendte EU derfor en støttepakke på 11 mia. EUR til Ukraine i løbet af de næste par år. Ud over de 1,8 mia. EUR, der blev bevilliget i 2014 af EIB og EBRD, er 1,6 mia. EUR allerede blevet udbetalt i år som lån og gavebistand fra eller garanteret af EU-budgettet. Som reaktion på krisen har EU mobiliseret 10 mio. EUR under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred for at afhjælpe uforudsete behov i forbindelse med valgobservation, de afgørende udfordringer i forbindelse med overvågning af situationen på stedet samt de vigtige krav vedrørende en dialog om centrale reformer.

Mere end 1 mio. ukrainere er registreret som internt fordrevne. Som reaktion på forværringen af situationen for civilbefolkningen, der er berørt af konflikten, mobiliserede EU over 32,5 mio. EUR i 2014 med fokus på at støtte processen vedrørende vinterklargøring, befolkningens humanitære behov, fredsopbyggende foranstaltninger samt en hurtig genopretning. I sine konklusioner af 17. november understregede Rådet, at det er nødvendigt fortsat at mobilisere EU-bistand og international bistand.

Støttegruppen for Ukraine blev oprettet den 10. april som led i EU's tilsagn om at bistå Ukraine på reformvejen. Den 23. juni godkendte Rådet konceptet til en mission under FSFP, der skal bistå Ukraine ved reformen af den civile sikkerhedssektor, bl.a. politiet og de retshåndhævende myndigheder. FSFP-missionen (EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine) blev officielt indledt den 1. december 2014.

2.4.2. Hviderusland

I hele 2014 gentog EU konsekvent sit tilsagn om en politik for kritisk engagement over for Hviderusland, bl.a. gennem dialog og deltagelse i Det Østlige Partnerskab. EU mindede om, at udviklingen af bilaterale forbindelser under Det Østlige Partnerskab afhang af fremskridt i forbindelse med Hvideruslands overholdelse af principperne om demokrati, retsstat og menneskerettigheder. EU gentog, at det fortsat er parat til at bistå Hviderusland med at opfylde landets forpligtelser i den forbindelse.

I 2014 tog Hviderusland en række positive skridt: frigivelsen af en fremtrædende politisk fange, Bialiaty; aktiv deltagelse i Det Østlige Partnerskabs multilaterale spor; intensive konsultationer med EU om moderniseringsspørgsmål; afholdelsen af flere seminarer under inddragelse af civilsamfundet; forbedring af forbindelserne med det diplomatiske korps i Minsk; indledningen af forhandlinger om visumlempelses- og tilbagetagelsesaftaler med EU samt en interesse i at indlede forhandlinger om et mobilitetspartnerskab. Hviderusland indtog også en konstruktiv holdning til udviklingen i Ukraine og situationen i regionen, navnlig ved at være vært for de forhandlinger, der førte til Minskaftalens undertegnelse. Dette omfattede konkrete skridt med henblik på at stabilisere Ukraine, Republikken Moldova og Georgien økonomisk såvel som politisk.

Alle disse skridt bidrog til at skabe en mere positiv atmosfære mellem EU og Hviderusland.

Som svar på Hvideruslands positive skridt har EU udarbejdet en liste over mulige yderligere konkrete foranstaltninger med henblik på at uddybe sin politik for kritisk engagement over for Hviderusland (drøftelser om denne liste blev indledt i Rådet i december 2014).

EU udtrykte også regelmæssigt sin bekymring over manglen på respekt for menneskerettigheder, retsstatsprincippet og de demokratiske principper i Hviderusland i 2014. Den højtstående repræsentant fremsatte i denne forbindelse specifikke erklæringer, hvori hun beklagede gennemførelsen af tre dødsdomme i Hviderusland. EU omtalte i sine kontakter med samtalepartnere i den hviderussiske administration til stadighed betydningen af at løslade og rehabilitere alle politiske fanger samt bekymring over tilfælde af chikane mod menneskerettighedsforkæmpere, civilsamfundet og oppositionsaktivister. EU var medsponsor for den resolution i Menneskerettighedsrådet, hvor mandatet for den særlige rapportør om menneskerettighedssituationen i Hviderusland blev forlænget med et år.

Efter en årlig revision forlængede Rådet den 30. oktober EU's restriktive foranstaltninger over for Hviderusland (indtil den 31. oktober 2015). Revisionen ajourførte listen over de berørte personer og enheder, da Rådet fandt, at der ikke længere var grund til at opretholde restriktioner mod flere personer og enheder. Det samlede antal personer omfattet af sanktioner var på 201, mens 18 enheder fortsat var underlagt indefrysning af aktiver. Der blev ikke føjet nye navne til listen.

I januar 2014 blev forhandlingerne om visumlempelses- og tilbagetagelsesaftaler indledt. Den hviderussiske part anførte, at målet var at undertegne disse aftaler på det næste topmøde i Det Østlige Partnerskab i Riga i 2015. Der var to forhandlingsrunder i 2014.

I januar 2014 blev EU-Udenrigstjenesten og Hvideruslands udenrigsminister enige om at indlede en interimsfase for konsultationer om moderniseringsspørgsmål. Formålet med denne interimsfase er at fastlægge den bedste fremtidige form for samarbejde mellem EU og den hviderussiske regering om moderniseringsspørgsmål (som anført i erklæringen fra topmødet i Vilnius i Det Østlige Partnerskab)¹⁴. I løbet af fire konsultationsrunder er næsten alle emner blevet behandlet og forventes afsluttet i 2015. Hviderusland er interesseret i at modtage vejledning fra EU og overførsel af knowhow om alle de berørte emner og er interesseret i konkret støtte til projekter.

2.4.3. Republikken Moldova

Forbindelserne mellem EU og Republikken Moldova blev væsentligt uddybet i 2014. To historiske resultater var ikrafttrædelsen af den visumfrie ordning den 28. april 2014 og undertegnelsen af den altomfattende nye associeringsaftale, herunder et vidtgående og bredt frihandelsområde (DCFTA), den 27. juni 2014. Republikken Moldova ratificerede hurtigt aftalen den 2. juli og fra den 1. september begyndte store dele af aftalen, herunder DCFTA, at finde midlertidig anvendelse. Medlemsstaternes ratificering af aftalen er i øjeblikket ved at blive gennemført, mens Europa-Parlamentet gav sin godkendelse af indgåelsen i en ikkelovgivningsmæssig beslutning, der blev godkendt den 13. november.

Aftalens institutionelle strukturer blev operationelle ved årets udgang, og det første møde i associeringsrådet var planlagt til at finde sted i første kvartal af 2015. De bilaterale forbindelser bør i den nærmeste fremtid fokusere på gennemførelsen af aftalen, som kræver betydelige reformer og lovgivningsmæssige tilnærmelse til EU-retten fra Republikken Moldovas side. En associeringsdagsorden med angivelse af reformprioriteterne blev vedtaget i juni.

¹⁴ De udpegede områder for samarbejdet mellem EU og Hviderusland om moderniseringsspørgsmål i interimfasen var følgende: 1) fremme af handel og investeringer; 2) økonomisk styring; 3) privatisering og virksomhedsudvikling; 4) sociale reformer; 5) sektorspecifikke områder: uddannelse, energi, transport, miljø, regional udvikling; 6) forbedring af retsvæsenet, valgreform, beskyttelse af menneskerettighederne.

I 2014 fortsatte det store løbende engagement, herunder besøg af formand Herman Van Rompuy i maj og formand José Manuel Barroso i juni. Et møde uden fortilfælde mellem medlemmer af Europa-Kommissionen og Republikken Moldovas regering fandt sted i maj tillige med to møder i gruppen for Republikken Moldovas europæiske indsats (i februar og september).

Kommissær Johannes Hahn besluttede at aflægge besøg i Chisinau den 6. november, hvilket var hans første besøg i udlandet som ny kommissær med ansvar for europæisk naboskabspolitik og udvidelsesforhandlinger.

Landet fortsatte reformprocessen, selv om der blev konstateret visse forsinkelser, navnlig i perioden op til valget, inden for nøgleområder som reformen af retsvæsenet og især reformen af anklagemyndigheden. Parlamentsvalget fandt sted den 30. november, og det blev vurderet som frit og retfærdigt af de internationale observatører, selv om udelukkelsen af et politisk parti få dage inden valget gav anledning til visse betænkeligheder.

Efter undertegnelsen af associeringsaftalen har Rusland øget omfanget af de økonomiske modforanstaltninger rettet mod import fra Republikken Moldova, såsom forbud mod kød og frugt. EU havde allerede fjernet importkvoter for vin fra den 1. januar 2014 efter det russiske forbud mod import af moldovisk vin fra september 2013.

I kølvandet på det forbud, der blev indført i juli 2014, anmodede Republikken Moldova om yderligere adgang til EU-markedet (ud over den, der allerede er givet i DCFTA). Europa-Kommissionen foreslog den 1. september at give supplerende toldfri adgang for æbler, blomster og spisedruer fra Republikken Moldova. Det toldfrie importkontingent trådte i kraft den 30. december.

I 2014 modtog Republikken Moldova en "flere reformer, flere midler"-støttetildeling på 30 mio. EUR, med det formål at støtte gennemførelsen af DCFTA, ud over sit bilaterale bistandsbudget på 101 mio. EUR.

Den bilaterale bistand i 2014 fokuserer på støtte til landbrug og udvikling af landdistrikter samt politiske reformer af de offentlige finanser. Valget af sektorer er i overensstemmelse med den fælles støtteramme for Republikken Moldova, det flerårige programmeringsdokument, som blev vedtaget i juni 2014. Under sit besøg i Chisinau i november undertegnede kommissær Johannes Hahn et aftalememorandum med regeringen i Chisinau, der bygger på prioriteringerne og bevillingerne i den fælles støtteramme.

Mange kræfter og ressourcer anvendtes fortsat til at gennemføre aftaler, der blev indgået i de seneste år mellem EU og Republikken Moldova inden for områderne luftfart, landbrug, civilbeskyttelse, deltagelse i EU's agenturer og programmer samt i FSFP-operationer.

EU fortsatte sit engagement i tillidsskabende foranstaltninger og løsningsprocesser mellem Republikken Moldova og dens region Transdnestrien, der har løsrevet sig. I løbet af 2014 er 5+2-forhandlingerne dog gået i stå, idet forhandlingerne er blevet annulleret tre gange på anmodning af repræsentanter fra Transdnestrien. Der fandt kun to forhandlinger sted i dette format i løbet af 2014 (i februar og juni); de fokuserede stadig på tekniske snarere end politiske aspekter af løsningsprocessen.

EU's grænsebistandsmission i Republikken Moldova og Ukraine fortsatte sit arbejde med at bistå, uddanne og rådgive de to landes grænse- og toldtjenester, styrke deres kapacitet til at bekæmpe toldsvig, opdage tilfælde af smugleri og menneskehandel samt foretage en effektiv grænse- og toldkontrol og grænseovervågning.

2.4.4. Georgien

Forbindelserne mellem EU og Georgien var meget intensive i 2014 og omfattede et rekordstort antal møder på højt plan: Den georgiske premierminister Irakli Garibashvili besøgte Bruxelles for første gang den 3.-4. februar 2014. Premierministeren kom tilbage den 21. maj i forbindelse med mødet mellem Georgiens regering og kommissærkollegiet under ledelse af den daværende formand for Europa-Kommissionen, Jose Manuel Barroso, og igen den 27. juni i forbindelse med undertegnelsen af associeringsaftalen/DCFTA samt den 17. november i forbindelse med det første møde i associeringsrådet EU-Georgien. Formanden for Det Europæiske Råd, Herman Van Rompuy, besøgte Georgien den 14. maj og Europa-Kommissionens formand, José Manuel Barroso, kom til Georgien den 12.-13. juni. Kommissær Štefan Füle besøgte Georgien den 3.-4. marts og den 18. juli, og kommissær Günther Oettinger besøgte Georgien den 20. februar. Desuden fandt mødet i Det Østlige Partnerskabs civilsamfundsforum sted den 20.-21. november i Batumi.

Georgien og EU undertegnede associeringsaftalen/DCFTA usædvanlig hurtigt den 27. juni i Bruxelles efter paraferingen i november 2013 på topmødet i Vilnius. Aftalen fastlægger den politiske associering og en uddybning af den økonomiske integration med EU. Georgien ratificerede associeringsaftalen den 18. juli og store dele af associeringsaftalen/DCFTA har fundet midlertidig anvendelse siden den 1. september 2014. Medlemsstaternes ratificering af aftalen er i øjeblikket ved at blive gennemført, mens Europa-Parlamentet gav sin godkendelse af indgåelsen i en ikkelovgivningsmæssig beslutning, der blev godkendt den 18. december. Aftalens institutionelle strukturer blev i mellemtiden operationelle, og det første møde i associeringsrådet fandt sted den 17. november. EU og Georgien vedtog i fællesskab associeringsdagsordenen den 26. juni, som har afløst ENP-handlingsplanen fra 2006 og indeholder et i fællesskab vedtaget sæt prioriteter for gennemførelsen af associeringsaftalen/DCFTA.

I hele 2014 gjorde Georgien store fremskridt med gennemførelsen af handlingsplanen om visumliberalisering, der tager sigte på at indføre en visumfri ordning mellem EU og Georgien.

Undertegnelsen af en traktat om alliance og strategisk partnerskab mellem Den Russiske Føderation og udbryderregionen Abkhasien (og efterfølgende mellem Den Russiske Føderation og Sydossetien) blev stærkt kritiseret af den georgiske regering som værende i modstrid med Georgiens territoriale integritet og er et yderligere skridt i retning af, at Den Russiske Føderation overtager kontrollen med de regioner, der har løsrevet sig. Denne bekymring blev delt af EU, som det kom til udtryk i erklæringer samt i EU's bilaterale kontakter med Den Russiske Føderation.

Georgiens engagement i de områder, der har løsrevet sig er fortsat betydeligt, og regeringen har taget skridt, omend beskedne, med henblik på at gennemføre sin strategi for engagement. EU ser med tilfredshed på disse skridt og opfordrer til en mere proaktiv tilgang til engagement med de områder, der har løsrevet sig. Parallelt hermed fortsatte de bilaterale drøftelser mellem de georgiske myndigheder og Den Russiske Føderation, og der er sket fremskridt for så vidt angår spørgsmål vedrørende handel, transport og kultur. Disse skridt hilses velkommen af EU. De to parter holdninger forbliver dog uændrede for så vidt angår de grundlæggende spørgsmål om Georgiens europæiske orientering, Ruslands rolle i krigen i 2008 samt dets anerkendelse af Sydossetien og Abkhasien. Efter undertegnelsen af traktaten mellem Den Russiske Føderation og Abkhasien og meldingerne om intentionen om at undertegne en traktat mellem Rusland og Sydossetien, er der ikke fastsat nogen ny dato for bilaterale drøftelser, men der er fortsat uformelle kontakter.

EU støtter fortsat Georgiens territoriale integritet og suverænitet og en fredelig løsning af konflikterne og yder fortsat bistand gennem det arbejde, der udføres af "EU's særlige repræsentant for Sydkaukasus og krisen i Georgien" (EUSR) og "EU's observatørmission" (EUMM). EUMM's mandat blev forlænget med to år ved udgangen af 2014.

I september 2008, efter den EU-formidlede sekspunktsaftale, som afsluttede augustkrigen, udsendte Den Europæiske Union en ubevæbnet civil observatørmission (EUMM) i Georgien. Selv om sikkerhedssituationen er forbedret siden da, overholdes våbenhvileaftalen fortsat ikke, navnlig for så vidt angår den manglende tilbagetrækning af russiske tropper til deres positioner fra før udbruddet af fjendtlighederne. Situationen blev yderligere forværret i november 2014 med undertegnelsen af aftalen mellem Rusland og Abkhasien om strategisk partnerskab og alliance.

EUMM har ingen gennemførelses- eller tvangsbeføjelser. De væsentligste opgaver – overvågning og støtte til tillidsskabelse – forblev uændrede i 2014. EUMM fortsatte med at iværksætte betydelige tillidsskabende foranstaltninger og oprettede "EU's fond for tillidsskabelse" i 2014. Disse foranstaltninger har til formål at fjerne forbindelsen mellem hændelser og konflikt og at skabe en mere gennemsigtig sikkerhedsordning.

Selv om EUMM's mandat er gyldigt i hele Georgien, er den fuldstændige gennemførelse løbende blevet hæmmet af en række faktorer. Nægtelse af adgang til Abkhasien og Sydossetien udgør fortsat en alvorlig hindring og har begrænset EUMM's evne til at udfylde sin opgave. Efter indsættelsen af grænsevagter fra Den Russiske Føderation i 2009 er de administrative grænselinjer mellem de områder, der kontrolleres af Tbilisi og Abkhasien og Sydossetien gradvist ved at blive omdannet til "grænser". Denne negative udvikling fortsatte i 2014. EU var fortsat fast besluttet på at støtte udviklingen vedrørende status og den humanitære situation for internt fordrevne fra konfliktområder.

EUMM Georgia blev i første omgang udsendt i en periode på et år. Den seneste forlængelse af dens mandat fandt sted i december 2014 og forlængede mandatet indtil den 14. december 2016.

Georgien deltager i to af EU's FSFP-missioner med to eksperter i EUTM Mali og 156 soldater i EUFOR RCA, hvilket gør landet til den næststørste bidragyder til operationen (forlænget med yderligere tre måneder fra november).

2.4.5. Aserbajdsjan

Kommissionens formand, José Manuel Barroso, besøgte Aserbajdsjan den 14. juni 2014, hvorunder han underskrev protokollen mellem EU og Aserbajdsjan om Aserbajdsjans deltagelse i EU's programmer og agenturer. Kommissærerne Štefan Füle og Günther Oettinger deltog i den fjerde uformelle ministerdialog under Det Østlige Partnerskab om energisikkerhed og udenrigspolitik i Baku den 8.-9. september 2014. Kommissionens næstformand, Maroš Šefcovic, besøgte Baku den 28. november 2014. Den 20. september 2014 fandt den banebrydende ceremoni i forbindelse med den sydlige gaskorridor sted ved Sangachalterminalen nær Baku. Aserbajdsjan har forpligtet sig til at blive en pålidelig energipartner for EU med henblik på at diversificere EU's energiforsyning.

En nedadgående tendens for så vidt angår respekt for menneskerettighederne fortsatte i 2014. Et betydeligt antal erklæringer og henstillinger vedrørende den forværrede menneskerettighedssituation blev fremsat af det internationale samfund, herunder Europarådet, OSCE og EU. Aserbajdsjan har ikke tilsluttet sig nogen af EU's fælles holdninger inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i 2014.

Visumlempelsesaftalen og tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Aserbajdsjan trådte i kraft den 1. september 2014, og gennemførelsesresultaterne vil blive overvåget af blandede udvalg. Der arbejdes på at bevæge sig i retning af et strategisk moderniseringspartnerskab.

2.4.6. Armenien

I 2014 begyndte EU og Armenien arbejdet med at gennemgå anvendelsesområdet og retsgrundlaget for det fremtidige bilaterale samarbejde. Armenien undertegnede sit tiltrædelsesinstrument til Den Eurasiske Økonomiske Union den 10. oktober 2014 og tiltrådte formelt den 2. januar 2015.

Desuden fortsatte den bilaterale politiske dialog mellem EU og Armenien med samme intensitet og hyppighed af møder til trods for Armeniens politiske skifte i 2013, herunder en lang række møder fra ekspertniveau til ministerniveau.

Visumlempelsesaftalen og tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Armenien trådte i kraft den 1. januar 2014 og blev gennemført på en generelt tilfredsstillende måde. Desuden blev der åbnet mulighed for Armeniens deltagelse i EU's agenturer og programmer, og Armenien fik adgang til EU's på verdensplan førende programmer inden for områderne kultur, uddannelse, miljø og forskning og armenske tjenestemænd fik mulighed for at blive integreret i EU's agenturer inden for f.eks. luftfartssikkerhed, medicin og miljø på alle niveauer.

EU fortsatte i 2014 med at bidrage til at forbedre og gennemføre Armeniens nationale handlingsplan for menneskerettigheder og opnåede i princippet enighed med Armenien om sektorspecifik budgetstøtte til menneskerettigheder. Generelt fortsatte EU med at fremme menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder i Armenien. Mens Armenien fortsatte med at arbejde med nogle af disse spørgsmål, var der yderligere arbejde, der skulle gøres, navnlig for så vidt angår gennemførelse og håndhævelse af relevant lovgivning, bekæmpelse af korruption, ligestilling mellem kønnene og reform af retsvæsenet.

2.4.7. Nagorno Karabakh-konflikten

EU's særlige repræsentant for Sydkaukasus og konflikten i Georgien, Herbert Salber, besøgte Armenien og Aserbajdsjan to gange efter sin udnævnelse den 1. juli 2014 og afholdt en række møder med formændene for OSCE's Minskgruppe om en fredelig bilæggelse af konflikten mellem Armenien og Aserbajdsjan om Nagorno Karabakh. EU har udsendt to erklæringer om konflikten i Nagorno-Karabakh, en om optrapningen af volden i august og en anden om nedskydningen af en militærhelikopter i november. EU fortsatte – gennem det udenrigspolitisk initiativ – finansieringen samt tillidsskabende (fredsopbyggende) aktiviteter (gennem projektet for det europæiske partnerskab for fredelig løsning af konflikten om Nagorno-Karabakh) på tværs af konfliktens kløfter med henblik på at supplere Minskgruppens formænds bestræbelser.

2.5. Centralasien

2.5.1. Regionale forbindelser

EU fortsatte sit langvarige engagement for dialog med Centralasien gennem sine repræsentanter og udsendinge. I begyndelsen af året videreførte EUSR, Patricia Flor, dialogen mellem EU og Centralasien. I april, efter at EU's særlige repræsentant trådte tilbage, blev Janos Herman udpeget som særlig udsending til Centralasien med den opgave at sikre EU's fortsatte engagement på højt plan i regionen. I denne egenskab aflagde han en række besøg i Centralasien for at mødes med præsidenter, ministre, EU-ambassadører og civilsamfundet, navnlig med fokus på spørgsmål vedrørende vand og energi samt sikkerhed og regionalt samarbejde. Den særlige udsending var også vært for de årlige konsultationer mellem EU og Kina om Centralasien i Bruxelles og rejste til Washington og Moskva for at drøfte aktuelle spørgsmål.

EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene udarbejdede ligeledes en statusrapport om gennemførelsen af EU-strategien for Centralasien. Dette halvårige tiltag var særlig relevant og gav mulighed for at tage højde for ændringer i de regionale forhold og det bredere geopolitiske miljø, navnlig for så vidt angår sikkerhed (tilbagetrækningen af ISAF-tropper, krisen i Ukraine og terrortruslen).

Dialogen mellem EU og Centralasien fremmede regionalt samarbejde og en effektiv gennemførelse af projekter under initiativerne, såsom retsstatsprincippet, uddannelse, vand og miljøforvaltning.

Retsstatsplatformen, som koordineres af Tyskland og Frankrig, støttede tekniske workshoper på nationalt og regionalt plan, navnlig for så vidt angår støtte til reformer af retsvæsenet i Kirgisistan, Tadsjikistan og Kasakhstan. En arbejdsgruppe om retslig kapacitet mødtes i april 2014 i Bruxelles. Disse begivenheder bidrog til en vellykket fjerde konference mellem justitsministrene i oktober 2014 i Astana, der helligede sig udveksling af erfaringer om reform af retsvæsenet, adgang til retlig prøvelse samt fysiske personers rettigheder og friheder.

Som led i uddannelsesinitiativet blev der afholdt et seminar om kvaliteten af erhvervsuddannelse og uddannelse af lærere i Istanbul, og et seminar om arbejdsmarkedets behov og bedste praksis inden for erhvervsuddannelse og videregående uddannelse fandt sted i Bisjkek.

I overensstemmelse med ånden i de relevante internationale konventioner og i tråd med sit "vanddiplomati" fortsatte EU de diplomatiske bestræbelser på at nedtrappe konflikter om vand og fremme en regional samarbejdsløsning for så vidt angår de udfordringer, der er forbundet med forvaltning af vand- og energiresourcer i Centralasien.

2.5.2. Bilaterale forbindelser

I september 2014 blev forhandlingerne om en udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale med Kasakhstan afsluttet. Denne aftale, som er den første i den centralasiatiske region, vil, når den er undertegnet, ratificeret og gennemført, fremme stærkere politiske, økonomiske og strategiske forbindelser, handelsstrømme, tjenesteydelser samt investeringer mellem Kasakhstan og EU og bidrage til Kasakhstans politiske reformer, retsstatsreformer samt økonomiske reformer.

EU udtrykte tilfredshed med frigivelsen den 19. november af den fængslede arbejderaktivist Roza Tulateyeva og fortsatte med at udtrykke sin bekymring over menneskerettighedskrænkelser i andre lignende sager.

Den politiske dialog med **Den Kirgisiske Republik** fokuserede på EU's bistand til demokratisering og fremme af retsstatsreformer, herunder det følsomme spørgsmål om EU's støtte til parlamentsvalget i 2015. EU udtrykte bekymring over den lovgivning, som betegner NGO'er, der modtager støtte fra internationale organisationer og udenlandske regeringer som "udenlandske agenter" og over udkastet til lovgivningen om "dannelsen af en positiv holdning til utraditionelle seksuelle forhold". Forberedelserne til tiltrædelsen af Den Eurasiske Økonomiske Union i januar 2015, afbrydelserne af energiforsyningen og den makrofinansielle bistand fra EU var fremtrædende i dialogen mellem EU og Kirgisistan. I marts aflagde delegerede fra Rådets Gruppe vedrørende Østeuropa og Centralasien besøg i Den Kirgisiske Republik.

Den politiske dialog med **Tadsjikistan** fokusere på politiske og administrative reformer, retsstatsprincippet og menneskerettigheder samt handel og økonomiske forbindelser. EU understregede nødvendigheden af at sikre inklusive og gennemsigtige valg samt en langsigtet politisk stabilitet i landet. EU fulgte nøje med i sagen om Alexander Sodiqov, der var en studerende ved universitetet i Toronto, som blev tilbageholdt i juni, mens han udførte forskning i Tadsjikistan. EU så med tilfredshed på løsladelsen af Alexander Sodiqov i juli og hans efterfølgende afrejse fra landet.

I **Turkmenistan** fortsatte EU med at fremme menneskerettighederne og socioøkonomiske reformer samt udviklingen af en retlig ramme for et transkaspisk rørledningssystem.

Turkmenistan var vært for et SNG-topmøde og en konference på højt niveau om energicharteret og viste således vilje til at bidrage til stabilisering og fredelige forbindelser i regionen, herunder for så vidt angår energi- og vandressourcer.

Efter at have støttet en tilnærmelse til ILO vedrørende børnearbejde og tvangsarbejde fortsatte EU sine bestræbelser på at fremme tættere forbindelser mellem **Usbekistan** og andre internationale aktører såsom FN's organisationer, Europarådet, OSCE og Den Europæiske Investeringsbank (EIB).

Drøftelser mellem FN og Usbekistan bidrog til færdiggørelsen af en national handlingsplan for menneskerettigheder, mens forhandlingerne med EIB har bragt de to sider tættere på en aftale om indgåelse af en rammeaftale. Efter indgåelsen af et aftalememorandum med UNICRI åbner et EU-finansieret regionalt ekspertisecenter for CBRN-materialer om kort tid i Tasjkent med henblik på at fremme regionalt samarbejde og begrænse risici. EU fortsatte sit arbejde med vigtige sikkerhedsspørgsmål, herunder dialogen på højt plan om sikkerheden i Centralasien.

3. Det vestlige Balkan

Det vestlige Balkan, udvidelsesstrategien og stabiliserings- og associeringsprocessen var fortsat en af Den Europæiske Unions centrale politikker i 2014 og bidrager fortsat til de gensidige fordele ved fred, demokrati, sikkerhed og velstand i Europa. I sine konklusioner i december 2014 bekræftede Rådet på ny, at det fuldt ud støtter regionens europæiske perspektiv. Det fremhævede også, at der er behov for retfærdig og streng konditionalitet inden for rammerne af de politiske Københavnskriterier og stabiliserings- og associeringsprocessen (SAP), der fortsat er den fælles ramme for forbindelserne med det vestlige Balkan frem til deres tiltrædelse.

Inklusivt regionalt samarbejde og gode naborelationer er også afgørende elementer i denne proces.

Der blev gjort store fremskridt i regionen i løbet af 2014, hvor Beograd og Pristina gjorde yderligere fremskridt med gennemførelsen af aftaler, der er indgået i forbindelse med den EU-støttede dialog, indledningen af tiltrædelsesforhandlinger med Serbien, paraferingen af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem EU og Kosovo, der kun omfatter EU¹⁵, de fortsatte tiltrædelsesforhandlinger med Montenegro og tildelingen af kandidatstatus til Albanien.

Den højtstående repræsentant/næstformanden besøgte Bosnien-Hercegovina i marts og december og Serbien i april. EU så med tilfredshed på den vellykkede afvikling af valgene i Bosnien-Hercegovina, Serbien og Kosovo.

EU iværksatte sin fornyede tilgang over for Bosnien-Hercegovina i december med det formål at fremme landets europæiske perspektiv.

¹⁵ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

Dialogen mellem Beograd og Pristina gjorde fortsat store fremskridt, selv om valgprocessen i Serbien (marts 2014) og Kosovo (juni 2014), og det politiske dødvande, der fører til forsinkelse i dannelsen af en koalitionsregering i Kosovo, påvirkede tempoet i drøftelserne. Den højtstående repræsentant/næstformanden fortsatte med at lette normaliseringsprocessen mellem Serbien og Kosovo og fremme gennemførelsen af aftalerne, der blev indgået inden for dialogens rammer, i løbet af de første måneder indtil de tidlige valg i Serbien og Kosovo.

Der blev holdt tre møder på højt niveau i begyndelsen af 2014, det sidste den 31. marts. I den følgende periode fortsatte arbejdet med gennemførelsen i roligt, omend langsommere tempo. Der blev opnået konkrete resultater på en række områder som f.eks. integreret grænseforvaltning, energi, fri bevægelighed og told.

Der blev gjort gode fremskridt inden for regionalt samarbejde: i juni 2014 blev Kosovo accepteret som fuldgældig deltager i den sydøsteuropæiske samarbejdsproces (SEECP), og i oktober tilsluttede det sig den civile del af Det Regionale Bistandscenter for Gennemførelse af Våbenkontrol og -verifikation (RACVIAC).

Der skal stadig arbejdes en del med gennemførelsen af aftalen om principperne for normaliseringen af deres forhold og navnlig oprettelsen af sammenslutningen /fællesskabet af kommuner, den endelige udformning af aftalerne om telekommunikation og om energi samt med gennemførelsen af aftaler om strukturer på retsområdet og civilbeskyttelsesenheder. Fjernelsen og derpå genopsætningen af barrikader (den såkaldte fredspark) på den vigtigste bro i den nordlige del af Mitrovica fra serbisk side fremkaldte alvorligt øgede spændinger. De to sider dannede en specifik arbejdsgruppe, der i fællesskab skulle behandle broens fremtid, og pålagde EU-kontoret at udarbejde en teknisk vurdering af broen.

EU og Serbien indledte en ny fase i deres forhold med den første regeringskonference den 21. januar 2014, der officielt kickstartede tiltrædelsesforhandlingsprocessen. Dette var et resultat af landets konsekvente reformfremskridt og dets fortsatte engagement i at normalisere forbindelserne med Kosovo. EU-tiltrædelsesforhandlinger med Serbien er nu i gang. Den analytiske gennemgang af EU-retten, der startede i efteråret 2013, blev fuldført i marts 2015.

Det tidlige valg i Serbien førte til dannelsen af en ny regering under ledelse af premierminister Aleksandar Vučić.

Med den nye regering var Serbien fortsat forpligtet til at lave intensive reformer og fastholdt en konstruktiv tilgang til regionalt samarbejde. Landet bør dog være særlig opmærksom på at kompensere for forsinkelser i fremlæggelsen af handlingsplanerne for kapitel 23 (Retsvæsenet og grundlæggende rettigheder) og 24 (Retfærdighed, frihed og sikkerhed). Rådet opfordrede Serbien til gradvist at tilpasse sig EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i overensstemmelse med forhandlingsrammen.

Efter en afgørelse, som Rådet traf i juni 2013 i anerkendelse af Kosovos bestræbelser på en normalisering af forbindelserne med Serbien, som resulterede i Bruxellesaftalen, afsluttede Kommissionen i maj 2014 forhandlinger om en stabiliserings- og associeringsaftale mellem EU og Kosovo, der kun omfatter EU. Teksten til stabiliserings- og associeringsaftalen, der kun omfatter EU, blev paraferet i juli 2014. Dialogen om visumliberalisering med Kosovo fortsatte i 2014, selv om det fortsat var nødvendigt med yderligere reformer.

Efter en strategisk revision af EULEX KOSOVO i 2013 fortsatte drøftelserne med medlemsstaterne om missionens fremtid i løbet af de første måneder af 2014, der førte til et nyt toårigt mandat, der blev vedtaget i juni 2014¹⁶. Sideløbende med drøftelserne om fremtiden fortsatte missionen med at gennemføre sit mandat, herunder sin støtte til dialogen mellem Beograd og Pristina.

I forbindelse med milepælsaftalen fra april 2013 lettede missionen med godt resultat i løbet af 2014 integrationen af 287 tidligere politiofficerer fra det serbiske indenrigsministerium i Kosovos politistruktur og støttede aktivt etableringen af Kosovos politis regionale Command North, der afspejler den etniske sammensætning i de nordlige kommuner.

EULEX støttede også gennemførelsen af en teknisk aftale om integreret grænseforvaltning. Alle seks grænseovergange i forbindelse med den integrerede grænseforvaltning har fungeret fint, siden de blev etableret, og der blev nået et gennembrud i september 2014, da parterne blev enige om at etablere permanente grænseovergange.

Det politiske dødvande i Kosovo, der varede fra parlamentsvalget den 8. juni til dannelsen af en ny regering den 9. december, forhindrede i alvorlig grad missionen i at leve op til sit mandat. Derfor kunne der kun gøres begrænsede fremskridt i de sidste seks måneder af 2014. EULEX forbereder i snævert samarbejde med EUSR/EUO at inddrage de nye lokale myndigheder og opfordrer dem til at opfylde deres forpligtelser på retsstatsområdet, navnlig med hensyn til aftalen om retsstatsmålene, der blev undertegnet i november 2012.

¹⁶ Idet det afspejler de opnåede fremskridt og den nye virkelighed på stedet, ikke mindst gennembruddet i normaliseringsprocessen, omfatter missionens mandat tre strategiske ændringer med 1) gennemførelse af en "normalt ingen nye tilfælde"-politik, 2) en overførsel af alle retlige institutioner i Kosovo, der overføres til lokalt lederskab, og 3) forankring af EULEX-dommere og anklagere i det lokale retlige system. Som en yderligere konsekvens af det nye mandat blev der indført en omstruktureringsproces, der bragte EULEX fra 1 250 til 800 internationalt og 1 000 til 800 lokalt ansatte.

Den særlige efterforskningstaskforces undersøgelser af resultaterne i rapporten fra den særlige rapportør Dick Marty vedrørende alvorlige påstande om krigsforbrydelser og organiseret kriminalitet begået af tidligere ledere fra Kosovos Befrielseshær i perioden mellem 1998 og 2000 fortsatte hele året. Den tidligere chefanklager, ambassadør Clint Williamson, fremlagde sine efterforskningsresultater på en pressekonference den 29. juli og annoncerede samtidig sin tilbagetrækning til august¹⁷.

Den højtstående repræsentant/næstformanden fortsatte kontakterne med lederne i **Bosnien-Hercegovina** (BiH). I efterdønningerne af de udbredte socioøkonomiske protester i Bosnien-Hercegovina (februar) besøgte den højtstående repræsentant/næstformanden landet den 11. marts og opfordrede indtrængende dets ledere til hurtigt at imødegå den forværrede socioøkonomiske situation. På dette grundlag blev det EU-ledede initiativ vækst- og beskæftigelsespagten udarbejdet i tæt samarbejde med EU's internationale partnere, herunder internationale finansielle institutioner.

Efter præsident- og parlamentsvalget på forskellige niveauer den 12. oktober iværksatte EU en fornyet tilgang over for Bosnien-Hercegovina for at bringe landet videre på vejen mod EU.

Den højtstående repræsentant/næstformanden besøgte sammen med kommissær Johannes Hahn Sarajevo den 5. december for at drøfte den fornyede tilgang med de bosnisk-hercegovinske ledere og institutioner, der udtrykte vilje til at arbejde sammen med EU i den forbindelse. Efterfølgende vedtog Rådet konklusioner, der skitserede de næste skridt i dette fornyede EU-engagement for at udstikke retningslinjer for de nye bestræbelser.

¹⁷ Hans efterfølger, David Schwendiman, embedsmand fra det amerikanske udenrigsministerium, starter sit hverv i begyndelsen af 2015.

Operation Althea fokuserede fortsat på kapacitetsopbygning og uddannelse som de vigtigste bestræbelser, samtidig med at den opretholdt mandat og ressourcer til at gribe ind som støtte til et sikkert miljø. Operationen har normalt op til 600 mand i landet, men blev styrket med enheder med kendskab til situationen i valgperioden i anden halvdel af 2014. Der vil fortsat være en begrænset forstærkning i landet i første halvdel af 2015. I november 2014 blev missionens eksekutive mandat forlænget ved FN's Sikkerhedsråds resolution 1283 for endnu et år.

Der blev afholdt tidligt parlamentsvalg og planmæssigt præsidentvalg i **den tidligere jugoslaviske republik Makedonien** i april 2014. ODIHR (Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder) vurderede, at valgene var konkurrenceprægede og effektivt administreret, men de var præget af nogle få hændelser, samtidig med at partisk mediedækning og manglen på en klar sondring mellem statens og partiernes aktiviteter ikke sikrede ens spilleregler, hvilket var vigtigere.

I oktober gentog Kommissionen sin henstilling om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien. I sine konklusioner af 16. december hilste Rådet det velkommen, at EU-dagsordenen fortsat er landets strategiske prioritet, og at dets tilpasning til EU-retten har nået et højt niveau. Rådet noterede sig henstillingen om at indlede tiltrædelsesforhandlinger og understregede betydningen af behovet for mere konstruktiv politisk dialog. Det gav udtryk for alvorlige bekymringer over stigende politisering af statslige institutioner og voksende mangler med hensyn til retsvæsenets uafhængighed og mediefrihed og bemærkede, at manglende evne til at levere i disse spørgsmål har skadet reformernes bæredygtighed. Rådet opfordrede indtrængende myndighederne til at tage afgørende skridt til hurtigt at imødegå disse betænkeligheder.

Rådet mindede også om, at opretholdelse af gode naboskabsforbindelser, herunder en gensidigt acceptabel forhandlingsløsning på navnespørgsmålet i FN-regi, fortsat er afgørende. Det anførte, at det ville vende tilbage til spørgsmålet om indledning af tiltrædelsesforhandlinger i 2015 på grundlag af en opdatering fra Kommissionen om den videre gennemførelse af reformer i forbindelse med dialogen på højt plan om tiltrædelse og konkrete skridt med henblik på at fremme gode naboskabsforbindelser og nå til en gensidigt acceptabel løsning på navnespørgsmålet.

I **Albanien** fortsatte koalitionsregeringen under ledelse af premierminister Edi Rama med at gå videre med sin reformdagsorden med stort fokus på de fem centrale prioriteter (reform af den offentlige administration, retsvæsenet, korruptionsbekæmpelse, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, menneskerettigheder, herunder beskyttelsen af mindretal), der er udpeget med henblik på indledning af tiltrædelsesforhandlinger.

Mere konkret tog Albanien yderligere skridt til at gennemføre reformen af retsvæsenet ved at indlede samarbejdet med Venedigkommissionen med henblik på at øge uafhængigheden og ansvarligheden i retsvæsenet. Regeringen viste politisk vilje til at handle beslutsomt i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af korruption ved at styrke de lovgivningsmæssige rammer og udnævne en national koordinator for korruptionsbekæmpelse. Bekæmpelsen af organiseret kriminalitet viste en positiv tendens på en række områder med en intensivering af retshåndhævelsesaktiviteter, navnlig med hensyn til narkotikabeslaglæggelser.

I lyset af disse bestræbelser og på grundlag af en rapport fra Kommissionen besluttede Rådet den 24. juni at tildele Albanien status som kandidatland. Afgørelsen blev godkendt af Det Europæiske Råd den 27. juni. I sine konklusioner af 16. december udtrykte Rådet tilfredshed med de fremskridt, Albanien har gjort, og som førte til tildeling af kandidatstatus. Det bemærkede dog i punkt 43 og 44 i konklusionerne, at der ligger store udfordringer forude, og opfordrede Albanien til at intensivere sine reformbestræbelser og handle beslutsomt for at tage fat på disse fem hovedprioriteter for indledning af tiltrædelsesforhandlinger. Rådet understregede navnlig, at Albanien bl.a. skal videreføre en omfattende reform af retsvæsenet, styrke beskyttelsen af menneskerettigheder og politikerne til bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder ligebehandling af alle mindretal og lige adgang til rettigheder for personer fra dem, og indføre ejendomsrettigheder.

Siden juni er situationen på den nationale politiske scene i Albanien imidlertid blevet forværret. Den 10. juli annoncerede oppositionspartiet Det Demokratiske Parti (DP) en boykot af parlamentsarbejdet efter fysiske konfrontationer mellem parlamentsmedlemmer fra flertallet og oppositionen. Boykotten blev formelt afsluttet næsten seks måneder senere, den 24. december 2014, efter at regering og opposition nåede til enighed om en resolution i fire punkter formidlet af medlemmer af Europa-Parlamentet Knut Fleckenstein og Eduard Kukan. Resolutionen understreger, at Albanien har behov for en konstruktiv og stabil dialog mellem oppositionen og det regerende flertal, så at landets Europaambitioner kan opfyldes. En jævn gennemførelse i de kommende måneder af den politiske aftale, der ligger i resolutionen, lader vente på sig og vil være central for en vellykket behandling af Albaniens EU-dagsorden.

Med hensyn til regionalt samarbejde fortsatte Albanien med at spille en positiv og konstruktiv rolle og aktivt at deltage i alle de relevante regionale initiativer, herunder den sydøsteuropæiske samarbejdsproces, som Albanien overtog formandskabet for i juni. Albaniens fortsatte konstruktive engagement i gode naboskabsforbindelser er fortsat af afgørende betydning. Endvidere glædede Rådet sig over Albaniens fulde tilpasning til EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

EU fortsatte tiltrædelsesforhandlingerne med **Montenegro**. Ved udgangen af 2014 var der blevet åbnet seksten kapitler, hvoraf to også var blevet foreløbigt afsluttet. Montenegro fortsatte med at gøre fremskridt i tiltrædelsesforhandlingerne samt med hensyn til gennemførelsen af reformer, der har til formål at sikre uafhængigheden og øget effektivitet i retsvæsenet, selv om fremskridtene i forbindelse med retsvæsenet og grundlæggende rettigheder havde været ujævne.

Rådet understregede i sine konklusioner af 16. december 2014, at Montenegro yderligere skal intensivere sin indsats på retsstatsområdet. Landet bør lægge særlig vægt på at indhente de forsinkelser med gennemførelsen af handlingsplanerne på retsstatsområdet, på at styrke den institutionelle kapacitet og yderligere at udarbejde en solid resultatliste om efterforskning, retsforfølgelse og domfældelse vedrørende bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet.

Med hensyn til regionalt samarbejde spillede Montenegro fortsat en aktiv rolle i at udvikle det regionale samarbejde yderligere og fuldt ud tilpasse sig EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og bidrog derved til den generelle stabilitet i regionen.

4. Tyrkiet og Vesteuropa

4.1. Tyrkiet

Tyrkiet vedblev med at være en vigtig samarbejdspartner for EU, både som kandidatland og som en ledende partner i betragtning af sin dynamiske økonomi og strategiske placering. EU anerkendte den store humanitære støtte, Tyrkiet har ydet til langt over en million flygtninge, der er flygtet fra volden i Syrien og Irak. Tyrkiet var fortsat aktivt i forhold til de omkringliggende lande og en betydningsfuld regional aktør i Mellemøsten, på det vestlige Balkan, i Afghanistan/Pakistan, i det sydlige Kaukasus og på Afrikas Horn. I denne forbindelse fastholdt den højtstående repræsentant sit tilsagn om yderligere at udvikle og fremme EU's politiske dialog med Tyrkiet om udenrigspolitiske spørgsmål af fælles interesse samt om bekæmpelse af terrorisme, også på grund af den meget alvorlige udvikling i regionen, navnlig i Syrien og Irak. Denne dialog bør anvendes til at udvikle et tættere samarbejde over for ISIL/Da'esh og dens finansieringsnetværk samt styrke samarbejdet for at dæmme op for strømmen af udenlandske krigere, samtidig med at betydningen af at støtte Tyrkiet i indsatsen over for dets indenlandske terrortrusler anerkendes.

Præsident Recep Tayyip Erdoğan besøgte Bruxelles i januar 2014 i sin daværende egenskab af premierminister. Kommissær Štefan Füle besøgte Tyrkiet i juni 2014 og Kommissionens formand José Manuel Barroso i september 2014. Den højtstående repræsentant/næstformanden besøgte sammen med kommissær Johannes Hahn og Christos Stylianides Tyrkiet i december 2014 for at optrappe samarbejdet. EU's antiterrorkoordinatør besøgte Tyrkiet to gange i 2014. EU fortsatte med at tilskynde Tyrkiet til at udvikle sin udenrigspolitik som et supplement til og i samråd med EU og gradvis tilpasse sig EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

EU påskønnede det stærke tyrkiske engagement i FSFP-missioner, navnlig EUFOR ALTHEA og EULEX KOSOVO. EU's Militærstabs første arbejdsbesøg i Tyrkiet fandt sted i januar.

Rådet bekræftede på ny den betydning, det tillægger EU's forbindelser med Tyrkiet, og så med tilfredshed på den tyrkiske regerings tilkendegivelse vedrørende tiltrædelse af EU. I den forbindelse mindede Rådet om, at Tyrkiet vil kunne fremskynde forhandlingstempoet ved at gøre fremskridt med at opfylde benchmarks, opfylde kravene i forhandlingsrammen og overholde sine aftalemæssige forpligtelser over for EU.

EU bør fortsat være et fast holdepunkt for reformer i Tyrkiet, navnlig inden for retsstatsforhold og grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder. I løbet af 2014 blev der vedtaget eller gennemført flere reformer, men der er behov for en vedholdende indsats for fuldt ud at opfylde Københavnskriterierne. I sine konklusioner af 16. december 2014 opfordrede Rådet indtrængende Tyrkiet til at arbejde på reformer, der bør åbne mulighed for passende kontrolforanstaltninger til fuld sikring af frihed, herunder tanke-, ytrings- og mediefrihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og overholdelse af menneskerettighederne, herunder rettighederne for kvinder, børn og personer, der tilhører mindretal, religionsfrihed og ejendomsret, samt til at øge gennemførelsen af alle Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme. Rådet var fortsat bekymret over den udøvende magts utidige indblanding i retsvæsenet, hyppige ændringer i den centrale lovgivning uden passende høring af interessenterne. Det fandt det beklageligt, at regeringens reaktion på de formodede tilfælde af korruption i december 2013 har rejst alvorlig tvivl om retsvæsenets uafhængighed og upartiskhed og vist en stigende intolerance over for den politiske opposition, offentlige protester og kritiske medier. I denne forbindelse rejste politirazziaerne og tilbageholdelsen af en række journalister og medierepræsentanter i Tyrkiet i 2014 tvivl om respekten for mediefriheden, som er et grundlæggende demokratisk princip.

Rådet mindede om, at fremskridt i tiltrædelsesforhandlingerne afhænger af respekt for retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder. Alle disse spørgsmål blev understreget i flere EU-erklæringer fra den højtstående repræsentant/næstformanden, Kommissionen og Europa-Parlamentet¹⁸.

EU støttede kraftigt de fornyede bestræbelser på en fredelig løsning på det kurdiske spørgsmål og tilskynder alle parter til yderligere at bestræbe sig på at bringe processen videre.

EU så med tilfredshed på ikrafttrædelsen i oktober af tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet, samt resultaterne af Kommissionens rapport om Tyrkiets fremskridt med at opfylde kravene i køreplanen for visumliberalisering. Fremskridt i dialogen om visumliberalisering vil bygge på en resultatorienteret tilgang og være betinget af, at Tyrkiet reelt og konsekvent opfylder kravene i køreplanen over for EU og dets medlemsstater.

¹⁸ Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om statusrapporten 2013 for Tyrkiet den 12. marts 2014 (P7_TA (2014)0235); en anden beslutning om ytringsfriheden i Tyrkiet blev vedtaget den 15. januar 2015.

Rådet fandt den ensidige erklæring, som Tyrkiet har fremsat i denne forbindelse, beklagelig, men forventede fuld og effektiv gennemførelse fra Tyrkiets side af både tilbagetagelsesaftalen og visumkøreplanen over for alle EU's medlemsstater, herunder ikkediskriminerende visumfri adgang til Tyrkiets territorium for borgerne fra alle EU's medlemsstater. Rådet gentog i sine konklusioner af 16. december 2014, at Tyrkiet utvetydigt skal forpligte sig til at etablere gode forbindelser med nabolandene og finde en fredelig løsning på tvister i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt, herunder om nødvendigt ved hjælp af Den Internationale Domstol. I den forbindelse gav Unionen atter en gang udtryk for alvorlig bekymring og opfordrede indtrængende Tyrkiet til at undgå enhver form for trussel eller handling mod en medlemsstat eller kilde til konflikt eller handlinger, som kan skade gode naboskabsforbindelser og en fredelig bilæggelse af tvister. EU opfordrede Tyrkiet til at ophøre med at blokere for medlemsstaters tiltrædelse af internationale organisationer og mekanismer. Endvidere understregede EU igen alle EU-medlemsstaternes suveræne rettigheder. De omfatter bl.a. retten til at indgå bilaterale aftaler og til at efterforske og udnytte naturlige ressourcer i overensstemmelse med EU-retten og international ret, inklusive FN's havretskonvention. Det understregede også behovet for at respektere medlemsstaternes suverænitet over deres søterritorium og luftrum. Rådet mindede om, at Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 24. oktober 2014 udtrykte alvorlig bekymring over de nye spændinger i det østlige Middelhavsområde og indtrængende opfordrede Tyrkiet til at udvise tilbageholdenhed og respektere, at Cypern har suverænitet over sit territorialfarvand og suveræne rettigheder i sin eksklusive økonomiske zone¹⁹.

¹⁹ Europa-Parlamentet vedtog også i november 2014 en beslutning om Tyrkiets handlinger, der skaber spændinger i Cyperns eksklusive økonomiske zone (P 8_TA (2014) 0052, vedtaget den 13. november 2014).

I sine konklusioner fra december 2013 noterede Rådet sig endvidere med dyb beklagelse, at Tyrkiet til trods for flere opfordringer fortsat nægtede at opfylde sin forpligtelse til fuld ikkediskriminerende gennemførelse af tillægsprotokollen til associeringsaftalen i forhold til alle medlemsstater, en gennemførelse, der ellers i væsentlig grad kunne fremskynde forhandlingsprocessen. Hvis der ikke sker fremskridt i forbindelse med dette spørgsmål, vil Rådet fastholde sine foranstaltninger fra 2006, hvilket vil få en vedvarende effekt på de samlede fremskridt i forhandlingerne.

Rådet så med tilfredshed på parternes tilsagn om at finde en løsning på Cypernsproblemet, som det fremgår af den fælles erklæring af 11. februar 2014. Som understreget i forhandlingsrammen forventede Rådet, at [...] Tyrkiet aktivt støtter forhandlingerne med henblik på en retfærdig, samlet og holdbar løsning på det cypriotiske problem inden for rammerne af FN, i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds relevante resolutioner og under overholdelse af de principper, som Unionen bygger på.

Tyrkiets konkrete tilsagn om og bidrag til en sådan samlet løsning er af afgørende betydning. Under de daværende omstændigheder mente Rådet, at det er vigtigere end nogensinde at sikre et positivt klima, så forhandlingerne om en samlet løsning på Cypernproblemet kunne genoptages med henblik på at opnå fremskridt. Som det fremgår af konklusionerne fra marts 2014, er Det Europæiske Råd rede til at påtage sig sin rolle i støtten til forhandlingerne.

4.2. Vesteuropa

EU's forbindelser med de vesteuropæiske lande, der ikke er medlemmer af EU, bygger på omfattende samarbejdsaftaler som f.eks. aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (Norge, Island og Liechtenstein) eller Schengenaftalen (Norge, Island, Liechtenstein og Schweiz).

På FUSP-området blev EU's samarbejde med EØS/EFTA-staterne yderligere uddybet i 2014 i kraft af disse staters tilslutning til en lang række FUSP-erklæringer og gennem samarbejde om visse fælles aktioner. EU havde også regelmæssige politiske dialoger på forskellige niveauer og i forskellige sammenhænge, med en stigning i antallet af de mere uformelle dialoger i tilknytning til store internationale begivenheder.

Der er et meget godt og nært samarbejde mellem EU og **Norge** på det udenrigspolitiske område, navnlig om Mellemøsten (hvor Norge er formand for Ad hoc-forbindelsesudvalget), Syrien, Ukraine og arktiske spørgsmål. Det deltager også i fredsforhandlinger i Colombia (mægler sammen med Cuba). Der har været afholdt regelmæssige dialogmøder i 2014 på alle niveauer. Norge er lige som **Island** en stærk støtte til EU's ansøgning om observatørstatus i Arktisk Råd. Norge er fortsat en central partner på områderne energisikkerhed, kriseløsning, udviklingsbistand og fremme af menneskerettigheder.

Samarbejdet fortsatte med **Schweiz** på områder som Sydkaukasus, den demokratiske proces i Nordafrika, fredsprocessen i Mellemøsten og Iran. Det schweiziske formandskab for OSCE i 2014 faldt sammen med den ukrainske krise, der førte til øget udveksling på alle niveauer. I maj 2014 forelagde formand og udenrigsminister Didier Burkhalter Rådet en OSCE-køreplan for Ukraine. Der var også EU-deltagelse på højt niveau på konferencer under schweizisk ledelse om Syrien og Genèveforhandlingerne om Iran. Der er ikke nogen formaliseret politisk dialog, men der finder en uformel politisk dialog sted mellem de politiske direktører. Selv om der ikke er indgået nogen tilpasningsaftale mellem EU og Schweiz, vedtog Schweiz fortsat ofte holdninger og foranstaltninger svarende til EU's. For så vidt angår EU's restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed, og på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, tilsluttede Schweiz sig ikke fuldt ud og begrænsede sig til at hindre omgåelse af EU's foranstaltninger.

Samarbejdet med Schweiz ud over FSFP dækkede en lang række områder. Af særlig betydning i 2014 var forvaltningen af resultatet af folkeafstemningen "mod masseindvandring" i februar 2014, der risikerer at få følger for hele forholdet mellem EU og Schweiz, og indledningen af forhandlinger om en institutionel rammeaftale i maj 2014, der fortsatte igennem resten af 2014.

I december 2014 vedtog Rådet et mandat til at indlede forhandlinger med **Andorra, Monaco og San Marino** om en eller flere associeringsaftaler med henblik på deres deltagelse i EU's indre marked og eventuelt samarbejde på andre områder. Rådet vedtog også konklusioner, der roste EU's udenrigspolitiske samarbejde med dem og udtrykte vilje til at undersøge mulighederne for at styrke det.

For så vidt angår FSFP-samarbejdet deltog **Norge** i EUNAVFOR Atalanta med officerer på operationelt hovedkvarterniveau, EULEX KOSOVO (2 eksperter), EUPOL COPPS (1 ekspert), EUCAP Nestor (2 eksperter) og blev inviteret til EUAM Ukraine. Det er også en del af den nordiske kampgruppe. **Schweiz** deltog i EU's militæroperation EUFOR ALTHEA i Bosnien-Hercegovina (med 21 personer) og i de civile missioner i Kosovo (EULEX) (med 6 personer), Mali (1 medieanalytiker) og Libyen (6 personer). Schweiz udtrykte desuden interesse i at deltage i EUAM Ukraine. Både Norge og Schweiz er også vigtige partnere i forbindelse med kapacitetsudvikling.

Island suspenderede sine tiltrædelsesforhandlinger. Det fortsatte sin FUSP-dialog med EU inden for rammerne af det europæiske økonomiske samarbejdsområde.

5. Asien og Stillehavet

5.1. Møde mellem Asien og Europa (ASEM)

2014 var vigtigt for uddybningen af samarbejdet mellem Asien og Europa inden for ASEM's rammer. Det tiende ASEM-topmøde med temaet "ansvarligt partnerskab for bæredygtig vækst og sikkerhed" blev afholdt den 16.-17. oktober i Milano under ledelse af formanden for Det Europæiske Råd, Herman Van Rompuy. Det gav mulighed for åbenhjertige drøftelser blandt lederne af ASEM-partnerlandene om emner af global betydning, herunder konnektivitet, klimaforandringer, bæredygtig udvikling, økonomiske og finansielle udfordringer samt regionale og internationale emner som f.eks. menneskerettigheder og maritim sikkerhed, bekæmpelse af terror, herunder ISIL, og mod globale pandemier som f.eks. ebola. Drøftelserne førte til en væsentlig erklæring fra formanden.

ASEM-familien blev udvidet til 53, idet Kroatien og Kasakhstan blev medlemmer af ASEM på topmødet som nye partnere. Der blev afholdt to ASEM-møder på ministerniveau, begge i Europa – ASEM-finansministrene (september i Milano) og ASEM-kulturministrene (oktober i Rotterdam). Der blev også afholdt en række andre initiativer og konferencer, som vidnede om dynamikken i og relevansen af ASEM-processen nu, hvor den gør klar til at fejre 20 års jubilæum i 2016.

5.2. Østasien

5.2.1. Kina

2014 blev præget af præsident Xi Jinpings historiske besøg i EU-institutionerne – det første nogensinde for en kinesisk præsident – den 31. marts. Forud gik 4. runde af den strategiske dialog på højt niveau mellem EU og Kina mellem den højtstående repræsentant/næstformanden og statsrådsmedlem Yang Jiechi i januar. Andre møder på højt plan omfattede et møde mellem formand Herman Van Rompuy og formand José Manuel Barroso og ministerpræsident Li Keqiang i tilknytning til ASEM-topmødet den 15. oktober i Milano. Den højtstående repræsentant/næstformanden mødtes også med den kinesiske udenrigsminister Wang Yi i tilknytning til ASEAN Regional Forum i august i Nay Pyi Taw. Efter sin tiltrædelse havde formand Jean-Claude Juncker et bilateralt møde med præsident Xi Jinping i tilknytning til G20-topmødet den 16. november i Brisbane, og formand Donald Tusk havde en telefonsamtale med ham den 3. december. Der blev gjort gode fremskridt med gennemførelsen af EU's og Kinas strategiske dagsorden for samarbejde 2020, ikke mindst på det udenrigspolitiske område og på sikkerheds- og forsvarsområdet. En fælles øvelse mod pirateri til søs fandt sted i marts. Første runde af dialogen mellem EU og Kina om sikkerhed og forsvar og det første seminar på højt niveau om sikkerhed og forsvar blev afholdt i oktober og december i Kina. Den uformelle politiske dialog mellem EU og Kina om Mellemøsten og Nordafrika blev indledt. Der blev holdt dialoger mellem EU og Kina om Centralasien og om Afrika, og der fandt et møde sted i cybertaskforcen mellem EU og Kina. EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, mødtes med kinesiske viceudenrigsminister Li Baodong i marts i Bruxelles, og 33. runde i menneskerettighedsdialogen mellem EU og Kina fandt sted den 8.-9. december i Bruxelles.

Bekymringer angående menneskerettighedssituationen blev taget op i erklæringer fra den højtstående repræsentant/næstformanden vedrørende behandlingen af menneskerettighedsforkæmpere og deres pårørende i Kina (den 1. februar), menneskerettighedsforkæmper Cao Shunlis død (den 15. marts), den seneste bølge af arrestationer og tilbageholdelser i Kina (den 28. maj), situationen i Xinjiang (den 31. juli) samt anklagen mod en uighursk universitetslærer, professor Ilham Tohti (den 6. august) og hans domfældelse (den 23. september).

EU og Kina fortsatte med regelmæssigt at konsultere hinanden om store internationale spørgsmål på multilateralt og bilateralt niveau, og Kina støttede den højtstående repræsentants rolle i E3+3-drøftelserne med Iran og spillede en konstruktiv rolle i forbindelse med Nordkorea. EU og Kina har et godt praktisk samarbejde om bekæmpelse af pirateri med regelmæssige kontakter mellem Atalanta-missionen og den kinesiske flåde.

Om klimaændringer blev de bilaterale forbindelser intensiveret med henblik på COP21 under FN's rammekonvention om klimaændringer i Paris. Et større EU-projekt om støtte til handel med drivhusgasemissioner i Kina blev indledt i begyndelsen af 2014.

5.2.2. Hongkong SAR

I maj besøgte Hongkongs øverste leder C. Leung EU-institutionerne og havde møder med formand Herman Van Rompuy og formand José Manuel Barroso. I forbindelse med indførelsen af almindelig valgret til valget af Hongkongs administrerende direktør i 2017 bekræftede EU offentligt, at det går stærkt ind for en gennemgribende demokratisering af Hongkong. EU har nøje overvåget fremskridt i dette spørgsmål, også i lyset af de demonstrationer, der fandt sted. EU har tilskyndet alle parter til at arbejde i en kompromisånd hen imod en konstruktiv løsning inden for rammerne af grundloven og princippet om "ét land - to systemer", hen imod et retfærdigt valgsystem, der giver Hongkongs befolkning mulighed for en høj grad af politisk deltagelse.

5.2.3. Taiwan

Det første møde nogensinde mellem højtstående embedsmænd med ansvar for bilaterale forbindelser på det kinesiske fastland og i Taiwan blev hilst velkommen af EU-Udenrigstjenesten. Tilnærmelsen over strædet fortsatte i 2014 med praktisk samarbejde og tillidsskabende foranstaltninger. EU og Taiwan fortsatte også deres økonomiske og tekniske samarbejde til fordel for begge parter.

5.2.4. Japan

Sideløbende forhandlinger om en strategisk partnerskabsaftale – en rammeaftale om politisk, sektorspecifikt og globalt samarbejde – og en frihandelsaftale med Japan fortsatte i 2014. Tre runder forhandlinger om en strategisk partnerskabsaftale og fem runder af forhandlinger om en frihandelsaftale fandt sted i 2014. Forhandlingerne om en frihandelsaftale kom igennem medlemsstaternes etårsrevision i juni. Når de er afsluttet, vil de to aftaler medføre en betydelig opgradering af forholdet og løfte det op på et højere, mere strategisk plan.

Det 22. topmøde mellem EU og Japan blev afholdt den 7. maj 2014 i Bruxelles. Det gav politisk momentum til de sideløbende forhandlinger samt til et udvidet sikkerhedspartnerskab mellem EU og Japan med indledningen af nye dialoger om rummet og cyberspørgsmål samt med identificeringen af nogle konkrete områder for samarbejde mellem Japan og igangværende FSFP-operationer, navnlig i Afrika. Lederne udvekslede også synspunkter om emner som Ukraine, sikkerhedssituationen i Østasien, Mellemøsten og de internationale klimaforhandlinger.

Formand Herman Van Rompuy og formand José Manuel Barroso og premierminister Shinzō Abe mødtes også i tilknytning til topmødet om nuklear sikkerhed i marts, G7-topmødet i juni og ASEM-topmødet i oktober 2014. Premierminister Shinzō Abe mødte den kommende kommissionsformand Jean-Claude Juncker i tilknytning til G20-topmødet i november 2014.

Skridtet hen imod et tættere bilateralt sikkerhedspartnerskab fremgik også af besøget i Japan i marts af EU's Militærkomité, der bl.a. mødtes med forsvarsminister Itsunori Onodera, og den første fælles øvelse nogensinde mod pirateri til søs mellem EU, NAVFOR ATALANTA og værdier fra de japanske selvforsvarsstyrker til søs i Adenbugten i oktober.

5.2.5. Republikken Korea

EU's og Republikken Koreas strategiske partnerskab udviklede sig yderligere i 2014. Republikken Korea har den enestående status af have tre centrale EU-aftaler, der dækker alle tre søjler i det bilaterale samarbejde, dvs. politik, handel og sikkerhed. Som et supplement til rammeaftalen (der trådte i kraft i juni 2014) og frihandelsaftalen undertegnede den højtstående repræsentant en aftale om rammerne for deltagelse i krisestyring i maj 2014 i Seoul. I juni undertegnede næstformand Neelie Kroes og Choi Mun-kee, minister for videnskab, IKT og fremtidig planlægning, en fælles erklæring om fremme af FoU-samarbejde på IKT-området.

Samarbejdet om regionale og globale spørgsmål blev også intensiveret. Dynamikken i dette partnerskab afspejles også i det voksende antal dialoger, der dækker en bred vifte af politiske og sektorbestemte spørgsmål, f.eks. internationalt samarbejde og udvikling, cyberrelaterede spørgsmål, asiatiske regionale anliggender, ikkespredning, nedrustning og våbenkontrol, MENA og Golflandene.

5.2.6. Den Demokratiske Folkerepublik Korea

EU's forbindelser med Den Demokratiske Folkerepublik Korea (Nordkorea) var fortsat styret af en tilgang med kritisk engagement. I 2014 fulgte EU nøje situationen i regionen og i Nordkorea i særdeleshed, idet en række af Nordkoreas politikker giver anledning til alvorlig bekymring, navnlig med hensyn til spredning og krænkelse af menneskerettighederne. EU rejste disse spørgsmål både bilateralt og i multilaterale fora²⁰. EU var med til at tage initiativ til en resolution i Menneskerettighedsrådet (vedtaget den 28. marts) og en i FN's Generalforsamlings 3. Komité (vedtaget den 18. november), der byggede på FN's undersøgelseskommissions resultater, der rapporterede om de systematiske, udbredte og grove menneskerettighedskrænkelser, herunder forbrydelser mod menneskeheden, der begås i landet.

Den resolution, som FN's Generalforsamlings 3. Komité vedtog, blev efterfølgende godkendt af FN's Generalforsamling i december med stærk tværregional støtte og var banebrydende ved at tilskynde FN's Sikkerhedsråd til at træffe passende foranstaltninger, herunder gennem overvejelser om henvisning af situationen i Nordkorea til Den Internationale Straffedomstol og overvejelse af anvendelsesområdet for effektive målrettede sanktioner mod dem, der forekommer mest ansvarlige for forbrydelser mod menneskeheden.

EU fulgte fortsat nøje situationen med hensyn til spredning og generelle spændinger på halvøen og fordømte affyringen af ballistiske missiler som en overtrædelse af FN's Sikkerhedsråds resolutioner og anmodede indtrængende Nordkorea om at afstå fra enhver handling, der kunne øge de regionale spændinger yderligere. EU gennemførte fortsat FN's Sikkerhedsråds sanktioner og sine egne autonome foranstaltninger med ajourføring af listen over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, når det er nødvendigt.

²⁰ Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om situationen i Nordkorea (Den Demokratiske Folkerepublik Korea) den 17. april 2014.

Kommunikationskanalerne med Nordkorea blev holdt åbne, og der blev holdt flere møder på højt niveau med nordkoreanske embedsmænd i Bruxelles. En mission til Nordkorea i begyndelsen af november 2014 med henblik på et politisk dialogmøde blev udsat på grund af indrejserestriktioner, pålagt af Nordkorea som reaktion på ebolaudbruddet i Vestafrika. EU er fortsat parat til at fortsætte og uddybe drøftelserne om politiske spørgsmål og menneskerettighedsspørgsmål.

5.2.7. Mongoliet

Kommissær Androulla Vassiliou besøgte Ulaan Baatar i september for at markere 25-årsdagen for forbindelserne mellem EU og Mongoliet. Udviklingsbistanden 2014-2020 er fordoblet (65 mio. EUR) og er tilpasset Mongoliets udviklingsstrategi på områderne diversificering af eksporten, uddannelse og erhvervsuddannelse. Mongoliet er også blevet modtager af EU's nye udvidede generelle toldpræferencesystem (GSP+). De første skridt blev taget til at udvide den politiske dialog, herunder om menneskerettigheder. Handelssamarbejdet fortsatte med støtte til diversificering af eksporten, et stabilt og forudsigeligt erhvervsmiljø, samarbejde om råstoffer og handelsrelateret bistand. Samarbejdet udbredte sig til nye områder som f.eks. landbrug og udvikling af landdistrikterne, videnskab og innovation samt mellemfolkelige udvekslinger.

5.3. Sydøstasien

5.3.1. Sammenslutningen af Stater i Sydøstasien (ASEAN)

I 2014 blev samarbejdet mellem EU og ASEAN yderligere styrket ved gennemførelsen af Brunei-handlingsplanen 2013-2017. Som led i arbejdet hen imod et mere ambitiøst politisk partnerskab mellem EU og ASEAN fandt der flere besøg og møder på højt plan sted, som bekræftede det positive momentum. Det 20. EU-ASEAN-ministtermøde fandt sted den 23. juli i Bruxelles, og EU's og ASEAN's ledere havde et uformelt møde i tilknytning til ASEM-topmødet i oktober i Milano. Begge parter var enige om at arbejde hen imod en udbygning af partnerskabet til et strategisk partnerskab og pålagde de højtstående embedsmænd at udarbejde en køreplan med henblik herpå.

I ASEAN Regional Forum har ASEAN og EU sammen med andre partnere fortsat behandlet regionale og internationale sikkerhedsspørgsmål. Den højtstående repræsentant deltog i det 21. ministtermøde i ASEAN Regional Forum den 10. august i Myanmar og redegjorde for EU's holdning til karakteren af de største sikkerhedsudfordringer, der berører regionen, og behovet for omfattende og regelbaserede løsninger. Hun gentog også EU's ønske om at deltage i det østasiatiske topmøde.

5.3.2. Burma/Myanmar

Støtte til Myanmar/Burmas demokratiske overgang var fortsat en prioritet i 2014 med særlig fokus på udfordringerne ved volden mellem forskellige samfundsgrupper, fredsprocessen mellem regeringen og etniske grupper samt forfatningsrevisionen og valget i 2015.

Den første menneskerettighedsdialog mellem EU og Myanmar med EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, som medformand, blev holdt den 20. maj 2014 i Nay Pyi Taw. Drøftelserne omfattede forskelsbehandling, hadefulde ytringer, vold mellem forskellige samfundsgrupper i delstaten Rakhine og i andre dele af Myanmar, politiske fanger, ejendomsret til jord samt ytringsfrihed. I tilknytning til ministermødet i ASEAN Regional Forum i august 2014 mødtes den højtstående repræsentant/næstformanden med præsident Thein Sein og oppositionsleder Aung San Suu Kyi. EU var hovedsponsor for FN's Generalforsamlings resolution om menneskerettighedssituationen i Myanmar/Burma, der blev vedtaget med konsensus i slutningen af 2014.

5.3.3. Thailand

Militæret tog magten den 22. maj 2014. Den 23. juni 2014 vedtog Rådet konklusioner om situationen i Thailand og opfordrede militærstyret til straks at genskabe den legitime demokratiske proces og forfatningen. EU reviderede også sit engagement: officielle besøg i og fra Thailand blev suspenderet, og EU og dets medlemsstater besluttede ikke at undertegne partnerskabsaftalen med Thailand, før landet har en demokratisk valgt regering. Andre aftaler vil om nødvendigt blive berørt. Kun en hurtig og troværdig køreplan for tilbagevenden til forfatningsmæssige tilstande og afholdelse af et troværdigt og inklusivt valg vil give mulighed for fortsat EU-støtte.

5.3.4. Cambodja

EU overvågede nøje menneskerettigheds- og demokratisituationen i Cambodja. Der blev lagt særlig vægt på ytrings- og forsamlingsfrihed. Ejendomsret til jord, reform af retsvæsenet og lovgivningen har fortsat stået centralt i drøftelserne mellem EU og regeringen, også på mødet i Det Blandede Udvalg EU-Cambodja den 10.-13. marts. Den 22. juli nåede de to vigtigste politiske partier frem til en aftale, der brød dødvandet og bragte oppositionens boykot af nationalforsamlingen til ophør. Efterfølgende arrestationer i forbindelse med forhandlingerne om den nationale valgforsamling og valgloven gav imidlertid anledning til bekymring.

5.3.5. Indonesien

Præsident- og parlamentsvalg og fredelig magtoverdragelse bekræftede på ny Indonesien som en regional rollemodel for demokrati og tolerance.

Partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Indonesien trådte i kraft den 1. maj. Drøftelserne som led i den politiske dialog, på mødet på højt embedsmandsplan samt under menneskeretsdialogen den 12. november afspejlede lignende værdier, interesser og perspektiver, der ligger til grund for forholdet. Formand Herman Van Rompuy understregede på mødet den 19. november i Jakarta med den nye indonesiske præsident Joko Widodo, behovet for at nå til en varig våbenhvile i Ukraine samt behovet for at intensivere de internationale bestræbelser på at forhindre, at ekstremisme og terrorisme spredt sig. Formand Herman Van Rompuy glædede sig over den rolle, Indonesien spillede på begge fronter med sin støtte til Ukraines suverænitet og territoriale integritet og dets fordømmelse af ISIL/Da'esh.

5.3.6. Filippinerne

I september mødtes præsident Benigno Aquino med formanden for Det Europæiske Råd Herman Van Rompuy og Europa-Kommissionens formand José Manuel Barroso i Bruxelles. I juli mødtes den højtstående repræsentant/næstformanden med Filippinernes udenrigsminister i Manila. På disse møder rejste begge parter en bred vifte af spørgsmål vedrørende katastroferisikobegrænsning og udviklingen vedrørende sikkerhed til søs. Efter undertegnelsen af den omfattende aftale om Bangsamoro i marts 2014 fortsatte EU med at støtte Mindanaofredsprocessen bl.a. ved at støtte den internationale overvågningsdelegation gennem den civile beskyttelseskomponent og ved at støtte tredjepartsovervågningsholdet.

5.3.7. Vietnam

Det positive momentum i de bilaterale forbindelser siden undertegnelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Vietnam i 2012 fortsatte i 2014, som det fremgår af kontakter på højt plan og udvidet samarbejde på en lang række områder ud over handel og udvikling. Der blev ført politiske konsultationer på højt plan den 25. marts om bilaterale, regionale og globale spørgsmål, herunder anliggender mellem EU og ASEAN, i kraft af Vietnams rolle som koordinator for EU's forbindelser i ASEAN. Dette blev fulgt af 9. møde i den fælles kommission EU-Vietnam den 26. marts, der gav mulighed for at gøre status over hele forholdet mellem EU og Vietnam og navnlig den fremskyndede iværksættelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Vietnam. Den højtstående repræsentant/næstformanden og formand José Manuel Barroso besøgte Vietnam henholdsvis den 12. og den 25.-26. august, mens premierminister Nguyễn Tấn Dũng besøgte Bruxelles den 13.-14. oktober, hvor han mødte formændene Herman Van Rompuy, José Manuel Barroso og Martin Schulz.

5.3.8. Singapore

Formanden for Det Europæiske Råd, Herman Van Rompuy, besøgte Singapore den 17.-18. november. Han besøgte Singapores præsident, Tony Tan, og mødtes også med premierminister Lee Hsien Loong og bekræftede de nære forbindelser og det gode samarbejde mellem Singapore og EU.

Der blev holdt et møde mellem højtstående embedsmænd fra EU og Singapore den 30. maj. Singapore og EU udpegede en række områder til snævrere samarbejde, herunder sikkerhed til søs, og fremhævede prioriterede samarbejdsområder mellem ASEAN og EU.

5.3.9. Malaysia

EU og Malaysia holdt et møde mellem højtstående embedsmænd i juni i Kuala Lumpur for at fremme dialogen om en lang række spørgsmål, herunder genoptagelsen af forhandlingerne om rammeaftalen om partnerskab og samarbejde og regionale sikkerhedsspørgsmål. EU så frem til, at Malaysia skulle være formand for ASEAN i 2015. EU gik fortsat ind for afskaffelsen af dødsstraf og ratificeringen af Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol, mens der blev holdt nøje øje med den ekstraordinære gennemførelse i 2014 af loven om tilskyndelse til oprør (fra 1948).

5.3.10. Brunei

Forhandlingerne om rammeaftalen om partnerskab og samarbejde fortsatte i 2014. I maj udsendte den højtstående repræsentant/næstformanden en erklæring, hvori hun udtrykte bekymring over sammenhængen mellem Bruneis internationale menneskerettighedsforpligtelser og ikrafttrædelsen i 2014 af første fase af den nye nationale straffelov, der fastsætter strengere straffe. Disse bekymringer blev også nævnt af EU og dets medlemsstater både i bilaterale kontakter og i forbindelse med FN's universelle regelmæssige gennemgang, der fandt sted i maj 2014 i Genève. De internationale forpligtelser, som den nye straffelov synes at bryde, henviser til forbud mod tortur, barnets rettigheder, religions- og trosfrihed, ytringsfrihed og afskaffelse af diskrimination mod kvinder.

5.4. Sydasien

5.4.1. Den Sydasiatiske Sammenslutning for Regionalt Samarbejde (SAARC)

EU deltog som observatør i SAARC's topmøde, der fandt sted den 26.-27. november 2014 i Kathmandu (Nepal). EU var repræsenteret af chefen for delegationen, som fremsatte en meddelelse fra den højtstående repræsentant/næstformanden ved åbningen. Meddelelsen understregede den store betydning, som EU tillægger SAARC som en glimrende lejlighed til at fremme større konnektivitet, integrering og fremskridt i regionen, og EU's vilje til fortsat at støtte organisationen i dens fremtidige indsats.

5.4.2. Indien

Bestræbelserne fortsatte på at styrke det strategiske partnerskab mellem EU og Indien, der gik ind i sit andet tiår. 2014 var præget af en udskiftning af ledere på begge sider. Formand Herman Van Rompuy og den nye indiske premierminister Narendra Modi blev i tilknytning til G20-topmødet i november i Brisbane enige om at holde et topmøde i 2015. Dialogen mellem EU og Indien om politiske, sikkerhedsmæssige samt regionale og globale spørgsmål fandt sted på højt embedsmandsplan under de udenrigspolitiske høringer i januar. Den allerførste dialog om ikke-spredning og nedrustning blev holdt i maj i Delhi. Den samlede status over vores samarbejde blev revideret på 23. møde i den fælles kommission EU-Indien i juni i New Delhi. Den højtstående repræsentant og højtstående EU-embedsmænd blev ved med over for deres indiske kolleger at rejse det siden februar 2012 uløste spørgsmål om de to italienske søfolk. Klimakommissær Connie Hedegaard besøgte Indien i 2014, en central partner på vejen mod den aftale om klimaændringer, der skal indgås i december 2015 i Paris.

5.4.3. Nepal

EU og Nepal styrkede deres politiske og økonomiske forbindelser i 2014, bl.a. gennem det første besøg nogensinde af en nepalesisk premierminister i EU. Premierminister Sushil Koirala mødtes med formand Herman Van Rompuy og formand José Manuel Barroso. EU fortsatte sin støtte til Nepals politiske og økonomiske overgang, også for så vidt angår den nepalesiske søgning efter konsensus i udarbejdelsen af den nye forfatning og betydningen af yderligere regionalt samarbejde og integration i den sydasiatiske region. I oktober besøgte udviklingskommissær Andris Piebalgs Nepal og bekræftede tredoblingen af udviklingsbistanden til landet og EU's støtte til Nepals mål om at opnå mellemlandskomststatus i 2022.

5.4.4. Bahamas

EU og Bhutan styrkede yderligere deres fremragende forbindelser, herunder EU's støtte til landets politiske overgang, økonomisk udvikling og ambition om at blive donorafhængig senest i 2020. I oktober besøgte kommissær for udvikling Andris Piebalgs Bhutan og bebudede en tredobling af EU's udviklingsbistand.

5.4.5. Afghanistan

Den 23. juni vedtog Rådet en ny strategi for Afghanistan indtil slutningen af 2016, der sætter fokus på udviklingen af afghanske institutioner og fremhæver prioriteterne ved at fremme fred, sikkerhed og regional stabilitet, styrke demokratiet, tilskynde til økonomisk og menneskelig udvikling og fremme af retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne. Strategien forfølger en samlet tilgang, og udgør den overordnede ramme for alle EU's instrumenter og den ikke-militære opbakning fra medlemsstaterne. EUSR Franz-Michael Skjold Mellbin spillede fortsat en vigtig rolle for styrkelsen af EU's tilstedeværelse på stedet og lettede koordineringen med medlemsstaterne i Kabul.

Sikkerhedsovergangsprocessen, herunder tilbagetrækning af ISAF-styrker, skred fremad som forventet og blev afsluttet ved udgangen af 2014. De afghanske nationale sikkerhedsstyrker (ANSF) genoptog sikkerhedsansvar i hele landet, herunder i den udfordrende valgperiode. De har lidt stadig større tab, navnlig på politiets side.

Den generelle sikkerhedssituation var fortsat spændt med et stigende antal angreb fra oprørernes side, herunder i Kabul, og en stigning på 25 % i antallet af civile tab i forhold til 2013. EU gjorde sig til fortaler for en fast sikkerhedsordning for at muliggøre ISAF's opfølgende målrettede støttemission.

Under præsidentvalget samarbejdede EU snævert med FN, USA og andre internationale partnere. EU støttede den FN-/amerikanskformidlede aftale, der har medført en fuldstændig revision af afstemningen og dannelsen af en national enhedsregering, så man undgår en politisk krise. Den 29. september blev Ashraf Ghani indsat som præsident og indsatte via et præsidentdekret Abdullah Abdullah som Chief Executive Officer. EU udsendte et valg vurderingsteam, der består af 15 internationale eksperter og ledes af en ledende observatør, Thijs Berman MEP.

På Londonkonferencen i december udtrykte EU tilfredshed med regeringens ambitiøse reformdagsorden, herunder de første skridt til at håndtere den akutte indkomstkriser, fastlægge foranstaltninger til bekæmpelse af korruption og reform af retsvæsenet. Præsident Ashraf Ghani bekræftede sin hensigt om at afslutte forhandlingerne om samarbejdsaftalen mellem EU og Afghanistan om partnerskab og udvikling hurtigst muligt.

I 2014 fremsatte EU flere offentlige erklæringer om alvorlige krænkelse af menneskerettighederne, som EUSR koordinerede med EU's medlemsstater. EU udtrykte bekymring over det høje antal civile ofre som følge af oprørernes angreb og den skrøbelige sikkerhedssituation. EU fremsatte også flere erklæringer, hvori det understregede sin stærke og principfaste holdning imod dødsstraf.

I løbet af 2014 bidrog EU's politimission EUPOL Afghanistan til at fremme den institutionelle reform af det afghanske indenrigsministerium, yderligere professionalisering af det afghanske nationale politi og bedre forbindelser mellem politiet og strafferetlige institutioner. EUPOL støttede udviklingen af den nationale politistrategi (2014-2018) og planen for det nationale politi, underskrevet af den afghanske indenrigsminister. Færdiggørelsen af de nye lokaler til politiskolen og centret for kriminalitetsstyring var en milepæl i overgangen til afghansk ledelse. I retsvæsenet har EUPOL spillet en betydelig rolle i færdiggørelsen af en revideret udgave af strafferetsplejelovent, vedtaget af Parlamentet. Missionen har været konfronteret med en sikkerhedsmæssigt ustabil situation i sit aktionsområde i hele 2014. Et terrorangreb på en restaurant i Kabul den 17. januar dræbte 21 civile, herunder et dansk missionsmedlem og et britisk medlem af den sikkerhedsenhed, der arbejder for EUPOL. Rådet forlængede den 16. december 2014 missionens mandat indtil udgangen af 2016.

5.4.6. Pakistan

EU fortsatte sit tætte samarbejde med Pakistan inden for rammerne af EU's og Pakistans femårsplan for deres engagement vedtaget i 2012. En 2. strategisk dialog mellem EU og Pakistan blev holdt den 25. marts i Bruxelles mellem den højtstående repræsentant og den pakistanske udenrigs- og sikkerhedspolitiske rådgiver, Sartaj Aziz. Den 24. juni 2008 blev der afholdt møde i en blandet kommission i Islamabad umiddelbart efter møder i undergrupper om menneskerettigheder og handel. I den blandede kommission blev det besluttet at igangsætte lokale dialoger om energi og menneskerettigheder. I juni besøgte Jacek Bylica, EU's særlige repræsentant for ikkespredning og nedrustning, Pakistan for at iværksætte en dialog mellem EU og Pakistan om ikkespredning. Den 20. oktober blev det 3. møde i det blandede tilbagetagelsesudvalg afholdt i Bruxelles med henblik på at overvåge gennemførelsen af tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Pakistan (2010).

Fra den 1. januar 2014 begyndte Pakistan at drage fordel af præferenceadgang til EU's marked under GSP+ordningen med forbehold af effektiv gennemførelse af 27 centrale internationale konventioner inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og god regeringsførelse.

EU fortsatte med at arbejde med Pakistan om menneskerettighedsspørgsmål gennem dialog og samarbejde. Ud over undergruppen om menneskerettigheder besøgte EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, Pakistan for første gang den 26.-29. oktober²¹.

5.4.7. Bangladesh

EU fortsatte med at samarbejde med Bangladesh, USA og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) med henblik på at gennemføre den aftale vedrørende bæredygtighed, som blev vedtaget i juli 2013 efter den tragiske sammenstyrtning af fabriksbygningen Rana Plaza, for at forbedre arbejdsvilkårene og sundheds- og sikkerhedsstandarder i industrien for konfektionstøj og strikvarer i Bangladesh. Et evalueringsmøde på højt niveau fandt sted i Bruxelles den 20. oktober, hvor hurtig gennemførelse af forpligtelser på disse områder blev bekræftet.

Den 9. januar udstedte den højtstående repræsentant en erklæring på EU's vegne, hvori hun fordømte volden i opløbet til valget den 5. januar og beklagede, at der ikke var opstået gunstige betingelser for et gennemsigtigt, inkluderende og troværdigt valg. Hun opfordrede alle parter til at afstå fra vold og indgå i en reel dialog med henblik på at nå til enighed om en gensidigt acceptabel vej fremad for at styrke den demokratiske ansvarlighed og afholde et gennemsigtigt, inklusivt og troværdigt valg. Omstændighederne omkring valget har bidraget til et polariseret politisk klima, begrænsninger af mediefriheden og mindre og mindre plads til civilsamfundet.

²¹ Europa-Parlamentet vedtog tre beslutninger i 2014 med fokus på Pakistans regionale rolle og politiske forbindelser med EU (2013/2168 (INI)), nylige tilfælde af forfølgelse (2014/2694 (RSP)) og blasfemilovene (2014/2969 (RSP)).

Som reaktion på det bangladeshiske internationale krigsforbrydertribunal , der har udstedt adskillige dødsdomme til personer, der er dømt for krigsforbrydelser under befrielseskrigen i 1971, gentog EU sin absolutte modstand mod dødsstraf under alle omstændigheder og opfordrede de bangladeshiske myndigheder til at indføre et moratorium for anvendelsen af dødsstraf som et første skridt i retning af dens afskaffelse²².

5.4.8. Sri Lanka

Forsoning og menneskerettigheder var det primære fokus for EU's politik med hensyn til Sri Lanka. I sine konklusioner af 21. marts mindede Det Europæiske Råd om sit tilsagn vedrørende ansvarlighed, forsoning og universelle menneskerettigheder i Sri Lanka. Det opfordrede også til vedtagelse af en resolution om Sri Lanka i FN's Menneskerettighedsråd, som ville give mulighed for en international undersøgelse af krigsforbrydelser, der angiveligt er begået af begge sider under krigen.

På mødet i FN's Menneskerettighedsråd i marts var EU's medlemsstater medsponsor sammen med USA for en resolution, som indtrængende opfordrede den srilankanske regering til at gøre yderligere fremskridt med forsoningen og at undersøge påståede krænkelser af international menneskerettigheder og humanitær folkeret. Resolutionen gav også mandat til kontoret for FN's højkommissær for menneskerettigheder til at foretage en fuldstændig undersøgelse af de påståede alvorlige krænkelser og overtrædelser af menneskerettighederne og dermed forbunden kriminalitet af begge parter i Sri Lanka. Ligesom andre internationale partnere har EU opfordret Sri Lankas regering til at samarbejde fuldt ud om undersøgelsen for at behandle spørgsmål om ansvarliggørelse som et vigtigt skridt til at fremme reel forsoning.

I 2014 udsendte EU erklæringer om overgreb mod det muslimske samfund (den 20. juni), udpegelsen af FN's undersøgelseshold for Sri Lanka (den 1. juli) og restriktioner vedrørende NGO'er og ytringsfrihed (den 23. juli).

²² Europa-Parlamentet vedtog to beslutninger om menneskerettigheder i Bangladesh: beslutning om det nyligt afholdte valg i Bangladesh (2014/2516 (RSP)) og beslutning om krænkelser af menneskerettighederne i Bangladesh (2014/2834 (RSP)).

5.4.9. Maldiverne

Det andet demokratiske parlamentsvalg med flere partier i landets historie fandt sted den 22. marts. Det fandt sted i en politisk krise, som havde skabt usikkerhed om den videre demokratiske udvikling i Maldiverne. EU's valgobservatørmission vurderede valget som velorganiseret trods højesterets indgreb og dens aktioner mod valgkommissionen i de uger, der førte til parlamentsvalget. Siden præsidentvalget i 2013 og lokal- og parlamentsvalgene i 2014 er alle beføjelser (lovgivende, udøvende og dømmende) kommet tilbage i hænderne på den politiske gruppering omkring tidligere præsident Maumoon Abdul Gayooms familie, hvilket skaber bekymring om fremtiden for den demokratiske konsolidering²³.

5.5. Stillehavsområdet

5.5.1. Australien

Med udgangspunkt i José Manuel Barrosos besøg i september 2011 og den højtstående repræsentants/næstformandens besøg i oktober 2011 fortsatte EU og Australien udvekslingerne og dialogerne med henblik på at udvide samarbejdet om udenrigs- og sikkerhedsspørgsmål, krisestyring, udviklingsbistand og globale spørgsmål. Den 16. november havde formanden for Det Europæiske Råd Herman Van Rompuy et bilateralt møde med premierminister Tony Abbott, hvor de drøftede bilaterale spørgsmål (rammeaftale, muligheder for en frihandelsaftale) og Ukraine, hvor der er et snævert samarbejde. EU-Udenrigstjenesten og Australien undertegnede også en aftale om diplomatiske udvekslinger.

Efter vedtagelsen af mandatet til den omfattende rammeaftale mellem EU og Australien i oktober 2011 blev forhandlingerne genoptaget efter et års afbrydelse og var næsten afsluttet ved årets udgang.

²³ Den Europæiske Unions valgobservationsmissions endelige rapport, Maldiverne 2014.

Den strategiske/sikkerhedsmæssige dialog mellem EU og Australien (politiske direktører) fandt sted den 11. december i Canberra med en omfattende dagsorden, der dækkede bl.a. sikkerhedsspørgsmål i Asien-Stillehavsområdet, maritim sikring, Rusland//Ukraine, Iran, Syrien/Irak/ISIL/Da'esh, fredsprocessen i Mellemøsten, Afghanistan, , terrorbekæmpelse, IT-sikkerhed og samarbejde om krisestyring. Formanden for Den Europæiske Unions Militærkomité (CEUMC), general Patrick de Rousiers, aflagde sit første besøg i Australien med henblik på drøftelser på højt niveau med forsvarsministeriet. Det regelmæssige trilaterale møde (EU-AUS-NZ) om Stillehavsspørgsmål blev afholdt den 28. oktober. EU og Australien holdt også deres første dialog om bekæmpelse af terrorisme den 6. november i Bruxelles.

EU og Australien har forhandlet sig frem til en rammeaftale om Australiens deltagelse i EU's krisestyringsoperationer²⁴. Australien er blevet opfordret til at deltage i flere FSFP-missioner og -operationer og deltog for første gang i en og gav værdifuld juridisk ekspertise i forbindelse med missionsstøtte til Seychellerne gennem EUCAP NESTOR.

5.5.2. New Zealand

Der blev holdt drøftelser om spørgsmål af geopolitisk betydning og af fælles interesse i løbet af året. Den 25. marts mødtes premierminister John Key med formand José Manuel Barroso og formand Herman Van Rompuy i Haag i tilknytning til topmødet om nuklear sikkerhed og udsendte en fælles erklæring om uddybning af partnerskabet mellem EU og New Zealand.

Ifølge den fælles erklæring er parterne bl.a. enige om at overveje muligheder for at opnå fremskridt i de handelsmæssige og økonomiske forbindelser, herunder parametrene for eventuelt at indlede forhandlinger om en yderligere liberalisering af handels- og investeringsforbindelserne mellem EU og New Zealand.

²⁴ Aftalen blev undertegnet den 22. april 2015.

Den 24. juni havde den højtstående repræsentant/næstformanden et møde med udenrigsminister Murray McCully i Bruxelles, og den 30. juli annoncerede de i tilknytning til Stillehavsøernes Forum i Palau afslutningen af forhandlingerne om den første omfattende juridisk bindende traktat, partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde.

Den 16. november mødtes formand Jean-Claude Juncker og den genvalgte premierminister John Key i Brisbane i tilknytning til G20-topmødet. Udenrigsminister Murray McCully havde det første møde med den højtstående repræsentant/næstformanden den 2. december i Bruxelles og bekræftede tilsagnet om at udvide partnerskabet mellem EU og New Zealand og om et snævrere samarbejde om sikkerhedsspørgsmål under New Zealands medlemskab af FN's Sikkerhedsråd i 2015-2016.

Den første formaliserede sikkerhedsdialog mellem EU og New Zealand (politiske direktører) blev afholdt den 12. december i Wellington.

I opfølgningen til rammeaftalen om New Zealands deltagelse i EU's krisestyringsoperationer, der blev undertegnet den 18. april 2012 i Bruxelles, blev New Zealand opfordret til at deltage i flere FSFP-missioner og -operationer. New Zealand bidrog til EUVNAFOR Atalanta med et fly til maritim patruljering og rekognoscering i oktober og november.

I april aflagde kommissær Andris Piebalgs et fælles besøg med udenrigsminister Murray McCully til Stillehavet. Hovedformålet var at gøre status over fremskridtene med gennemførelsen af fælles projekter inden for rammerne af energipartnerskabet mellem EU og New Zealand i Stillehavet, der blev iværksat på energitopmødet i Stillehavsområdet, der blev afholdt i Auckland i marts 2013 med EU og New Zealand som værter.

5.5.3. Fiji

Fijis tilbagevenden til demokrati blev konsolideret den 17. september med det første parlamentsvalg siden militærkuppet i 2006. Valget var teknisk velforberedt og gav vælgerne et reelt valg. EU ydede teknisk bistand til valgprocessen og stillede som led i den bredere internationale overvågningsindsats en valgekspertmission til at vurdere valget.

EU sendte også en verifikationsmission til at vurdere situationen med hensyn til kravene i artikel 96 i Cotonouaftalen. Efter disse missioner besluttede EU i november at afbryde de såkaldte "relevante foranstaltninger" (sanktioner) i henhold til artikel 96 i Cotonouaftalen og artikel 37 i instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde og at genoptage det fulde udviklingssamarbejde med Fiji. Nøje overvågning af og støtte til menneskerettighedsområdet sikres bl.a. gennem fornyet politisk dialog og programmering af EU's finansielle bistand.

5.5.4. Salomonøerne

Der blev afholdt parlamentsvalg den 19. november, hvorefter medlemmerne af det nye parlament den 9. december valgte en ny premierminister, Manasseh Sogavare, med stort flertal. Valgprocessen i 2014 var fredelig med relativt små sikkerhedshændelser. Dette valg udgør en vigtig milepæl, der bekræfter tilbagevenden til stabilitet og fremskridt på områderne demokratisering, god regeringsførelse og menneskerettigheder siden udsendelsen af den regionale bistandsmission i Salomonøerne i 2003. Der blev givet EU-støtte til ajourføring af vælgerregistret. EU finansierede også aktiviteter for at øge den offentlige valgbevidsthed generelt og kvinders deltagelse i særdeleshed samt teknisk bistand til udarbejdelse af regler for gennemførelsen af loven om politiske partiers integritet.

5.5.5. Regionale spørgsmål

EU fortsatte med at styrke dialogen og partnerskabet med østaterne i Stillehavet og deres regionale organisationer. Den højtstående repræsentant/næstformanden deltog i 45. møde i Stillehavsoernes Forum i Koror, Palau i juli, og kommissær Andris Piebalgs repræsenterede EU på FN's tredje konference om små udviklingsøstater (SIDS) i september i Apia (Samoa). Ved sidstnævnte lejlighed undertegnede 21 SIDS-lande (10 i Stillehavet, 10 i Caribien og Kap Verde) de nationale vejledende programmer 2014-2020 (til et beløb på omkring 340 mio. EUR) under Cotonouaftalen. Den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Stillehavsområdet er blevet midlertidigt anvendt af Papua Ny Guinea siden den 20. december 2009 og er også blevet midlertidigt anvendt af Fiji siden den 28. juli 2014.

6. Afrika

6.1. Den Afrikanske Union

Et stadigt snævrere samarbejde med Den Afrikanske Union, FN og andre regionale organisationer er begyndt at stabilisere en række konflikter, og den stadige vægt på betydningen af at opbygge stærke institutioner, der kan konsolidere demokratiet, menneskerettighederne og retsstatsprincippet, begynder at bære frugt.

På 4. topmøde mellem EU og Afrika, der blev afholdt i april 2014 i Bruxelles, bekræftede lederne EU's betydelige støtte til den afrikanske freds- og sikkerhedsarkitektur gennem fredsfaciliteten for Afrika og potentialet til at levere mere udstyr såvel som uddannelse og mentorordninger. EU kunne bebude iværksættelsen af EUFOR CAR. Et møde om maritim sikkerhed, som den højtstående repræsentant/næstformanden var vært for, fremhævede ligesom bemærkningerne i plenum de værdifulde erfaringer fra operation Atalanta og de vestafrikanske landes store interesser i EU's nye strategi for Guineabugten. FN's generalsekretær Ban Ki-moons tilstedeværelse sendte et stærkt budskab om omfanget af samarbejdet mellem EU, AU og FN. Bilaterale møder spillede også en yderst vigtig rolle i styrkelsen af forbindelserne mellem de to kontinenter.

Generelt lykkedes det topmødet at give et positivt momentum til forbindelserne mellem EU og Afrika og gav et sundt grundlag for fremtidig dialog og samarbejde. Det udsendte en fælles erklæring, der bekræfter, at parterne fuldt ud støtter målene i den fælles EU-Afrika-strategi, der blev vedtaget i 2007. De fælles nøgleprioriteter og fælles aktionsområder blev omdefineret yderligere i køreplanen for perioden 2014-2017. EU ses fortsat som Afrikas vigtigste partner på alle vigtige områder, herunder fred og sikkerhed.

Den 15. maj 2014 mødtes AU's Freds- og Sikkerhedsråd (AUPSC) og EU's Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (EUPSC) i Bruxelles for syvende gang²⁵.

²⁵ Mødet gav lejlighed til en åben og velstruktureret drøftelse om i) krisesituationer og trusler mod fred og stabilitet fra Sahel til Afrikas Horn, der omfatter konfliktsituationer i Sydsudan, Mali/Sahel og Den Centralafrikanske Republik samt tværgående spørgsmål som spredning af håndvåben og våben, terrorisme, grænser og migration; ii) forbedring af Afrikas kapacitetsopbygning inden for fred og sikkerhed; iii) forbedring af samarbejdet mellem PSC OG PSC. Desuden blev begge PSC'er briefet om fred og sikkerhed i Europa (Ukraine).

I 2014 vedtog Kommissionen også handlingsprogrammet for fredsfaciliteten for Afrika, 2014-2016, med en finansieringsramme på 750 mio. EUR, hvoraf 325 mio. EUR kommer fra EUF-overgangsfaciliteten primært til støtte for igangværende fredsstøttende operationer i 2014. De overordnede retningslinjer for handlingsprogrammet for 2014-2016 er bredt set på linje med tidligere handlingsprogrammer under fredsfaciliteten for Afrika. De direkte modtagere er stadig Den Afrikanske Union (AU) og regionale økonomiske fællesskaber/regionale mekanismer (REC'er/RM'er) med tæt på 90 % af midlerne til støtte til afrikanskledede fredsoperationer og resten til støtte til ibrugtagningen af den afrikanske freds- og sikkerhedsarkitektur (APSA) og hurtigtvirkende aktioner med henblik på konfliktforebyggelse og krisestyring²⁶.

Gennem fredsfaciliteten for Afrika fortsatte EU med at støtte AU-ledede missioner i 2014:

- AMISOM i Somalia: siden begyndelsen af missionen i 2007 beløber den samlede støtte fra fredsfaciliteten til missionen sig til næsten 771,1 mio. EUR, hvilket gør EU til en af AMISOM's største donorer
- EU leverede en indledende finansiering på 50 mio. EUR og gav tilsagn om yderligere 75 mio. EUR. Den flerdimensionelle fredsbevarende FN-operation i Den Centralafrikanske Republik, MINUSCA, overtog ansvaret fra den afrikanske styrke MISCA den 15. september. Den vil imidlertid ikke være i stand til at udføre sit ambitiøse mandat før maj 2015.

²⁶ De vigtigste ændringer indført med handlingsprogrammet for 2014-2016 er følgende: i) behovet for at udarbejde exitstrategier og øge den økonomiske byrdefordeling i forbindelse med langvarige fredsoperationer understreges; ii) støtten fra fredsfaciliteten for Afrika til APSA og kapacitetsopbygning vil blive tilpasset mere målrettet støtte og et gradvis fald i den generelle støtte til personaleomkostninger; EU's beslutningsprocedure forenkles også for at øge hastighed og reaktivitet.

I 2014 støttede EU også flere afrikanske mæglingsinitiativer under fredsfacilitetens tidlige reaktionsmekanisme, herunder den fælles verifikationsmekanisme under den internationale konference om De Store Søers Område i dens mission med at genoprette og fremme tilliden mellem Den Centralafrikanske Republik og dens naboer, Den Mellemstatslige Organisation for Udvikling (IGAD)'s mæglingsproces i Sydsudan og initiativet fra det fælles Fællesmarked for det Østlige og Sydlige Afrika/Det Østafrikanske Fællesskab (COMESA/ØAF) for at støtte et fredeligt valg i Burundi.

6.2. Vestafrika

Efter ti års fælles arbejde blev forhandlingerne om den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Vestafrika afsluttet den 30. juni 2014. Aftalen dækker handel med varer på grundlag af Ecowas' nyligt vedtagne fælles toldtarif over for tredjelande og udviklingssamarbejde og omfatter rendezvous-klausuler om kapitler om tjenesteydelser og handelsbestemmelser. Ecowas' statschefer har instrueret de vestafrikanske chefforhandlerne om at tage alle nødvendige skridt for hurtigt at indlede processen med at undertegne og gennemføre den økonomiske partnerskabsaftale. Aftalen vil træde i stedet for den økonomiske interimspartnerskabsaftale med Elfenbenskysten (undertegnet i 2008) og Ghana (ikke undertegnet), der ikke blev ratificeret/anvendt.

Den årlige politiske dialog på ministerniveau mellem EU og Ecowas blev holdt den 27. november 2014 i Abuja og dækkede en række spørgsmål af fælles interesse, herunder regional udvikling med hensyn til fred og sikkerhed, regionale programmeringsproblemer og forhandlingerne om den økonomiske partnerskabsaftale.

6.2.1. Sikkerhed og udvikling i Sahel

Gennemførelsen af EU-strategien for sikkerhed og udvikling i Sahel fortsatte i hele 2014 med en revision i 2013, der viste konkrete fremskridt og resultater på alle fire hovedlinjer: politik, udvikling, sikkerhed og bekæmpelse af voldelig ekstremisme. Der var enighed om, at forbindelsen mellem sikkerhed og udvikling skulle forblive et centralt element i EU's politikker og operationer i Sahel, og at gennemførelsen af strategien skulle udvides til Burkina Faso og Tchad. I den forbindelse udarbejdes der en ny regional handlingsplan, der dækker de næste skridt af gennemførelsen af Sahelstrategien.

Året igennem blev der ofret øget opmærksomhed på international koordination og synergier med partnerorganisationer, navnlig FN, Den Afrikanske Union og Ecowas. Der blev ofret opmærksomhed på Bamakoplatformen efter FN's, EU's og Verdensbankens fælles besøg på højt niveau i regionen i 2013, der gav en koordineringsmekanisme blandt donorer og navnlig FN, AU og EU. Der er også lagt vægt på Nouakchottprocessen²⁷, der er lovende med hensyn til AU's og Algeriets inddragelse på sikkerhedsområdet og G5, der udgør et vigtigt skridt hen imod, at de fem berørte lande selv tager udfordringerne op²⁸.

²⁷ Afrikanskledet proces, der blev iværksat i marts 2013; erklærede mål omfatter sikkerhedssamarbejde og ibrugtagningen af den afrikanske freds- og sikkerhedsarkitektur i Sahel-Sahararegionen. Inden for Nouakchotttrammen skulle lederne af efterretnings- og sikkerhedstjenester i 13 lande i Sahel-Sahara regelmæssigt mødes hver anden måned under ledelse af Den Afrikanske Union, mens deres udenrigsministre skulle mødes hver tredje måned.

²⁸ Mauretanien, Mali, Niger, Tchad og Burkina Faso.

6.2.2. Mauretanien

EU udsendte en valgeksperimission til præsidentvalget i juni 2014. Den konkluderede, at valgprocessen blev afholdt i overensstemmelse med acceptable standarder. De udsendte en række henstillinger for at forbedre processen under kommende valg.

Præsident Mohamed Ould Abdel Aziz' andet mandat startede med opmuntrende tegn på politisk stabilitet og kontinuitet i centrale politikker. Konsolideringen af stabilitet og fortsat vækst trues imidlertid af voldelig islamisk radikaliserings, der uddyber social og etnisk splittelse, og en ustabil regional kontekst. EU vil nøje følge de sociale, etniske og religiøse spændinger, der var stigende i anden halvdel af året, i forbindelse med en regelmæssig politisk dialog med Mauretanien.

Mauretanien varetog formandskabet for Den Afrikanske Union i januar 2014 samt delt formandskab for 5+5-dialogen og formandskabet for Den Arabiske Ligas ministerråd. Som følge heraf har landet været proaktivt i regionale anliggender²⁹.

Forbindelserne mellem EU og Mauretanien blev præget af to artikel 8-møder i den politiske dialog (maj og december 2014), EUSR for Sahels besøg i januar og december og kommissær Andris Piebalgs' besøg i februar, undertegnelsen af det vejledende nationale program for 2014-2020 i juni og iværksættelsen af forhandlinger i maj om fornyelse af fiskeriprotokollen.

²⁹ Præsident Mohamed Ould Abdel Aziz ledede sammen med EU det tredje topmøde mellem EU og Afrika, der blev holdt i april 2014 i Bruxelles. Som bevis på sit afrikanske engagement meddelte Mauretanien sin deltagelse i MINUSCA med et kontingent på 900 soldater, der skal udsendes i 2015. Som en engageret partner i Sahelspørgsmål iværksatte Mauretanien i februar 2014 sammen med Niger, Mali, Burkina Faso og Tchad G5-initiativet for Sahel, der har til formål at definere passende reaktioner på specifikke udfordringer i Sahel og forbinde sikkerhed og udvikling på samme måde som i EU's Sahelstrategi.

6.2.3. Mali

Siden begyndelsen af den politiske og sikkerhedsmæssige krise i Mali – et oprør i den nordlige del af landet i januar 2012 og et statskup i marts 2012 – har EU kontinuerligt støttet Malis territoriale integritet, genoprettelse af den forfatningsmæssige orden og en politisk løsning på krisen gennem dialog. Som led i sin omfattende indsats over for krisen i Mali mobiliserede EU alle de instrumenter, det havde til rådighed.

Efter afholdelsen af gennemsigtige præsident- og parlamentsvalg i 2013, der blev observeret af EU og andre internationale partnere, ydede EU stor støtte til den overgangsproces, der førte til genoprettelsen af normale forfatningsmæssige tilstande, fred og orden. Den 15. maj 2013 blev der under donorkonferencen på højt niveau vedrørende Mali i Bruxelles givet tilsagn om mere end 3,25 mia. EUR. EU alene gav tilsagn om 1,28 mia. EUR, herunder budgetstøtte. Det sidste opfølgingsmøde konkluderede i september 2014, at der hidtil er brugt/afsat halvdelen af det beløb. Kommissionen ydede desuden store beløb i humanitær bistand.

På sikkerhedsområdet ydede EU – både individuelt og kollektivt – essentiel støtte til bekæmpelsen af terrorgrupper, navnlig siden januar 2013. Det iværksatte en militær uddannelsesmission (EUTM Mali) for at hjælpe Malis hær med at omstrukturere og øge sine kapaciteter. EUTM Mali har indtil nu uddannet seks bataljoner i Malis væbnede styrker.

Der blev oprettet en ny civil FSFP-mission, EUCAP Sahel Mali, i april 2014 i Mali. Missionschefen og en central gruppe blev udsendt i juli for at forberede iværksættelsen af missionen i begyndelsen af 2015³⁰.

EU har også været aktivt engageret som en af mæglerne (sammen med FN, AU, Ecowas og Den Islamiske Samarbejdsorganisation) i Algierfredsforhandlingerne om det nordlige Mali, der blev indledt i juli 2014. EU har givet tilsagn om at deltage i det opfølgingsudvalg, der vil føre tilsyn med gennemførelsen af fredsaftalen.

EU har givet fuldt tilsagn om at støtte genopbygningen og genopretningen af Mali efter dets tilbagevenden til den forfatningsmæssige orden³¹.

6.2.4. Niger

Den senere tids relative interne stabilitet blev udfordret efter regeringsomdannelsen i august 2013, der medførte ændringer i de politiske alliancer. De politiske spændinger var stigende i 2014 med gadedemonstrationer, lejlighedsvis voldelige konfrontationer og hårdknude i nationalforsamlingen. En politisk dialog om en lang række nationale og regionale spørgsmål finder regelmæssigt sted.

³⁰ Missionen skal uddanne og rådgive de interne sikkerhedsstyrker (gendarmeri, nationalt politi og nationalgarde) med særligt fokus på forvaltning af menneskelige ressourcer og kapaciteter. Hovedformålet med missionen er at bidrage til at genopbygge den institutionelle forbindelse mellem Malis sikkerhedsstyrker og politiske myndigheder ved at oprette et gennemsigtigt, professionelt og serviceorienteret forvaltningssystem i styrkerne. Missionens indledende mandat bliver på to år. Missionen vil mobilisere 80 internationale eksperter og ligger i Bamako.

³¹

I 2014 har Niger været offer for adskillelige terrorangreb, der har forårsaget mange dødsfald.

Spillovereffekten af Boko Harams vold fra Nigeria til Niger giver alvorlige sikkerhedsmæssige og humanitære bekymringer for Nigers myndigheder. Som følge heraf er Niger aktivt involveret i internationale bestræbelser på at øge sikkerheden i Nigeria.

Forbindelserne mellem EU og Niger var i 2014 præget af undertegnelsen af det nationalt vejledende program 2014-2020 i juni og besøg i Niamey af formand Herman Van Rompuy (februar 2014) og af den særlige repræsentant for Sahel, Michel Dominique Reveyrand-de Menthon (den 5.-6. november 2014).

I juli 2014 afsluttede EUCAP Sahel Niger sit første mandat. Rådet besluttede at tilpasse og forlænge mandatet indtil juli 2016. I sidste halvdel af året havde missionen og andre EU-instrumenter en række fælles aktiviteter og intensiveret sine aktiviteter uden for hovedstaden Niamey med særligt fokus på at forbedre nigersk ejerskab og bæredygtigheden af missionens resultater.

6.2.5. Burkina Faso

Efter 27 år ved magten blev præsident Blaise Compaoré tvunget til at gå af og flygte ud af landet i oktober på grund af udbredte protester og social uro forårsaget af, at han prøvede at ændre forfatningen og stille op igen som kandidat til præsidentvalget i 2015. Efter urolighederne og to ugers militærstyre blev alle aktører (herunder politiske partier og civilsamfundet) enige om et overgangsskema og udnævnte civile Michel Kafando til overgangspræsident. EU erklærede sin støtte til en fredelig demokratisk overgang og det internationale samfunds, navnlig AU/Ecowas/FN-missionen, bestræbelser på at lette overgangsprocessen.

Den 17. marts besluttede Rådet (udenrigsanliggender) at udvide EU's Sahelstrategi til Burkina Faso. En fælles Sahelmission bestående af EU-Udenrigstjenesten, Generaldirektoratet for udvikling og samarbejde og EUSR blev efterfølgende udsendt i maj for at meddele de burkinske myndigheder følgerne af at blive inddraget i Sahelstrategien og samle oplysninger om eventuelle aktiviteter under udviklings-sikkerhedssøjlen i Sahelstrategien.

EU er medlem af Ecowas' kontaktgruppe for Burkina Faso og vil bistå landet i overgangsperioden med opbygningen til inklusive og gennemsigtige demokratiske valg senest i november 2015.

6.2.6. Senegal

De fremragende og dynamiske forbindelser mellem Senegal og Den Europæiske Union bygger på politisk dialog, handel og udviklingssamarbejde. Senegal er en vigtig partner for EU i mange regionale og internationale spørgsmål.

Den politiske dialog fortsatte regelmæssigt med to møder i 2014, i juni og december. De emner, der blev drøftet, var navnlig indenlandske politikker, Senegals udenrigspolitik, sikkerhedssituationen i regionen samt de store økonomiske udfordringer, som Senegal står over for. Menneskerettighederne blev drøftet i en særskilt dialog med justitsminister Sidiki Kaba i november. Gennem den politiske dialog og EU-samarbejdet med Senegal satte EU og dets medlemsstater fokus på prioriteter såsom kvinders og børns rettigheder, bekæmpelse af straffrihed, reform af retsvæsenet og ikkeforskelsbehandling på grund af seksuel orientering.

EU støtter normaliseringen af situationen i Casamance, hvor der har været en lavintensiv konflikt i gang i mere end 30 år. Fredsforhandlinger er i gang mellem forskellige fraktioner af separatistbevægelsen af Casamances demokratiske styrker (Mouvement des Forces Démocratiques de Casamance – MFDC) og den senegalesiske regering. Finansiering gennem instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, dækker støtte til denne proces og til ofre for konflikten. Forhandlinger med den nordlige front førte til en erklæring om ensidig våbenhvile fra MFDC's leder, Salif Sadio, den 1. maj 2014.

Ulovlig migration via den senegalesiske kyst synes at være under kontrol takket være en intensiveret ordning med overvågning af søgrænser, der støttes af Frontex, og bilateralt samarbejde med Spanien.

Møder og besøg på højt niveau fandt sted hele året f.eks. med kommissær Andris Piebalgs, der besøgte Senegal i februar, og præsident Macky Sall, der deltog i topmødet mellem EU og Afrika i april, hvor han mødte formand José Manuel Barroso og kommissær Kristalina Georgieva. Desuden mødtes økonomi- og finansminister Amadou Ba med kommissær Andris Piebalgs i oktober, og kommissær Neven Mimica mødtes med premierminister Mohammed Abdallah Boun Dionne i november. Den 28.-29. november var Senegal vært ved topmødet i Den Internationale Organisation af Frankofone Lande (OIF), hvor kommissær Neven Mimica holdt bilaterale møder med præsident Macky Sall og med andre afrikanske statsoverhoveder.

6.2.7. Gambia

I 2014 stod Gambia over for et økonomisk pres på grund af to udefra kommende chok: fald i turismen på grund af udbruddet af ebola i Vestafrika og regional tørke. Demokratiets tilstand, respekten for retsstatsprincippet og menneskerettighedssituationen var fortsat en kilde til stor bekymring for EU. I februar udsendte den højtstående repræsentant/næstformandens talsperson en erklæring, efter at Gambias præsident, Yahya Jammeh, holdt en betændt tale mod LGBTI-personer i anledning af nationaldagen. Som svar på præsidentens undertegnelse af en lov, der kriminaliserede "grov homoseksualitet", offentliggjorde EU en lokal erklæring i november.

Menneskerettighedssituationen i Gambia tiltrak sig international opmærksomhed, da Gambia undergik sin anden universelle regelmæssige gennemgang i oktober. EU bidrog til forberedelserne og finansierede et offentligt screeningsarrangement af den universelle regelmæssige gennemgang sammen med andre aktører³².

³² Udkastet til rapport fra gruppen vedrørende den universelle regelmæssige gennemgang påpegede en række alvorlige mangler på området civile og politiske rettigheder, navnlig med hensyn til ytrings- og forsamlingsfrihed. FN-medlemsstaterne anerkendte forbedringer inden for uddannelse og udvikling af landets sundhedscentre, men der var fortsat bekymring med hensyn til dødsstraf, udenretslige arrestationer og tilbageholdelser i længere tid, end loven foreskriver, minimumsalder for ægteskab, pressefrihed, LGBTI-personers rettigheder osv. Endvidere fulgte EU og medlemsstater repræsenteret i Banjul nøje besøget af to af FN's særlige rapportører om udenretslige, summariske eller vilkårlige henrettelser og om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf i november. Besøget var blevet aflyst med kort varsel i august og derpå flyttet. De særlige rapportører blev nægtet adgang til sikkerhedsfløjen og dødsgangen i det største fængsel og besluttede ikke at fortsætte deres planlagte besøg i andre centre for frihedsberøvede på grund af Gambias brud på det aftalte mandat.

Politisk dialog i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen blev holdt i april og førte til en aftale om de gambiske myndigheders forpligtelser på menneskerettighedsområdet. Opfølgende kontakter syntes at bekræfte den konstruktive ånd på det møde. Der fandt dog ikke yderligere artikel 8-dialogmøder sted i 2014. I november meddelte Gambias regering EU, at den agtede at afbryde den politiske dialog i henhold til artikel 8. Desuden forbandt udenrigsministeren i en tale den 29. november, som blev bragt på nationalt tv, direkte den lokale EU-erklæring, som kritiserede vedtagelsen af en lov om "grov homoseksualitet", med regeringens suspendering af den politiske dialog.

6.2.8. Guinea-Bissau

Efter to års overgangsperiode, der fulgte statskuppet i april 2012, blev der afholdt fredelige parlaments- og præsidentvalg i april/maj 2014, og de blev af EU's valgobservationsmission under ledelse af medlem af Europa-Parlamentet Krzysztof Lisek anset for at være fri og troværdige.

For at støtte de nye myndigheder i at genoprette retsstatsprincippet og gøre dem i stand til at håndtere de store politiske og socioøkonomiske udfordringer besluttede EU at suspendere anvendelsen af artikel 96-foranstaltningerne i Cotonouaftalen³³.

EU's restriktive foranstaltninger mod 21 militære ledere, der var involveret i statskuppet i april 2012, gælder fortsat som foreskrevet i Rådets afgørelse 2012/285/FUSP.

EU arbejder snævert sammen med de vigtigste internationale partnere (FN, Ecowas, AU, CPLP) for at yde koordineret og supplerende støtte til Guinea-Bissaus nyvalgte myndigheders bestræbelser på at styrke de politiske institutioner, reformere sikkerhedssektoren, styrke retsstatsprincippet, bekæmpe korruption og ulovlig handel og fremme bæredygtig udvikling.

³³ I denne forbindelse udvider Rådets afgørelse 2014/467/EU af 14 juli gyldigheden af art. 96, men suspenderer anvendelsen af dens foranstaltninger og gør det muligt for EU at yde hastende støtte til myndighederne og indlede 11. EUF-programmeringsperiode.

6.2.9. Guinea

Perioden med normalisering af forbindelserne mellem Guinea og EU startede i slutningen af 2013 og fortsatte i 2014 med ophævelsen af våbenembargoen, som EU-Rådet besluttede i april 2014. Det nationalt vejledende program under 11. EUF (2015-2020) blev undertegnet den 6. december 2014 og tildelte 244 mio. EUR til samarbejde i fire sektorer: konsolidering af retsstatsprincippet, bysanitetsvæsen, sundhed og transport (denne sidste i en exitstrategi).

Ikke desto mindre er de individuelle sanktioner mod fem personer, der formodes at være ansvarlige for massakren i september 2009, blevet forlænget i 2014 for et år mere på grund af utilstrækkelige fremskridt med de igangværende retslige procedurer. Kampen mod straffrihed er fortsat en prioritet for EU.

Der var planlagt lokalvalg sidst i 2014, men på grund af virkningerne af det igangværende ebolaudbrud er de ikke blevet udskrevet.

Siden marts 2014 har Guinea været hårdt ramt af en ebolaepidemi, der gradvis har omdannet sig fra en folkesundhedsmæssig nødsituation til en økonomisk og social krise med potentielt bredere politiske og regionale følger. Befolkningens utilstrækkelige koordinering af og den stigende modstand mod ebolaforanstaltninger gør situationen uhyre kompliceret. En meget alvorlig hændelse fandt sted i september med slagtingen af et sensibiliseringshold i landsbyen Womey. EU-delegationen udsendte en lokal erklæring.

EU er dybt engageret i kampen mod ebola i Guinea.

6.2.10. Sierra Leone

Året 2014 var domineret af ebolaudbruddet og dets alvorlige politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske følger for landet og regionen.

I november besøgte EU's koordinator for bekæmpelse af ebola, Christos Stylianides og kommissær Vytenis Andriukaitis Freetown for personligt at vurdere situationen og analysere behov og mangler for bedre at kunne tilpasse EU's tilbud.

Inklusive alle medlemsstater og alle instrumenter gav EU tilsagn om omkring 1,1 mia. EUR til bekæmpelsen af ebola i Vestafrika i hele 2014.

Med henblik på at øge demokratisk og inklusiv regeringsførelse og tilpasse forfatningen til landets internationale forpligtelser på menneskerettighedsområdet fortsatte arbejdet med forfatningsrevisionen, der blev iværksat i 2013, selv om den opsøgende del i landets provinser ikke kunne gennemføres på grund af ebolaudbruddet.

6.2.11. Liberia

I 2014 blev Liberia ramt af ebola, som brød ud i marts. Ebola ramte hele samfundet hårdt og havde alvorlige politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske følger for landet og regionen. Alle regeringens aktiviteter måtte koncentreres om bekæmpelsesindsatsen.

Sammen med WHO og andre partnere ydede EU stor støtte til regeringen for at bekæmpe krisen. I november besøgte EU's koordinator for bekæmpelse af ebola, Christos Stylianides og kommissær Vytenis Andriukaitis Monrovia for personligt at vurdere situationen og analysere behov og mangler for bedre at kunne tilpasse EU's tilbud.

På grund af ebolakrisen måtte de delvise senatorvalg, der var planlagt til oktober, udskydes. Regeringens forslag om at afholde valg den 16. december blev udskudt efter en klage fra politiske grupper og en retsafgørelse. Situationen kan få følger for den forfatningsrevision, der er planlagt for 2015, og kan påvirke hele den politiske scene.

UNMIL's mandat blev forlænget indtil 2015 og blev anset for at være nyttigt for landets stabilitet i betragtning af ebolakrisens destabiliserende virkninger.

EU og Liberia opretholder en intensiv politisk udveksling, der støttes af en bred samarbejdsramme. Der fandt en politisk dialog i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen sted i februar 2014. EU gennemførte sin menneskerettighedsstrategi for Liberia med centralt fokus på afskaffelse af dødsstraffen, kvinders rettigheder og civilsamfundets engagement i menneskerettigheder. EU tilrettelagde en workshop om konfliktforebyggelse i marts med centrale medlemmer af det internationale samfund, civilsamfundsorganisationer, tænketanke og regeringsmedlemmer.

6.2.12. Elfenbenskysten

I 2014 fulgte Elfenbenskysten sin proces med politisk eftergivenhed og forsoning efter den voldelige valgkrise i 2010. Processen er skrøbelig. Præsidentvalget, der er planlagt til oktober 2015, kan give anledning til politiske spændinger og vold. Det går kun langsomt fremad for valgkommissionen med forberedelserne, navnlig med ajourføringen af valglisten. Oppositionen krævede en ajourføring af sin repræsentation i valgkommissionen, hvilket præsident Alassane Ouattara reagerede positivt på.

Sikkerheden er blevet bedre, og efter en afgørelse truffet af FN's Sikkerhedsråd vil FN's fredsbevarende mission (UNOCI) gradvis blive reduceret. FN's og EU's sanktionsordninger blev igen bekræftet (våbenembargo, individuelle sanktioner bortset fra ophævelse af sanktioner mod rådgiveren for tidligere præsident Laurent Gbagbo, Alcide Djédjé). Efter ophævelsen af diamantembargoen er der taget konkrete skridt med gennemførelsen af Kimberleyprocessen.

EU fortsætter med at støtte forsoningsprocessen og fordømme straffrihed. Det har givet tilsagn om at fremme en gennemsigtig konkurrencedygtig og inklusiv proces, der fører til præsidentvalget i 2015. Desuden støtter EU reformer af retsvæsenet og sikkerhedssektoren Udbetaling af budgetstøtte i 2014 omfattede indikatorer for renovering af politistationer og gennemførelse af upartisk retspleje.

6.2.13. Togo

Efter en aftale, der blev indgået mellem regeringen og oppositionen inden parlamentsvalget i 2013, fandt der en national dialog om forfatningsreform, herunder spørgsmålet om at begrænse antallet af præsidentperioder til to, sted i maj 2014. I juni blev et forslag til revision af forfatningen imidlertid forkastet af nationalforsamlingen, selv om loven blev indført af regeringen, der støttes af et stort flertal af medlemmer. Selv om drøftelserne om revisionen af forfatningen blev genåbnet i slutningen af 2014, har forkastelsen øget risikoen for politisk spænding og ustabilitet i tiden indtil præsidentvalget i 2015. EU har aktivt tilskyndet til dialog og fleksibilitet for at supplere forfatningsreformen og institutionelle reformer som godkendt af de togolesiske politiske partier i forskellige aftaler.

6.2.14. Nigeria

Med et valg planlagt til februar 2015 var 2014 præget politiske spændinger, og der begynder at forekomme tilfælde af valgrelateret vold. For første gang siden slutningen af den militære æra i 1999 var der forventning om en reel konkurrence i betragtning af oppositionens øgede organisation og kapaciteter. For at bidrage til tilrettelæggelsen af et troværdigt og fredeligt valg og med henblik på den vedtagne EU-valgobservation i 2015 drog flere valgrelaterede missioner til Nigeria i 2014 for at tilbyde valgassistance ud over det igangværende valgstøtteprogram.

Den kriminaliserende lov om forbud mod ægteskab mellem personer af samme køn blev endeligt godkendt af den nigerianske præsident i januar 2014. Dødsstraffen vakte stadig bekymring med adskillelige soldater dømt til døden af militærdømstole med anklager om mytteri og drabsforsøg.

I 2014 intensiverede Boko Haram (BH) sin terrorkampagne og udførte angreb af hidtil uset brutalitet og hyppighed. Den udvidede sin geografiske tilstedeværelse med forfærdende terroristvold begået ikke kun i den nordøstlige del, men også i andre dele af landet og i stigende grad også i nabolandet Cameroun. Der blev også rapporteret om vold og krænkelse af menneskerettighederne fra Nigerias sikkerhedstjenesters side, der bekæmper oprøret med hård hånd. EU opførte BH som en terrorgruppe i maj i overensstemmelse med FN-sanktionskomitéens afgørelse og udtrykte sin bekymring over de igangværende terrorangreb i konklusioner fra Rådet for Udenrigsanliggender af 12. maj.

EU fortsatte med at drage alle disse spørgsmål frem på flere politiske dialogmøder og under den ministerdialog mellem EU og Nigeria, der blev afholdt den 27. november 2014 i Abuja. Nationalt valg, menneskerettigheder og BH's oprør var de tre vigtigste bilaterale emner, der blev drøftet som led i den dialog, ved hvis afslutning der blev vedtaget et fælles kommuniké³⁴.

6.3. Østafrika

EU og højtstående embedsmænd fra ØAF afsluttede forhandlingerne om den økonomiske partnerskabsaftale og paraferede teksten i oktober 2014. Aftalen dækker markedsadgang for varer og omfatter et fuldt udbygget kapitel om udviklingssamarbejde, fleksible oprindelsesregler, en fuldstændig institutionel struktur og samarbejde om en bred vifte af spørgsmål, herunder landbrug og SPS og lettelse af samhandelen.

Det sjette ministermøde mellem Den Mellemstatslige Organisation for Udvikling (IGAD) og Den Europæiske Union (EU) blev afholdt den 1. april 2014 i Bruxelles. De to parter drøftede situationen på Afrikas Horn, herunder Sydsudan, Somalia og Eritrea. Gennemførelsen af IGAD's regionale strategi og EU's strategiramme for Afrikas Horn blev drøftet lige som status og perspektiverne for det fremtidige samarbejde mellem IGAD og EU.

³⁴ Nigeria var på dagsordenen tre gange på grund af hastedebatten om menneskerettigheder på Europa-Parlamentets plenarforsamling (januar, marts, juli) og der blev hver gang vedtaget EP-beslutninger om menneskerettighedssituationen ((2014/2517 (RSP), (2014/2634 (RSP) and 2014/2729 (RSP)).

6.3.1. Djibouti

Djibouti var fortsat en stor partner i den internationale bekæmpelse af pirateri ved Afrikas Horn og i stabiliseringsprocessen i Somalia. Det besluttede at styrke sit bidrag i form af tropper til Den Afrikanske Unions mission i Somalia (Amisom) med udsendelsen af endnu en bataljon, der fandt sted i slutningen af året. Djibouti er vært for hovedkvarteret for Den Europæiske Unions mission vedrørende regional flådekapacitetsopbygning på Afrikas Horn (EUCAP NESTOR) samt for fly og skibe til Atalanta. EUCAP NESTOR-missionen har imidlertid af PSC fået til opgave at koncentrere sine aktiviteter i Somalia, hvor pirateriet har sit udspring, og at udfase bilaterale aktiviteter i Djibouti ledsaget af overgangsstrategier, herunder en eventuel inddragelse af EU-programmer. I 2014 blev udenlandske missioner og styrker i Djibouti mål for et første terrorangreb begået af Shebaab.

Efter måneders forhandlinger undertegnede Djiboutis regering og Union pour le Salut National (oppositionskoalition) den 30. december 2014 en rammeaftale om politisk dialog. De vigtigste reformforanstaltninger, der er omhandlet deri, er oprettelsen af en uafhængig valgkommission, vedtagelsen af en retlig status for oppositionspartier og en revision af kommunikationsloven.

6.3.2. Eritrea

I 2014 forblev FN's sanktioner i kraft. Den socioøkonomiske situation og menneskerettighedssituationen i landet var fortsat vanskelig. Den 18. september 2014 afgav den højtstående repræsentant/næstformandens talsperson en erklæring om situationen for de politiske fanger i Eritrea. Migration ud af Eritrea er fortsat en kilde til stor bekymring. Efter tragedien ved Lampedusa i oktober 2013, hvor hundreder af flygtninge, de fleste fra Eritrea og Somalia, døde under forsøget på at nå europæiske kyster, iværksatte EU i november 2014 migrationsruteinitiativet mellem EU og Afrikas Horn, nu kaldet Khartoumprocessen³⁵. I september 2014 tiltrådte Eritrea protokollen om forebyggelse og bekæmpelse af samt straf for handel med mennesker. I mellemtiden har Eritreas regering meddelt EU, at det agter på ny at anvende sin bekendtgørelse nr. 82, der igen begrænser varigheden af den nationale værnepligt til 18 måneder for den næste indkaldelse, en vigtig afgørelse, eftersom den ubegrænsede varighed af værnepligten er en af de vigtigste "pushfaktorer" for migration. I 2014 startede EU og Eritrea programmeringen af det nationale vejledende program under 11. EUF.

³⁵ Eritrea er et af de fire centrale lande i Khartoumprocessen og er blandt medlemmerne af den styringskomité, som blev vedtaget i november på ministerkonferencen i Rom. Inden for denne proces er fokus på menneskehandel og menneskesmugling, de mest presserende udfordringer for regionen.

6.3.3. Etiopien

Etiopien forblev en stærk partner for EU med hensyn til fred og sikkerhed på Afrikas Horn. Inden for rammerne af Den Mellemstatslige Organisation for Udvikling har Etiopien ledet mæglingsbestræbelser mellem den sydsudanske regering og oprørsledere, omend med begrænset succes. Med hensyn til Somalia har integrationen af etiopiske tropper i Den Afrikanske Unions mission i Somalia (Amisom) under samme EU-finansieringsordning også givet positive resultater i marken. Den politiske dialog mellem EU og Etiopien finder hyppigt sted, også på de højeste niveauer: den etiopiske premierminister Hailemariam Desalegn besøgte Bruxelles i forbindelse med topmødet mellem EU og Afrika i april, og han mødte den højtstående repræsentant/næstformanden samt formand Herman Van Rompuy, og udenrigsminister Tedros Adhanom mødte den højtstående repræsentant/næstformanden i tilknytning til konferencen om Somalia i november i København. Bekymringerne over begrænset plads til politisk opposition, medier og civilsamfundet var imidlertid voksende, med arrestationer af medlemmer af oppositionen og journalister og anklager fremsat mod dem i henhold til bekendtgørelsen om terroristbekæmpelse. EU offentliggjorde to erklæringer den 6. maj og den 31. juli med disse bekymringer, særlig bekymrende i tiden op til valget i maj 2015.

6.3.4. Somalia

I 2014 åbnede EU's delegation i Den Føderale Republik Somalia igen og blev midlertidigt placeret i Nairobi, Kenya. EU's særlige udsending for Somalia er blevet genudnævnt som delegationschef. EU intensiverede aktiviteter og tilstedeværelse i Somalia med mere direkte kontakt med Den Føderale Republik Somalia og regionale myndigheder.

I hele 2014 bakkede EU aktivt op om og støttede føderaliseringsprocessen.

EU-delegationen i Somalia samt EU's særlige repræsentant for Afrikas Horn bidrog til koordineringsprocessen for den internationale reaktion og mægling i tvisten mellem præsidenten og premierministeren, som fredeligt gik med til en mistillidsafstemning i parlamentet i december.

Som en opfølgning til konferencen i Bruxelles i september 2013 blev der afholdt et partnerskabsforum på højt plan i november 2014 i København. På mødet drøftedes fremskridt og udfordringer et år efter iværksættelsen af New Deal-processen for Somalia. Trods den igangværende interne politiske krise i forbundsregeringen tjente mødet til at signalere fortsat engagement i New Deal-pagten. Både den højtstående repræsentant/næstformanden og kommissæren for international udvikling, Neven Mimica, deltog i begivenheden og bekræftede den aktive rolle, som EU spiller i Somalia. Rådet understregede i konklusioner vedtaget i oktober 2014 i tiden op til partnerskabsforummet på højt plan den fortsatte betydning af Somaliapagten og dens gennemførelse for genopbygningen af Somalia.

I 2014 fortsatte EU med at yde politisk og sikkerhedsmæssig støtte til Somalia og Den Afrikanske Union til Den Afrikanske Unions mission i Somalia (Amisom). Gennem sin uddannelsesmission (EUTM) i Somalia støttede det også fortsat udviklingen af somaliske forsvarsinstitutioner og Somalias nationale væbnede styrker gennem strategisk rådgivning, mentorordning og uddannelse. I januar fuldførte EUTM sin flytning fra Uganda til Somalia og kunne således fortsætte sine aktiviteter i Mogadishu. Missionen har uddannet og været mentor for omkring 5 000 soldater i den somaliske nationale hær siden 2010. I november etablerede en anden FUSP-mission, EUCAP NESTOR, sin tilstedeværelse i Mogadishu. Dette giver mulighed for mere direkte kontakt med føderale myndigheder. Varigheden af disse to missioner sammen med EUNAVFOR Atalanta, der bidrager til bekæmpelsen af pirateri, er blevet forlænget indtil udgangen af 2016, så mandatperioderne falder sammen.

6.3.5. Sydsudan

Begivenhederne den 15. december og i tiden derefter, der kastede Sydsudan ud i væbnet konflikt kun to et halvt år efter uafhængigheden, har på drastisk vis ændret udsigterne for den nyeste stat i verden. Borgerkrigen har medført mindst ti tusind menneskers død, fordrivelse af to millioner mennesker og forfærdelige overtrædelser og krænkelse af den humanitære folkeret og menneskerettighederne. Mindst 2,5 mio. mennesker oplever fødevaremangel, og denne situation, der er menneskeskabt, er blevet en af de værste humanitære kriser i verden. Foruden den sydsudanske befolknings lidelser, risikerer denne krise at berøre en meget større region i et område, der i forvejen er præget af ustabilitet.

Mens Den Mellemstatslige Organisation for Udvikling (IGAD) i månedsvis har presset på for inklusive og omfattende fredsforhandlinger, har regeringen og oppositionen ikke deltaget i processen i god tro eller opfyldt deres forpligtelser fuldt ud. Svag ledelse af, kontrol med og spredning af militser og selvforsvarsstyrker øger sandsynligheden for yderligere opsplittning af kampstyrkerne.

EU's reaktion på krisen

EU er sammen med det internationale samfund engageret i at prøve at forhindre krisen i at eskalere. EU's vigtigste mål har været at undgå en afsmittende virkning på regionalt plan, bringe kampene til øjeblikkeligt ophør og fremskynde fredsforhandlingerne.

I løbet af 2014 har EU iværksat og videreført en omfattende strategi for at støtte genoprettelsen af fred i Sydsudan, hvilket omfatter: at yde politisk og økonomisk støtte til den proces, der ledes af IGAD, og mekanismen til overvågning af, hvorvidt indstillingen af kamphandlingerne overholdes; at indføre målrettede foranstaltninger (visumforbud og indefrysning af aktiver) over for (to) militære ledere, der saboterer fredsprocessen, og som har begået menneskerettighedskrænkelser og overgreb; at støtte ansvarliggørelse og forsoning ved hjælp af AU's undersøgelseskommission og FN's Menneskerettighedsråds tiltag; og at omstrukturere EU's udviklingsportefølje, vedtage en stabiliseringspakke, samtidig med at den humanitære bistand øges.

EU's særlige repræsentant for Afrikas Horn, Alexander Rondos, spillede fortsat en central rolle i EU's politik over for Sydsudan og arbejdede i tæt samordning og komplementaritet med internationale partnere.

6.3.6. Kenya

Sikkerhedssituationen i Kenya vækker stadig større bekymring på grund af hyppigere terrorangreb, fortsat høje forekomster af voldelige forbrydelser og spændinger mellem grupper på tværs af regioner, etniciteter og religioner, kombineret med regeringens manglende evne til at foretage de nødvendige reformer i sikkerhedssektoren. I juni 2014 kostede terrorangrebene i Lamuregionen mindst 100 personer livet. Efter de hidtil usete angreb, der var rettet mod kristne i de muslimsk befolkede områder i Mandera i november/december 2014, afsatte og udskiftede præsident Uhuru Kenyatta indenrigsministeren og politiets generalinspektør.

Regeringens reaktion på usikkerhed er ofte hårdhændet, hvilket har en negativ indvirkning på menneskerettighederne.

EU deltager aktivt i grupper af donorregeringer vedrørende bekæmpelse af voldelig ekstremisme. På trods af alvorlige mangler i sikkerhedssektoren samt EU's og andre donoreres tilskyndelse til sikkerhedssamarbejde/-dialog med Kenyas regering, har sidstnævnte indtil nu ikke udvist noget lederskab i denne sammenhæng.

På regionalt plan – i Kenya og på Afrikas Horn – og på terrorbekæmpelsesområdet støtter EU i henhold til instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, følgende tre programmer, der beløber sig til 19 mio. EUR: styrkelse af modstandsdygtighed over for vold og ekstremisme (2 mio. EUR), bekæmpelse af finansiering af terrorisme og hvidvaskning af penge (6 mio. EUR) og et regionalt projekt vedrørende retshåndhævelse inden for terrorbekæmpelse.

EU-antiterrorkoordinatoren, Gilles de Kerchove, besøgte Kenya i forbindelse med AU's topmøde om terrorisme den 2. september 2014 i Nairobi.

6.3.7. Madagaskar

Efter troværdige valg, der fandt sted i det sidste kvartal af 2013, og som blev observeret af EU, oprettede Madagaskar forfatningsmæssig orden tidligt i 2014. Den nye legitime præsident, nationalforsamling og regering var alle tiltrådt i april 2014, og EU besluttede derfor den 19. maj 2014 at ophæve de relevante foranstaltninger i henhold til artikel 96 i Cotonouaftalen og at genoptage det fulde samarbejde med Madagaskar.

Inden for maritim sikkerhed og pirateri har Madagaskar udvist interesse i at øge sit samarbejde med EU om tre aspekter: det har vist vilje til at indgå en aftale om overførsel af mistænkte pirater, som EU har fanget, det har udvist interesse for uddannelse om bord på EUNAVFOR's fartøjer, og endelig har det indgivet en ansøgning om at blive vært for det regionale fusionscenter vedrørende maritime oplysninger, og det er rede til at fremsætte et forslag sammen med Seychellerne.

6.3.8. Mauritius

Mauritius spillede fortsat en aktiv rolle i bekæmpelsen af pirateri i det vestlige Indiske Ocean, navnlig gennem Kommissionen for Det Indiske Ocean (IOC) med støtte fra Europa-Kommissionens regionale program for maritim sikkerhed (MASE). EU indgik en aftale om overførsel af mistænkte pirater med Mauritius i 2011. På grundlag af denne aftale blev 12 mistænkte somaliske pirater overført af EUNAVFOR til Mauritius for første gang den 25. januar 2013. Deres retssag startede den 7. oktober 2013, og Mauritius' mæglingsdomstol frikendte de mistænkte i en dom, der blev afsagt den 6. november 2014. Dommen blev omgående appelleret.

En rammeaftale mellem EU og Mauritius om videreoverførsel af dømte pirater, for at de kan afsone deres dom i Somalia, er fastlagt. Denne rammeaftale vil bidrage til at opbygge endnu mere tillid til vores etablerede partnerskab og den strategiske model, hvorved strømmen af pirater følges fra overførslen indtil piraterne vender tilbage til deres hjemland.

6.3.9. Seychellerne

Seychellerne er en meget aktiv partner for EU i bekæmpelsen af pirateri. I henhold til overførselsaftalen mellem EU og Seychellerne har EUNAVFOR overført pirater til Seychellernes myndigheder med henblik på rettergang og retsforfølgning.

EU-missionen EUCAP NESTOR fortsatte med at yde bistand til Seychellernes myndigheder for at styrke landets maritime sikkerhed og forvaltningskapaciteter i april 2014 gennem særlig teknisk bistand og uddannelse for at støtte Seychellernes flyvevåben. Missionen har udviklet synergier med IOC's *enhed til bekæmpelse af pirateri* med støtte fra Europa-Kommissionens regionale program for maritim sikkerhed (MASE). EUCAP NESTOR er i gang med at fase sine aktiviteter ud i Seychellerne for at fokusere mere på Somalia.

Seychellerne foreslår at blive vært for et operationelt center til samordning af den regionale maritime sikkerhed med henblik på at bekæmpe pirateri og kriminalitet til søs sammen med Madagaskar, der er parat til at blive vært for et regionalt fusionscenter vedrørende maritime oplysninger.

Seychellerne var også den 8.-9. februar 2015 vært for det andet ministermøde om maritim sikkerhed i Afrika, der var indkaldt af kommissionen for Den Afrikanske Union. Mødet var en opfølgning af ministermødet om maritim sikkerhed og pirateri på Afrikas Horn og i Guineabugten, der var indkaldt af EU (HR) den 1. april 2014 i Bruxelles.

6.3.10. Tanzania

EU og Tanzania havde en politisk dialog i marts 2014 i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen, hvor de også drøftede den politiske situation og sikkerhedssituationen i De Store Søers Område i Afrika og deployeringen af tanzaniske tropper til Sydsudan som led i FN's fredsbevarende mission. Tanzanias minister for udenrigsanliggender og internationalt samarbejde, Bernard Membe, deltog i det møde om maritim sikkerhed, som den højtstående repræsentant/næstformanden var vært for den 1. april 2014 i Bruxelles; i tilknytning til dette møde underskrev EU og Tanzania en aftale om betingelserne for overførsel af mistænkte pirater fra EUNAVFOR til Tanzania. Efter dette møde gennemgik EU sammen med UNODC de nødvendige støtteforanstaltninger for retsvæsenet i Tanzania med henblik på at arbejde med disse gennem EU's regionale program for maritim sikkerhed (MASE). Præsident Jakaya Kikwete deltog i topmødet mellem EU og Afrika i april 2014 i Bruxelles og havde bilaterale drøftelser med Europa-Kommissionens formand, José Manuel Barroso, hvor de også berørte regionale politiske spørgsmål. I november modtog EU-Udenrigstjenesten en delegation af højtstående civile og militære repræsentanter for Det Østafrikanske Fællesskab. Ved denne lejlighed delte EU sine erfaringer med at udvikle den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, som er et multilateralt forsvarssamarbejde, med Det Østafrikanske Fællesskab. Delegationen fra Det Østafrikanske Fællesskab besøgte også Det Europæiske Forsvarsagentur.

EUCAP NESTOR's regionale kontor i Dar es Salaam fortsatte med at udføre de højt værdsatte kapacitetsopbygningsaktiviteter med det maritime politi, flåden, civile søfartsmyndigheder og retsvæsenet, herunder disse instanser i Zanzibar, i løbet af 2014. EUCAP NESTOR-missionen faser ud fra Tanzania for at fokusere mere på Somalia.

6.3.11. Uganda

Uganda spillede fortsat en betydningsfuld rolle i regionen i løbet af 2014. Det var fortsat det land, der bidrog med flest tropper til Den Afrikanske Unions mission i Somalia (Amisom), idet det bidrager med et kontingent på omkring 6 800 soldater.

Uganda fortsatte med at være et mål for Al-Shabaab på grund af dets rolle i Somalia.

Uganda fortsatte også med at spille en ledende rolle i Den Afrikanske Unions regionale taskforce (AURTF), der havde til opgave at eliminere Lord's Resistance Army. AURTF blev ledet af en ugandisk officer, og ca. 1 500 ugandiske tropper gjorde tjeneste i AURTF i løbet af 2014. EU ydede finansiel støtte til både Amisom og AURTF.

Efter udbruddet af fjendtligheder i december 2013 i Sydsudan deployerede Uganda tropper til Sydsudan. I sine konklusioner af 17. marts 2014 udtrykte Rådet for Udenrigsanliggender bekymring over eventuel ekstern indgriben, der kan forværre de politiske og militære spændinger i Sydsudan. Rådet mindede om tilsagnet fra de sydsudanske parter om at omgruppere eller gradvist trække de allierede styrker tilbage, hvilket begge sider har opfordret til, og tilskyndede de regionale ledere til at fortsætte deres samarbejde, som Den Mellemstatslige Organisation for Udvikling (IGAD) står i spidsen for.

Efter at Ugandas parlament i december 2013 vedtog en lov mod homoseksualitet, der indførte nye lovovertrædelser vedrørende seksuel orientering, udsendte den højtstående repræsentant den 18. februar en erklæring, hvori hun gav udtryk for dyb bekymring over den forestående vedtagelse af drakonisk lovgivning for at gøre homoseksualitet strafbar og tog stærkt afstand fra forskelsbehandling på grund af seksuel orientering³⁶. Efter præsident Yoweri Musevenis godkendelse af lovforslaget den 24. februar trådte loven mod homoseksualitet i kraft. Den 4. marts udsendte den højtstående repræsentant en erklæring på Den Europæiske Unions vegne, der fordømmer vedtagelsen af loven mod homoseksualitet. EU opfordrede Uganda til at sikre lighed for loven og ikkeforskelsbehandling i overensstemmelse med landets forpligtelser i henhold til den internationale menneskerettighedslovgivning³⁷. EU havde efterfølgende en styrket politisk dialog med de ugandiske myndigheder i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen for at drøfte loven, som i august blev annulleret af forfatningsdomstolen³⁸.

³⁶ Den 16. januar vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, der fordømmer love, der gør homoseksualitet strafbar, og opfordrede præsident Yoweri Museveni til ikke at undertegne lovforslaget (2014/2517 (RSP)).

³⁷ Den 11. marts vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori det tager stærkt afstand fra vedtagelsen af loven og opfordrer til at indlede konsultationer med Uganda i henhold til artikel 96 i Cotonouaftalen (2014/2634 (RSP)).

³⁸ Den 7. juli udsendte Ugandas regering en erklæring, hvori den redegør for sine hensigter i henhold til loven. I erklæringen bemærkes det, at enkeltpersoners eller grupperes aktiviteter ikke vil blive berørt af loven, og det understreges, at Ugandas regering fortsat vil sikre ligebehandling af alle personer. Den 1. august annullerede Ugandas forfatningsdomstol loven af proceduremæssige grunde.

6.4. Centralafrika

Ud over de aktuelle sikkerhedstrusler i De Store Søers Område og Den Centralafrikanske Republik, står Centralafrika over for udfordringer med at fremme regional integration og opnå en stabil demokratisk og økonomisk udvikling. EU har forpligtet sig til et langsigtet partnerskab med regionen: samlet set vil regeringer og regionale organisationer i Centralafrika, som omfatter ti lande, modtage tæt på 3 mia. EUR i EU-støtte i løbet af perioden 2014-2020. Dette vil omfatte støtte til regionale organisationer, herunder Det Centralafrikanske Økonomiske Fællesskab (CEEAC) og den internationale konference om De Store Søers Område, der har et mandat på freds- og sikkerhedsområdet. EU vil også sikre sammenhæng i dets aktiviteter i Centralafrika med initiativer såsom strategien for Sahel og strategien for Guineabugten, især i betragtning af behovet for at tackle grænseoverskridende trusler fra pirateri til søs og Boko Harams oprør. Den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Centralafrika blev ratificeret af Cameroun den 22. juli 2014, og midlertidig anvendelse startede den 4. august 2014. Forhandlingerne om en fuld regional økonomisk partnerskabsaftale er blevet forsinket på grund af situationen i Den Centralafrikanske Republik og forventes snart at blive genoptaget.

6.4.1. De Store Søers Område og Den Demokratiske Republik Congo (DRC)

Efter undertegnelsen af rammen for fred, sikkerhed og samarbejde for DRC og regionen (PSC-rammen) i februar 2013 har EU fortsat været en vigtig aktør i De Store Søers Område ved at støtte gennemførelsen af de nationale, regionale og internationale tilsagn i rammen.

EU's øverste koordinator for De Store Søers Område, Koen Vervaeke fortsatte med at spille en aktiv rolle i teamet af særlige udsendinge for De Store Søers område. I den nationale og regionale programmering af 11. EUF har EU afsat betydelige ressourcer til at opfylde både de nationale og regionale tilsagn i PSC-rammen. I marts 2014 meddelte EU-kommissæren for udvikling, Andris Piebalgs, under et besøg i DR Congo og Rwanda, at EU vil give 620 mio. EUR i ny støtte til DRC og 460 mio. EUR til Rwanda for perioden 2014-2020. I juli blev et beløb på 432 mio. EUR bekendtgjort for bistand til Burundi i samme periode. Disse beløb udgjorde en betydelig forøgelse af midlerne i forhold til de seneste år.

I juli vedtog Rådet konklusioner om De Store Søers Område, hvori det bekræfter EU's beslutning om at bidrage til fred, stabilitet og udvikling i regionen.

Den Demokratiske Republik Congo (DRC)

I 2014 har EU nøje fulgt forberedelserne til lokalvalgene i 2015 under hensyntagen til, at parlaments- og præsidentvalget bør finde sted inden udgangen af 2016 i overensstemmelse med forfatningsmæssige bestemmelser. EU udsendte flere offentlige erklæringer og foretog demarcher over for de congolesiske myndigheder for at give udtryk for sin bekymring over angreb på politiske modstandere og politiske aktivister i landet. Som opfølgning af parlamentsvalget og præsidentvalget i 2011 udsendte EU i juni 2014 en mission til DRC under ledelse af MEP Mariya Gabriel for at vurdere gennemførelsen af anbefalingerne fra valgobservationsmissionen i 2011.

I oktober 2014 tildelte konferencen af parlamentsformænd i EU Sakharovprisen til dr. Denis Mukwege for sin kamp for at beskytte kvinders rettigheder i DRC. Den 59-årige gynækolog grundlagde Panzihospitalet i 1998 i Bukavu, hvor han fortsætter med at behandle ofre for seksuel vold, der har lidt alvorlige skader.

EU var fortsat en central aktør for reformen af sikkerhedssektoren i DRC og gjorde brug af sine forskellige instrumenter (FSFP-missioner, stabilitetsinstrumentet & Den Europæiske Udviklingsfond). To FSFP-missioner vedrørende reformen af sikkerhedssektoren (SSR) blev deployeret i DRC: EUSEC RD Congo (med henblik på reform af hæren) og EUPOL RD Congo (med henblik på politireformen). Indtil den 30. september 2014, hvor EUPOL RD Congo blev afviklet, fortsatte missionen med at støtte SSR på politiområdet og dens grænseflade med retssystemet. På strategisk plan har missionen opretholdt støtte til beslutningsprocessen om politireformen, der gennemføres af Indenrigs- og Sikkerhedsministeriet og det nationale congolesiske politi, primært gennem udarbejdelse af de lovgivningsmæssige rammer og de relevante gennemførelsesdekreter; den yder også bistand i forbindelse med gennemførelsen af politihandlingsplanen.

I samarbejde med lokale og internationale bestræbelser bidrog EUPOL RD Congo til at forbedre politiets resultater gennem mentorordninger, overvågning og rådgivning. EUPOL RD Congo støttede også bekæmpelsen af straffrihed på menneskerettighedsområdet og inden for seksuel vold og styrkede ligeledes sine aktiviteter vedrørende beskyttelse af børn. Støtte til politireformen fortsætter under EUF med fortsat fokus på offentlig ansvarlighed og tjenesters kvalitet.

Der er planlagt en udfasningsperiode for EUSEC RD Congo. I september 2014 forlængede Rådet mandatet for EUSEC RD Congo indtil den 30. juni 2015. Et budget på 4,6 mio. EUR står til rådighed indtil den 30. juni 2015. Der er planlagt en mikromission frem til den 30. juni 2016 for at videreføre visse centrale aspekter af reformen af hæren med sigte på at overgå til fuld lokal tilegnelse. På samme tid og i løbet af 2015 vil EU iværksætte sin støtte til flere områder af reformen af hæren i DRC gennem 11. EUF.

I 2014 fortsatte EU med at støtte Burundis fredsopbygning og udviklingsprocesser. EU fokuserede på at støtte Burundis bestræbelser på at sikre en inklusiv valgproces og på at skabe et gunstigt klima for valget i 2015, herunder på grundlag af en regelmæssig politisk dialog, og hvor borgerne kan udøve de grundlæggende frihedsrettigheder.

I sine konklusioner fra juli 2014 understregede Rådet, at valget i 2015 i Burundi vil være en enestående mulighed for at konsolidere de seneste fremskridt og bidrage til en stærkere fremtid³⁹.

EU udsendte erklæringer (to lokale erklæringer i maj og september og to fra talsmanden for den højtstående repræsentant/næstformanden i marts og juni). Disse omhandlede de stigende politiske spændinger og indgreb i politiske og borgerlige rettigheder; behovet for at respektere tilbageholdte personers rettigheder, under henvisning til tilbageholdelsen af Pierre Claver Mbonimpa, og behovet for et uafhængigt retsvæsen; og de positive skridt, der er blevet taget til forberedelse af valget, f.eks. undertegnelsen af adfærdskodeksen og den politiske dialog inden for rammerne af køreplanen hen imod valget i 2015.

EU holdt politiske dialogmøder (i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen) med Burundi den 14. marts, 5. juni, 17. oktober og 9. december. På disse møder gentog EU behovet for at afholde frie, retfærdige og gennemsigtige valg i 2015; for at fremme en åben og inklusiv deltagelse af alle politiske partier og aktører (som vedtaget i køreplanen hen imod valget, som alle parter havde undertegnet); for at respektere og fremme politiske og civile rettigheder, navnlig ytrings- og forsamlingsfrihed, for at sikre et uafhængigt retsvæsen og bekæmpe straffrihed. Økonomisk og social udvikling blev også integreret i den politiske dialog.

³⁹ Den 18. september 2014 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om Burundi. Heri fordømmes tilbageholdelsen af menneskerettighedsforkæmperen Pierre Claver Mbonimpa. Den opfordrede også Burundis regering til at opfylde sine internationale forpligtelser på menneskerettighedsområdet og udtrykte bekymring over straffrihed, vilkårlig tilbageholdelse og den socioøkonomiske situation (2014/2833 (RSP)).

EU og Burundi bekræftede også deres gensidige tilsagn, der blev afgivet på "Conférence des partenaires du développement du Burundi" i 2012, på områder, der vedrører bekæmpelse af fattigdom, støtte til demokrati og retsstatsprincippet.

Rwanda

Den 7. april på 20-årsdagen for begyndelsen på folkedrabet repræsenterede EUSR for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, EU ved mindehøjtideligheden i Kigali. Den højtstående repræsentant/næstformanden udsendte ved samme lejlighed en erklæring på EU's vegne. Kommissæren for udvikling, Andris Piebalgs, besøgte Rwanda i marts.

I sine konklusioner fra juli 2014 glæder EU sig over Rwandas fremskridt med en række strukturreformer, navnlig på det økonomiske område, og anerkender resultaterne af forsoningen gennem de 20 år, der er gået siden folkedrabet i 1994. EU bemærkede imidlertid, at det fortsat er bekymret over de begrænsninger, de politiske partier er pålagt, herunder indskrænkningen af det politiske rum, og over forlydender om forsvindinger og handlinger rettet mod menneskerettighedsforkæmpere og civilsamfundet. EU tilskyndede Rwanda til konsekvent at opfylde sit tilsagn om demokratisering, til at åbne det politiske rum yderligere og til at give det uafhængige civilsamfund, navnlig menneskerettighedsforkæmpere, mere plads samt til at udvide ytringsfriheden for civilsamfundet og alle borgere for at fremme en mere fuldstændig, demokratisk deltagelse.

I december gennemførte EU (delegationschefen samt residerende EU-missionschefer) en politisk dialog med Rwanda i henhold til artikel 8, hvor det på ny satte fokus på spørgsmål vedrørende påståede menneskerettighedskrænkelser og indskrænkning af det politiske rum samt på spørgsmål vedrørende regional stabilitet.

EU og dets medlemsstater mødtes med repræsentanter for både regeringskoalition og oppositionspartier i Rwanda. Blandt andre spørgsmål overvågede EU de vanskeligheder, som politiske partier oplever, når de søger om registrering i Rwanda. Med henblik på at opnå større ytringsfrihed og mere uafhængige medier, har EU og dets medlemsstater også støttet oprettelsen af det selvregulerende medieorgan, Rwandas mediekommission.

EU og dets medlemsstater overvågede fortsat retlige reformer og ligeledes højt profilerede retssager, såsom retssagerne mod Kizito Mihigo, den pensionerede general, Frank Rusagara, oberst Tom Byabagamba og Joel Mutabazi.

6.4.2. Den Centralafrikanske Republik (CAR)

I hele 2014 var EU fortsat aktivt engageret sammen med internationale partnere for at opnå stabilitet i landet og støtte den politiske overgang, der støttes af regionen og internationale partnere, og som sigter mod bæredygtig genopretning efter krisen. EU organiserede et minitopmøde om Den Centralafrikanske Republik i tilknytning til topmødet mellem EU og Afrika den 2. april, hvor deltagere på højt plan samledes, herunder FN's generalsekretær, Ban Ki-moon.

Som led i sin omfattende indsats over for krisen i Den Centralafrikanske Republik mobiliserede EU alle de instrumenter, det havde til rådighed, herunder en militær FSFP-operation. Den 1. april 2014 iværksatte Rådet operation EUFOR RCA med henblik på at yde bistand i Bangui til den internationale indsats for at skabe et sikkert miljø og beskytte de mest truede befolkninger. Mandatet for denne overgangsoperation blev forlænget af Rådet indtil den 15. marts 2015 for at sikre en problemfri overdragelse til FN's multidimensionelle integrerede stabiliseringsmission, MINUSCA, der forventes at nå op på fuld operativ kapacitet inden april.

EU lagde særlig vægt på nødvendigheden af at bekæmpe straffrihed og genoprette retsstaten. I lyset af de vedvarende spændinger mellem lokalsamfund og det sociale netværks fuldstændige sammenbrud i landet støtter EU også initiativer, ofte i samarbejde med overgangsmyndighederne, for at fremme dialog, nedtrapning af spændinger og tillidsskabende foranstaltninger mellem lokalsamfund. EU fremmer desuden politiske dialoginitiativer, som kan bidrage til en varig løsning på krisen i CAR. Den 15. juli 2014 lancerede EU også sin første multidonorudviklingstrustfond til støtte for CAR, som sigter mod at lette overgangen fra nødhjælp til langsigtet udviklingsbistand. Ved udgangen af 2014 modtog "Fonds Bekou", som trustfonden hedder, 50 mio. EUR fra Den Europæiske Udviklingsfond, Frankrig, Tyskland og Nederlandene.

Kommissær Andris Piebalgs besøgte CAR i marts 2014. Kommissær Kristalina Georgieva rejste to gange til CAR og nabolandene (Cameroun, Tchad) for at tackle de regionale konsekvenser af krisen.

I november 2014 anerkendte Rådet også merværdien af en potentiel yderligere rolle til EU i reformen af sikkerhedssektoren som støtte til FN's indsats og kombineret med lokal opbakning; det vedtog et krisestyringskoncept for en let militær, rådgivende FSFP-operation. Rådet vedtog også konklusioner om CAR den 15. december 2014, hvori det gav klare tilkendegivelser om støtte til den nuværende overgangsregering og dens fremskridt.

EU og dets medlemsstater har i væsentlig grad øget deres humanitære engagement i Den Centralafrikanske Republik i 2014 og arbejdede tæt sammen med FN og andre organer om at yde så megen bistand på stedet som muligt. Kommissær Kristalina Georgieva og FN's undergeneralsekretær, Valerie Amos, holdt et fælles ministermøde om den humanitære situation i CAR den 20. januar i Bruxelles, hvor der blev givet tilsagn om 366 mio. EUR til livsvigtige interventioner og kort- til mellemfristet bistand.

6.5. Sydafrika

Det årlige møde for højtstående embedsmænd under den politiske dialog mellem EU og SADC blev holdt den 16. juni 2014 i Bruxelles for at drøfte samarbejde og køreplan som forberedelse til det politiske dialogmøde mellem ministre. Parterne besluttede at arbejde sammen om eventuelle udfordringer for fred og sikkerhed og udvikling i regionen, herunder valgprocesser, maritim sikkerhed, migration, klimaændringer, energi og regional økonomisk integration.

Den 15. juli 2015 afsluttede Europa-Kommissionen og SADC's ØPA-gruppe forhandlingerne om en økonomisk partnerskabsaftale, og chefforhandlerne paraferede teksten. Dette var et kærekommment resultat og så meget mere, som det betød, at der kunne undgås handelsafbrydelser for Botswana, Namibia og Swaziland, der stod for at miste toldfri, kvotefri markedsadgang til EU-markedet. Aftalen dækker handel med vare, et omfattende kapitel om bæredygtig udvikling

6.5.1. Angola

EU og Angolas første politiske dialog mellem ministre om "Joint Way Forward (JWF)" fandt sted den 17. oktober 2014 i Bruxelles. Dagen før ministermødet i Bruxelles blev Angola valgt til ikkepermanent medlem af FN's Sikkerhedsråd (UNSC), hvilket gør landet til en værdifuld partner at drøfte globale spørgsmål med, navnlig fred og sikkerhed i regionen. Angola overtog formandskabet for den internationale konference om De Store Søers Område og viceformandskabet for Kimberleyprocessen fra januar 2014.

EU fortsatte også med at være opmærksom på og yde støtte til Angolas fremskridt i forbindelse med FN's universelle regelmæssige gennemgang af Angola for 2014. Ytringsfrihed, foreningsfrihed, vold mod kvinder og børn samt styrkelse af domstolsinstitutionerne var centrale elementer i henstillingerne. Angola blev opfordret til at tilpasse sin nationale lovgivning til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol (ICC) med henblik på at ratificere den.

6.5.2. Namibia

Afslutningen i juli 2014 af forhandlingerne om den omfattende økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) med flere lande i Southern African Development Community (SADC) stod i centrum for EU's forbindelser med Namibia. Aftalen har bidraget til en yderligere forbedring af de allerede gode forbindelser mellem EU og Namibia. Den siddende regering blev i høj grad bekræftet ved valget den 28. november 2014: Hage Geingob blev valgt til præsident med 87 % af stemmerne, og partiet SWAPO vandt med 80 % af stemmerne.

6.5.3. Botswana

Botswana er omfattet af ØPA, der blev indgået i juli 2014 med landene i SADC. EU's dialog med Botswana er i mange henseender en model for partnerskabet mellem EU og Afrika. Præsident Ian Khamas lederskab blev bekræftet ved valget den 24. oktober, men det regerende parti, Botswanas Demokratiske Parti, vandt for første gang med mindre end 50 % af stemmerne (47,6 %). Oppositionspartiet "Umbrella for Democratic Change" fik 30 % af stemmerne ved folkeafstemningen.

6.5.4. Zambia

EU og Zambia havde i marts 2014 en politisk dialog i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen, som var velbesøgt af vigtige justits- og udenrigsministre samt flere viceministre. Følsomme spørgsmål, såsom problemer vedrørende anvendelsen af NGO-loven og offentlige kampagner mod LGBTI-personer, blev taget op. I starten af april deltog Zambias præsident, Michael Sata, i topmødet mellem EU og Afrika i Bruxelles, hvor han holdt bilaterale møder med Kommissionens formand, José Manuel Barroso, og hvor EU anerkendte den politiske stabilitet i Zambia og dets interesse i at foretage investeringer⁴⁰.

⁴⁰ Efter præsident Michael Satas død i oktober afholdt Zambia suppleringsvalg den 20. januar 2015. Den nye præsident (Edgar Lungu) vil beklæde embedet i den resterende del af præsidentperioden indtil 3. kvartal af 2016.

6.5.5. Zimbabwe

I februar reviderede og ændrede Rådet afgørelse 2011/101/FSFP, hvorved det suspendede de restriktive foranstaltninger over for Zimbabwe, der var blevet truffet i henhold til FSFP, med undtagelse af våbenembargoen og to personer og én enhed. Desuden forlængede det gyldigheden af afgørelse 2012/96/EU indtil den 1. november 2014, som var udløbsdatoen for de relevante foranstaltninger, der var blevet truffet i henhold til Cotonouaftalen. I en erklæring, som den højtstående repræsentant/næstformanden udsendte ved denne lejlighed, fremgik det, at dette var et skridt fremad i forbindelserne mellem EU og Zimbabwe, [...] selv om der blev mindet om, at der skal ske fremskridt på en række områder. Desuden gjorde disse afgørelser det muligt at skabe fremskridt med programmeringen af 11. EUF.

6.5.6. Sydafrika

I lyset af koncentrationen af politiske aktiviteter og valgaktiviteter i løbet af året både i Sydafrika (parlamentsvalg) og i EU (valg til Europa-Parlamentet og udpegelsen af EU's nye ledelse) blev begge sider enige om at udskyde deres 7. årlige topmøde.

Ikke desto mindre var der fortsat intense diplomatiske kontakter, der kulminerede i mødet mellem den højtstående repræsentant/næstformanden og Sydafrikas minister for internationale forbindelser og internationalt samarbejde, Maite Nkoana-Mashabane, i tilknytning til topmødet mellem EU og Afrika i april.

En uge med konsultationer på højt embedsmandsplan fandt også sted i november i Bruxelles. Denne uge omfattede 6. dialogforum for politiske og sikkerhedsmæssige spørgsmål mellem EU og Sydafrika, hvor de drøftede forskellige afrikanske og internationale spørgsmål af fælles interesse. Forud for dialogforummet for politiske og sikkerhedsmæssige spørgsmål blev det første møde i det maritime underudvalg EU-Sydafrika holdt, hvor de drøftede forskellige muligheder for samarbejde og fik mulighed for at udveksle synspunkter om de respektive maritime sikkerhedsstrategier.

Afholdelsen af 14. Fælles Samarbejdsråd i november gav dem lejlighed til at rapportere om deres årlige aktiviteter og fremlægge deres fremtidige prioriteter ved 18 formelle og uformelle sektordialoger og møder.

Den 2. uformelle menneskerettighedsdialog fandt ligeledes sted. Denne 2. dialog gav begge parter lejlighed til at drøfte spørgsmål af fælles interesse og gensidig relevans, herunder samarbejde i multilaterale fora samt nationale spørgsmål. Et civilsamfundsseminar, der inddrog ca. 20 organisationer fra EU og Sydafrika, blev afholdt i tilknytning hertil.

De intensive konsultationer om nationale og internationale udfordringer og om de fremskridt, der er gjort på en lang række områder, og som omfatter politiske spørgsmål, sikkerhed, handel, udviklingssamarbejde og menneskerettigheder, har givet fornyet styrke til det strategiske partnerskab.

En solid dialog om handels- og investeringsspørgsmål har fundet sted i løbet af 2014, om økonomisk partnerskabsaftale, handelsbarrierer og investeringsklimaet i Sydafrika.

6.5.7. Swaziland

Swaziland er omfattet af ØPA, som forhandlingerne blev afsluttet om i juli 2014 med landene i SADC. Den garanterer toldfri eksport af sukker til EU.

Deltagelsen ved den politiske dialog mellem EU og Swaziland viste interessen på begge sider i at engagere sig mere konsekvent og intenst i Swaziland. En åben drøftelse fandt sted om følsomme spørgsmål, såsom valgprocessen og politiske partier, menneskerettigheder, bekæmpelse af korruption, dødsstraf, retsstatsforhold, mediefrihed og ytringsfrihed og kønsspørgsmål.

6.5.8. Lesotho

Lesotho, der generelt er et relativt stabilt land, oplevede betydelig politisk uro i 2014. Et forsøg på "statskup" den 30. august 2014 gav anledning til alvorlig ustabilitet i den politiske og sikkerhedsmæssige situation, og premierminister Thomas Thabane flygtede midlertidigt fra landet.

EU har nøje fulgt forværringen af den sikkerhedsmæssige og politiske situation i Lesotho og sikrer tætte kontakter med nøgleaktører i landet og SADC-regionen.

EU har støttet de bestræbelser, der udfoldes af SADC's mægler, for at løse krisen og er dybt engageret i at finde ud af, hvordan det bedst kan udvide sin støtte til SADC's mægler og observatørmission yderligere, navnlig i forbindelse med det nye valg, der er planlagt til den 28. februar 2015.

Udviklingskommissær Neven Mimica mødtes den 3. november 2014 med en delegation på højt plan fra Lesotho og bekræftede, at EU fortsat er rede til at støtte regeringens bestræbelser på at mindske fattigdom, muliggøre økonomisk udvikling og fremme respekt for demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettighederne.

6.5.9. Mozambique

Parlamentsvalgene (parlaments-, præsident- og provinsvalg) fandt sted den 15. oktober som planlagt. Hele valgprocessen blev fulgt nøje af EU, som tilskyndede til åbenhed og rummelighed, samtidig med at det opfordrede indtrængende til et fredeligt valg.

EU deployerede også en valgobservationsmission (EOM). Den 17. oktober roste EU den velordnede afvikling, men nævnte en række mangler og hændelser på linje med den foreløbige vurdering fra EU's EOM.

Tiden forud for valgene var præget af voksende politiske vold i nogle dele af landet. I denne forbindelse kulminerede en række forhandlingsrunder mellem regeringen og det største oppositionsparti, RENAMO, i en gensidigt accepteret ændring af valgloven og undertegnelsen af et aftalememorandum, der skal lette reintegrationen af RENAMO's militser i sikkerhedssektoren og yderligere åbne landets politiske system.

Denne dialog, den politiske volds ophør og gennemførelsen af de indgåede aftaler har fået opbakning fra EU og det internationale samfund.

6.5.10. Malawi

EU lagde stor vægt på Malawis tredobbelte valg (præsident-, parlaments- og lokalvalg), der fandt sted i maj. Det intensiverede sin støtte til valgprocessen og deployerede en valgobservationsmission. I september mødtes EU-kommissæren for udvikling, Andris Piebalgs, med præsident Peter Mutharika i tilknytning til FN's Generalforsamling i New York og i oktober med finansminister Goodall Edward Gondwe på det årlige møde mellem IMF og Verdensbanken i Washington, hvor situationen med hensyn til forvaltning af de offentlige finanser er blevet drøftet. EU udpegede Malawi som pilotland i henhold til EU's handlingsdagsorden for demokratistøtte, der sigter mod at øge sammenhængen mellem EU-instrumenter og EU-medlemsstaternes aktiviteter samt uddybe forståelsen af den lokale kontekst, gennem tættere partnerskab med alle interessenter, herunder regeringen og civilsamfundet.

7. Nord-, Syd- og Mellemamerika

7.1. USA og Canada

7.1.1. USA

Det tætte og effektive forhold mellem EU og USA fortsatte i 2014, hvilket blev understreget af topmødet mellem EU og USA den 26. marts i Bruxelles. Forhandlingerne om det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab (TTIP) var en politisk prioritet og stod i centrum for forholdet mellem EU og USA med bredere strategiske virkninger, der går langt videre end handel og investering.

Spørgsmål vedrørende beskyttelse af personoplysninger er fortsat genstand for opmærksomhed i forbindelserne mellem EU og USA, navnlig bestræbelser på at styrke Safe Harbour-ordningen for strømmen af personoplysninger fra EU til virksomheder i USA, samt forhandlingerne om en "paraplyaftale", der skal regulere udvekslinger af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager. Den amerikanske regering erkender behovet for at udvide retten til domstolsprøvelse for EU-borgere i tilfælde af forkert behandling af deres personoplysninger og har forpligtet sig til at indføre lovgivning med henblik herpå.

Den højtstående repræsentant/næstformanden opretholdt et effektivt og udbytterigt forhold til USA's udenrigsminister, John Kerry, hvilket muliggjorde et tæt og intenst samarbejde om mange udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål. EU og USA opretholdt en tæt samarbejde om sanktioner og diplomatisk pres for at bringe Ruslands opbakning til våbenhvileaftalen i Minsk i stand og som reaktion på den ulovlige annektering af Krim. De samarbejdede også med internationale finansielle institutioner om bistand til Ukraine. EU og USA optrappede bestræbelserne på at fordrive ISIL/Da'esh, idet enkelte medlemsstater har valgt at deltage i den globale koalition, der ledes af USA, og tackle spørgsmålet om udenlandske krigere. De to partnere dedikerede også en yderligere indsats til at stabilisere det vestlige Balkan og forhandlingerne med Iran.

To møder i EU-USA-Energirådet fandt sted henholdsvis den 2. april og den 3. december og havde i høj grad til formål at håndtere energisituationen i Ukraine og det bredere spørgsmål om energisikkerhed i Europa samt en koordineret indsats mod klimaændringer, herunder forberedelser til klimakonventionens partskonference i december 2015 i Paris.

USA samarbejdede med EU om indsatsen under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) ved at udstationere sit personel ved EUSEC RD Congo- og EULEX Kosovo-missioner og yde bistand til andre operationer. Selv om USA ikke tog imod opfordringen til at bidrage til EUAM Ukraine, gav det tilsagn om at styrke samarbejdet om reformen af den ukrainske sikkerhedssektor. FSFP-symposiet af 6. maj i Washington gav mulighed for omfattende bilaterale drøftelser om spørgsmål af gensidig interesse, navnlig støtte til afrikansk fredsbevarelse. USA arbejdede tæt sammen med EU under dette års formandskab for den multilaterale kontaktgruppe om piratvirksomhed ud for Somalias kyst. EU's Militærstab fortsatte også forhandlingerne med USA's Kommando i Europa om "administrative ordninger" med henblik på at styrke samarbejdet. EU og USA arbejdede tæt sammen om at yde bistand til de vestafrikanske lande, der er ramt af ebola.

USA engagerede sig positivt i de nyligt etablerede rammer for regelmæssige treparts møder med henblik på at opnå fuld gensidighed med hensyn til visa med Kommissionen og de berørte medlemsstater. Der er dog endnu ikke opnået væsentlige fremskridt.

EU og USA samarbejdede effektivt på områderne ikkespredning, våbenkontrol og nedrustning. De fælles outreachbestræbelser fortsatte for at sikre international støtte til en international adfærdskodeks for aktiviteterne i det ydre rum, og det samme gjorde forberedelserne til gennemgangskonferencen i 2015 under ikkespredningstraktaten (NPT).

USA var en vigtig partner for EU i Arktisk Råd og varetager formandskabet i Arktisk Råd i 2015-2017.

7.1.2. Canada

Forbindelserne mellem EU og Canada blev styrket i 2014 med afslutningen af to forhandlinger om henholdsvis den strategiske partnerskabsaftale og den omfattende økonomi- og handelsaftale på topmødet mellem EU og Canada den 26. september i Ottawa, der var det første siden 2010. Topmødet i 2014 bekræftede ønsket om så hurtigt som muligt at sikre af visumfri indrejse mellem vores lande, for alle canadiske borgere og EU-borgere, så de kan få fuldt udbytte af de nye handelsmæssige og økonomiske muligheder, der skabes mellem Canada og EU. I 2014 opretholdt EU et fuldt program med politisk dialog med Canada. Samarbejdet på energi- og klimaområdet er en nøglesektor i de transatlantiske forbindelser. Som et resultat af topmødet mellem EU og Canada i 2014 blev parterne enige om at genaktivere deres bilaterale energidialog.

Den 8. maj organiserede EU og Canada det andet årlige symposium vedrørende den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) i Ottawa.

Canada bidrager regelmæssigt til EU's FSFP-missioner og deltager i øjeblikket i to missioner: EU's politimission i de palæstinensiske områder (EUPOL COPPS) og EU's retsstatsmission i Kosovo (EULEX KOSOVO). Canada blev opfordret til også at bidrage til EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine (EUAM Ukraine) i lyset af bekymringen i Ottawa over situationen i Ukraine. Canada ydede også finansiel støtte til EU's militærmission for at bidrage til uddannelsen af Malis væbnede styrker (EUTM Mali). Der var et tæt samarbejde om spørgsmål, såsom sanktioner mod Iran og Syrien. Ligeledes i 2014 deltog Canada i EU's valgobservationsmission i Egypten.

Canada var en vigtig partner for EU i Arktisk Råd som rådets formand i 2013-2015.

7.2. Latinamerika og Caribien

7.2.1. Biregionale forbindelser

I løbet af 2014 startede forberedelserne til det næste topmøde for stats- og regeringscheferne mellem EU og Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater (CELAC), der for første gang blev afholdt i Bruxelles den 10.-11. juni 2015. Det overordnede emne for dette topmøde var "Udformning af en fælles fremtid: hen imod velstående, samhörige og bæredygtige samfund for borgerne". Dette var det andet topmøde med CELAC som sådan – en enhed, der omfatter alle 33 lande i Latinamerika og Caribien – men det er det ottende topmøde mellem EU og regionen siden lanceringen af det strategiske biregionale partnerskab i 1999. Der var flere forberedende, tematiske arrangementer på højt plan forud for topmødet vedrørende håndtering af det biregionale samarbejde på områder, såsom civilsamfundet, den akademiske verden, erhvervslivet og parlamentariske anliggender gennem Den Euro-Latinamerikanske Parlamentariske Forsamling.

Hvad angår gennemførelsen af handlingsplanen mellem EU og CELAC, blev der afholdt flere biregionale møder på højt plan på områder, såsom videnskab og teknologi (i april i San José, Costa Rica), verdens narkotikaproblem (i juni i Athen), virksomhedernes sociale ansvar (i september i Bruxelles og i november i San José, Costa Rica) og migration (i november i Bruxelles). På grundlag af mandatet fra det forrige topmøde i Santiago arbejdede både EU og CELAC på revisionen af handlingsplanen mellem EU og CELAC og en eventuel udvidelse heraf.

Fonden mellem Den Europæiske Union og Latinamerika og Vestindien (EU-LAC-fonden), der har hovedsæde i Hamburg, fortsatte med at støtte det biregionale partnerskab mellem EU og CELAC i overensstemmelse med sine målsætninger.

7.2.2. Subregionale forbindelser

Mercosur

Forhandlingerne med Mercosur om en associeringsaftale fortsatte i løbet af 2014 hen imod en udveksling af tilbud om varer, tjenesteydelser, investering og offentlige udbud. På Mercosur-topmødet i juli 2014 i Caracas meddelte statscheferne, at de var nået til enighed om Mercosurs tilbud og opfordrede EU til at konsultere medlemsstaterne og færdiggøre EU's tilbud med henblik på en udveksling af tilbud. EU anmodede om yderligere oplysninger om Mercosurs tilbud, samtidig med at det fortsætter arbejdet med at færdiggøre EU's tilbud med henblik på yderligere drøftelser i begyndelsen af 2015.

For så vidt angår Mellemamerika blev forbindelserne med EU betydeligt styrket i løbet af 2014 med tre væsentlige fremskridt: ikrafttrædelsen af aftalen om politisk dialog og samarbejde (PDCA) i maj, afholdelsen af det første møde i associeringsrådet EU-Mellemamerika i juni og vedtagelsen af EU's strategi for borgersikkerhed i Mellemamerika og Caribien i juli. Den 17. oktober holdt EU og Mellemamerika det første møde i det blandede Udvalg under PDCA i Tegucigalpa med deltagelse af alle medlemmer af det Det Centralamerikanske Integrationssystem (SICA).

EU og Caribien

Forbindelserne mellem EU og Caribien fortsatte med at ekspandere med udgangspunkt i den politiske dialog på højt plan mellem Den Europæiske Union og Det Caribiske Forum af staterne i Afrika, Vestindien og Stillehavet (Cariforum) i 2013 og inden for rammerne af det strategiske partnerskab mellem EU og Caribien, som blev vedtaget i 2012. Fælles politiske prioriteter på regionalt plan, som arbejdet fokuserede på i 2014, omfatter regional integration, genopbygning af Haiti, klimaændringer og katastrofeberedskab, kriminalitet og sikkerhed samt fælles indsats i multilaterale fora. Desuden havde EU en politisk dialog i henhold til artikel 8 i Cotonouaftalen med en række caribiske lande, herunder lande, der aldrig har haft sådanne møder før. Nogle af dem stod over for særligt udfordrende situationer, f.eks. Haiti. Der fandt også dialoger sted i henhold til artikel 8 med Jamaica, Bahamas, Belize, Guyana, Den Dominikanske Republik, som banede vejen for tættere bilaterale forbindelser, men også for øget samarbejde om globale FUSP-spørgsmål. Gennemførelsen af økonomisk partnerskabsaftale Cariforum-EU er godt i gang på begge sider. Det fælles udvalg for handel og udvikling, der består af højtstående embedsmænd, holdt sit fjerde møde den 18.-19. november 2014, gjorde status over udviklingen og fremskridt i gennemførelsen af den økonomiske partnerskabsaftale. Det blandede rådgivende udvalg, der omfatter repræsentanter for civilsamfundet, er blevet oprettet og holdt sit første møde den 13.-14. november 2014.

7.2.3. Bilaterale forbindelser

Brasilien

Forbindelserne mellem EU og Brasilien var domineret af politiske omvæltninger, hovedsagelig parlamentsvalget i oktober i Brasilien. I februar var EU vært for det syvende topmøde mellem EU og Brasilien, der muliggjorde en god udveksling af synspunkter om den samlede status i det strategiske partnerskab (handel og investering, forhandlingerne med Mercosur, SMV-samarbejde, videnskab og teknologi). I april fandt den fjerde dialog på højt plan om menneskerettigheder sted i Brasilia under fælles ledelse af EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, og den brasilianske minister for menneskerettigheder, Ideli Salvatti. I juli mødtes formand José Manuel Barroso med præsident Dilma Rousseff i Brasilia. En række dialoger mellem EU og Brasilien (international fred og sikkerhed, FN-spørgsmål, narkotika, ikkespredning og nedrustning) blev udsat til 2015 på grund af de brasilianske præsident-, parlaments- og guvernørvalg.

Mexico

EU har arbejdet på at styrke forbindelserne med Mexico, navnlig på grund af dets stigende betydning som en global aktør i det internationale system. Den 27. januar fandt den første politiske dialog på højt plan sted mellem EU og Mexico i Bruxelles. EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, ledede den fjerde dialog på højt plan om menneskerettigheder den 18. marts i Bruxelles⁴¹.

⁴¹ Efter en hastedebat vedtog Europa-Parlamentet den 23. oktober en beslutning, hvori det udtrykker bekymring over de 43 forsvundne lærerstuderende i Mexico, og opfordrer til øget EU-støtte for så vidt angår styrkelse af statslige institutioner og menneskerettigheder.

Særligt skal det fremhæves, at Mexico i september bebudede, at det på ny vil bidrage til FN's fredsbevarende operationer. Et eventuelt samarbejde med EU's missioner er under overvejelse.

I løbet af 2014 fortsatte drøftelserne om en mulig EU-reaktion på Mexicos lovgivning fra 2012, som pålægger luftfartsselskaber at fremsende passageroplysninger (PNR-oplysninger) eller at afholde store bøder.

Sideløbende hermed har Den Fælles Arbejdsgruppe EU-Mexico udarbejdet en fælles prognoserapport om en eventuel omfattende modernisering af den globale aftale mellem EU og Mexico med hensyn til dens tre søjler (politisk dialog, samarbejde, handel) som opfølgning på de beslutninger, der blev truffet på topmødet mellem EU og CELAC i Santiago (januar 2013).

Cuba

Den 10. februar 2014 vedtog Rådet forhandlingsdirektiverne for en aftale om politisk dialog og samarbejde mellem EU og Cuba. Forhandlingerne blev indledt den 29.-30. april i Havanna, og en anden forhandlingsrunde fandt sted den 27.-28. august i Bruxelles. Begge parter er nået til enighed om de nærmere bestemmelser og en køreplan for vejen frem, og de har påbegyndt indledende drøftelser om de vigtigste kapitler i aftalen om politisk dialog, samarbejde og handel.

Menneskerettigheder står fortsat i centrum i EU's forbindelser med Cuba og blev drøftet med de cubanske myndigheder både i Bruxelles og Havanna. EU så med tilfredshed på den ændring i USA's politik over for Cuba, som præsident Barack Obama bebudede i december.

Haiti og Den Dominikanske Republik

EU er stærkt involveret i at støtte den binationale dialog mellem Haiti og Den Dominikanske Republik. Formanden for Det Europæiske Råd, Herman Van Rompuy, aflagde besøg i både Haiti og Den Dominikanske Republik i juli 2014, hvor han ledede et treparts-møde med deltagelse af Den Dominikanske Republiks præsident, Danilo Medina, og Haitis præsident, Michel Martelly. Mødet gav EU mulighed for yderligere at lette dialog og binationalt samarbejde og fremme positive foranstaltninger til at løse irritationsmomenter mellem de to lande, herunder spørgsmålet om dominikanske statsborgere af haitisk oprindelse. Der er i øjeblikket indført adskillige EU-finansierede støtteprogrammer til dette formål.

Argentina

På trods af fælles værdier og økonomiske interesser og et generelt godt samarbejde i multilaterale fora nåede de bilaterale forbindelser med Argentina ikke deres fulde potentiale. Næstformand Antonio Tajani besøgte Buenos Aires i juni 2014 i forbindelse med en "mission for vækst".

Paraguay

Næstformand Antonio Tajanis besøg i Paraguay i juni 2014 gav lejlighed til at drøfte industrisamarbejde og fremme af investeringer og førte til det første investeringsforum mellem EU og Paraguay i november. Det halvårslige Blandede Samarbejdsudvalg EU-Paraguay fandt sted i november i Bruxelles og afspejler udvidelsen af samarbejdet til nye områder, herunder menneskerettigheder, narkotikabekæmpelse og klimaændringer. EU godkendte det bilaterale udviklingssamarbejdsprogram for Paraguay for 2014-2020, som vil omfatte en særlig tildeling til demokrati, deltagelse og institutionel styrkelse, navnlig gennemførelsen af EU-valgobservationsmissionens henstillinger fra 2013.

Uruguay

EU og Uruguay bekræftede på ny deres fælles interesse i dialog og samarbejde om globale spørgsmål på områder som menneskerettigheder, klimaforandringer, årtusindudviklingsmålene og international fredsbevarelse på Det halvårige Blandede Udvalg EU-Uruguay, der blev holdt i juni 2014 Montevideo. Uruguays deltagelse i flere af FN's fredsbevarende missioner demonstrerer dets stærke engagement i principperne i FN's pagt, som også deles af EU. I denne henseende fortsatte de to parter med at undersøge mulighederne for at styrke samarbejdet yderligere på sikkerheds- og krisestyringsområdet.

Venezuela

Efter Venezuelas omstridte præsidentvalg i 2013 opstod der gadedemonstrationer i begyndelsen af 2014, og det kom til voldelige sammenstød mellem demonstranter og sikkerhedsstyrker gennem flere måneder. I en række erklæringer gav EU udtryk for bekymring over tilbageholdelsen af politikere og studerende; understregede betydningen af respekt for menneskerettigheder og ytringsfrihed under alle omstændigheder; og opfordrede til fornyede regionale bestræbelser på at fremme en dialog mellem alle parter i lyset af den igangværende polarisering i landet. EU overvåger fortsat udviklingen i landet og følge nøje sagerne om fængslede oppositionsledere og studerende, herunder ved at overvære retshøringerne af Leopoldo Lopez og dommer Maria Lourdes Afiuni.

Colombia

EU fulgte fortsat nøje med i fredsforhandlingerne i Havanna mellem Colombias regering og FARC. Talsmanden for den højtstående repræsentant/næstformanden fremsatte fem erklæringer i anledning af vigtige fremskridt i fredsprocessen for at gentage EU's støtte til fred. Præsident Juan Manuel Santos' vellykkede besøg i EU-institutionerne – efter formand Herman Van Rompuys deltagelse i Juan Manuel Santos' indsættelsesceremoni i august, efter at denne var blevet genvalgt – fremhævede den betydning, som Colombia tillægger EU's vedvarende støtte til forhandlingerne i Havanna. De politiske forbindelser med Colombia har udvidet sig til nye områder, herunder krisestyring, med undertegnelsen i august af en rammeaftale om deltagelse, som vil lette Colombias deltagelse i EU-ledede operationer; som et første konkret eksempel herpå vil Colombia deltage i operation EUNAVFOR Atalanta. EU og Colombia holdt politiske konsultationer på højt plan i oktober i Bogota, herunder den årlige dialog om menneskerettigheder, hvor især spørgsmål vedrørende tilbagegivelse af jord blev drøftet.

Ecuador

2014 markerede slutningen på forhandlingerne om Ecuadors tiltrædelse af flerpartshandelsaftalen, som allerede var blevet indgået med Colombia og Peru; aftalen blev paraferet i december. Ud over økonomiske fordele forventes aftalen at løfte de bilaterale forbindelser op på et nyt niveau. Dette blev bekræftet under kommissær Andris Piebalgs besøg i juli i Ecuador. På det andet møde i dialogen på højt plan i Quito i oktober nåede EU og Ecuador til enighed om at supplere handelsaftalen med et aftalememorandum om politisk dialog og samarbejde.

Peru

2014 markerede, at forbindelserne mellem Peru og EU gik ind i en nye fase. Samtidig med at EU er i færd med at udfase sin bilaterale bistand til landet, og at handel og investering styrkes inden for rammerne af handelsaftalen, opstår der nye former for samarbejde om spørgsmål af fælles interesse. Samarbejde om centrale emner på den internationale dagsorden samt om narkotikabekæmpelse blev fremhævet som en prioritet på mødet mellem formand Herman Van Rompuy og præsident Ollanta Humala i august. Den årlige politiske dialog i henhold til aftalememorandummet fra 2009 blev revideret for at afspejle denne nye dynamik i forbindelserne. Konsultationerne på højt plan i november dækkede en bred vifte af centrale politiske prioriteringer for begge sider, og der blev planlagt samarbejde på nye områder såsom FSFP. Peru var vært for 20. partskonference om klimaændringer (COP) i december, hvor kommissær Miguel Arias Cañete deltog.

Bolivia

Parlamentsvalgene i Bolivia fandt sted den 12. oktober 2014. EU deployerede en valgekspertmission. Den højtstående repræsentant/næstformanden mødtes med udenrigsminister David Choquehuanca i november i Bruxelles i tilknytning til dialogen på højt plan mellem EU og Bolivia; begge parter var enige om at styrke samarbejdet om globale spørgsmål, navnlig klimaændringer, og undersøge mulighederne for et besøg af præsident Evo Morales i Bruxelles i 2015. EU godkendte det bilaterale udviklingssamarbejdsprogram for Bolivia, som fastsætter en styrkelse af samarbejdet om narkotikabekæmpelse for at omfatte håndhævelsesaspekter samt samarbejde inden for reform af retsvæsenet i 2014-2016.

Chile

I 2014 besluttede EU og Chile at indlede nye sektordialoger om uddannelse, energi, virksomhedernes sociale ansvar, SMV'er og klynger inden for rammerne af den eksisterende aftale og at føre sonderende samtaler om en eventuel modernisering af associeringsaftalen mellem EU og Chile. Undertegnelsen af en rammeaftale mellem EU og Chile i januar 2014 vil gøre det lettere for Chile at deltage i EU-ledede krisestyringsoperationer. I september 2014 besøgte en FSFP-delegation Chile for at udveksle synspunkter med de chilenske modparter om perspektiver for en styrkelse af Chiles deltagelse i EU-missioner. Begge sider blev enige om at etablere en regelmæssig dialog om sikkerhed og forsvar.

B. Håndtering af trusler og globale udfordringer

1. Ikkespredning og nedrustning

Ikkespredning og nedrustning var fortsat en integrerende del af EU's udenrigspolitik i 2014, som bidrog til en effektiv gennemførelse af den europæiske sikkerhedsstrategi⁴².

Der er gjort en ekstra indsats for at styrke koordineringen mellem EU's institutioner og mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne samt med tredjelande og internationale partnere. Det blev prioriteret at kombinere alle forhåndenværende EU-instrumenter og -værktøjer med henblik på at sikre komplementaritet og sammenhæng og en samlet strategi. Specielt fortsatte EU i 2014 med at støtte universel adgang til relevante internationale traktater og instrumenter og en fuldstændig og effektiv gennemførelse heraf, navnlig for så vidt angår traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger og den netop vedtagne våbenhandelstraktat. EU fortsatte ligeledes med at fremme medtagelse af ikkespredningsklausuler for masseødelæggelsesvåben samt håndvåben og lette våben i aftaler mellem EU og tredjelande, ikke mindst Brunei, Japan, Kasakhstan og Malaysia⁴³. EU's konsortium for ikkespredning afholdt sin tredje internationale EU-konference om ikkespredning og nedrustning den 4.-5. september 2014 i Bruxelles.

⁴² EU's engagement i hele spektret af aktiviteter på området var baseret på en række strategidokumenter: Den europæiske sikkerhedsstrategi fra 2003, EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben fra 2003 og de nye EU-aktionslinjer i bekæmpelsen af spredning af masseødelæggelsesvåben (WMD) og deres fremføringsmidler fra 2008, EU's strategi for bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med håndvåben og lette våben samt ammunition hertil fra 2005 og den fælles holdning om eksport af konventionelle våben fra 2008. Læs nærmere om konventionelle våben i afdeling B.2.

⁴³ Læs nærmere om konventionelle våben i afdeling B.2.

EU-Udenrigstjenestens ledende rådgiver og særlige udsending for ikke-spredning og nedrustning, Jacek Bylica, repræsenterede EU på en række centrale internationale møder i 2014, navnlig i gruppen af G8/G7-direktører for ikke-spredning, den forberedende komité vedrørende NPT 2014 (april-maj), de åbne konsultationer om udkastet til international adfærdskodeks for aktiviteter i det ydre rum (maj), FN's Generalforsamlings 1. Komité (oktober) og gruppen af G7-direktører for ikke-spredning (november). Derudover intensiverede eller indledte den særlige udsending dialoger om ikke-spredning med vigtige partnere uden for EU og fortsatte integrationen af ikke-spredningsspørgsmål i EU's bilaterale forbindelser med alle relevante lande, navnlig gennem politiske dialogmøder og mere uformelle kontakter.

1.1. Ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben og deres fremføringsmidler

1.1.1. Ikke-spredningstraktaten

I 2014 fortsatte EU aktivt gennemførelsen af den handlingsplan, der blev vedtaget af gennemgangskonferencen i 2010 under ikke-spredningstraktaten (NPT), herunder gennem sin støtte til Organisationen for Traktaten om et Altomfattende Forbud mod Atomprøvesprængninger (CTBTO) og Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA) (se nedenfor). EU aflagde rapport om sin indsats til den tredje forberedende komité vedrørende NPT (28. april - 9. maj 2014 i New York), hvor det bl.a. afgav en generel erklæring og tre specifikke klyngeerklæringer med fokus på NPT's tre søjler: nedrustning, ikke-spredning og fredelig anvendelse af kerneenergi. EU forelagde også arbejdsdokumenter om EU's indsats for at forbedre den nukleare sikkerhed. I tilknytning til mødet i den forberedende komité, afholdt EU en velbesøgt parallel begivenhed, hvor det præsenterede sin indsats for at forbedre den nukleare sikkerhed. Arbejdet med EU's holdninger med henblik på NPT-gennemgangskonferencen i 2015 blev indledt.

EU støttede fortsat mæglerens indsats hen imod konferencen om oprettelse i Mellemøsten af en zone, som er fri for kernevåben og alle andre masseødelæggelsesvåben, som FN's generalsekretær, Den Russiske Føderation, Det Forenede Kongerige og USA skal tilrettelægge. I denne forbindelse afholdt EU gennem EU's konsortium af tænketanke for ikkespredning en workshop om kapacitetsopbygning den 18.-19. juni 2014 i Bruxelles. Begivenheden var rettet imod juniordiplomater og diplomater på mellemniveau fra lande i Mellemøsten og Den Arabiske Liga.

1.1.2. Traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger

EU fortsatte med aktivt at fremme ikrafttrædelsen af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger (CTBT) og støttede yderligere aktiviteterne i Den Forberedende Kommission for CTBTO på grundlag af Rådets afgørelse, der blev vedtaget i november 2012, om at yde supplerende finansiel støtte fra FUSP-budgettet på omkring 5,2 mio. EUR til CTBTO⁴⁴. Det gennemførte outreachbestræbelser over for lande, der endnu ikke har undertegnet eller ratificeret CTBT, herunder inden for rammerne af begivenheder såsom CTBTO's regionale konference, der fandt sted den 19.-21. maj 2014 i Jakarta for de asiatiske lande, som blev arrangeret sammen med de indonesiske myndigheder, og som EU bidrog finansielt til, eller det mellemliggende møde i ASEAN Regional Forum om ikkespredning og nedrustning, der blev afholdt den 8.-9. juli 2014 i Tokyo. Den på det tidspunkt udpegede højtstående repræsentant/næstformand Federica Mogherini fremsatte en EU-erklæring på syvende ministermøde til støtte for CTBT, der blev afholdt den 26. september i New York. EU ydede også finansiel støtte til og deltog i mødet på højt plan for at observere inspektionen på stedet af det integrerede feltforsøg i 2014, der fandt sted den 14.-17. november i Jordan.

⁴⁴ Jf. Rådets afgørelse 2012/699/FUSP af 13. november 2012 om Unionens støtte til aktiviteter i Den Forberedende Kommission for Organisationen for Traktaten om et Altomfattende Forbud mod Atomprøvesprængninger med henblik på at styrke dens overvågnings- og kontrolkapaciteter og inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben (EUT L 314 af 14.11.2012, s. 27).

1.1.3. Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA)

EU fortsatte ligeledes med at yde støtte til IAEA i Wien gennem forskellige instrumenter⁴⁵. Gennemførelsen af Rådets afgørelse fra 2013, der yder mere end 8 mio. EUR i supplerende finansiel bistand til IAEA's Fond for Nuklear Sikkerhed, er påbegyndt⁴⁶. Det primære formål med støtten til IAEA er at sikre, at de højeste standarder for nuklear sikkerhed, sikring og sikkerhedskontrol overholdes, når tredjelande udfører fredelige nukleare aktiviteter. Det andet møde på højt embedsmandsplan, der blev åbnet af IAEA's generaldirektør, Yukiya Amano, blev afholdt den 20.-21. februar 2014 med deltagelse af tjenestemænd fra Europa-Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og IAEA for at fortsætte drøftelserne om, hvordan det gensidige samarbejde, der har omfattet finansiel bistand for cirka 120 mio. EUR siden 2007, kan forbedres yderligere. Mødet fandt sted efter det vellykkede besøg af IAEA's generaldirektør, Yukiya Amano, den 3.-4. februar 2014 i Bruxelles.

1.1.4. Konventionen om forbud mod kemiske våben

EU fortsatte med at tilstræbe universel tilslutning til konventionen om forbud mod kemiske våben (CWC) og at fremme nye aktiviteter til støtte for specifikke projekter. Rådets afgørelse af 23. marts 2012⁴⁷ til støtte for de aktiviteter, der udføres af Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben (OPCW), er ved at blive gennemført. En anden rådsafgørelse for årene 2015-2016 er blevet udarbejdet og er i sidste fase af Rådets godkendelsesproces.

⁴⁵ EU er fortsat en central donor til IAEA's Fond for Nuklear Sikkerhed til støtte for over 80 lande i Afrika, Mellemøsten, Latinamerika og Asien, og der er uddelt mere end 40 mio. EUR herfra siden 2004 (inkl. bidragene i 2013).

⁴⁶ Jf. Rådets afgørelse 2013/517/FUSP af 21. oktober 2013 om EU-støtte til Den Internationale Atomenergiorganisations aktiviteter på områderne nuklear sikkerhed og kontrol og inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben (EUT L 281 af 23.10.2013, s. 6).

⁴⁷ Jf. Rådets afgørelse 2012/166/FUSP af 23. marts 2012 til støtte for Organisationen for Forbud mod Kemiske Våbens (OPCW's) aktiviteter inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben (EUT L 87 af 24.3.2012, s. 49).

EU noterede sig Syriens tiltrædelse af CWC under ekstraordinære omstændigheder og bidrog med i alt næsten 17 mio. EUR til operationen for destruktion af Syriens kemiske våbenprogram. EU lagde fortsat pres på Syrien for at fuldføre afskaffelsen af hele dets program for kemiske våben, herunder kemiske stoffer, og de tilbageværende produktionsfaciliteter på dets område. Det fortsatte også med at støtte OPCW's bestræbelser på at afhjælpe mangler og uoverensstemmelser og således overvåge Syriens anmeldelse til OPCW. EU gav udtryk for alvorlig bekymring over den påståede brug af klorgas mod civilbefolkningen, og understreger, at de ansvarlige skal drages til ansvar. EU vil ikke have tillid til, at Syrien opfylder sine internationale forpligtelser i henhold til konventionen om kemiske våben og Sikkerhedsrådets resolution 2218 (2013) og 2209 (2015), indtil alle uoverensstemmelser i dets anmeldelse er løst, og alle angreb med kemiske våben ophører.

1.1.5. Konventionen om forbud mod biologiske våben og toksinvåben

I 2014 var EU fortsat aktivt engageret i 2012-2015-programmet for perioden mellem konferencerne vedrørende konventionen om forbud mod biologiske våben og toksinvåben (BTWC). Det afgav erklæringer og forelagde en ajourført udgave af sit arbejdsdokument om bistand og samarbejde (artikel X i BTWC) på ekspertmødet (den 4.-8. august 2014). Gennemførelsen af Rådets afgørelse til støtte for BTWC⁴⁸ og Verdenssundhedsorganisationens⁴⁹ aktiviteter inden for biosikkerhed og biosikring, som blev vedtaget henholdsvis i 2012 og 2013, fortsatte i 2014. Med henblik på næste BTWC-gennemgangskonference i 2016 organiserede EU-Udenrigstjenesten en workshop om BTWC og overholdelse gennem EU's konsortium af tænketanke for ikkespredning (den 24. april 2014) og deltog i en Wilton Park-konference om samme emne (den 24.-26. september 2014). EU arbejdede på udarbejdelse af konkrete idéer for at tilføre dynamik til processen i perioden mellem konferencerne og effektivt at styrke BTWC. Disse idéer bør indgå i en ny rådsafgørelse, der skal forhandles og vedtages i 2015.

⁴⁸ Jf. Rådets afgørelse 2012/421/FUSP af 23. juli 2012 til støtte for konventionen om forbud mod biologiske våben og toksinvåben (BTWC) inden for rammerne af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben (EUT L 196 af 24.7.2012, s. 61).

⁴⁹ Jf. Rådets afgørelse 2013/668/FUSP af 18. november 2013 til støtte for Verdenssundhedsorganisationens (WHO) aktiviteter med hensyn til biosikkerhed og biosikring inden for rammerne af Den Europæiske Unions strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben (EUT L 310 af 20.11.2013, s. 13).

1.1.6. Eksportkontrol

I 2014 gjorde EU en stor indsats for fortsat at støtte gennemførelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1540, 1673 og 1810 på grundlag af Rådets fælles aktion fra 2008. Både den fælles aktion fra 2008 og den seneste rådsafgørelse til støtte for FN's Sikkerhedsråds resolution 1540, der blev vedtaget i juli 2013, tager sigte på at styrke tredjelandes statslige embedsmænds kvalifikationer og kapaciteter⁵⁰. For så vidt angår kontrolprocesserne fortsatte EU i 2014 med at støtte partnerlandene i at øge eksportkontrollsystemernes effektivitet. Samarbejdet sigter mod at ajourføre eksportkontrollovgivning og -procedurer ved at fremme nuværende standarder for kontrol med eksport af produkter med dobbelt anvendelse.

I de sidste otte år har EU's outreachprogram om eksportkontrol med varer med dobbelt anvendelse, der finansieres under instrumentet til fremme af stabilitet og freds langsigtede komponent, fremmet eksportkontrolaktiviteter i 28 lande med et bidrag på 21 mio. EUR med det formål at bekæmpe spredningen af WMD.

EU afgav udtalelser på plenarmødet i Australiengruppen den 2.-6. juni 2013 i Paris, på plenarmødet i Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale den 26.-27. juni 2014 i Buenos Aires og på det 28. plenarmøde i missilteknologikontrolregimet den 28. september - 3. oktober 2014 i Oslo.

⁵⁰ Jf. Rådets afgørelse 2013/391/FUSP af 22. juli 2013 om støtte til den praktiske gennemførelse af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1540 (2004) om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler (EUT L 198 af 23.7.2013, s. 40).

1.1.7. Den internationale adfærdskodeks mod spredning af ballistiske missiler

EU har fortsat sit outreach til ikkedeltagende stater⁵¹. Det gjorde det navnlig ved en række begivenheder i maj 2014 i Wien i anledning af HCoC's årlige ordinære møde, i tilknytning til FN's Generalforsamlings 1. Komité i oktober 2013 i New York, på det regionale outreachseminar for Mellemøsten i april 2014 i Abu Dhabi samt på det regionale outreachmøde for Latinamerika i juli 2014 i Lima.

EU's medlemsstater har på ny bekræftet deres støtte til HCoC med en ny rådsafgørelse, der blev vedtaget den 22. december 2014.

1.1.8. Aktiviteter i det ydre rum

Rumbaserede aktiver, der drives af et stadigt stigende antal statslige og ikkestatslige enheder, giver verden enorme fordele, som var utænkelige for blot nogle få årtier siden. I dag er disse fordele truet af risikoen fra farligt rumaffald ("rumaffald"), ødelæggende kollisioner, trængsel af satellitter, stigende mætning af radiofrekvensspektret, osv. Disse udfordringer kræver et stærkt engagement fra alle rumfartsnationer og andre lande for at sikre større sikkerhed og langsigtet opretholdelse i forbindelse med aktiviteter i det ydre rum. EU har foreslået en international adfærdskodeks for aktiviteter i det ydre rum, som er en gennemsigtighedsfremmende og tillidsskabende foranstaltning, der har til formål at tackle disse spørgsmål.

⁵¹ Jf. Rådets afgørelse 2012/423/FUSP af 23. juli 2012 til støtte for ikkespredning af ballistiske missiler inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben og af Rådets fælles holdning 2003/805/FUSP (EUT L 196 af 24.7.2012, s. 7).

Den 27.-28. maj 2014 afholdt EU i Luxembourg den tredje og endelige runde af åbne konsultationer om den foreslåede adfærdskodeks, som første gang blev forelagt det internationale samfund i juni 2012. I alt deltog 95 FN-medlemsstater i de tre runder af åbne konsultationer, der tjente som en platform for udveksling af synspunkter om udkastet til kodeksen på en gennemsigtig og inklusiv måde med henblik på at opbygge international støtte til teksten. På opfordring af deltagerne i konsultationerne i Luxembourg har EU indledt drøftelser med FN-medlemsstaterne om at føre processen videre til forhandlingsfasen i 2015 med henblik på hurtig udarbejdelse og international vedtagelse af adfærdskodeksen.

1.2. Konventionelle våben

1.2.1. Traktaten om våbenhandel

Traktaten om våbenhandel (ATT)⁵², der tager sigte på at styrke ansvarligheden og gennemsigtigheden i våbenhandelen, trådte i kraft den 24. december 2014. Den 50. ratificeringstærskel for ikrafttrædelse blev vedtaget den 25. september 2014 med et betydeligt bidrag fra EU's medlemsstater. Efter dens ikrafttrædelse vil effektiv gennemførelse og universalisering af traktaten være afgørende for at sikre reelle fremskridt i praksis. På denne baggrund indledte EU gennemførelsen af de første bistandsaktiviteter under sit særlige program til støtte for gennemførelsen af ATT, der blev vedtaget i december 2013⁵³. Besøg med henblik på behovsvurdering fandt sted i november og december 2014 i Colombia og i Filippinerne, som er de to første lande til at modtage støtte fra EU-programmet. Det regionale seminar for latinamerikanske og caribiske lande fandt sted i november 2014 i Colombia. Det gav nabolandene mulighed for at udveksle om fælles udfordringer og for at inddrage kompetente regionale organisationer og civilsamfundet med henblik på en koordineret bevidsthed om gennemførelse på lang sigt.

⁵² Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om ratificering af traktaten om våbenhandel (ATT) (2014/2534 (RSP).

⁵³ Jf. Rådets afgørelse 2013/768/FUSP af 16. december 2013 om EU's aktiviteter til støtte for gennemførelsen af traktaten om våbenhandel inden for rammerne af den europæiske sikkerhedsstrategi (EUT L 341 af 18.12.2013, s. 56).

1.2.2. Håndvåben og lette våben

I 2014 fortsatte EU med at fremme den fulde gennemførelse af FN's handlingsprogram vedrørende håndvåben og lette våben (SALW), det internationale mærknings- og sporingsinstrument og våbenprotokollen. I december 2014 vedtog Rådet en afgørelse med henblik på at sikre forsvarlig fysisk sikkerhed og lagerforvaltning af våbenarsenaler i Sahelregionen⁵⁴. I 2014 blev gennemførelsen af det EU-finansierede "iTrace-projekt"⁵⁵ ligeledes påbegyndt; projektet har til formål at oprette den første globale rapporteringsmekanisme til systematisk sporing af ulovlige konventionelle våben samt at forsyne de politiske beslutningstagere og embedsmænd med ansvar for eksportkontrol med nøjagtige, kontrollerede oplysninger om omledte konventionelle våben og ammunition, der erhverves af efterforskningshold på stedet i væbnede konflikter.

Den 15. december 2014 vedtog Rådet konklusioner om ændring af standardartiklen om håndvåben og lette våben ("SALW-artiklen"), der indgår i aftaler mellem EU og tredjelande, idet der indføres ændringer vedrørende regulering af overførsler af konventionelle våben og tages hensyn til vedtagelsen af traktaten om våbenhandel⁵⁶.

⁵⁴ Jf. Rådets afgørelse 2014/912/FUSP af 15. december 2014 om aktiviteter til støtte for fysisk sikkerhed og lagerforvaltning (PSSM) med henblik på at mindske risikoen for ulovlig handel med håndvåben og lette våben (SALW) og ammunition hertil i Sahelregionen (EUT L 360 af 17.12.2014, s. 30).

⁵⁵ Jf. Rådets afgørelse 2013/698/FUSP af 25. november 2013 til støtte for en global rapporteringsmekanisme vedrørende ulovlige håndvåben og lette våben og andre ulovlige konventionelle våben og ammunition hertil for at mindske risikoen for ulovlig handel hermed (EUT L 320 af 30.11.2013, s. 34-42).

⁵⁶ Jf. Rådets konklusioner om ændring af artiklen om håndvåben og lette våben (SALW) i aftaler mellem EU og tredjelande af 15. december 2014.

1.2.3. Personelminer og klyngeammunition

I juni 2014 deltog EU aktivt i tredje gennemgangskonference om konventionen om forbud mod personelminer (Ottawakonventionen) i Maputo, Mozambique, på grundlag af stærke rådskonklusioner⁵⁷. Konferencen resulterede i vedtagelsen ved konsensus af en politisk erklæring og en femårig handlingsplan for 2014-2019 samt proceduremæssige beslutninger, der har til formål yderligere at forbedre effektiviteten af konventionens mekanismer. I øvrigt fortsatte gennemførelsen af Rådets afgørelse om støtte til gennemførelsen af konventionens handlingsplan for 2010-2014⁵⁸ i 2014 med bistandsaktiviteter, navnlig inden for bistand til ofre og minerydning. Foruden denne rådsafgørelse gav EU og dets medlemsstater sammen over 89 mio. EUR til minerydningsaktioner i 2013, hvoraf 30 mio. EUR kom fra Unionens budget, hvilket gør EU i sin helhed til den største donor på verdensplan.

Femte møde mellem de deltagende stater i konventionen om klyngeammunition fandt sted den 2.-5. september 2014 i San José, Costa Rica. EU afgav ved denne lejlighed en erklæring, hvori det gentog sin vedvarende støtte til de internationale bestræbelser på at tackle de humanitære, socioøkonomiske og sikkerhedsmæssige virkninger af konventionelle våben og den vilkårlige magtanvendelse heraf mod civilbefolkningen.

⁵⁷ Jf. Rådets konklusioner om tredje gennemgangskonference om konventionen om forbud mod brug, oplagring, produktion og overførsel af personelminer samt om deres destruktion (Ottawakonventionen), den 16.-17. juni 2014.

⁵⁸ Jf. Rådets afgørelse 2012/700/FUSP af 13. november 2012 inden for rammerne af den europæiske sikkerhedsstrategi til støtte for gennemførelsen af Cartagenahandlingsplanen for 2010-2014, der er vedtaget af de stater, der er part i 1997-konventionen om forbud mod brug, oplagring, produktion og overførsel af personelminer samt om deres destruktion (EUT L 314 af 14.11.2012, s. 40-46).

1.2.4. Eksportkontrol

Med hensyn til kontrol med eksport af konventionelle våben følger EU's indsats stadig principperne om ansvarlighed og gennemsigtighed, der er fastsat i EU's Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008. EU fortsatte i 2014 med at fremme sådanne principper i en række nærtliggende tredjelande gennem aktiviteter vedrørende bistand til eksportkontrol i henhold til Rådets afgørelse 2012/711/FUSP, såsom studiebesøg, juridiske gennemgange og seminarer.

1.2.5. Wassenaararrangementet

EU deltog i plenarmødet vedrørende Wassenaararrangementet den 2.-3. december 2014 i Wien. EU støttede Cyperns tiltrædelse af den.

2. Tværregionale trusler og globale udfordringer

2.1. Organiseret kriminalitet

Grov og organiseret kriminalitet udgør en undervurderet trussel, såvel i EU som i tredjelande. Den står fortsat på dagsordenen for EU's politiske dialoger med mange lande og regionale og internationale organisationer, navnlig i forbindelse med narkotikahandel. Dette er så meget desto vigtigere, idet nogle regioner bliver forbrugsområder ud over deres "traditionelle" rolle som transitområder. Vestafrika er det mest slående eksempel på denne nye tendens, ligesom det også er ved at blive et produktionsområde for nye psykoaktive stoffer for at imødekomme Østasiens, især Japans, efterspørgsel.

EU-finansierede bistandsprogrammer og FSFP-missioner bidrog til at udmønte politiske retningslinjer i praksis. Disse aktioner skal også supplere EU's interne politikcyklus for organiseret og grov international kriminalitet for 2011-2013 samt den nye politikcyklus for 2014-2017.

Kokain- og heroinruteprogrammerne, som finansieres over instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, fortsatte med at opbygge retshåndhævelseskapaciteter og internationale forbindelser langs deres respektive handelsruter. Der vil nu blive sat særligt fokus på strafferet langs kokainruten. Produktion af og ulovlig handel med forfalskede lægemidler udgør endnu en trussel mod folkesundheden, hvor udviklingslande er særligt udsatte og sårbare. Et projekt under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, som skal øge statens og offentlighedens bevidsthed i Ghana, Senegal, Jordan, Marokko og Cameroun, var vellykket. Det vil nu være nødvendigt at åbne det for andre begunstigede lande.

2.2. Maritim sikkerhed

I 2014 blev maritim sikkerhed genstand for større opmærksomhed. Den 6. marts vedtog Kommissionen og den højtstående repræsentant den fælles meddelelse "Et åbent og sikkert globalt maritimt område: elementer til en EU-strategi for maritim sikring". Dette banede vejen for Rådets vedtagelse af EU-strategien for maritim sikkerhed den 24. juni. Medlemsstaterne er af den opfattelse, at strategien, der afspejler EU's tværsektorielle tilgang til maritim sikkerhed, bør gennemføres, og en handlingsplan, der identificerer fem arbejdsområder (eksterne forbindelser, informationsudveksling, kapacitetsudvikling, risikostyring og forskning og uddannelse), inden for hvilke samarbejdet mellem forskellige maritime aktører kan forbedres, blev vedtaget af Rådet den 16. december. I 2014 havde EU også øget kontakt om maritim sikkerhed med vigtige strategiske partnere, herunder internationale organisationer og multilaterale fora, såsom NATO eller ASEAN Regional Forum, og strategiske partnerlande, såsom Sydafrika og Angola.

EU har ledet kontaktgruppen om piratvirksomhed ud for Somalias kyst (CGPCS) siden januar 2014. EU-formandskabet fastsatte tre vigtige prioriteter: rationalisering og regionalisering af CGPCS, dokumentering af indhøstede erfaringer fra bekæmpelse af pirateri på Afrikas Horn samt nul skibe og nul søfarende i hænderne på somaliske pirater (forkortet til "nul-nul").

EU har levet op til disse prioriteter: CGPCS er blevet reformeret, og regionale stater tager nu medejerskab over bekæmpelse af pirateri, et konsortium for indhøstede erfaringer er blevet oprettet for at dokumentere og analysere bekæmpelsen af pirateri, og antallet af skibe og søfarende i hænderne på somaliske pirater er blevet bragt ned til nul skibe og 26 søfarende i marts 2015 efter at have toppet på 736 gidsler i 2011 og 47 skibe i 2010.

Siden 2009 har programmet under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, om kritiske sejlruiter fokuseret på sikkerheden på vigtige sejlruiter i områder, der er berørt af pirateri, for at bidrage til at sikre kommunikationslinjer vedrørende søfart og handel. Det langsigtede mål for dette program er at forbedre forvaltningen af havene. Vægten er lagt på kapacitetsopbygning på regionalt og tværregionalt niveau til udveksling af oplysninger, samarbejde og efterfølgende gennemførelse på nationalt plan.

Ved gradvis at forbinde foranstaltningerne under programmet om kritiske sejlruiter sigter programmet mod at skabe tværregionale synergier. Tre geografiske områder er berørt: Guineabugten, Sydøstasien og det vestlige Indiske Ocean. Programmet bidrager derfor til EU's samlede strategier i disse regioner: EU's strategiramme for Afrikas Horn, EU's fælles dokument om sikkerhed og udvikling i Guineabugten og Nürnbergerklæringen om et forstærket partnerskab for Sydøstasien mellem EU og ASEAN. Senest, i 2015, blev EU-strategien for Guineabugten og dens ledsagende handlingsplan vedtaget. I perioden 2007-2014 er der afsat 24 mio. EUR under det langfristede budget for instrumentet til fremme af stabilitet og fred til maritim sikkerhed.

2.3. Cyberpolitik og cybersikkerhed

Globale og tværregionale trusler kan ikke længere tackles effektivt uden også at tage højde for cyberaspekterne. EU's strategi for internetsikkerhed fra februar 2013 opfordrer til en forbedret EU-indsats med hensyn til politikken vedrørende cyberrobusthed, cyberkriminalitet, EU-spørgsmål vedrørende det internationale cyberspace og cyberforsvar. Prioriteterne for EU-politikken for det internationale cyberspace omfatter at bevare frihed og åbenhed i cyberspace; at udvikle adfærdsnormer og anvende eksisterende international lovgivning i cyberspace; at øge kapaciteten med hensyn til internetsikkerhed i tredjelande og fremme internationalt samarbejde om spørgsmål vedrørende cyberspace.

For at fremme disse prioriteter fortsatte EU-Udenrigstjenesten med at gennemføre de internationale politiske mål i EU-strategien for cybersikkerhed. Der er etableret cyberrelaterede dialoger med USA, Indien, Japan, Sydkorea og Kina, og der finder høringer sted med andre partnere, f.eks. Brasilien.

EU-Udenrigstjenesten fulgte fortsat nøje udviklingstendenserne inden for det globale cyberspace vedrørende menneskerettigheder, udvikling og internetforvaltning og deltog aktivt i NETmundials globale flerpartsmøde, Internet Governance Forum og WSIS-relaterede processer.

EU støttede også aktivt processen med videreudvikling af tillidsskabende foranstaltninger inden for cybersikkerhed i OSCE-regi og har fremmet tillidsskabende foranstaltninger på cyberområdet i ASEAN Regional Forum. EU støtter Londonprocessen vedrørende adfærdsnormer i cyberspace og bidrager til forberedelserne af den globale konference om cyberspace i 2015 i Haag.

Nye projekter om cyberkapacitetsopbygning er blevet indledt under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, med henblik på at tackle cyberkriminalitet og cyberangreb, og vil fortsætte ind i 2015. Planlægningen af initiativer i 2016 er allerede i gang.

Endelig vedtog Rådet i november 2014 rammen for EU's cyberforsvarspolitik.

2.4. Kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear risikobegrænsning

EU har øget sine bestræbelser på at indgå i samarbejde om risici for mennesker, miljø og sikkerhed i forbindelse med kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare forhold. Uden for FUSP-regi ydes der støtte i henhold til den langsigtede komponent under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, og EU fortsatte med at støtte EU's kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare ekspertisecentre for risikobegrænsning (CBRN-ekspertisecentre). Den strategiske programmering frem til 2020 blev afsluttet i 2014.

Foruden de første fire regionale centre, der blev etableret det foregående år for African Atlantic Façade (Rabat), Mellemøsten (Amman), Sydøsteuropa/det sydlige Kaukasus/Republikken Moldova/Ukraine (Tbilisi) og Sydøstasien (Manila), blev Centret for Golfstaternes Samarbejdsråd og dets sekretariat i Abu Dhabi indviet. Deres opgave er at styrke regionalt og internationalt samarbejde om alle kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare risici. Antallet af deltagende lande er nu 48 (december 2014) og fortsætter med at stige. Foruden 40 allerede indgåede projekter til i alt 49 mio. EUR blev fem nye kontrakter til i alt ca. 26 mio. EUR indgået i 2014 med forskellige konsortier, herunder primært medlemsstater. En stor indsats har været koncentreret om beredskab, forebyggelse og reaktion, navnlig med hensyn til ebola, hvor der, foruden at styrke det regionale ebolaberedskab, blev deployeret eksisterende mobile laboratorier for at bidrage til bekæmpelse af udbruddet, mens der blev planlagt nye autonome mobile laboratorier og uddannelse af lokale eksperter for at opretholde kapaciteten.

2.5. Energi

Energisikkerhed udviklede sig til en af de vigtigste strategiske prioriteter for Den Europæiske Union i 2014. Den måde, hvorpå energispørgsmål blev udnyttet i konflikten i Ukraine, har tjent som en vigtig påmindelse om behovet for hurtigt at håndtere udfordringerne med hensyn til energisikkerhed og diversificere de eksterne forsyninger og ruter og infrastrukturen i tilknytning hertil ud fra et holistisk syn på lang og kort sigt, såvel internt som eksternt.

Kommissionen vedtog i maj den europæiske energisikkerhedsstrategi, som blev udarbejdet med tæt inddragelse af EU-Udenrigstjenesten. I strategien opstilles umiddelbare og mellemsigtede mål for det indre marked, udvikling af infrastruktur, energiproduktion og energibesparelse, og – hvad der er vigtigt – behovet for at styrke den fælles optræden udadtil, hvor diversificeringsbestræbelser og en styrket dialog i naboområderne fremgår som centrale mål.

I den europæiske energisikkerhedsstrategi lægges der også særlig vægt på spørgsmål om energiforsyningsikkerhed vedrørende naturgas, som baner vej for en målrettet stresstest, der skal afdække svagheder. Ligeledes inden for disse rammer indtog EU en ledende rolle i organiseringen af den højprofilerede trepartsdrøftelse om gasforsyning med Rusland og Ukraine. Den mulige afbrydelse af gastransitten gennem Ukraine var en af de mest betydningsfulde, umiddelbare udfordringer i vinteren 2014, mens aftalen om potentielle russiske gasleverancer til Ukraine også var meget vigtig for at stabilisere energisituation i Ukraine og tilvejebringe et positivt element i de indeværende kriseforhandlinger. EU-Udenrigstjenesten deltog aktivt i og støttede disse forhandlinger under ledelse af forhenværende næstformand for Kommissionen, Günther Oettinger.

Energisikkerhed var også et vigtigt element i drøftelserne vedrørende 2030-rammen for klima- og energipolitikken, som Det Europæiske Råd vedtog i oktober 2014. I rammen fastsættes ambitiøse mål for klima- og energipolitik, som på den ene side kræver aktiv inddragelse af partnere på tværs af kloden, navnlig vedrørende klimaændringer, og som på den anden side bidrager kraftigt til den langsigtede energisikkerhed i EU.

Disse politiske dokumenter og konklusioner spiller en væsentlig rolle for konceptet energiunionen, som i øjeblikket er under udvikling under ledelse af et ny og særlig næstformand for Kommissionen. Den højtstående repræsentant/næstformanden og EU-Udenrigstjenesten har forpligtet sig til at gøre denne energiunion til en succes, og de lancerede i år en mekanisme for tættere samordning med medlemsstaternes udenrigsministerier med henblik på at finde en måde, hvorpå anvendelsen af udenrigspolitiske værktøjer og instrumenter (f.eks. ambassader/delegationer, diplomatiske værkstøjer) kan gøres bedre og mere konsekvent til støtte for de politiske mål. Derudover fortsatte EU-Udenrigstjenesten med aktivt at følge igangværende arbejde langs den sydlige gaskorridor og ydede støtte til et nyt energiinitiativ i Middelhavsområdet, som mundede ud i en konference i november i Rom.

I en bredere sammenhæng har EU engageret sig aktivt i de forskellige moderniserings- og outreachbestrebelse, der udfoldes af multilaterale energiinstitutioner, f.eks. Det Internationale Energiagentur, Energifællesskabet, energichartret m.fl.

Energirådet EU-USA har mødtes to gange i år, og ved en række andre politiske og strategiske dialoger med de globale nøglepartnere stod energi højt på deres dagsorden.

2.6. Klimaændringer

EU intensiverede stærkt sit klimadiplomati, navnlig i anden halvdel af 2014, med særligt fokus på sit outreach til strategiske partnere for at sikre fremskridt i de internationale forhandlinger inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC). 2014 var et vigtigt år med henblik på at lægge fundamentet for partskonferencen under UNFCCC i 2015 i Paris, hvor EU søger at sikre en retfærdig, ambitiøs og juridisk bindende international aftale om klimaændringer for perioden efter 2020 og øge ambitionen for klimaændringer for perioden før 2020.

2030-rammen for klima- og energipolitikken var grundlaget for EU's eget tilsigtede nationalt bestemte bidrag (INDC) til den globale klimaaftale. Kernen i EU's ambitiøse INDC er tilsagnet om at reducere sine nationale drivhusgasemissioner med mindst 40 % inden 2030 i forhold til 1990-niveauerne.

20. partskonference fandt sted i december 2014 i Lima (den 1.-14. december 2014) og var en vigtig etape i forhandlingsprocessen og med hensyn til definitionen af anvendelsesområdet for, udformningen af og strukturen i klimaaftalen i Paris i 2015.

Der blev også gjort fremskridt med udkastet til selve til klimaaftalen i Paris. Men omsætningen af det voksende globale momentum i øget vilje til at finde kompromiser i de formelle forhandlinger i Lima viste sig at være en udfordring. At bevæge sig ud over det tvedelte begreb om differentiering af ansvarsområderne mellem "udviklede lande" og "udviklingslande" på grundlag af indkomstniveauerne for 1992 er fortsat vanskeligt og vil fortsat være en af de største hindringer under forhandlingerne i hele 2015. At give passende forsikringer om klimafinansiering og om støtte til tilpasning til virkningerne af klimaændringer vil også rangere højt, når det skal bestemmes, om Paris er succes eller fiasko.

EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene arbejdede tæt sammen med EU-delegationerne og medlemsstaternes udenrigsministerier om at styrke anvendelsen af udenrigspolitiske instrumenter, såsom den "klimadiplomatiske værktøjskasse" for at støtte opbygning af samarbejdsalliancer med samt konsekvente og sammenhængende budskaber til partnerlandene.

2.7. Migration

Migrationens eksterne dimension har fået større betydning og vil fortsat være en prioritet for EU. Behovet for at forbedre forbindelserne mellem EU's interne og eksterne politikker yderligere og for i langt højere grad at gøre migrationspolitik til en integrerende del af Unionens eksterne politikker blev bekræftet i Rådets strategiske retningslinjer fra juni 2014 om fremtiden for indre anliggender⁵⁹.

Migrationspolitikkerne skal ifølge retningslinjerne blive en langt mere integreret del af Unionens eksterne politikker og udviklingspolitikker, anvende "mere for mere"-princippet og bygge på den samlede strategi for migration og mobilitet (SSMM). På samme måde bør udenrigspolitiske bekymringer og prioriteter afspejles på passende vis, når mål og aktioner under SSMM skal defineres.

⁵⁹ Jf. ligeledes Rådets konklusioner fra april 2014 om gennemførelsen af den samlede strategi for migration og mobilitet.

Migration betragtes som et globalt, komplekst og mangesidet fænomen, som kræver en omfattende, sammenhængende og langsigtet indsats. Denne strategi indebærer at tackle de tilgrundliggende årsager hertil ved at intensivere samarbejdet med oprindelses- og transitlande, især i de mest berørte regioner, og bedre integrering af migrationsspørgsmålet i EU's eksterne politikker.

Et uformelt rådsmøde blev afholdt den 27. november i Rom, hvor ministrene udvekslede synspunkter om, hvordan koordineringen mellem den eksterne dimension af indre anliggender og EU's optræden udadtil bedre kan styrkes.

Den 12. december vedtog Rådet konklusioner om migration i EU's udviklingssamarbejde, som opfordrede til, at EU tager skridt til fuldt ud at integrere migrationsdimensionen i EU's udviklingspolitik og -samarbejde, hvor det er relevant, og ved at sikre passende finansiering.

Den Europæiske Union er aktivt involveret i Nanseninitiativet, der tager sigte på at opbygge en international konsensus om en beskyttelsesdagsorden, der imødekommer behovene hos personer, der er blevet flyttet på tværs af grænserne i forbindelse med katastrofer og virkninger af klimaændringer.

Rådet vedtog i oktober 2014 konklusioner om tiltag med henblik på bedre styring af migrationsstrømme - Strategisk tilgang og operationelle prioriteter. Tiltag i samarbejdet med tredjelande er en af de tre søjler i den indsats, der er anført i ovennævnte konklusioner.

EU fortsætter med systematisk at sætte migration på dagsordenen for sin politiske, økonomiske og sociale dialoger med sine nabolande og strategiske partnere samt inden for rammerne af adskillige regionale initiativer. Af særlig betydning i 2014 i denne henseende var vedtagelsen af en særskilt erklæring om migration og mobilitet fra topmødet mellem EU og Afrika i april i Bruxelles; IX. møde på højt niveau under den strukturerede og brede dialog om migration mellem EU og CELAC den 13. november i Bruxelles; den fjerde ministerkonference i Rabatprocessen den 27. november i Rom; iværksættelsen af Khartoumprocessen med en ministerkonference mellem EU og Østafrika den 28. november i Rom og indgåelsen af et mobilitetspartnerskab med henholdsvis Tunesien og Jordan.

2.8. Narkotika

EU fortsatte sin vedvarende indsats for at tackle de narkotikarelaterede problemer i verden, bl.a. gennem målrettede dialoger samt institutions- og kapacitetsopbygning i centrale lande og regioner (Latinamerika, Afghanistan og Pakistan, Centralasien og Vestafrika). En samlet og afbalanceret tilgang blev anvendt for at slå ned på den generelle ødelæggende indvirkning på stabiliteten og sikkerheden i oprindelses- og transitlandene med fokus på produktion, udbud og efterspørgsel af narkotika, men også i en bredere sammenhæng, dvs. bekæmpelse af korruption, hvidvaskning af penge og narkotikarelateret kriminalitet. Dette skete, samtidig med at der blev taget hensyn til respekten for menneskerettighederne, som tilfører en betydelig merværdi til EU's politik på dette område.

På grundlag af EU's narkotikastrategi (2013-2020) og EU's narkotikahandlingsplan (2013-2016) fortsatte en række vellykkede programmer med at give resultater. I Latinamerika har EU's og CELAC's koordinations- og samarbejds mekanisme vedrørende narkotika fået et solidt fodfæste og udgør et meningsfuldt regelsæt for yderligere EU-LAC-dialog, f.eks. om konsekvenserne af narkotikamisbrug for folkesundheden. Med samarbejdsprogrammet COPOLAD fortsatte konsolideringen af bl.a. de nationale narkotikaovervågningscentre og ansporingen til udvikling af landdistrikterne. I Centralasien finansierede EU renoveringen af grænseovergangssteder, oprettelsen af narkotikaprofileringsenheder og skabte mulighed for interinstitutionelt samarbejde om grænseoverskridende spørgsmål af særlig stor betydning.

Det såkaldte "narkotikarutebegreb" er stadig under udvikling, men gør det allerede meget lettere for EU's bidragsydere (institutioner og medlemsstater) at handle konsekvent i forbindelse med deres narkotikabekæmpelse (jf. ligeledes afsnittet om organiseret kriminalitet).

Denne praktiske indsats blev styrket gennem diplomatisk arbejde og fælles bistand med visse internationale organisationer: UNDP gennemfører et EU-program for grænseforvaltning i Centralasien (Bomca). Desuden fandt der dialoger om narkotika sted med centrale regioner og partnere, såsom USA, CELAC, det vestlige Balkan og Rusland (på teknisk plan).

Sidst men ikke mindst påbegyndte EU i 2014 sammen med sine internationale partnere forberedelserne til FN's Generalforsamlings særlige samling om narkotika (2016). Samlingen finder sted for første gang i 18 år og forventes at åbne op for nye muligheder for håndtering af det globale narkotikaproblem inden for rammerne af de eksisterende FN-konventioner om narkotika.

Som på mange andre globale områder var forbedring af sammenhængen mellem den interne og den eksterne dimension af EU's politik genstand for brainstorming og institutionelle tiltag, og det vil den fortsat være i 2015.

2.9. Ansvarlig tilvejebringelse af mineraler

Den 5. marts 2014 foreslog den højtstående repræsentant og Kommissionen en integreret EU-strategi for at forhindre, at indtægter fra handel med mineraler anvendes til finansiering af væbnede konflikter. Strategien sigter mod at gøre det nemmere for virksomheder at tilvejebringe tin, tantal, wolfram og guld på ansvarlig vis og fremme lovlig udvinding i og handel med konfliktramte områder og højrisikoområder.

Den integrerede strategi består af en fælles meddelelse fra den højtstående repræsentant/næstformanden om den overordnede, omfattende udenrigspolitiske strategi for, hvordan forbindelsen mellem konflikter og udvinding af og handel med mineraler kan tackles; meddelelsen fastsætter det yderligere engagement til støtte for OECD's due diligence-retningslinjer for ansvarlige forsyningskæder for mineraler fra konfliktramte områder og højrisikoområder og EU's udenrigspolitiske outreach og støtte, herunder udviklingsværktøjer. Den fælles meddelelse er ledsaget af et kommissionsforslag til forordning om oprettelse af et EU-system for selvcertificering af due diligence-praksis i forsyningskæden for ansvarlige importører, som bygger på OECD's system.

Rådet vedtog den 23. juni 2014 konklusioner om Unionens strategi for ansvarlig tilvejebringelse af mineraler. Rådet understregede behovet for, at Kommissionen og den højtstående repræsentant fortsat sikrer en stærk, omfattende og sammenhængende diplomatisk behandling af råstofspørgsmålet, som tager fat om sammenhængen mellem sikkerhed og udvikling på en koordineret og strategisk måde.

2.10. Terrorbekæmpelse

EU er fortsat fast besluttet på at forebygge og bekæmpe terrorisme, fremme retsstatsprincippet og strafferet, samtidig med at menneskerettighederne respekteres. EU's vigtigste mål på globalt plan er fortsat at uddybe den internationale konsensus og øge den internationale indsats for at bekæmpe terrorisme.

En central del af EU's strategiske tilgang er politisk outreach gennem politiske dialoger om terrorbekæmpelse med mange nøglepartnere og internationale organisationer. Disse dialoger er en vigtig platform, hvor de kritiske spørgsmål, det står på spil, kan rejses (f.eks. spørgsmålet om udenlandske krigere i Syrien/Irak i 2014). I 2014 blev der afholdt målrettede politiske dialoger om terrorbekæmpelse med Kongeriget Saudi-Arabien, Tyrkiet, Canada, FN, USA (samarbejde om terrorbekæmpelse og bekæmpelse af finansiering af terrorisme) og Australien. Terrorrelaterede spørgsmål bliver også drøftet på en række andre EU-dialogmøder, herunder udenrigspolitiske sikkerhedsdialoger.

I 2014 arbejdede EU på effektivt at tackle truslen fra udenlandske krigere gennem konkrete foranstaltninger sammen med FN og samtlige medlemsstater. ISIL/Da'eshs brutale terrorisme gjorde det nødvendigt at fokusere endnu mere på situationen i Syrien og Irak. Dette har ført til udarbejdelsen af EU's terrorbekæmpelsesstrategi for Syrien og Irak/strategi vedrørende udenlandske krigere, som Rådet vedtog den 20. oktober. Dette er en vigtig del af EU's samlede indsats for at gennemføre FN's Sikkerhedsråds resolution 2178 om udenlandske krigere og bekæmpelse af voldelig ekstremisme. I 2014 nåede medlemsstaterne også til enighed om at øge EU's særlige bistand til terrorbekæmpelse (under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred) til tredjelande med 400 % i den næste finansielle ramme for 2014-2020. EU's terrorbekæmpelsesbistand fastholdt sit fokus primært på følgende prioriterede områder: Den sydasiatiske region, navnlig Pakistan, Afghanistan, Sahel, Nigeria og Maghreb, Afrikas Horn/Yemen og gennemførelse af FN-standarderne for terrorbekæmpelse.

EU fortsatte med at støtte FN's centrale rolle i det multilaterale samarbejde om bekæmpelse og forebyggelse af terrorisme. Overordnet set er FN's globale strategi for bekæmpelse af terrorisme integreret i EU's terrorbekæmpelsesstrategi. EU er fortsat i tæt dialog med en række FN-agenturer om terrorbekæmpelsesspørgsmål og fremmer FN's centrale rolle i det multilaterale samarbejde om bekæmpelse og forebyggelse af terrorisme. EU støttede kraftigt op om FN's generalsekretærs indsats med hensyn til gennemførelsen af FN's globale strategi for bekæmpelse af terrorisme (hvilket blev understreget i forbindelse med den 4. gennemgang af gennemførelsen af FN's globale strategi for bekæmpelse af terrorisme i juni 2014).

EU er fortsat en ihærdig fortaler for Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse (GCTF), således som det blev markeret på det femte ministermøde i GCTF i september 2014 i New York⁶⁰.

EU gav fortsat støtte til tre GCTF-inspirerede institutioner: Hedayah, internationalt ekspertisecenter for bekæmpelse af voldelig ekstremisme, Global Community Engagement and Resilience Fund (GCERF) og det internationale institut for retfærdighed og retssikkerhed.

Med hensyn til finansiering af terrorisme godkendte EU et specifikt program til at fremme den finansielle efterretningsenheds (FIU) kapaciteter på Afrikas Horn og i Yemen. Inden december 2014 havde EU offentliggjort 15 gennemførelsesforordninger vedrørende sanktionsordningen over for al-Qaeda, hvorved de afgørelser, der træffes af FN's sanktionskomite for al-Qaeda, gennemføres i EU-retten.

⁶⁰ Dette års ministermøde i GCTF forberedte det ekstraordinære møde i FN's Sikkerhedsråd om udenlandske terrorkrigere og bekæmpelse af voldelig ekstremisme, som blev ledet af præsident Barack Obama den 24. september. EU bakkede også op om oprettelsen af en ny arbejdsgruppe vedrørende spørgsmål om udenlandske terrorkrigere den 15.-16. december 2014 i Marrakesh (under fælles ledelse af Nederlandene og Marokko) samt fremskridtene med GCTF-initiativer inden for bekæmpelse af voldelig ekstremisme og retsstatsprincippet: den internationale styringskomité for ekspertisecentret vedrørende bekæmpelse af voldelig ekstremisme (Hedayahcentret i Abu Dhabi); det internationale institut for retfærdighed og retssikkerhed; og Den Globale Fond for Samfundsgruppeinddragelse og -modstandsdygtighed. EU yder finansiell støtte til disse initiativer og vil deltage i relevante styringskomitéer og styrelsesråd for disse initiativer. USA og Tyrkiet vil fortsat varetage deres fælles formandskab for GCTF's arbejdsgruppe vedrørende Afrikas Horn.

C. Bidrag til en mere effektiv multilateral orden (FN, Europarådet, OSCE, G7/G8/G20)

1. FN

Effektiv multilateralisme er den røde tråd i EU's udenrigspolitik. EU har gennem sine delegationer, der er akkrediteret ved FN-organer i New York, Genève, Wien, Paris, Nairobi og Rom, et veletableret samarbejde med FN på tværs af alle FN's indsatsområder. Effektiv multilateralisme er den røde tråd i EU's udenrigspolitik. EU har gennem sine delegationer, der er akkrediteret ved FN-organer i Genève, Paris, Nairobi, New York, Rom og Wien et veletableret samarbejde med FN på tværs af alle FN's indsatsområder.

EU og dets medlemsstater er samlet set stadig den største økonomiske bidragsyder til FN-systemet. Bidragene fra EU's 28 medlemsstater beløber sig i alt til 35 % af FN's almindelige budget og 36,8 % af FN's budgetter til fredsbevarende indsatser. EU og dets medlemsstater bidrager endvidere med ca. halvdelen af alle frivillige bidrag til FN's fonde og programmer.

Rådet vedtog i juni 2014 EU's prioriteter med henblik på 69. samling i FN's Generalforsamling⁶¹ i overensstemmelse med EU's prioriteter på mellemlang sigt i FN (2012-2015), der giver mulighed for at målrette og koordinere EU's indsats på fem overordnede områder: fred og sikkerhed, bæredygtig udvikling, menneskerettigheder, styrkelse af FN og humanitære spørgsmål. EU's medlemsstater vil fortsat tilstræbe en effektiv forvaltning af FN og FN's finansielle midler og yderligere reformer⁶².

⁶¹ EU's prioriteter med henblik på 69. samling i De Forenede Nationers Generalforsamling (dok. 10856/14).

⁶² Europa-Parlamentet vedtog den 2. april 2014 sin henstilling til Rådet om FN's Generalforsamlings 69. samling. Henstillingen fokuserer på menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet, fred og sikkerhed, beskyttelsesansvar, kvinder og børn, udviklingsdagsordenen for tiden efter 2015 og andre emner, herunder privatlivets fred i den digitale tidsalder, traktaten om våbenhandel, EU i FN og klimaforandringer (Europa-Parlamentets henstilling af 2. april 2014 til Rådet om FN's Generalforsamlings 69. samling (dok. 2014/2017(INI), P7_TA (2014)0259).

Som et resultat af en resolution, der blev vedtaget den 3. maj 2011 (hvilket ikke ændrede EU's observatørstatus), har EU-repræsentanter som defineret i Lissabontraktaten tilladelse til at tale på FN's Generalforsamling. Der arbejdes på at revidere EU's indflydelse i en række internationale organisationer.

Formanden for Det Europæiske Råd har repræsenteret EU i FN's generaldebat og den årlige åbning af Generalforsamlingen i september og talte også ved FN's topmøde om udenlandske krigere den 24. september 2014. I februar 2014 udtrykte Sikkerhedsrådet efter en orientering ved den højtstående repræsentant formelt sin tilfredshed med det tætte samarbejde mellem FN og EU i en formandserklæring. EU og FN har et vellykket samarbejde om mange krisesituationer, hvilket den halvårige dialog på højt plan i EU-FN-styringskomitéen for Krisestyring er medvirkende til.

2. Fred og sikkerhed

EU og FN er vigtige partnere på området fred og sikkerhed. Det blev understreget af FN's Sikkerhedsråd den 14. februar 2014, da det i en enstemmigt vedtaget formandserklæring så med tilfredshed på det tætte samarbejde mellem De Forenede Nationer og Den Europæiske Union og opfordrede begge organisationer til yderligere at styrke deres institutionelle forbindelser og strategiske partnerskab.

Det tætte strategiske samarbejde om at opretholde international fred og sikkerhed har udviklet sig til at omfatte hele konfliktskyklussen fra forebyggelse til fredsopbygning efter en konflikt. EU's medlemsstater bidrager nu med 37 % af budgettet til fredsbevarende indsatser samt 8 % af personalet i FN's fredsbevarende operationer. Udviklingen af EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) har medført et betydeligt og øget samarbejde mellem EU og FN inden for civil og militær krisestyring, f.eks. ud for Somalias kyst (Atalanta), Kosovo (EULEX), Mali (EUTM Mali), Den Centralafrikanske Republik (EUFOR RCA), og er fortsat en vigtig bestanddel i vores overordnede partnerskab. Det er en af EU's prioriteter at øge EU's støtte til FN's fredsbevarende operationer i henhold til handlingsplanen fra juli 2012. Gennem sin vigtige rolle i udviklingen af en konsolidering af freden i det enkelte land samt i forbindelse med langsigtede fredsopbyggende aktiviteter i postkonfliktsituationer spiller EU en aktiv rolle i FN's Fredsopbygningskommission og alle dens landekonfigurationer.

EU fortsatte med at støtte udviklingen og gennemførelsen af konceptet om beskyttelsesansvar og er fortalende for, at dette punkt medtages på den formelle dagsorden for FN's Generalforsamling i 2015 som foreslået af FN's generalsekretær i dennes rapport om beskyttelsesansvar fra juli 2014.

3. Menneskelig, økonomisk og social udvikling og udviklingsdagsordenen for tiden efter 2015

I 2014 er udviklingsspørgsmål blevet endnu vigtigere end i de foregående år. EU har øget sine bestræbelser på at nå årtusindudviklingsmålene senest i 2015 som udgangspunkt for en fremtidig dagsorden for tiden efter 2015. EU har arbejdet hen imod én samlet overordnet ramme for tiden efter 2015, som anerkender, at fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling styrker hinanden indbyrdes.

For at øge sin indvirkning på udryddelse af ekstrem fattigdom og hjælpe partnerlande med fuldt ud at nå årtusindudviklingsmålene indførte Den Europæiske Union en ny, gennemsigtig tildelingsmetode, som gav en større del af støtten til de lande, der er i størst nød, herunder skrøbelige stater, mens 16 større og mere veludviklede lande ikke længere vil få del i den bilaterale bistand. De strategiske bilaterale programmer, som blev vedtaget i 2014, er mere målrettede og fokuserer på højst tre sektorer. Samarbejdsområderne blev valgt blandt de prioriterede områder på dagsordenen for forandring, navnlig menneskerettigheder, demokrati og andre centrale elementer i god regeringsførelse samt inklusiv og bæredygtig vækst. Fælles programmering med EU's medlemsstater og andre donorer videreføres ligeledes i over 40 lande.

EU og FN er i dag tætte samarbejdspartnere i over 100 lande på områder som økonomisk vækst og udvikling af landdistrikterne, vand- og sanitetsforsyning, adgang til offentlig sundhedspleje, spørgsmål i forbindelse med arbejdskraft og ordentligt arbejde, adgang til uddannelse og postkonfliktgenopbygning.

Udviklingssamarbejdsmidler har støttet FN's indsats inden for demokratisk regeringsførelse, valgbistand, konfliktforebyggelse og konfliktgenopbygning, menneskerettigheder, kønsspørgsmål og klimaforandringer. Andre meget vigtige fokusområder for samarbejdet med FN er fødevarer sikkerhed og ernæring og udvikling af landdistrikterne, bistand til uddannelse og sundhed samt til flygtninge.

I maj 2014 vedtog Kommissionen meddelelsen "Styrkelse af den private sektors rolle i indsatsen for at opnå inklusiv og bæredygtig vækst i udviklingslandene", der i erkendelse af den private sektors rolle som kilde til job i forbindelse med fattigdomsbekæmpelse og dermed også dens virkning på landets sikkerhedssituation slår til lyd for et øget engagement i EU's udviklingssamarbejde

I juli 2014 vedtog den åbne arbejdsgruppe om målene for bæredygtig udvikling sine forslag til målene for bæredygtig udvikling.

Den mellemstatslige ekspertkomité vedrørende finansiering af bæredygtig udvikling vedtog sin rapport i begyndelsen af august 2014. Med udgangspunkt disse og andre input udsendte FN's generalsekretær sin sammenfattende rapport "The Road to Dignity by 2030: Ending poverty, transforming all lives and protecting the planet"⁶³ i januar 2015. Generaldebatten under FN's Generalforsamling blev dette år afholdt under overskriften "Delivering on and implementing a transformative post-2015 development agenda".

Den næste runde af mellemstatslige forhandlinger indledes i begyndelsen af 2015 med henblik på under et topmøde i september 2015 at nå til enighed om en samlet overordnet ramme for tiden efter 2015, herunder nye mål for bæredygtig udvikling, som vil omfatte de tre dimensioner af fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling (den økonomiske, den sociale og den miljømæssige/klimaændringer).

Rådet vedtog i december 2014 konklusioner, der danner grundlaget for EU's holdning under de kommende internationale forhandlinger i FN, som skal afsluttes under topmødet i september⁶⁴.

4. Samarbejde med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene)

11. EUF, det finansielle instrument, der dækker EU's udviklingssamarbejde med Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) indtil 2020, er iværksat.

Nationale og regionale vejledende programmer (NVP/RVP) samt det AVS-interne program er i øjeblikket ved at blive forhandlet, godkendt og undertegnet af både EU- og AVS-partnerlandene. Flere end 50 % af NVP blev undertegnet i slutningen af 2014. De resterende vil blive afsluttet i 2015.

⁶³ A/69/700.

⁶⁴ Europa-Parlamentet vedtog den 25. november 2014 en beslutning om EU og den globale udviklingsramme for perioden efter 2015 (2014/2143 (INI)).

5. G7/G20

Kommissionen og formanden for Det Europæiske Råd deltog i 2014 i en række topmøder og møder i G7 og G20.

Drøftelserne i G7 var i 2014 i høj grad præget af reaktionen på Ukraine krisen og forbindelserne med Rusland. Der er i denne forbindelse også blevet drøftet en positiv dagsorden for at opnå en nedtrapning med Rusland og en stabilisering af Ukraine. Andre overvejelser inden for denne gruppe omhandlede global vækst, og hvordan høj arbejdsløshed, handelsspørgsmål og koblingen mellem klimaforandringer og energisikkerhed skal håndteres. Lederne har også understreget deres engagement i de internationale bestræbelser på at tackle klimaændringer under FN's rammekonvention om klimaændringer og udviklingsspørgsmål i forbindelse dagsordenen for tiden efter 2015.

EU støtter fuldt ud det arbejde, der udføres af G7's Rom-/Lyongruppe⁶⁵ som en del af EU's indsats for at gennemføre FN's Sikkerhedsråds resolution 2178 og EU's terrorbekæmpelsesstrategi for Syrien og Irak med særlig fokus på udenlandske krigere, som Rådet vedtog den 20. oktober 2014.

EU så med tilfredshed på resultaterne af G20-topmødet i Brisbane, som sigtede mod at bringe den globale økonomi ind på en bæredygtig væstkurs. Under G20-topmødet blev Brisbanehandlingsplanen for vækst og beskæftigelse vedtaget, og der blev lagt stor vækst på investering. G20 bekræftede også på ny sit tilsagn om en mere retfærdig beskatning og gav et fornyet skub til finansiell regulering, den globale klimaindsats og åben handel i form af det multilaterale handelssystem. Endelig har G20 gjort fremskridt med bekæmpelse af korruption, energi og bæredygtighed, udvikling og reform af de internationale økonomiske institutioner.

⁶⁵ G7's Rom-/Lyongruppe beskæftiger sig med terrorbekæmpelse og organiseret kriminalitet.

6. Europarådet

EU fortsatte sit aktive samarbejde med Europarådet i overensstemmelse med det aftalememorandum, der blev indgået mellem de to organisationer i 2007, navnlig med hensyn til den europæiske naboskabspolitik og Vestbalkan. Europarådets arbejde i 2014 har primært fokuseret på Ukraine. Europarådet har stillet sin ekspertise til rådighed for Ukraine i forbindelse med centrale spørgsmål om juridiske og forfatningsmæssige reformer og valgreformer samt menneskerettigheder. Det har også fortsat sit samarbejde med EU i det sydlige Middelhavsområde og Centralasien inden for rammerne af Europarådets strategi for nabosamarbejde.

EU's og Europarådets fælles programmer udgør fortsat en vigtig bestanddel af vores samarbejde. I 2014 har EU og Europarådet i fællesskab udarbejdet nye bestemmelser for samarbejdet med projekter, som medfører et mere langsigtet samarbejde med tydeligere mål og resultater. Den 1. april 2014 undertegnede generalsekretær Thorbjørn Jagland og tidligere kommissær Stefan Füle en hensigtserklæring for at bekræfte denne holdning.

7. Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa

OSCE's dagsorden blev i 2014 overskygget af krisen i og omkring Ukraine. Konflikten har understreget organisationens fortsatte værdi, men også dens politiske og operationelle begrænsninger. Rusland har overtrådt OSCE's grundlæggende principper og forhindret OSCE i at spille sin rolle fuldt ud i gennemførelsen af Minskaftalerne – navnlig med hensyn til grænseovervågning. Samtidig viste OSCE sit værd som den eneste internationale og upartiske aktør i selve konfliktområderne i Ukraine og som et vigtigt forum for dialog mellem de forskellige parter under hele krisen. EU så med tilfredshed på den betydelige indsats, som det schweiziske formandskab for OSCE bidrog med i 2014 med henblik på at håndtere krisen.

EU, hvis medlemsstater udgør næsten halvdelen af de deltagende OSCE-stater og bidrager med 70 % af organisationens budget, fortsatte sin støtte til OSCE's arbejde i og på tværs af de tre dimensioner – den politisk-militære, den økonomiske og miljømæssige og den menneskelige dimension. EU fortsatte med at forsvare og fremme OSCE's forpligtelser og principper over for de mange udfordringer, det være sig Ruslands adfærd i Ukraine eller den forværrede menneskerettighedssituation i dele af Sydkaukasus og Centralasien.

For så vidt angår krisen i og omkring Ukraine ydede EU betydelig støtte både politisk, finansiel og i naturalier til OSCE's forskellige aktiviteter, navnlig den særlige observatørmission, observatørmissionen til to russiske grænsekontrolsteder og OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheders (ODIHR) valgobservationsmissioner til de tidlige præsident- og parlamentsvalg i Ukraine. Den særlige observatørmission er OSCE's største feltoperation i de senere år, og den har måttet operere under stadig mere krævende omstændigheder. EU støttede udvidelsen af den til 500 observatører pr. januar 2015, og EU's medlemsstater har bidraget med over 70 % af missionens ansatte. Foruden medlemsstaternes bidrag ydede EU 7 mio. EUR i bidrag uden for budgettet til den særlige observatørmission gennem instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, samt 40 ikkepansrede og fire pansrede køretøjer. EU ydede også stærk politisk støtte til den trilaterale kontaktgruppe, der består af repræsentanter fra OSCE's formandskab, Ukraine og Rusland.

Som svar på Ukraine krisen støttede EU en omfattende brug af OSCE's politisk-militære instrumenter, navnlig Wiendokumentet. Der blev truffet et betydeligt antal kontrolforanstaltninger over for både Ukraine og Rusland med aktiv deltagelse af EU's medlemsstater i et forsøg på at afhjælpe bekymringer om usædvanlige russiske militære aktiviteter langs grænsen til Ukraine. Der kunne imidlertid kun opnås en mindre nedtrappende virkning på grund af forskellige sikkerhedsinteresser og Ruslands manglende politiske vilje til at opfylde sine forpligtelser i forbindelse med tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger, ikke bare i ordlyden, men også i ånden. EU vil derfor fortsat arbejde hen imod en fuldstændig gennemførelse og modernisering af Wiendokumentet med henblik på at styrke OSCE's rolle i tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger, risikoreduktion og konfliktforebyggelse.

Krisen i og omkring Ukraine havde ligeledes en indflydelse på de langvarige konflikter i OSCE-området. På trods af udfordringerne var EU fortsat aktivt engageret i løsningen af disse konflikter, navnlig forhandlingerne om en løsning af konflikten i Transdnestrien og de internationale drøftelser i Genève om følgerne af konflikten i Georgien i 2008, hvori EU deltager. EU fortsatte også med at støtte indsatsen for at opnå fremskridt med at løse konflikten i Nagorno-Karabakh. EU yder betydelige midler til at opbygge tillid mellem parterne i hver af disse konflikter.

EU lagde fortsat stor vægt på fuld gennemførelse af forpligtelserne inden for den menneskelige dimension, navnlig med hensyn til menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Unionen fremhævede i denne forbindelse navnlig de uafhængige OSCE-institutioners vigtige rolle (ODIHR, repræsentanten for mediefrihed og højkommissæren for nationale mindretal).

Samarbejdet med OSCE blev yderligere styrket på området tværnationale trusler, herunder om spørgsmål vedrørende terrorbekæmpelse, grænseforvaltning og IT-sikkerhed. EU støttede også fortsat arbejdet i OSCE's feltoperationer, navnlig i det vestlige Balkan, Sydkaukasus og Centralasien. EU fortsatte med at yde betragtelig finansiel støtte til Fællesskabets sikkerhedsinitiativ i Kirgisistan ved hjælp af instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred.

Det årlige ministerråd den 4.-5. december 2014 i Basel var i høj grad præget af krisen i og omkring Ukraine. Selv om der ikke kunne opnås enighed om en erklæring om krisen, bekræftede drøftelserne OSCE's rolle som et vigtigt forum for spørgsmål angående den europæiske sikkerhed. Ministermødet viste også, at der var enighed blandt langt de fleste deltagende stater om at modsætte sig Ruslands handlinger i og omkring Ukraine og fastholde de grundlæggende principper i Helsingforsslutakten, herunder grænsernes ukrænkelighed. Ministrene drøftede også fremtiden for den europæiske sikkerhedsorden. Mens der i 2014 næsten ingen fremskridt skete i Helsinki+40-processen (et forsøg på at puste nyt liv i OSCE op til 40-årsdagen for undertegnelsen af Helsingforsslutakten i 1975), nåede ministrene til enighed om at fortsætte processen med henblik på den kommende årsdag. Det schweiziske formandskab nedsatte i samarbejde med sin efterfølger Serbien (2015) og Tyskland (2016) desuden et panel på højt plan om fremtiden for den europæiske sikkerhed.

D. Støtte til demokrati, menneskerettigheder, humanitær folkeret og retsstatsforhold

1. Fremme af menneskerettigheder, humanitær folkeret, demokrati og retsstatsforhold

I 2014 var EU fortsat fast besluttet på at fremme respekten for menneskerettigheder i hele verden og være en fortaler for overholdelse af den humanitære folkeret. EU's strategiske ramme og handlingsplanen for menneskerettigheder og demokrati, der blev vedtaget i juni 2012, har fortsat været referencedokumenter for EU's udenrigspolitik på dette område og fastlagt de ledende principper og vigtigste prioriteter for EU's indsats. Disse dokumenter har til formål at forbedre effektiviteten og sammenhængen i EU's menneskerettighedspolitik og gøre menneskerettigheder og demokrati til centrale elementer i Unionens optræden udadtil.

Handlingsplanen udløber ved årets udgang, og derfor indledte Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) i rapporteringsperiode en omfattende proces med høringer af andre EU-institutioner (Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne samt Europa-Parlamentet) og relevante aktører (herunder navnlig civilsamfundsorganisationer og akademiske institutioner) med henblik på at udarbejde en fuldt ud revideret handlingsplan, som skal vedtages i begyndelsen af 2015.

2. Menneskerettigheder i alle EU's politikker

I 2014 fuldførte EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, Stavros Lambrinidis, andet år af sit mandat. Han havde i henhold til mandatet fortsat som sin primære opgave at øge sammenhængen, effektiviteten og synligheden for så vidt angår menneskerettigheder i EU's udenrigspolitik. I den forbindelse fokuserede han på at styrke EU's menneskerettighedssamarbejde med strategiske partnere, herunder ved at besøge USA, Brasilien og Mexico, opbygge forbindelser med lande, der befinder sig i en overgangsproces, og regionale partnere, herunder Myanmar, Pakistan og Egypten, øge EU's synlighed og samarbejde med multilaterale og regionale menneskerettighedsmekanismer, samarbejde med civilsamfundet og give civilsamfundet større indflydelse. Han fokuserede også på at fremme EU's centrale prioriteter, især dem, der afspejles i EU's retningslinjer vedrørende menneskerettigheder og andre spørgsmål, som f.eks. ytringsfrihed offline og online, kvinders menneskerettigheder, en tilgang til udvikling, der tager udgangspunkt i menneskerettighederne, afskaffelse af dødsstraffen samt erhvervslivet og menneskerettighederne.

EU-Udenrigstjenesten har også arbejdet på at strømline sine interne mekanismer og procedurer for at gøre indsatsen på menneskerettighedsområdet mere effektiv. Rådets Menneskerettighedsgruppe (COHOM), der har ansvar for alle menneskerettighedsaspekter af Den Europæiske Unions eksterne forbindelser, vedtog EU's strategiske prioriteter i FN's menneskerettighedsfora for dette år, hvilket bidrog til de positive resultater af EU's arbejde inden for rammerne af FN. Takket være EU-delegationernes, repræsentationschefernes, EU-institutionernes og tjenestegrenenes og medlemsstaternes fælles indsats har Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) godkendt 132 landestrategier for menneskerettigheder. Gennemførelsen af landestrategierne for menneskerettigheder har ført til et tættere samarbejde mellem EU-delegationerne og medlemsstaternes ambassader på menneskerettighedsområdet og skabt bedre rammer og større sammenhæng mellem menneskerettighedsdialogerne.

EU gennemførte i 2014 formelle menneskerettighedsdialoger og konsultationer med 37 partnerlande og regionale grupperinger, herunder for første gang en menneskerettighedsdialog med Myanmar/Burma. Derudover indledte mange af de 79 afrikanske og caribiske lande og Stillehavslande, der er parter i Cotonouaftalen, en dialog med EU. Menneskerettighedsdialogen med Rusland blev suspenderet, og menneskerettighedsdialogen med Aserbajdsjan blev udsat. EU gjorde fortsat en indsats for at forbedre virkningen og effektiviteten af dialogerne, herunder ved at etablere forbindelser mellem dialogerne og andre politikinstrumenter, udvikle opfølgningsmekanismer og inddrage enkeltsager i drøftelserne. Forud for de fleste menneskerettighedsdialoger blev der holdt konsultationsmøder med civilsamfundsorganisationer i Bruxelles og de berørte lande, som blev efterfulgt af orienteringer. EU udsendte erklæringer om menneskerettigheder fra den højtstående repræsentant/næstformanden eller hendes talsmand. Der blev også foretaget fortrolige demarcher i årets løb.

EU-Udenrigstjenesten afholdt regelmæssige kurser om menneskerettigheder og demokrati, om emner som f.eks. ikkeforskelsbehandling (ytringsfrihed, religions- og trosfrihed, handicappedes rettigheder og LGBTI-rettigheder), økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, erhvervslivet og menneskerettighederne, ligestilling mellem kønnene, børns rettigheder, demokratistøtte og valgobservation, menneskerettigheder inden for rammerne af FN og menneskerettigheder inden for rammerne af Europarådet. Der blev også iværksat en kortlægning af de uddannelseskurser om menneskerettigheder, som udbydes af medlemsstaterne, med henblik på at samle bedste praksis og udforske synergier. Med henblik herpå blev det i september aftalt at oprette et uformelt netværk af kontaktpunkter for uddannelseskurser om menneskerettigheder og demokrati i EU's medlemsstater. Inden udgangen af 2014 havde alle EU-delegationer i tredjelande og FSFP-missioner og -operationer udpeget kontaktpunkter for menneskerettigheder og/eller ligestilling mellem kønnene.

Der blev gjort en større indsats i 2014 for at behandle spørgsmål om sammenhæng og ensartethed i EU's interne og eksterne menneskerettighedspolitikker. Dette var også genstand for specifikke konklusioner, som Rådet for Retlige og Indre Anliggender vedtog i juni, hvori Rådet anerkendte, at sammenhæng er altafgørende for EU's troværdighed, og at dette kun kan nås, hvis EU går foran med et godt eksempel på menneskerettighedsområdet. I 2014 fastholdt Europa-Kommissionen sit tilsagn om at inddrage menneskerettigheder i konsekvensvurderingerne af forslag i forbindelse med EU's optræden udadtil og indledte udarbejdelsen af specifikke retningslinjer for analysen af konsekvensvurderinger vedrørende menneskerettigheder i handelsaftaler.

3. Gennemførelse af EU's prioriteter på menneskerettighedsområdet

Igennem hele 2014 fokuserede EU på specifikke tematiske udfordringer på menneskerettighedsområdet, både med hensyn til borgerlige og politiske rettigheder og økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.

EU var aktiv med hensyn til at fremme **foreningsfriheden og retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger** ved hjælp af offentlige erklæringer og inden for rammerne af EU's bilaterale forbindelser med tredjelande, i menneskerettighedsdialoger og -konsultationer med ligesindede partnere, navnlig for så vidt angår udveksling af aktiviteter og god praksis. I september 2014 tilrettelagde EU et arrangement i tilknytning til OSCE's møde vedrørende gennemførelse af den menneskelige dimension med henblik på sammen med civilsamfundet at undersøge de seneste tendenser inden for udøvelsen af retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger inden for OSCE's område.

På møder i FN's Menneskerettighedsråd i løbet af året og på mødet i FN's Generalforsamling (3. Komité) i oktober understregede EU, at **civilsamfundsorganisationernes og menneskerettighedsforkæmpernes** arbejde spiller en vigtig rolle, og udtrykte bekymring over, at civilsamfundet får stadig mindre plads i mange lande, at ikkestatslige organisationer pålægges flere og flere restriktioner, og at aktivister udsættes for chikane og alvorlige menneskerettighedskrænkelser. Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder er et vigtigt finansielt redskab til støtte for civilsamfundsorganisationer, der beskæftiger sig med menneskerettigheder, og menneskerettighedsforkæmpere, herunder journalister og bloggere.

EU's udenrigsministre gentog EU's tilsagn til menneskerettighedsforkæmpere i Rådets konklusioner, der blev vedtaget i juni, for at markere tiårsdagen for vedtagelsen af EU-retningslinjerne vedrørende menneskerettighedsforkæmpere. Rådet understregede, at kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og menneskerettighedsforkæmpere fra udsatte og marginaliserede grupper spiller en særlig vigtig rolle. I maj modtog EU-delegationerne detaljeret rådgivning om gennemførelsen af retningslinjerne om menneskerettighedsforkæmpere med angivelse af bedste praksis for håndtering af sagerne. I løbet af året arbejdede EU-delegationerne aktivt på at beskytte menneskerettighedsforkæmpere, der oplever et stadigt stigende pres fra myndighederne og ikkestatslige aktører i mange lande. EU-diplomater overvågede retssager, besøgte fængslede aktivister og udsendte erklæringer om enkeltsager.

EU's strategiske ramme for menneskerettigheder og demokrati fremhæver EU's vilje til fortsat at fremme **menings- og ytringsfrihed offline og online**, da demokrati ikke kan eksistere uden disse rettigheder. EU vedtog den 12. maj 2014 retningslinjerne for menneskerettigheder vedrørende ytringsfrihed online og offline. Disse retningslinjer, der bygger på eksisterende instrumenter og dokumenter, viderefører vigtige principper og indeholder klart definerede prioriteter og redskaber, som EU-delegationerne og medlemsstaternes ambassader samt EU-hovedkvartererne kan bruge til bedre at fremme og forsvare denne rettighed. EU fordømte gentagne gange angreb mod journalister og bloggere gennem offentlige erklæringer og inden for rammerne af bilaterale forbindelser. EU fulgte tæt det arbejde, som "Freedom Online Coalition" udførte, og støttede aktivt FN's Menneskerettighedsråds resolution om journalisters sikkerhed, FN's Generalforsamlings resolution om retten til privatlivets fred i den digitale tidsalder og resolutionen om menneskerettigheder på internettet, der blev vedtaget for anden gang af Menneskerettighedsrådet i sommeren 2014. Det årlige EU-NGO-forum om menneskerettigheder, som tager sigte på at beskytte og fremme ytringsfriheden, blev afholdt den 4.-5. december 2014 med deltagelse af mere end 200 NGO-repræsentanter fra hele verden.

EU fortsatte med at understrege sin **modstand mod dødsstraf** og anvendte alle tilgængelige diplomatiske redskaber for at fremme dens afskaffelse verden over i overensstemmelse med de relevante EU-retningslinjer. Ved hjælp af omfattende lobbyarbejde deltog EU aktivt i den tværregionale alliance om fremme af FN's Generalforsamlings resolution, som blev endeligt vedtaget i december og på ny bekræftede opfordringen til et moratorium for anvendelsen af dødsstraf. Takket være EU's indsats opnåede resolutionen et hidtil uset resultat med 117 stemmer for, 37 imod og 34 hverken for eller imod, når man sammenligner med lignende resolutioner i de foregående år.

EU fejrede 30-årsdagen for **torturkonventionen** og fortsatte samtidig gennemførelsen af retningslinjerne for tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. EU opfordrede alle lande til at ratificere og gennemføre konventionen og den valgfrie protokol og gjorde opmærksom på individuelle tortur- og mishandlingssager i menneskerettighedsdialogerne med tredjelande samt under besøg i landene. I december blev der afholdt et arrangement i Bruxelles for at øge bevidstheden om 30-årsdagen og overveje vejen frem for at sikre, at konventionen gennemføres så bredt som muligt.

I år har EU fejret 25-årsdagen for **FN's konvention om barnets rettigheder**. For at markere denne begivenhed og EU's vilje til at sikre børns rettigheder i sine interne og eksterne politikker vedtog Rådet for Retlige og Indre Anliggender i december konklusioner om fremme og beskyttelse af børns rettigheder. EU støttede aktivt kampagnen "Children, Not Soldiers", som er blevet iværksat af FN's særlige repræsentant vedrørende børn i væbnede konflikter og UNICEF i fællesskab, og som sigter mod at forebygge rekruttering af børn og på sigt sætte en stopper for væbnede regeringsstyrkers anvendelse af børn i konflikter inden udgangen af 2016. I overensstemmelse med ILO-konvention nr. 182 om de værste former for børnearbejde gjorde EU sig til fortalere for at udarbejde lister over farligt arbejde i 33 lande i Afrika syd for Sahara og Europa/Centralasien. I forbindelse med menneskerettighedsdialoger med visse lande var der særlig fokus på børnearbejde.

Beskyttelse af **kvinders rettigheder** og bekæmpelse af kønsbaseret vold stod fortsat højt på EU's dagsorden. Disse emner blev konsekvent integreret i EU's programmer og medtaget i offentlige meddelelser og dialoger med regeringer, regionale organisationer og civilsamfundet. Støtte til kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og kvindeorganisationer var også en prioritet. FN er fortsat det vigtigste forum, som EU anvender til at fremme sine strategiske prioriteter på området ligestilling mellem kønnene. EU har f.eks. spillet en vigtig rolle i forhandlingerne om de godkendte konklusioner fra FN's Kommission for Kvinders Status. EU og UN Women gik videre med gennemførelsen af deres fælles aftalememorandum (MOU) fra 2012. Der blev gjort vigtige fremskridt inden for kommunikation, politisk dialog og fortalervirksomhed, uddannelse og planlægning af fælles programmer mellem EU og UN Women. I denne forbindelse fandt konferencen "Spring Forward for Women" med deltagelse af kvindelige parlamentsmedlemmer fra regionen af arabiske stater og medlemmer af Europa-Parlamentet sted i november 2014 i Bruxelles. For så vidt angår seksuel vold under konflikter deltog EU aktivt i det globale topmøde i juni 2014 i London og gav tilsagn om at følge op med praktiske tiltag inden for menneskerettigheder, konfliktforebyggelse, krisestyring, mægling og humanitær bistand. Under topmødet "Girl Summit" i juli gav EU tilsagn om over 100 mio. EUR over de næste syv år til fordel for ligestilling mellem kønnene og børnevelfærd, som også omfatter konkrete projekter om afskaffelse af kønslemlæstelse af piger/kvinder og børneægteskaber, tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber.

For så vidt angår **lesbiske, bøssers, biseksuelles, transpersoners og interseksuelles (LGBTI-personers)** ret til at være omfattet af **menneskerettighederne** indgik EU i dialog med en lang række lande og tog om nødvendigt diplomatiske tiltag, navnlig i Afrika og Centralasien, for at tilskynde landene til at genoverveje eller ophæve lovgivning, der diskriminerer mod LGBTI-personer og overtræder internationalt aftalte bestemmelser vedrørende ikkeforskelsbehandling. EU var endvidere fortalere for LGBTI-personers rettigheder i de relevante menneskerettighedsdialoger og ydede bistand til LGBTI-menneskerettighedsforkæmpere og NGO'er, der gennemfører projekter til bekæmpelse af forskelsbehandling af LGBTI-personer, gennem det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder (EIDHR). EU var aktivt involveret i multilaterale bestræbelser, navnlig i FN, på at bekæmpe forskelsbehandling, herunder på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet. På Menneskerettighedsrådets samling i Genève bidrog EU aktivt og med succes til vedtagelsen af resolutionen om menneskerettigheder, seksuel orientering og kønsidentitet ("SOGI") i september.

Et år efter vedtagelsen af EU's retningslinjer om **religions- eller trosfrihed** fokuserede EU fortsat på denne grundlæggende frihedsrettighed, som er under stigende pres verden over.

EU var navnlig chokeret over grusomheder og krænkelser af de grundlæggende menneskerettigheder, herunder f.eks. i Irak og Syrien, navnlig når de begås mod personer, der tilhører specifikke religiøse mindretal og udsatte grupper.

EU understregede behovet for at bevare disse landes multietniske og multireligiøse karakter. I multilaterale fora fokuserede EU på at konsolidere resolutionerne om religions- eller trosfrihed i både i FN's Menneskerettighedsråd og FN's Generalforsamling. På Menneskerettighedsrådets samling i marts 2014 blev den EU-ledede resolution om religions- og trosfrihed endnu engang vedtaget ved konsensus.

EU bidrog til fremme og beskyttelse af **rettigheder for personer, der tilhører mindretal**, i forening med De Forenede Nationer og andre internationale og multilaterale organisationer som f.eks. OSCE og Europarådet. FN's første verdenskonference om oprindelige folk nogensinde blev afholdt i september 2014 i New York som et plenarmøde på højt plan. EU bidrog aktivt til forberedelserne af konferencen ved at støtte den fulde og effektive deltagelse af oprindelige folk og ved at yde koordinerede bidrag med henblik på vedtagelsen af et slutdokument ved konsensus. EU afholdt også et arrangement i tilknytning hertil om overvågning af oprindelige folks rettigheder. For at bygge videre på resultaterne af konferencen indledte EU et arbejde med at styrke EU's politik vedrørende oprindelige folk som fastsat i handlingsplanen vedrørende menneskerettigheder.

Både i sine interne og eksterne foranstaltninger er EU fast besluttet på at fremme **handicappedes** rettigheder i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, i hvilken EU er part. I 2014 udarbejdede Europa-Kommissionen EU's første rapport i henhold til konventionen om rettigheder for personer med handicap og forelagde den for FN. I rapporten beskrives det, hvordan EU har gennemført konventionen om rettigheder for personer med handicap gennem lovgivning, politiske tiltag og finansieringsinstrumenter.

EU mener som fortaler for alle menneskerettighedernes universelle, udelelige, indbyrdes forbundne og afhængige karakter, at **økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder** er en fast bestanddel af EU's politik udadtil på menneskerettighedsområdet. I årets løb lagde EU større vægt på dette område gennem menneskerettighedsdialoger med centrale lande. På multilateralt plan har EU aktivt støttet og samarbejdet med flere af FN's særlige rapportører, der arbejder med økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.

I 2014 fortsatte EU med at gennemføre FN's vejledende principper for erhvervsliv og menneskerettigheder fra 2011 inden for EU og fremme gennemførelsen heraf i andre lande. I EU var Rådets vedtagelse af direktivet om offentliggørelse af ikkefinansielle oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner i september et skridt fremad. De berørte virksomheder skal offentliggøre oplysninger om politikker, risici og resultater bl.a. for så vidt angår overholdelsen af menneskerettighederne. Som led i sin optræden udadtil drøftede EU spørgsmålet med et stigende antal partnerlande. På Menneskerettighedsrådets samling i juni støttede EU resolutionen om fornyelse af mandatet for arbejdsgruppen om menneskerettigheder og transnationale selskaber og andre virksomheder. I september gav EU og Den Afrikanske Union på et fælles seminar i Addis Ababa tilsagn om sammen at fremme og gennemføre FN's vejledende principper for erhvervsliv og menneskerettigheder i de to regioner og fokusere på mulige samarbejdsområder.

4. Menneskerettigheder i alle eksterne politikker

EU fulgte op på sit tilsagn om at fremme menneskerettigheder og demokrati gennem hele sin optræden udadtil.

EU tog yderligere skridt med henblik på at anvende en mere effektiv menneskerettighedsbaseret tilgang til **udviklingssamarbejde**. I april 2014 lagde et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene grundlaget for et sæt værktøjer, der kan give politisk fremdrift og konkret vejledning i, hvordan en menneskerettighedsbaseret tilgang indarbejdes i ethvert program eller et projekt om udviklingssamarbejde. EU-Rådets konklusioner hilste efterfølgende dette vigtige tiltag velkommen. EU vedtog de nye eksterne finansielle instrumenter (2014-2020), hvori menneskerettigheder og demokrati er centrale principper og/eller er omfattet af særlige programmer. Det fortsatte med at fastlægge sin holdning og strategi i forbindelse med opfølgningen af Rio+20 og udviklingsdagsordenen for tiden efter 2015. I en række politiske erklæringer, som Rådet har godkendt, har EU været fortalere for at integrere menneskerettigheder, retsstatsprincippet og god regeringsførelse i den globale udviklingsdagsorden. I sine konklusioner af 16. december understregede Rådet, at det er vigtigt, at dagsordenen for tiden efter 2015 inkluderer alle menneskerettigheder.

EU brugte også sin **handelspolitik** til at fremme respekten for menneskerettigheder i tredjelande. I denne forbindelse er 13 lande⁶⁶ i henhold til den nye forordning om arrangementet med generelle toldpræferencer (GSP), der trådte i kraft i januar 2014, blevet indrømmet GSP+-præferencer. Den nye forordning styrker mekanismerne til overvågning af, hvorvidt disse lande overholder internationale konventioner, herunder centrale menneskerettighedskonventioner. EU har iværksat yderligere innovative metoder til at hjælpe GSP+-landene med at gennemføre, styrke og overvåge de relevante menneskerettighedstraktater og konventioner fra Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO). I 2014 fremmede EU og dets medlemsstater indsatsen på multilateralt plan for at sikre kontrol med eksport af overvågningsteknologi, som kan anvendes til krænkelse af menneskerettighederne, gennem forhandling af forslag i forbindelse med centrale multilaterale eksportkontrolregimer som f.eks. Wassenaararrangementet. Som følge heraf har EU indført nye kontroller med specifik intrusionsoftware og internetovervågningsudstyr gennem Kommissionens delegerede forordning af 22. oktober 2014. I forbindelse med den generelle revision af forordning (EF) nr. 1236/2005 om handel med varer, der kan anvendes til henrettelse og tortur, forelagde Kommissionen et forslag om ændring af forordningen for Rådet og Europa-Parlamentet i begyndelsen af 2014.

⁶⁶ Armenien, Bolivia, Kap Verde, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Georgien, Guatemala, Mongoliet, Pakistan, Panama, Paraguay og Peru.

EU tog yderligere skridt for at integrere sine menneskerettigheds- og ligestillingspolitikker i **FSFP-missioner og -operationer**. I overensstemmelse med krisestyringsprocedurerne fra 2013 blev menneskerettigheder og ligestilling inddraget i overvejelserne under planlægningsprocessen for nye missioner og operationer, og der blev medtaget en analyse af situationen for menneskerettigheder og ligestilling i planlægningsdokumenterne, herunder for EU's rådgivende mission om reform af den civile sikkerhedssektor Ukraine og EUFOR RCA. Desuden blev systemet for tidlig varsling af konflikter, som omfatter mange menneskerettighedsrelaterede indikatorer, gradvist iværksat på globalt plan. I 2014 var der rådgivere eller kontaktpunkter for menneskerettigheder og ligestilling i alle FSFP-missioner og -operationer. Deres opgaver omfatter både integration af menneskerettigheder og ligestilling i missionens eller operationens arbejde og gennemførelse af specifikke aktiviteter. EU fortsatte med at fremme sit engagement i gennemførelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed, både internt via EU-medlemsstaternes uformelle taskforce og ved at fremme udviklingen af nationale handlingsplaner med tredjelande. Den anden rapport om EU-indikatorer for den samlede strategi for EU's gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 og 1820 om kvinder, fred og sikkerhed blev offentliggjort i januar 2014.

EU-Udenrigstjenesten udarbejdede som led i sine bestræbelser på at gøre menneskerettighedsspørgsmål til en grundfæstet del af **terrorismebekæmpelsen** og i samarbejde med andre EU-institutioner en vejledning til terrorbekæmpelse, der skal anvendes i planlægningen og gennemførelsen af projekter om bistand til terrorismebekæmpelse i samarbejde med tredjelande. Vejledningen, der blev godkendt af medlemsstaterne i november, tager hensyn til den humanitære folkeret og den internationale flygtningeret.

5. Demokrati og retsstatsforhold

EU fortsatte sine bestræbelser på at støtte demokratiske reformer og værdier. I 2014 støttede EU valgprocesser rundt om i verden ved at udsende valgobservationsmissioner og valgekspertmissioner samt ved at yde teknisk og finansiel bistand til organer med ansvar for gennemførelse af valg og nationale observatører. Samlet set udsendte EU otte valgobservationsmissioner til at overvåge i alt ni valg. Der blev deployeret valgobservationsmissioner til Maldiverne (parlamentsvalg), Guinea-Bissau (præsident- og parlamentsvalg), Malawi (præsident-, parlaments- og lokalvalg), Egypten (præsidentvalg) og Kosovo (parlamentsvalg), Mozambique (parlamentsvalg) og Tunesien (parlaments- og præsidentvalg). EU udsendte et valg vurderingsteam til præsidentvalgene i Afghanistan, som også observerede revisionen af afstemningen, der blev gennemført i henhold til den aftale, som blev indgået med USA's udenrigsminister, John Kerry. Otte valgekspertmissioner blev i 2014 deployeret til følgende lande: Egypten, Libyen, Thailand, Irak, Algeriet, Mauretanien, Bolivia og Fiji. EU overvåger ikke valg i OSCE-området, men ydede imidlertid tæt bistand til OSCE/ODIRH i forbindelse med præsident- og parlamentsvalgene i Ukraine.

Mere generelt intensiverede EU sit arbejde i forbindelse med demokratistøtte, der har til formål at øge sammenhængen mellem EU-instrumenter og EU-medlemsstaternes aktiviteter samt skabe en fælles forståelse af den lokale kontekst, gennem tættere partnerskaber med alle interessenter, herunder regeringen og civilsamfundet. I denne forbindelse udpegede EU i marts 2014 12 EU-delegationer til den næste generation af pilotarbejde i forbindelse med demokratistøtte, og arbejdet begyndte i juni. Fra 2014 modtager pilotøvelsen støttemidler fra EIDHR.

2014 var det første hele, aktive år for Den Europæiske Demokratifond, der er en fond i henhold til belgisk privatret, men som tæller alle EU's medlemsstater, EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen og Europa-Parlamentet i sin bestyrelse. I slutningen af 2014 havde Den Europæiske Demokratifond modtaget ca. 1 200 støtteansøgninger, hvoraf 120 fik tilsagn, jævnt fordelt mellem de østlige og sydlige nabolande. Europa-Kommissionen og 14 deltagerlande bidrager til Den Europæiske Demokratifond med ca. 27 mio. EUR (2013-2015). I december 2014 besluttede bestyrelsen, at Den Europæiske Demokratifond kan gennemføre og finansiere et begrænset antal aktiviteter uden for EU's nabolande.

6. Fremme af universalitet på multilateralt og regionalt plan

EU fortsatte sin indsats og sit opsøgende arbejde med henblik på at tilskynde flere lande til at ratificere Romstatutten under Den Internationale Straffedomstol (ICC). EU fortsatte sine systematiske demarchekampagner til støtte for ICC og sin politik med at få indført ICC-klausuler i aftaler med tredjelande. Ligeledes er samarbejdet med FN's mekanismer og organer (den universelle regelmæssige gennemgang, særlige rapportører og traktatorganer) og gennemførelsen af deres anbefalinger nu blevet standardelementer i EU's bilaterale samarbejde med tredjelande vedrørende menneskerettigheder. I sine bilaterale kontakter opfordrer EU også rutinemæssigt tredjelande til at sende en stående indbydelse til FN's særlige rapportører.

EU fortsatte sit tætte samarbejde med Europarådet og sin støtte til OSCE med hensyn til menneskerettigheder og demokratisering.

E. Samlet tilgang, konfliktforebyggelse, mægling og kriserespons

1. En samlet tilgang

Den fælles meddelelse om EU's samlede tilgang til eksterne konflikter og kriser fra december 2013⁶⁷ blev efterfulgt af Rådets konklusioner i maj 2014⁶⁸, der satte fokus på tidlig, fælles analyse af konflikt- eller krisesituationer, behovet for øget engagement i alle faser af en konflikt og behovet for at begynde med forebyggelse, ambitionen om bedre at knytte EU's instrumenter sammen på tværs af forskellige politikområder (samt interne og eksterne politikker) og behovet for at sikre, at FSFP-indsatsen bygger på EU's eksisterende forpligtelser, og at resultaterne og virkningerne heraf opretholdes, f.eks. gennem en gnidningsløs overgang til EU's udviklingsinstrumenter. Rådet pålagde den højtstående repræsentant og Kommissionen at fremlægge en handlingsplan, der viser, hvordan der kan gås videre med nøgleaktioner, herunder for en række specifikke lande. I december blev de vigtigste prioriteter drøftet med medlemsstaterne samt specifikt om visse lande.

⁶⁷ Jf. Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik "Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: EU's samlede tilgang til eksterne konflikter og kriser", JOINT(2013) 30 final af 11.12.2013.

⁶⁸ Jf. Rådet for Den Europæiske Union: "Rådets konklusioner om EU's samlede tilgang", 3312. samling i Udenrigsrådet af 12.5.2014.

2. Konfliktforebyggelse og mægling

Rådets konklusioner om konfliktforebyggelse fra juni 2011 fremhævede vigtigheden af at styrke og kombinere EU's forebyggelsesredskaber under henvisning til tre specifikke områder: at styrke EU's kapacitet til hurtig varsling og forebyggelsestiltag yderligere, at styrke dets mæglingskapacitet og værktøjer til konfliktanalyse og at opbygge og intensivere partnerskaber med internationale organisationer og ikkestatslige organisationer samt relevante institutioner⁶⁹.

Inden for denne politiske ramme blev følgende aktiviteter med tilknytning til konfliktforebyggelse, fredsopbygning og mægling gennemført i 2014:

Med hensyn til **tidlig varsling** har der været fokus på opbygning af systemer og redskaber og en fælles kultur til at identificere 1) lande med risiko for voldelig konflikt på mellemlang eller lang sigt og 2) muligheder for en tidlig indsats for at tackle risici. I 2014 blev der iværksat en ny pilottest, og EU's tidlige varslingssystem blev iværksat på globalt plan, hvilket medførte en række tiltag til tidlig indsats og andre opfølgingsaktiviteter. Dette arbejde omfattede input fra medlemsstaterne og Kommissionens relevante tjenestegrene, herunder generaldirektoraterne DEVCO, ELARG, FPI og ECHO, JRC og Generalsekretariatet. I 2014 fortsatte to projekter, som finansieres af instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, med det mål at forbedre NGO'ers kapacitet til tidlig varsling, navnlig: "Strengthening Early Warning and Mobilising Early Action" (ICG i samarbejde med EPLO) og "Capacities for Peace" (Saferworld i samarbejde med Conciliation Resources).

Med hensyn til **mæglingskapacitet** var den højtstående repræsentant/næstformanden i løbet af 2014 aktivt involveret i bestræbelser på at medvirke til at gennemføre de aftaler, der blev indgået inden for rammerne af den EU-støttede dialog mellem Beograd og Pristina. Den højtstående repræsentant førte også E3+3-forhandlinger med Iran, som fortsætter i 2015.

⁶⁹ Jf. Rådet for Den Europæiske Union: "Rådets konklusioner om konfliktforebyggelse", 3101. samling i Udenrigsrådet af 20.6.2011.

EU's særlige repræsentanter og særlige udsendinge deltog fortsat både direkte og indirekte i forsøg på mægling og dialog i overensstemmelse med EU's mæglingsprincip. EU støttede aktivt de igangværende forhandlinger, som ledes af Algeriet, med hensyn til situationen i Mali. Det relevante personale fra EU-Udenrigstjenesten og EU-delegationerne fortsatte deres arbejde med at styrke mæglingsstøtten og konfliktforebyggelseskapaciteten overordnet set med bistand til konfliktanalyse og ekspertrådgivning.

Arbejdet med udviklingen af EU's strategi for retsopgør i overgangsperioden blev videreført, og der blev afholdt et seminar om retsopgør i overgangsperioden i samarbejde med Det Europæiske Forbindelseskantor for Fredsopbygning (EPLO).

EU fortsatte med at styrke sine partnerskaber. EU og FN afholdt en fælles workshop om konfliktforebyggelse og -analyse for at udveksle erfaringer og undersøge muligheder for fremtidigt samarbejde. EU fortsatte med at samarbejde med og finansiere FN's mæglingsstøtteenhed og beredskabshold. Kontakt og samarbejde fandt sted med andre internationale organisationer, herunder ASEAN, OAS, OIC, OSCE og Verdensbanken.

Partnerskaberne med civilsamfundet havde form af et tæt samarbejde med to sammenslutninger af civilsamfundsorganisationer i forbindelse med leveringen af ekspertise til EU-Udenrigstjenestens personale og tredjeparter. Netværket for dialog med civilsamfundet (CSDN), der ledes af Det Europæiske Forbindelseskantor for Fredsopbygning, afholdt i 2014 16 arrangementer om en lang række relevante emner. EU videreførte sin dialog med USA om sikkerhed og udvikling og om forebyggelse af grusomheder, hvilket bl.a. omfatter tidlig varsling, konfliktforebyggelse og fredsopbygning.

3. Kriserespons og operationel koordinering

EU-Udenrigstjenesten arbejdede i 2014 aktivt på at udvikle koordinerede analyser og hurtige reaktioner på de mange kriser og udfordringer, der påvirker sikkerheden i Europa. Den fælles meddelelse om den samlede tilgang, der blev vedtaget i december 2013, fik stor betydning.

Der blev indkaldt til 13 kriseplatforme⁷⁰ som reaktion på kriser, navnlig i Sydsudan, Sahelregionen, Den Centralafrikanske Republik, Ukraine, Irak, Syrien og med hensyn til ebola. Tværgående arbejdsgrupper eller taskforces foretog relevante vurderinger og sikrede relevant gennemførelse af afgørelserne.

EU-Udenrigstjenesten afholdt ligeledes en lang række tværgående **missioner i kriseramte eller kriseudsatte områder**, som bl.a. havde til formål at vurdere behovene og bidrage til fælles planlægning i samarbejde med Kommissionens tjenestegrene, efter behov styrke EU-delegationerne eller sikre EU's tilstedeværelse tættest muligt på krisens centrum, pleje forbindelsen til internationale partnere og lette koordineringen med EU's medlemsstater. Der blev i 2014 gennemført missioner i følgende kriseområder: Den Centralafrikanske Republik, Sahel, den tyrkisk-syriske grænse, Irak, Gaza, Myanmar/Burma, Filippinerne, Georgien, Liberia, Sierra Leone og Guinea.

⁷⁰ EU's kriseplatform kan indkaldes af den højtstående repræsentant/næstformanden, den administrerende generalsekretær eller den administrerende direktør for kriserespons og operationel samordning. Den samler centrale repræsentanter fra EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen, der analyserer og vurderer en krisesituation og når til enighed om de vigtigste linjer i EU's reaktion.

Inden for det konsulære samarbejde i krisesituationer opfordrede EU-Udenrigstjenesten, navnlig gennem EU-delegationerne, til at gøre en yderligere indsats for at forbedre det konsulære samarbejde i krisesituationer, herunder for så vidt angår beredskabsplanlægning (f.eks. Nepal, Gaza, Libyen, Lesotho og Indien). Den støttede også arbejdet med disse spørgsmål i Rådets Gruppe vedrørende Konsulære Spørgsmål samt i forbindelse med rejsevejledninger. Endvidere deltog den sammen med medlemsstaterne i udarbejdelsen af initiativer vedrørende konsulært samarbejde, der gennemføres i 2015 i Cambodja, Den Dominikanske Republik, Nepal, Nigeria og Tunesien. Formålet med initiativerne vedrørende konsulært samarbejde er at afprøve EU-Udenrigstjenestens kapacitet til at støtte medlemsstaterne i deres opgaver vedrørende konsulær beskyttelse. EU-Udenrigstjenesten fortsatte også med at administrere websiden Consular-on-Line (CoOL), som skaber forbindelser mellem konsulære afdelinger og krisecentre i medlemsstaterne og i nogle partnerlande (f.eks. Norge, Schweiz, Canada og USA) samt en del af militærstaben i medlemsstaterne med henblik på udveksling af oplysninger og beredskabsplanlægning. EU-Udenrigstjenesten afholdt eller deltog sammen med medlemsstaterne og andre partnere i konsulære samarbejdsøvelser såsom Argonaut (Cypern) og den konsulære komponent ML14 (Nairobi) i 2014.

F. Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

1. Mere kapacitet

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i 2013 om sikkerhed og forsvar indtog en central plads i 2014.

I alt 16 FSFP-missioner og -operationer arbejdede på stedet. Der blev oprettet én ny militæroperation og to nye civile missioner, nemlig EUFOR RCA, EUCAP Sahel Mali og EUAM Ukraine. I alt er ca. 7 000 medarbejdere udsendt i forbindelse med FSFP⁷¹.

⁷¹ Efter begivenhederne i juli 2014 blev EUBAM Libya evakueret fra Tripoli, hvorefter et begrænset antal medarbejdere blev stationeret i Tunesien.

Det er en afgørende prioritet for de fleste missioner og operationer at styrke de lokale kapaciteter. I Mali kombinerer EU f.eks. en militær mission (EUTM Mali) med en civil mission (EUCAP Sahel Mali) for at hjælpe de maliske myndigheder med at øge deres kapacitet til at skabe sikkerhed og genvinde kontrollen over deres område. EUTM Mali har uddannet ca. 3 500 soldater. EUCAP Sahel Mali fokuserer på at styrke de interne sikkerhedsstyrkers operationelle effektivitet og genetablere kommandokæden for de tre interne sikkerhedsstyrker (dvs. politiet, gendarmeriet og nationalgarden).

På Afrikas Horn fortsatte koordinationen mellem tre FSFP-missioner og -operationer, hvilket blev lettet af et aktiveret EU OPSCEN, som udgjorde et vigtigt led mellem indsatsen til bekæmpelse af pirateri og den militære og civile kapacitetsopbygning.

Som en konkret gennemførelse af EU's samlede tilgang er en politisk tilgang under udvikling i samarbejde mellem EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene om EU's støtte til partnerlandes og regionale organisationers kapacitetsopbygning, således at de i højere grad er i stand til selv at forebygge og tackle kriser ("uddan og udstyr"). Denne politiske tilgang trækker navnlig på erfaringerne fra de udvalgte pilotprojekter om Mali og Somalia og casestudiet om støtte til den afrikanske freds- og sikkerhedsarkitektur (APSA), som blev iværksat i december 2014 for at støtte partnernes sikkerhed og udvikling og sætte dem i stand til selv at forebygge og forvalte kriser.

Partnernes bidrag til FSFP bør fremhæves. EU fortsatte sit tætte samarbejde med internationale organisationer, herunder FN, NATO, AU og OSCE. EU spillede en afgørende rolle i forbindelse med at imødegå kriser i Afrika, Mellemøsten, Ukraine, Afghanistan og det vestlige Balkan på en samlet og komplementær måde. I løbet af 2014 deltog 15 partnerlande i FSFP-missioner og -operationer, hvoraf nogle var med for første gang: Georgien i EUFOR RCA, Australien i EUCAP NESTOR og Republikken Moldova i EUTM Mali. EU undertegnede tre nye rammeaftaler om deltagelse i EU's krisestyringsoperationer, som hver er under ratificering med Chile, Colombia og Republikken Korea.

Finansieringen af civile missioner var under pres i 2014 på grund af manglende betalingsbevillinger i FUSP-/EU-budgettet. For så vidt angår finansieringen af militære operationer blev der foretaget en revision af Athenamekanismen i 2014.

1.1. Kapaciteter

I hele 2014 udførte EU og dets medlemsstater et intensivt stykke arbejde for at imødekomme opfordringen fra Det Europæiske Råd i december 2013 om at styrke både deres civile og militære kapacitet, hvilket er afgørende for udviklingen af en troværdig og effektiv FSFP. I konklusionerne af 18. november om FSFP glædede Rådet sig over de foranstaltninger, der er truffet, og fredskridtene med gennemførelsen af denne opgave som anført i den højtstående repræsentant/næstformandens rapport fra juli.

Bestræbelserne på at udvikle militærkapaciteter blev styrket med gennemførelsen af de samarbejdsprojekter, som blev godkendt af EU's stats- og regeringschefer i december 2013, samt ved at fremme et mere systematisk og langsigtet forsvarssamarbejde i Europa.

Desuden tilskynder den hyppige anvendelse af civile FSFP-missioner (11 ud af de 16 igangværende missioner), der udgør et vigtigt redskab i EU's optræden udadtil, til, at de civile kapaciteter udvikles yderligere. Arbejdet er fortsat i denne retning, navnlig ved at styrke de forskellige elementer af planen for udvikling af civil kapacitet.

1.1.1. Civile kapaciteter

2014 var endnu et begivenhedsrigt og udfordrende år, hvor to nye missioner blev iværksat, nemlig EUCAP Sahel Mali og EUAM Ukraine.

På trods af de opnåede fremskridt er det stadig en udfordring at generere civile kapaciteter, navnlig til EU's hurtige deployeringskapacitet, især hvad angår manglen på veluddannet personale med specialiserede profiler. Rekrutteringssystemet for civile eksperter blev revideret, men den samlede proces er stadig lang.

De tilbagevendende seminarer på højt niveau om "At lette udsendelse af civilt personale til FSFP-missioner" er fortsat enestående muligheder for medlemsstaterne og EU-institutionerne til at drøfte civile kapaciteter. I år blev den sjette udgave afholdt, og den var kendetegnet ved en endnu større tilstedeværelse fra hovedstæderne. Den fremhævede bl.a. tilvejebringelsen af civile kapaciteter ved hjælp af værktøjer såsom Goalkeeper (se nedenfor) og problemet med personalets sikkerhed og beskyttelse under civile FSFP-missioner. Medlemsstaterne udtrykte deres støtte til at videreføre seminaret næste år med den syvende udgave.

Der blev i september fremlagt et øjebliksbillede af nichekapaciteter for 2013-2014 med udgangspunkt i medlemsstaternes svar på spørgeskemaet om bl.a. integrerede politienheder, formerede politienheder, nationale og multinationale politiekspertteams.

Arbejdet fortsatte med at styrke samarbejdet med den europæiske gendarmeristyrke. Den overordnede administrative ordning mellem den europæiske gendarmeristyrke og EU-Udenrigstjenesten blev undertegnet af begge parter i oktober 2014.

Arbejdet med at opstille en liste over generiske opgaver (som ikke vedrører specifikke missioner), der kan forekomme i civile FSFP-missioner, fortsatte og bør være afsluttet senest medio 2015. Det er en forudsætning, at planen for udvikling af civil kapacitet gennemføres fuldt ud, hvilket vil fremme synergier mellem civile og militære FSFP-missioner.

Resultaterne af gennemførlighedsundersøgelsen angående et centraliseret og integreret system for forvaltning af midler for FSFP-missioner og -hovedkvarterer blev forelagt for medlemsstaterne i december. Midtvejsevalueringen af FSFP-lageret er blevet udsat til marts 2015, så den bedre kan tage højde for de igangværende drøftelser om et fælles servicecenter. Efter anmodning fra medlemsstaterne er der blevet udarbejdet en undersøgelse om en eventuel anvendelse af nationale aktiver, herunder militære enheder, til beskyttelse af missioner, og denne undersøgelse vil blive forelagt for medlemsstaterne i begyndelsen af 2015.

Der blev med vedholdende støtte fra medlemsstaterne gjort fremskridt hen imod at afslutte Goalkeepersoftwareprojektet, der er berammet til midten af 2015. Registratormodulet skal gøre det lettere for medlemsstater og EU-Udenrigstjenesten at behandle og forvalte fortegnelser over personale, der kan rekrutteres til FSFP-missioner. De resterende tre moduler skal ajourføres i 2015 for at gøre hele Goalkeeperplatformen operationel.

1.1.2. Militære kapaciteter

Som reaktion på Det Europæiske Råds møde i december 2013 og den opgave, som blev pålagt den højtstående repræsentant og Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA), vedtog Rådet og Det Europæiske Forsvarsagenturs Styringskomité den 18. november 2014 en politikramme for at fremme mere systematisk og langsigtet forsvarssamarbejde, hvilket er blevet meget vigtigt for at bevare og udvikle militærkapaciteter.

Det blev fremsat i fuld overensstemmelse med NATO's planlægningsprocesser. Med denne ramme er medlemsstaterne forpligtet til at uddybe forsvarssamarbejdet i Europa som en måde til at udvikle, deployere og opretholde fremtidsorienterede militære kapaciteter, som de stiller til rådighed på frivilligt grundlag til en lang række engagementer (nationale, multinationale, FSFP, FN eller NATO). Medlemsstaterne spiller en vigtig rolle, men samtidig er støtte fra EU-strukturerne medvirkende til at fremme forsvarssamarbejdet, bl.a. ved at stimulere incitamenter og synergier med EU's bredere politikker.

Der blev gjort fremskridt af medlemsstaterne med støtte fra EDA i forbindelse med gennemførelsen af de samarbejdsprojekter og -programmer, som Det Europæiske Råd godkendte i december 2013, på vigtige kapacitetsområder (luft-til-luft-tankning, fjernstyrede luftfartøjssystemer, statslig satellitkommunikation og cyberforsvar).

I sine konklusioner af 18. november tilskyndede Rådet EDA til at identificere muligheder for samarbejde og støtte samarbejdsprojekter gennem katalysatorer og incitamenter og noterede sig i denne forbindelse det fortsatte arbejde for så vidt angår sammenlagte udbud.

Revisionen af kapacitetsudviklingsplanen (CDP) blev afsluttet i oktober. Ved på sigt at give medlemsstaterne et bredere billede af det europæiske kapacitetslandskab (mangler, hvoraf de mest kritiske er inden for efterretningsovervågning, måludpegning og rekognoscering (ISTAR)/information, cyberforsvar, strategiske flytransportoperationer, vigtige katalysatorer for operationer, forsknings- og teknologidimensionen, industrielle kapaciteter og udbudsplaner) spiller CDP en afgørende rolle, når prioriteterne for samarbejdet om kapacitetsudvikling skal fastlægges.

I overensstemmelse med revisionen af CDP gennemførte EU's Militærkomité (EUMC) en større ajourføring af det overordnede mål, hvilket resulterede i et nyt styrkecatalog over potentielt disponible kapaciteter og et fremskridtskatalog, hvori de kritiske mangler med hensyn til at nå EU's ambitionsniveau fremhæves. Dette arbejde blev afsluttet med en omfattende erfaringsproces.

Samarbejdet mellem EU og NATO om militær kapacitetsudvikling fortsatte gennem intensive kontakter på alle medarbejderniveauer og inden for EU-NATO-Gruppen vedrørende Kapacitet, hvilket giver mulighed for at sikre gennemsigtighed og komplementaritet samt gensidig styrkelse af forholdet mellem de to organisationer.

1.1.3. EU's Satellitcenter

Den nye rådsafgørelse, der blev vedtaget i juni 2014, fastlægger rammerne for den strukturelle udvikling af centret og giver nye muligheder for at imødegå fremtidens udfordringer. Dermed får centret mulighed for at indgå i et samarbejde med Kommissionen og med EU's agenturer, organer og medlemsstater inden for området rummet og sikkerhed. Målet er at maksimere synergier og komplementaritet med andre EU-aktiviteter, der har betydning for Satcen, og hvor Satcens aktiviteter er relevante, f.eks. overvågningen af EU's grænser. Afgørelsen udvider også anvendelsesområdet for gennemførelsen af princippet om omkostningsdækning for at give Satcen yderligere finansieringskilder.

I 2014 fortsatte tendensen mod en forøgelse af centrets produktion. Der er for første gang blevet leveret over 1 000 produkter. Medlemsstaterne downloadede over 25 000 produkter, hvilket udgør en stigning på mere end 1 000 % i de seneste fem år. Internt var Satcen et vigtigt aktiv, der muliggjorde en selvstændig vurdering af krisen i Ukraine.

Eksternt blev det i 2014 bekræftet, at Satcens kapaciteter er anerkendt af internationale organisationer (FN, AU, OSCE osv.).

Satcen støttede Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben (OPCW) i Syrien (150 produkter blev leveret til OPCW). OPCW anmodede også om at få forlænget centrets mandat indtil september 2015, hvilket viser merværdien og kvaliteten af den støtte, som Satcen yder. Endvidere anmodede Den Internationale Atomenergiorganisation om støtte fra Satcens eksperter. Begge tiltag er blevet finansieret af instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred.

1.2. Erfaringer og uddannelse

1.2.1. Erfaringer

I februar 2014 mødtes gruppen vedrørende forvaltning af erfaringer under FSFP samt alle relevante aktører inden for EU-Udenrigstjenesten⁷² og Kommissionen⁷³ for første gang og nåede til enighed om en årlig rapport om erfaringer, der udpegede fem vigtige erfaringer⁷⁴.

Disse erfaringer er ikke nye, men er endnu ikke blevet taget til efterretning, dvs. de er endnu ikke blevet anvendt i praksis. Rapporten indeholdt 19 centrale anbefalinger, der byggede på de fem vigtige erfaringer og beskrev konkrete skridt, der skal tages for at gennemføre hver enkelt af dem.

⁷² Aktørerne i EU-Udenrigstjenesten omfatter Direktoratet for Krisestyring og Planlægning, EU's Militærstab, Den Civile Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet, EU's Efterretningsanalysecenter, Direktoratet for Sikkerhedspolitik og Konfliktforebyggelse, Afdelingen for krisehåndtering og operationel koordinering, formanden for Udvalget for de Civile Aspekter af Krisestyring, formanden for Den Politisk-Militære Gruppe og andre relevante geografiske afdelinger. Desuden deltager formanden for EU's Militærkomité også i denne gruppe.

⁷³ Kommissionens aktører omfatter Generaldirektoratet for Udvikling og Samarbejde - EuropeAid, Generaldirektoratet for Humanitær Bistand og Civilbeskyttelse (ECHO) og Tjenesten for Udenrigspolitiske Instrumenter.

⁷⁴ PSC drøftede disse indhøstede erfaringer i marts og godkendte dem i juni i overensstemmelse med anbefalingerne fra de relevante arbejdsgrupper. De vigtige erfaringer er:

1. En samlet tilgang gør missionerne mere effektive og missionernes resultater mere holdbare.
2. Et fælles grundlag for missionsforberedende uddannelse for alle FSFP-missioners medarbejdere kan i høj grad øge effektiviteten og sammenhængen i missionen.
3. Ejerskab og støtte fra værtslandets side er nødvendig, hvis missionen for alvor skal være vellykket og holdbar.
4. Anvendelsen af "forberedende foranstaltninger" viste sig at være et nyttigt redskab.
5. Der bør systematisk tages højde for indhøstede erfaringer under forberedelsen af nye missioner.

Gruppen vedrørende forvaltning af erfaringer overvågede i samarbejde med en arbejdsgruppe på ekspertniveau vedrørende erfaringer gennemførelsen af de vigtige erfaringer i 2014.

I november 2014 afholdt arbejdsgruppen vedrørende erfaringer den første udveksling om gensidig kontrol af erfaringer med FN's Afdeling for Fredsbevarende Operationer. Disse udvekslinger vil fortsætte.

1.2.2. Uddannelse og øvelse

Medlemsstaterne og deres nationale uddannelsesaktører er fortsat aktivt engageret i overensstemmelse med det eksisterende uddannelseskoncept og de nye uddannelseskrav. Der var kontinuitet i næsten alle igangværende uddannelsesaktiviteter, og der er blevet gjort fremskridt i forbindelse med at udvikle nye uddannelseskurser og -moduler, herunder det internetbaserede system for videregående fjernundervisning.

Fra februar 2014 blev der gjort en stor indsats for at udarbejde EU's nye uddannelsesstrategi inden for FSFP. EU's nye uddannelsesstrategi inden for FSFP vil træde i stedet for EU's nuværende uddannelsesstrategi inden for ESFP (2003) og EU's uddannelseskoncept inden for ESFP (2004). EU's uddannelsesstrategi inden for FSFP omhandler og integrerer alle dimensioner af den civile og militære FSFP-uddannelse inden for rammerne af den samlede tilgang til krisestyring i EU.

Syv FSFP-orienteringskurser, som i år fokuserede på forskellige regionale og/eller tematiske aspekter (frihed, sikkerhed og retfærdighed, de østlige partnerlande, ASEAN og det sydlige Middelhavsområde) blev afholdt inden for rammerne af t Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi (ESDC) som en reaktion på de specifikke tematiske udviklinger på FSFP-området, herunder udviklingen af EU-partnerskaberne inden for FSFP.

I juni 2014 udløb fristen på to år for gennemførelsen af "Handlingsplanen for, hvordan EU's FSFP-støtte til FN's fredsbevarende aktiviteter kan forbedres", som Rådet vedtog i juni 2012. På uddannelsesområdet (tiltag F.4) strakte samarbejdet sig fra integration og anvendelse af FN-uddannelsesstandarder i udviklingen af EU's kurser, undervisningsplaner og vejledninger (f.eks. om reform af sikkerhedssektoren (SSR) og mentorordninger, overvågning og rådgivning (MMA)) til deling af EU-udviklede standarder, der bygger på FN-erfaringer og -praksis (f.eks. uddannelsesmoduler om ligestilling, menneskerettigheder og beskyttelse af børn).

Fra 2011 til 2014 har uddannelsen af EU-polititjenester (EUPST) været med til at videreuddanne mere end 2 400 politibetjente fra 68 lande. For at bygge videre på denne succes planlægges det ifølge strategidokumentet om instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, at yde støtte til et opfølgningsprojekt, EUPST II. Direktoratet for Krisestyring og Planlægning (CMPD) har ydet og vil fortsat yde omfattende støtte til fortsættelsen af dette projekt.

I oktober 2014 organiserede EU-Udenrigstjenesten/CMPD for tredje gang et møde, hvor der blev udvekslet erfaringer, viden og bedste praksis inden for dette område. Målgruppen for mødet var medlemmer af missioner og operationer med ansvar for uddannelse i missioner og operationer som ledere af uddannelsesafdelinger eller andre relevante medlemmer af missioner og operationer med sådant ansvar samt repræsentanter fra uddannelsesudbydergrupper bl.a. ESDC, Cepol, ENTRI, EUPST og repræsentanter fra EU-Udenrigstjenesten, EU-agenturer og medlemsstaterne.

Mødet lagde særlig vægt på nuværende og fremtidige udfordringer med hensyn til uddannelse. Et af de centrale aspekter i programmet var særlige møder om feedback fra FSFP-missions-/operationspersonale om missioner/operationer, herunder udveksling af erfaringer og drøftelser med uddannelsesudbydere om identificerede uddannelsesbehov. Begivenheden blev tilrettelagt side om side med seminaret om militær uddannelse, som EU's militærstab tilrettelagde.

Den 30. oktober 2014 arrangerede EU's Militærstab (EUMS) og multinationale værns fælles hovedkvarterer (MN JHQ) i Ulm i Tyskland i fællesskab det andet årlige EU-seminar om militær uddannelse, som denne gang fokuserede på "udvikling af individuelle og kollektive kompetencer til planlægning af FSFP-missioner og -operationer". Seminaret havde 70 deltagere fra medlemsstater, EU-institutioner, ekspertisecentre og andre civile og militære, nationale og multinationale uddannelsessammenslutninger og -institutter. Formålet var at fastlægge en bedre definition af uddannelsesbehov i forbindelse med planlægningen af FSFP-missioner og -operationer.

Det er almindeligt anerkendt, at alt internationalt personale – både udstationerede og kontraktansatte – bør modtage missionsforberedende uddannelse inden deres udsendelse til missionsområdet. Betydningen af behørig missionsforberedende uddannelse blev nævnt som et af de fem vigtigste resultater i EU's årlige rapport om erfaringer inden for FSFP fra 2013. Ud over regelmæssig missionsforberedende uddannelse inden for rammerne af ENTRI gennemførte ESDC ligeledes en pilotaktivitet om forberedende uddannelse til FSFP-missioner, der også blev udbudt via ESDC-nettet. De missionsforberedende kurser omfatter dog primært udstationeret personale. EU-Udenrigstjenesten vil arbejde med udkastet til den nye uddannelsespolitik, bl.a. med henblik på at finde en passende løsning for den missionsforberedende uddannelse af såvel udstationerede som internationale kontraktansatte.

Andre vigtige uddannelsesaktiviteter handlede blandt andet om emner såsom forberedelse af mulige fremtidige højtstående missionsledere til FSFP-missioner og -operationer, den strategiske planlægning af FSFP-missioner og -operationer, forbindelserne mellem EU og Kina, reform af sikkerhedssektoren, retsstatsprincippet, konfliktanalyse og konfliktsensitivitet og internationale standarder for beskyttelse af enkeltpersoner og grupper.

EU's Militærkomité (EUMC) fortsatte med at gennemføre en række foranstaltninger⁷⁵ med henblik på at styrke militær uddannelse som en del af et bredere FSFP-uddannelsessystem, og EU's Militærstab (EUMS) udvidede den strukturerede dialog med NATO's uddannelsesmyndigheder på det strategiske plan i form af uformelle medarbejderdrøftelser med henblik på at identificere områder af fælles interesse for begge organisationer og udnytte de sparsomme uddannelsesressourcer bedst muligt i alle EU-medlemsstaternes interesse og under hensyntagen til rummelighedsprincippet. I denne forbindelse har EUMS udarbejdet en rammeprocess med det formål at definere kravene til militær uddannelse inden for FSFP⁷⁶, der tager hensyn til NATO's eksisterende arbejde, og som fokuserer indsatsen på udvalgte discipliner (f.eks. cyberforsvar, planlægning af FSFP-operationer og civil-militært samarbejde).

Den planlagte fælles øvelse mellem EU og NATO, CME-CMX 15, blev udsat i 2014 på trods af EU's bestræbelser på at gennemføre den.

1.3. Koncepter for tiltag inden for FSFP

Udviklingen af koncepter, standardisering og bedste praksis er en vigtig katalysator til at øge den operationelle effektivitet. I denne forbindelse forstås specifikt ved "koncept" et værktøj, der er retningsgivende for FSFP-aktion inden for et givet område. Det er derfor vigtigt at have et sæt koncepter, operative standardprocedurer, vejledninger og bedste praksis, der hele tiden revideres, og at udvikle nye modeller, når der skal lægges fundament for en mere effektiv planlægning og afvikling af og støtte til missioner og operationer. Denne proces bygger på erfaringerne fra EU's egne krisestyringsmissioner og -operationer samt andre internationale aktørers erfaringer.

⁷⁵ "Military Training and Education in the EU - Final Draft Action Plan for the short term proposals", dok. EEAS 02648/2/14 af 4. februar 2014.

⁷⁶ "Framework Process for Managing CSDP Military Training Requirements", dok. EEAS 000945/8/14 REV8.

På det militære område nås denne opgave gennem programmet for gennemførelse af konceptudviklingen, der understøttes af EDA's kapacitetsudviklingsplan, initiativer udviklet på vegne af formandskabet for EU-Rådet eller medlemsstaterne, udviklinger, der stammer fra erfaringsprocesser fra FSFP-operationer eller -missioner, og/eller ved konceptmæssigt arbejde udført af internationale partnerorganisationer.

I 2014 var der 33 konceptudviklingsprojekter i gang, og 12 koncepter blev afsluttet med succes.

På det civile område færdiggjorde Den Civile Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet (CPCC) retningslinjer for udarbejdelse af civile FSFP-missioners specifikke regler for magtanvendelse, som blev vedtaget af medlemsstaterne den 18. september. Medlemsstaterne nåede også til enighed om de operationelle retningslinjer for MMA i civile FSFP-missioner; et spørgsmål, som får stadig større betydning i mange af de igangværende missioner.

Både på det militære og det civile område fortsatte overvejelserne om, hvordan der kan sikres hurtig deployering, i overensstemmelse med konklusioner fra Det Europæiske Råd i december 2013.

Nogle af spørgsmålene omhandlede civilt og militært samarbejde. EU's koncept for logistisk støtte til EU-ledede militæroperationer og -missioner kan på sigt skabe tættere samarbejde med EU-ledede civile missioner, eftersom det forsøger at håndtere de forskellige muligheder for at gennemføre logistiske funktioner. Konceptet for sundheds- og sanitetsstøtte til EU-ledede krisehåndteringsmissioner og -operationer blev udarbejdet i samarbejde med de militære og civile strukturer og har til formål at give præcis og samstemmende vejledning for optimal sanitetsstøtte til både civile missioner og militære operationer.

For så vidt angår samarbejdet med FN nåede EU og FN til enighed om de nærmere bestemmelser for koordineringen under planlægningen af missioner og operationer, som allerede blev anvendt med succes i forbindelse med Mali. EUMS færdiggjorde EU's koncept for EU's militære deployeringer til støtte for FN's fredsbevarende operationer, som indeholder vejledning til planlægningen af EU's deployeringer, der indebærer overgangsmissioner med FN og overtager missioner fra FN eller fælles deployeringer med FN. EU og FN enedes også om udførlige bestemmelser for det videre arbejde med koncepter og retningslinjer og havde flere drøftelser om det konceptmæssige grundlag for arbejdet med SSR.

2. Større effektivitet

2.1. Partnerskaber

Samarbejdet med partnere er for Den Europæiske Union en integreret del af den samlede tilgang. Partnerskaber gør det muligt for EU at bygge videre på vores partnerses viden, ekspertise og specifikke kompetencer, samtidig med at de får større tilknytning til EU. FSFP-samarbejdet med partnere er blevet videreudviklet inden for de nuværende vedtagne rammer under fuld hensyntagen til det grundlæggende princip om EU's selvstændige beslutningstagning. De, der deler EU's fælles værdier og principper og er i stand til og ønsker at støtte EU's krisestyringsindsats, blev prioriteret.

Nyligt iværksatte FSFP-missioner og -operationer nød bred politisk og praktisk støtte fra flere partnere. Georgien tiltrådte EUFOR RCA med et let infanterikompagni som næststørste bidragsyder; Serbien tilbød også at bidrage til denne mission; Montenegro, Republikken Moldova, Schweiz og Serbien deltager i EUTM Mali; Australien tiltrådte for første gang EUCAP NESTOR; Ukraine støttede den EU-ledede flådestyrke (EUNAVFOR) Somalia – operation Atalanta med en fregat (største bidrag fra Ukraine nogensinde), og New Zealand bidrog med et rekognosceringsfly.

I 2014 deltog 15 partnerlande (Australien, Albanien, Canada, Chile, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Georgien, Montenegro, New Zealand, Norge, Republikken Moldova, Serbien, Schweiz, Tyrkiet, Ukraine og USA) i ti FSFP-missioner og -operationer, som tegner sig for ca. 8 % af det samlede udsendte personale. Andre praktiske samarbejdsinitiativer omfatter bidrag fra Ukraine og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien til EU's kampgrupper, Kinas eskorte af WFP-skibe og to øvelser til søs med EUNAVFOR; Japans og EUNAVFOR's fælles øvelse til søs og projekter til støtte for flere FSFP-missioner, herunder i Niger, samt Canadas fortsatte støtte til et projekt under EUTM Mali. Samarbejdet med USA fortsatte også i Kosovo, Den Demokratiske Republik Congo og Afrikas Horn/Somalia og på det militære plan med EUCOM og AFRICOM.

Netværket af FSFP-partnerskaber blev yderligere udvidet til også at omfatte Asien og Latinamerika med undertegnelsen af rammeaftaler om deltagelse i EU-ledede krisestyringsoperationer med Chile og Colombia (de første partnere i Latinamerika) og Republikken Korea (første partner i Asien og den anden i Asien/Stillehavet efter New Zealand). Ikrafttrædelsen af disse aftaler åbner nye muligheder for dialog og konkret operationelt samarbejde.

Det multilaterale spor af Det Østlige Partnerskabs FSFP-samarbejde supplerede de meget gode bilaterale forbindelser med Georgien, Republikken Moldova og Ukraine.

Det Østlige Partnerskabs panel om samarbejde inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), der blev oprettet i 2013, har afholdt ca. 15 dialog- og uddannelsesarrangementer i 2014, herunder kurser og seminarer i Bruxelles og Kiev, en juridisk workshop, et rundbordsmøde om civil kapacitet, overværelse af en kampgruppeøvelse i Sverige, besøg i FSFP-missionen i Georgien og en konference med civilsamfundsorganisationer i Vilnius.

EU's og FN's partnerskab og samarbejdet om krisestyring er blevet en "livsform", som bygger på samarbejdserfaringer i forskellige indsatsområder (Mali, CAR, DRC, Somalia), og som suppleres af en regelmæssig dialog på højt plan i EU-FN-styringskomitéen for Krisestyring og på personalemøder. EU's handlingsplan til støtte for FN's fredsbevarende aktiviteter er udløbet og førte bl.a. til, at der blev udarbejdet nærmere bestemmelser for koordinering om planlægningsprocedurer, koncepter, uddannelse og øvelser og indhøstede erfaringer mellem de to organisationer. Et opfølgningsinitiativ med henblik på at fastlægge de fremtidige strategiske prioriteter er under drøftelse for at bevare det gode momentum.

Både EU og NATO er enige i vurderingen af, at kriserne i de østlige og sydlige nabolande har ændret vilkårene for sikkerheden i Europa og det bredere transatlantiske fællesskab væsentligt.

Følgerne af disse kriser har styrket betydningen af Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2013 om fremme af den europæiske sikkerheds- og forsvars dagsorden, herunder samarbejde med NATO.

EU deltog i NATO-topmødet i Wales den 4.-5. september 2014 og hilste de relevante resultater velkommen. Som i de foregående år fortsatte EU og NATO den gradvise gennemførelse af de konkrete forslag til praktisk samarbejde mellem de to organisationer, som den højtstående repræsentant forelagde NATO i 2011 og i overensstemmelse med mandatet fra Det Europæiske Råd fra september 2010.

Dette omfattede regelmæssige møder mellem den højtstående repræsentant og NATO's generalsekretær, gensidige briefinger af enkelte arbejdsgrupper om spørgsmål af fælles interesse (f.eks. krisen i de østlige og sydlige nabolande, Kosovo, maritim sikring osv.) og to uformelle møder mellem NAC og PSC om Ukraine, samspil med NATO-allierede uden for EU i form af PSC+7 og PSC+9. De uformelle kontakter mellem de to organisationers ansatte fortsatte med at bidrage til yderligere at fremme den gensidige bevidsthed og forståelse af de respektive aktiviteter, hvilket bidrager til at undgå unødigt dobbeltarbejde og sikre komplementaritet og synergi i de områder, hvor begge organisationer er aktivt engageret.

EU's vellykkede formandskab for kontaktgruppen om piratvirksomhed ud for Somalia kyst (CGPCS) i 2014 var en enestående mulighed for at udvikle yderligere forbindelser med landene i regionen. CGPCS' aktiviteter er blevet regionaliseret, da IOC, Mauritius, De Forenede Arabiske Emirater og Seychellerne har overtaget formandskabet for forskellige grupper.

Fra efteråret 2013 til foråret 2014 var EU medformand for det intersessionelle møde for støttegrupper under ASEAN's regionale forum om tillidsskabende foranstaltninger og forebyggende diplomati og den tilknyttede forsvarsdialog mellem embedsmænd, hvilket understregede EU's vilje til at øge samarbejdet med sine asiatiske partnere.

Partnerskabet omfatter også samarbejde med NGO'er og civilsamfundet. EU-Udenrigstjenesten arbejdede aktivt sammen med Det Europæiske Forbindelseskantor for Fredsopbygning (EPLO), et netværk af fredsopbyggende NGO'er, og med netværket for dialog med civilsamfundet (CSDN) med fokus på Ukraine, Georgien, Afghanistan og Somalia. EU-Udenrigstjenesten i Bruxelles og FSFP-missioner og -operationer på stedet samarbejder også med civilsamfundet mere bredt, herunder med menneskerettighedsforkæmpere og kvinderettighedsforkæmpere.

2.2. Kampgrupper og hurtig reaktion

Arbejdet blev videreført for at reagere på opfordringen fra Det Europæiske Råd i december 2013 om at forbedre EU's kapacitet til hurtig reaktion, bl.a. gennem mere anvendelige og deployerbare EU-kampgrupper. Der blev gjort fremskridt med den revision, som EU-Udenrigstjenesten iværksatte, af EU's overordnede koncept for hurtig militær reaktion og de underordnede koncepter om hurtig reaktion til søs og i luften samt skabelsen af et nyt koncept for hurtig reaktion til lands. Dette omfatter en styrkelse af EU-kampgruppernes modalitet for at gøre det lettere at tilpasse dem til hele spektret af mulige missioner og opgaver. Desuden fortsatte drøftelserne på ministerniveau om det centrale spørgsmål om politisk vilje, som er altafgørende for at forbedre deres operationelle anvendelighed.

I 2014 blev listen over EU-kampgruppers tilbud og tilsagn forbedret, hvilket også blev fremmet af den betydelige reduktion af medlemsstaternes militære internationale operationelle forpligtelser i andre dele af verden (f.eks. i Afghanistan).

3. Mere sammenhængende

3.1. Forbindelse mellem intern og ekstern sikkerhed

I Rådets konklusioner om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik i november 2013 fremsættes det, at "Rådet understreger, at de interne og eksterne sikkerhedsdimensioner er stadig mere indbyrdes forbundne. Det understreger betydningen af fortsat at styrke båndene mellem FSFP og aktørerne på området frihed, sikkerhed og retfærdighed for at fremme en større forståelse for de respektive mål og sikre gensidige fordele. Dette vil bl.a. hjælpe til at tackle vigtige horisontale spørgsmål som f.eks. ulovlig indvandring, organiseret kriminalitet og terrorisme. I den forbindelse bør større bidrag fra EU-agenturer (Europol, Frontex, Cpol) samt fra Interpol til FSFP yderligere fremskyndes, hvor det er hensigtsmæssigt".

I konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 26.-27. juni 2014 nævnes det, at "løsningen på mange af udfordringerne i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed ligger i forbindelserne med tredjelande, hvilket gør det nødvendigt at skabe bedre sammenhæng mellem EU's interne og eksterne politikker".

Inden for rammerne af køreplanen for "Strengthening Ties Between CSDP and Freedom, Security and Justice"⁷⁷ blev der i november 2014 forelagt en tredje årlig fremskridtsrapport⁷⁸ for PSC og Den Stående Komité for den Indre Sikkerhed.

Færdiggørelsen af de aktioner, der er omhandlet i denne politiske ramme, er i gang. Den udgør afslutningen af den kritiske del af den nuværende køreplan for FSFP og området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Gennemførelsen af den har fulgt tempoet for den gradvise konsolidering af EU-Udenrigstjenestens tjenestegrene. Der er blevet indført en fokuseret top-down-tilgang, navnlig for så vidt angår EU-agenturerne. I forbindelse hermed er der blevet indgået samarbejdsaftaler med Europol og Frontex.

Et forstærket samarbejde med Interpol om FSFP bør bidrage til denne sammenhæng.

COSI-støttegruppen og Civcom blev af PSC og COSI og i samarbejde med relevante tjenestegrene fra EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene og repræsentanter fra relevante RIA-organer opfordret til at tage hensyn til drøftelserne på mødet mellem PSC og COSI den 11. november 2014 og til at udarbejde konkrete forslag til, hvordan man kan styrke samarbejdet mellem FSFP-missioner og -operationer og aktører på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Kommissionens nye meddelelse om "Den europæiske dagsorden om sikkerhed", der fremlægger en fornyet strategi for EU's indre sikkerhed (ISS), opfordrer til at gøre forbindelsen mellem den indre og den ydre sikkerhed endnu mere operationel og til yderligere at styrke forbindelserne mellem Retlige og Indre Anliggender og FSFP.

⁷⁷ Jf. Rådet for Den Europæiske Union, "Strengthening Ties between CSDP and FSJ – Draft Road Map", dok. 18173/11 af 5.12.2011.

⁷⁸ Dok. 14854/14.

3.2. Civil-militære synergier

Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i december 2013 gav retningslinjer for og inspirerede arbejdet med at fremme synergier i udviklingen af civile og militære kapaciteter. Behovet for større synergi i kapacitetsudviklingen indtog en fremtrædende plads.

Af særlig betydning er erkendelsen af, at kapaciteter og teknologi i stigende grad frembyder mulighed for dobbelt anvendelse, og at der derfor er et stort potentiale for synergi mellem forskning på civil- og forsvarsområdet som et grundlag for kapacitetsudviklingen. I denne forbindelse har EDA og EU-Udenrigstjenesten været tilknyttet Kommissionens arbejde med den forberedende foranstaltning vedrørende FSFP-relateret forskning.

DEL II: VEJEN FREM MOD 2015

Mange af de akutte kriser i 2014 og de foregående år vil næsten med sikkerhed fortsætte i 2015. Der vil blive udført et vigtigt arbejde med at understøtte EU's optræden udadtil med tilgange og redskaber til at håndtere et stadigt mere udfordrende europæisk nabolik og skiftende verden i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2013.

1. Nabolandene

Processen med at revidere den europæiske nabolikspolitik (ENP) vil løbe over hele året med henblik på at gøre den mere effektiv og lydhør over for forskellige mål og udfordringer i naboliksområdet.

EU anerkender, at den bredere geografiske kontekst, som vores partnere og deres forbindelser med deres nabolande indgår i, er vigtige hensyn, som har konsekvenser for ENP. Det er udelukkende op til EU og dets partnere suverænt at beslutte, hvordan de ønsker at gå videre med deres forbindelser.

EU vil lægge stor vægt på at styrke sin strategiske kommunikation til støtte for EU's politikker og samtidig træffe proaktive foranstaltninger for at øge befolkningens modstand mod tredjemands manipulation af oplysninger.

Med hensyn til **de østlige nabolande** vil udfordringerne i forbindelse med **Ukraine** og **Rusland** spille en central rolle. I Ukraine vil EU fortsat støtte landets suverænitæt og territoriale integritæt og bestræbelserne på at nå frem til en holdbar og fredelig løsning på konflikten i den østlige del af landet med udgangspunkt i Minskaftalerne. EU vil fortsat støtte Ukraines regering i de nødvendige politiske og økonomiske reformer, forudsat at der tages konkrete reformskridt. EU støtter også Ukraine gennem den civile mission EUAM Ukraine. To vigtige møder på højt plan fandt sted i første halvdel af året, nemlig topmødet mellem EU og Ukraine i Kiev og en international konference i Kiev til støtte for Ukraine.

Topmødet i Det Østlige Partnerskab i Riga (den 21.-22. maj) var en vigtig lejlighed til at gøre status over den aktuelle situation og fastlægge dagsordenen for Det Østlige Partnerskabs videre udvikling. EU støtter fuldt ud Det Østlige Partnerskab og bekræfter målet om at udvikle styrkede differentierede forbindelser mellem EU og dets seks suveræne uafhængige partnere. Omfanget og dybden af samarbejdet bestemmes af EU's og partneres ambitioner og behov samt reformtempoet. Der bør gøres en særlig indsats for at fremme samarbejdet inden for statsopbygning, mobilitet og mellemfolkelige kontakter, markedsmuligheder og sammenkoblinger. EU ser frem til, at alle medlemsstater hurtigst muligt ratificerer associeringsaftalerne/de vidtgående og brede frihandelsområder med Georgien, Republikken Moldova og Ukraine.

EU understreger, at gennemførelsen heraf, som vil bidrage til landenes politiske associering og økonomiske integration med Unionen, vil have højeste prioritet i EU og de berørte partnere i de kommende år.

I **Republikken Moldova** vil der være fokus på at bistå den nye regering med centrale reformer (retsvæsenet, den finansielle sektor, investeringsvilkår, bekæmpelse af korruption) og en reform af sikkerhedssektoren.

I **Georgien** vil der blive brug for støtte med henblik på en gnidningsløs gennemførelse af associeringsaftalen/DCFTA, herunder øget uafhængighed for retsvæsenet og anklagemyndigheden, som er af afgørende betydning for en modernisering af landet. Den strategiske revision af EUMM Georgia i 2014 førte til en toårig forlængelse af mandatet på baggrund af krisen i Ukraine. I 2015 vil der ikke være nogen ændringer i den bevilgede styrke, men med den seneste revision af operationsplanen er missionens struktur blevet optimeret med henblik på bedre resultater i det aktuelle operative miljø (bl.a. større fokus mere analytisk rapportering, mere fleksible hold på feltkontorerne og tildeling af en projektcelle for at gøre missionens aktiviteter mere tillidsskabende).

De tre andre østlige partnere vil i 2015 kunne se resultaterne af fastlæggelsen af konkrete initiativer, der har til formål at indkredse mulighederne for en ny bilateral aftale med Armenien (opfølgning af Vilniuserklæringen fra 2013) og med Aserbajdsjan, som vil forelægge et udkast til en ny bilateral strategisk aftale, der skal træde i stedet for associeringsaftalen og det strategiske moderniseringspartnerskab. Et sådant udkast skal overvejes omhyggeligt. Med hensyn til Hviderusland vil det opsøgende arbejde fortsætte med henblik på potentielle resultater (herunder aftaler om visumlettelse og tilbagetagelse og indledningen af forhandlinger om et mobilitetspartnerskab). EU er rede til fortsat at engagere sig i Minsk i overensstemmelse med de 29 skridt, som blev vedtaget af Rådet, og som bygger på fremskridt med hensyn til menneskerettigheder, demokratisering og politiske fanger.

Arbejdet i Det Østlige Partnerskabs panel om samarbejde inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP) vil fortsætte i overensstemmelse med dets mandat med henblik på at udvikle samarbejdet yderligere.

Begivenhederne i **de sydlige nabolande** vil fortsat stå øverst på den europæiske og internationale dagsorden. De mange igangværende konflikter i regionen vil kræve en revideret europæisk naboskabspolitik og øgede synergier mellem medlemsstaternes og EU's politikker og instrumenter.

Det uformelle ministermøde med de sydlige partnere om fremtiden for den europæiske naboskabspolitik fandt sted den 13. april i Barcelona med deltagelse af 36 udenrigsministre sammen med den højtstående repræsentant/næstformanden og kommissær Johannes Hahn og andre repræsentanter for regionale organisationer. Det gav både EU's medlemsstater og de sydlige ENP-lande mulighed for at have en frugtbar drøftelse om revisionen af den europæiske naboskabspolitik og dermed at sikre princippet om ejerskab.

Situationen i Syrien og Irak vil kræve en vedvarende indsats og opmærksomhed, herunder for at støtte bestræbelserne på at overvinde ISIL/Da'esh. Et led i denne prioritet vil være gennemførelsen af den regionale EU-strategi for Syrien og Irak og for truslen fra ISIL/Da'esh. I Irak vil bestræbelserne fokusere på at støtte den nye irakiske regering i dens bestræbelser på at stabilisere og genskabe roen i Irak og opbygge et inklusivt politisk miljø. I Syriens tilfælde vil EU støtte FN's særlige udsending Staffan de Misturas bestræbelser på en gradvis nedbringelse af vold og på at skabe et gunstigt miljø for en proces, som fører til en politisk overgang. Der vil i denne forbindelse blive anvendt de instrumenter, som står til vores rådighed. Kommissionen meddelte, at der vil blive tildelt 1 mia. EUR til gennemførelsen af ovennævnte strategi i 2015-2016. I forbindelse med budgetrevisionen vil det være en prioritet at undersøge mulighederne for bedre prioritering til fordel for yderligere humanitær bistand og bistand til stabilisering og udviklingsbistand på kort til mellemlang sigt for at hjælpe med at tackle de igangværende kriser.

EU vil også fortsat samarbejde med internationale og regionale partnere for at afhjælpe de destabiliserende virkninger, som konflikterne i Syrien og Irak har på nabolandene, herunder de store skarer af flygtninge. Libanon er stadig særligt udsat, og EU vil fortsat indgå i samarbejde med myndighederne og støtte værtssamfund og de libanesiske væbnede styrker. I Jordan vil EU fortsat presse på for at få vedtaget politiske reformer, fremme gennemførelsen af handlingsplanen under den europæiske naboskabspolitik og støtte værtssamfund. Tyrkiets bidrag til at give ophold til flygtninge vil stadig skulle anerkendes og støttes.

Der er et presserende behov for fremskridt med hensyn til **fredsprocessen i Mellemøsten**.

De mange tragiske begivenheder i 2014 har understreget behovet for at skabe en ny politisk ramme, der gør det muligt at genoptage forhandlingerne. EU vil fortsat være aktivt involveret og vil fortsætte med at arbejde for fred, bl.a. gennem Kvartetten, med begge parter såvel som med arabiske stater og andre medlemmer af det internationale samfund. Målet er fortsat en tostatsløsning, der bygger på en enighed om alle spørgsmål vedrørende den endelige status og indfrier både palæstinenserne og israelernes legitime forhåbninger. I tilfælde af en aftale vedrørende den endelige status vil EU tilbyde en hidtil uset pakke bestående af politisk, økonomisk og sikkerhedsmæssig støtte, herunder et "særlig privilegeret partnerskab" til begge parter.

Det er i EU's grundlæggende interesse at få konflikten bragt til ophør og samtidig udvikle de tætte forbindelser med begge parter. Den strategiske revision af EUBAM Rafah i begyndelsen af 2015 fremhæver EU's og det bredere internationale samfunds ønske om at lette adgangs- og opholdsbegrænsningerne til og fra Gazastriben. FSFP kan spille en vigtig rolle som katalysator i denne henseende, og en redeployering af EU BAM Rafah med en potentielt bredere geografisk rolle bør derfor overvejes, så snart de politiske og sikkerhedsmæssige forhold tillader det. EUPOL COPPS leverer fortsat en vigtig bistand til at etablere et palæstinensisk civilt politi og et palæstinensisk retsvæsen, som kan hvile i sig selv. Den strategiske revision vil igen i begyndelsen af 2015 tilstræbe en fortsættelse af deres mandat.

Samarbejdet med Golfstaterne skal intensiveres, både på regionalt og bilateralt plan, navnlig for at tackle fælles udfordringer i vores fælles naboområde, frem for alt problemerne med voldelig ekstremisme og terrorisme. Ministermødet mellem EU og GCC blev afholdt den 24. maj 2015 i Doha.

I Yemen vil EU fortsat lægge pres på alle parter for at opnå en varig politisk løsning i overensstemmelse med den eksisterende inklusive ramme for overgangen. Kun på denne måde er det muligt at tackle landets nuværende udfordringer, både på det sikkerhedsmæssige og det økonomiske plan, og beskytte Yemens enhed og territoriale integritet. En bred konsensus blandt de politiske aktører bør føre til færdiggørelsen og vedtagelsen af en ny forfatning. Denne proces vil dog sandsynligvis fortsat være kompliceret og skrøbelig hele året med vigtige politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige risici, der bidrager til den politiske usikkerhed. Navnlig vil truslen fra terroraktiviteter hurtigt skulle løses af myndighederne.

Det vil være afgørende at rette øget opmærksomhed mod og samarbejde med **Marokko** og **Tunesien**. Både Marokko og Tunesien har gjort betydelige fremskridt på vej mod mere demokrati, og det vil være afgørende at tilskynde og fremme den vigtige proces med at vedtage og gennemføre demokratiske reformer samt at udtrykke tydelig anerkendelse af deres privilegerede status og den strategiske betydning af partnerskabet for EU. Det næste vigtige skridt for begge lande er at gennemføre mobilitetspartnerskabet og gå videre med forhandlingerne om en vidtgående og bred frihandelsaftale. Vedrørende de intensive forbindelser med Tunesien vil EU i løbet af 2015 iværksætte en dialog om sikkerhed og terrorisme med de tunesiske myndigheder. Desuden vil Tunesien inden længe indlede forhandlinger med det formål at være associeret med Horisont 2020 fra 2016.

En anden prioritet vil være at tage EU's engagement i Egypten op til fornyet gennemgang. Den gradvise genoptagelse af associeringsaftalen er undervejs ligesom det forberedende arbejde med henblik på at forhandle en handlingsplan (ENP). Målet er at inddrage Egypten med henblik på at støtte landet og dets folk i overgangen, samtidig med at omstridte emner drøftes, navnlig for så vidt angår menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

I Libyen støtter EU FN's bestræbelser på at få en aftale i stand mellem parterne, som tager sigte på at danne en national samlingsregering som det vigtigste redskab til at bryde den politiske og sikkerhedsmæssige hårdknude, som Libyen har befundet sig i på det seneste. Den politiske overgangsproces, som indebærer oprettelse af en varig våbenhvile, forbedring af sikkerheden (herunder opløsningen af militserne) og opbygning af offentlige institutioner, vil stadig være afhængig af fremskridtene på dette område. Der kan anvendes en række muligheder inden for FSFP i kombination med støtte fra EU's instrumenter til at hjælpe en libysk samlingsregering i denne henseende. En forsigtig planlægning om FSFP er undervejs og vil blive yderligere vejledt af resultatet af FN's dialog (herunder eventuelle specifikke anmodninger om EU-støtte) og medlemsstaternes overvejelser på rådsniveau. Der vil også skulle træffes en afgørelse om fremtiden for EUBAM Libya, som i øjeblikket reduceres til tre ansatte med base i Tunis, og om den kan forstærkes til i givet fald igen at levere kapacitet til en integreret grænseforvaltning til Libyen. Når den nationale samlingsregering er dannet, vil EU give den nødvendige støtte.

EU vil fortsætte med at arbejde på den positive dynamik i udviklingen af forbindelserne med Algeriet. Færdiggørelsen af handlingsplanen under den europæiske naboskabspolitik bliver en prioritet. Dialogen mellem EU og Algeriet på energiområdet blev lanceret i 2015. EU vil samarbejde yderligere med Algeriet om sikkerhed og terrorbekæmpelse.

EU vil fortsætte med at fremme det regionale samarbejde i Middelhavsområdet, navnlig ved at tilskynde til iværksættelse af konkrete og meningsfulde projekter inden for rammerne af Middelhavsunionen, styrke dialogen med Den Arabiske Liga og fremme øget regional dialog og samarbejde i Maghreb.

I forbindelse med de sydlige nabolande vil håndtering af migration og bekæmpelse af smugling af migranter samt relevante sikkerhedsmæssige udfordringer have høj prioritet i Middelhavsområdet. Indsatsen skal etablere effektive forbindelser mellem den interne og eksterne dimension af migrationspolitikken, idet der bygges på de instrumenter, som allerede er iværksat, herunder Taskforcen vedrørende Middelhavet, og de foranstaltninger, der er fastsat i Rådets konklusioner om migration fra oktober 2014.

2. Europa og Centralasien

Med hensyn til Rusland er vejen vanskelig, og EU vil være nødt til at finde nye måder at håndtere forholdet på. Efter Ruslands ulovlige annektering af Krim og den fortsatte destabilisering af det østlige Ukraine kan der ikke længere fortsættes som sædvanlig. EU's politik om ikke at anerkende den ulovlige annektering af Krim vil blive fastholdt, og Unionen vil fortsætte sin tosporede politik, der består i diplomatisk engagement til støtte for en politisk løsning på grundlag af Minskaftalerne i kombination med målrettede restriktive foranstaltninger, hvor det er nødvendigt. Fremskridt hen imod en løsning på krisen i Ukraine vil fortsat være en forudsætning for at genoptage arbejdet på en række områder af fælles interesse.

Samtidig forbliver Rusland en vigtig geopolitisk aktør – omend en aktør, der fører aggressiv politik i sit naboskabsområde og har store nationale problemer – som EU deler en række fælles interesser med. EU vil fortsat følge menneskerettighedssituationen.

Tilgangen vil skulle afspejle denne udfordrende virkelighed. EU og Rusland vil skulle fortsætte samarbejdet i G20 om spørgsmål som f.eks. klimaændringer og terrorisme samt om internationale sikkerhedsspørgsmål som Syrien, Libyen, Irans atomprogram og fredsprocessen i Mellemøsten.

Samtidig vil EU også fortsat tilskynde Rusland til at overholde sine internationale forpligtelser f.eks. med hensyn til respekten for andre landes suverænitet og territoriale integritet, WTO, retsstatsprincippet og god regeringsførelse. På lang sigt vil et større område med økonomisk velstand baseret på WTO's regler og suveræne valg i og uden for Europa kunne være til gavn for alle.

EU vil i 2015 forblive fuldt ud engageret i Vestbalkan i overensstemmelse med målene i stabiliserings- og associeringsprocessen og Rådets konklusioner på området, senest af 15. og 16. december 2014. Første runde af dialogen mellem Beograd og Pristina er fastsat til begyndelsen af 2015 efter dannelsen af den nye regering i Pristina. Det overordnede mål er en normalisering af forbindelserne, og gennemførelsen af aftalen fra april 2013 vil være en prioritet i løbet af hele året. I Bosnien-Hercegovina forventer EU i overensstemmelse med konklusionerne af 15. december 2014 bekræftelse fra hele det politiske spektrum af det skriftlige tilsagn om reformer, som er nødvendige for, at SAA kan træde i kraft, og for at gøre konkrete fremskridt på landets vej mod EU.

EU's engagement i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien vil forblive lige så stærkt som i de seneste år, og der vil blive lagt særlig vægt på den nationale politiske dialog på punkter, hvor risikoen for yderligere forværring kræver en målrettet afbødningsindsats fra alle sider. Efter afgørelsen i juni 2014 om at tildele Albanien status som kandidatland vil 2015 blive et vigtigt år med hensyn til uddybelse af reformbestræbelserne. Desuden vil kommunalvalget inden sommeren kræve grundig forberedelse og korrekt håndtering. I Montenegro vil gennemførelsen af reformer skulle gives højeste prioritet i 2015.

Hvad angår **langvarige konflikter** vil EU fortsat arbejde tæt sammen med Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

Med hensyn til **Tyrkiet** er den umiddelbare prioritet at indlede yderligere samarbejde for så vidt angår retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder og tilskynde til yderligere reformer. EU vil fortsat støtte den kurdiske fredsproces. I forbindelse med bekæmpelsen af ISIL/Da'esh vil Tyrkiet fortsat være en vigtig partner i imødegåelsen af ekstremisme i Syrien og Irak og den fælles trussel fra udenlandske krigere.

EU vil også udnytte mulighederne for at minde Tyrkiet om, at det forventes aktivt at støtte forhandlingerne om en bilæggelse af problemet vedrørende Cypern.

Arbejdet med **revisionen af EU's strategi for Centralasien** vil finde sted i begyndelsen af året og munde ud i nye rådskonklusioner i juni. Udnævnelsen af en ny EUSR for Centralasien bekræfter EU's engagement i regionen og vil skabe et vist momentum i denne henseende. En sikkerhedsdialog på højt plan vil finde sted i Dusjanbe i marts.

Den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale med Kasakhstan blev paraferet den 20. januar 2015. Kasakhstan vil være vært for et ministermøde mellem EU og Centralasien, eventuelt i juli.

Endelig vil vi i dette første halvår bestræbe os på at afslutte forhandlingerne om forlængelse af **EØS' finansieringsmekanisme og den norske finansieringsmekanisme**. Vi vil også indlede forhandlinger om associeringsaftaler med Andorra, Monaco og San Marino. Det Schweiziske Forbundsråd forventes at tage kontakt til Kommissionen efter sin vedtagelse af forslaget til loven om gennemførelse af de forfatningsmæssige artikler af 9. februar 2014 og sin vedtagelse af forhandlingsmandatet med henblik på en genforhandling af aftalen om fri bevægelighed for personer.

Arktis er en region af stadig større strategisk betydning. EU søger at formalisere sin observatørstatus i Arktisk Råd, nu da den canadiske indsigelse er blevet trukket tilbage, senest på tidspunktet for det næste ministermøde i Arktisk Råd i april 2015. Der kan planlægges en drøftelse i Kommissionens gruppe om EU's optræden udadtil i foråret efterfulgt af høringer af eksterne aktører. Der kan derefter gås videre med forberedelserne med henblik på en meddelelse i begyndelsen af 2016.

3. Afrika

EU vil fortsat have to topprioriteter i forhold til **Afrika**: at fremme et fredeligt kontinent gennem forebyggelse af konflikter og terrorisme samt at skabe velstand ved at fremskynde bæredygtig vækst og udvikling. Endelig har EU og Afrika en fælles interesse i globale spørgsmål såsom klimaændringer, migration og dagsordenen for perioden efter 2015.

EU vil arbejde for at opretholde den øgede politiske dialog med Afrika, navnlig med AU, på alle niveauer og gennemføre de prioriterede områder, der blev udpeget i køreplanen for 2014-2017: fred og sikkerhed, demokrati, god regeringsførelse og menneskerettigheder, menneskelig udvikling, bæredygtig og inklusiv udvikling og vækst og kontinental integration samt globale og nye spørgsmål. EU glæder sig over AU's tema for 2015 (stærkelse af kvinders indflydelse og status og udvikling i retning af Afrikas dagsorden 2063) og for 2016 (menneskerettigheder med fokus på kønsspørgsmål). Den samlede tilgang og FSFP-missionerne vil fortsat være kernen i EU's indsats med ni FSFP-missioner deployeret på det afrikanske kontinent.

Afrikas Horn vil forblive en vigtig prioritet, og EU's særlige repræsentant Alexander Rondos samt EU's delegationer vil fortsat arbejde hårdt på stabilisering. I Somalia vil det være afgørende at bygge videre på de fremskridt, der er gjort inden for politisk stabilitet og sikkerhed, og bidrage til yderligere konsolidering af den politiske proces på føderalt og regionalt plan. I Sydsudan vil EU fortsat støtte den regionalt ledede mæglingsproces og arbejde sammen med alle parter for at nå frem til en holdbar løsning på den langvarige konflikt.

Sahelregionen vil fortsat have EU's opmærksomhed, eftersom sikkerhed og udvikling i området er af afgørende betydning. I denne henseende er EU fast besluttet på at gennemføre sin strategi for sikkerhed og udvikling i Sahel gennem den regionale handlingsplan. Navnlig vil der blive sat fokus på forebyggelse og bekæmpelse af radikalisering og voldelig ekstremisme, unge, migration og mobilitet, grænseforvaltning samt bekæmpelse af ulovlig handel og grænseoverskridende organiseret kriminalitet ved hjælp af alle relevante instrumenter, herunder FSFP-missionerne i Niger og Mali.

I **Mali** er EU som en af mæglerne, navnlig gennem EUSR for Sahel, rede til at bistå parterne i deres bestræbelser på at gennemføre den fredsaftale, der blev undertegnet den 15. maj 2015 i Bamako. I forbindelse med sin samlede tilgang er EU fast besluttet på fortsat at anvende sine relevante instrumenter – herunder FSFP-missionerne EUTM Mali og EUCAP Sahel Mali.

I Guineabugten vil der blive lagt særlig vægt på gennemførelse af EU-strategien for Guineabugten parallelt med den handlingsplan for Guineabugten, som snart skal vedtages. Løbende koordinering med afrikanske og internationale partnere vil være afgørende med henblik på AU-topmødet i Togo om maritim sikkerhed og udvikling, der er planlagt til november 2015.

I De Store Søers Område vil EU i tæt koordinering med afrikanske og internationale partnere koncentrere sin indsats om to områder, der er centrale for at skabe stabilitet: afholdelse af troværdige, fredelige og inklusive valg i Burundi og Den Demokratiske Republik Congo (DRC) og neutralisering af alle væbnede grupper i det østlige DRC, navnlig FDLR.

I DRC vil EUSEC RD Congo overføre dele af sine opgaver til Den Europæiske Udviklingsfonds Progressprogram, mens den fortsætter sit strømlinede mandat med markant færre medarbejdere. Missionen vil blive afsluttet den 30. juni 2016.

I Den Centralafrikanske Republik (CAR) vil EU fortsat yde hård sikkerhed og støtte til genopbygningen af landet, herunder ved at bidrage til valget i henhold til FN's støtteprogram. Overgangsoperationen EUFOR RCA har vist sig at være ekstremt vellykket med hensyn til at støtte MINUSCA i stabiliseringen af sikkerhedssituationen i Bangui. I øjeblikket er EUFOR RCA ved at overdrage sit ansvar for to distrikter i byen til MINUSCA. Operationen ender den 15. marts 2015. Den vil blive efterfulgt af EUMAM RCA, som er en selvstændig rådgivende militærmission til støtte for Den Centralafrikanske Republiks myndigheder i forberedelsen af den kommende reform af sikkerhedssektoren i tæt koordinering med MINUSCA. Den vil bistå de centralafrikanske væbnede styrker (FACA) med at forvalte den nuværende situation og opbygge den kapacitet og kvalitet, der er nødvendig for at opfylde målet for fremtiden – moderniserede, effektive og ansvarlige væbnede styrker. Missionens mandat er planlagt til et år.

4. Nord-, Syd- og Mellemamerika

Nord-, Syd- og Mellemamerika udgør en række muligheder for EU i forbindelse med det nye kollegiums prioriteter med hensyn til at hjælpe med at øge EU's vækst og beskæftigelse, men også i forhold til EU's multilaterale dagsorden og de eksterne aspekter af interne politikker (f.eks. klimaændringer, energi og den digitale økonomi). 2015 er en mulighed for at styrke partnerskaberne med de vigtigste allierede og også sende et stærkt signal om øget politisk engagement i Latinamerika med topmødet mellem EU og CELAC i juni. EU's samarbejde med regionale grupperinger vil fremme stærke bilaterale forbindelser.

EU og de amerikanske stater deler en række centrale udenrigspolitiske bekymringer med Europa (klimaændringer, migration, narkotika, sikkerhed og internationalt finansielt samarbejde). Samarbejde, navnlig med USA, er af afgørende betydning. Dette vil imidlertid kræve fortsat omfattende politisk engagement i alle tilfælde, også over for multilaterale fora. Det er altafgørende at bevare og videreudvikle de strategiske partnerskaber.

Der ventes en yderligere uddybning af **FSFP**-samarbejdet, som bygger videre på tidligere succeser, herunder gennem bidrag til EU's FSFP-missioner (USA og Canada, men også Colombia og Chile).

EU's prioritet i samarbejdet med **Canada** bliver undertegnelsen og den midlertidige anvendelse af såvel den omfattende økonomi- og handelsaftale som den strategiske partnerskabsaftale samt bestræbelserne på at gøre fremskridt med hensyn til Arktisk Råd og det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Den kommende strategiske partnerskabsaftale vil forankre EU's og Canadas fælles værdier og tager sigte på at bringe forbindelserne op på et højere niveau. Den styrker båndene på alle samarbejdsområder, herunder yderligere uddybning af det sikkerhedspolitiske samarbejde (bl.a. til støtte for krisestyring og kapacitetsopbygning i tredjelande).

EU vil fortsat arbejde tæt sammen med **De Forenede Stater** på udenrigspolitiske områder, f.eks. om gennemførelsen af Minskaftalerne, sanktioner mod Rusland og bistand til Ukraine, herunder reform af sikkerhedssektoren.

Der vil også i høj grad være fokus på bekæmpelsen af ISIL/Da'esh, der koordineres bl.a. gennem en koalition mod ISIL/Da'esh, og yderligere arbejde med terrorbekæmpelse, også med de foranstaltninger, der blev aftalt på mødet den 19. februar 2015 i Washington om bekæmpelse af voldelig ekstremisme.

EU vil stræbe efter en indgåelse af paraplyaftalen (herunder retlig prøvelse, der skal vedtages i USA) og safe harbour-ordningen. EU og USA vil desuden fortsætte deres tætte samarbejde om energi, navnlig om energisikkerhed, og vil arbejde sammen om klimaændringer med henblik på FN's klimakonference i Paris.

Det vil være vigtigt at fortsætte med at styrke FSFP-samarbejdet gennem opfordring til bidrag fra USA til EU's missioner og operationer samt fremme af det militære samarbejde, herunder inden for logistik.

Det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab (TTIP) er en af de højeste prioriteter i forbindelserne mellem EU og USA. Ud over de rent økonomiske gevinster, der er opnået gennem øget bilaterale handels- og investerings- samt reguleringssamarbejde, har TTIP potentiale til i betydelig grad at styrke EU's position i fastsættelsen af globale standarder og bidrage til udarbejdelsen af den økonomiske dagsorden på globalt plan.

Forbedring af EU's økonomiske styrke, transatlantisk økonomisk integration og et geoøkonomisk partnerskab vil alt sammen øge EU's kapacitet til at reagere på de udfordringer, det står over for i Europa. TTIP styrker det strategiske partnerskab mellem EU og USA parallelt med de eksisterende nære sikkerhedsmæssige og politiske bånd.

EU's kapacitet til **postkonfliktbistand og -mægling** i Nord-, Syd- og Mellemamerika kan også skabe flere succeshistorier i 2015 som f.eks. i Colombia. EU vil desuden arbejde med at styrke borgernes sikkerhed i Mellemamerika og Caribien og støtte nationale reformer i Cuba. Her vil EU fortsætte de igangværende forhandlinger om en aftale om politisk dialog og samarbejde.

5. Asien og Stillehavsområdet

2015 vil kræve en dynamisk yderligere konsolidering af Den Europæiske Unions langvarige forbindelser med **Asien og Stillehavsområdet**. EU's indsats og politiske initiativer vil afspejle EU's strategiske interesser og dets ønske om at se regionen bevæge sig i retning af fred, demokratisering og respekt for menneskerettighederne, regionalt samarbejde og økonomisk udvikling.

EU er fast besluttet på at styrke sin tilstedeværelse i regionen gennem politiske initiativer og øget personligt engagement fra EU's ledere.

EU's retningslinjer, som f.eks. de politiske retningslinjer vedrørende Østasien fra 2012, den strategiske samarbejdsdagsorden for EU og Kina 2020, handlingsplanen for EU og ASEAN samt EU og Indien, EU's strategi for Afghanistan fra 2014 og rammen for Den Europæiske Unions politik for og støtte til Myanmar/Burma vil fortsat give nyttig vejledning. Nogle af disse politiske retningslinjer kan ajourføres i løbet af året.

Vedvarende spændingsområder i Asien og Stillehavet har en direkte indflydelse på EU's interesser, mens ikke-traditionelle sikkerhedsudfordringer, såsom klima, vandforvaltning (navnlig i Mekongregionen), energi, menneskehandel, pandemier og katastroferelaterede risici, i stigende grad er på den regionale sikkerhedsdagsorden. Øget efterspørgsel efter energi og konkurrence om ressourcerne har potentiale til at forværre spændingerne.

Disse sikkerhedsudfordringer står ofte i kontrast til den kraftige vækst i økonomien og betyder, at der er meget på spil for alle, herunder EU, med hensyn til at bevare sikkerheden for investeringer og forsyningsruter. Rådet vil fortsat nøje følge alle aspekter af sikkerheden i Asien i 2015.

I praksis vil EU's betænkeligheder blive behandlet yderligere gennem proaktivt engagement, samarbejde med asiatiske lande på områder som kriseløsning, mægling og forsoning efter en konflikt samt sikkerhed og forsvar (Aceh, Myanmar/Burma, Mindanao, Nepal og Timor-Leste), men også om grænseoverskridende spørgsmål såsom cybersikkerhed, bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænserne og maritim sikkerhed.

På bilateralt plan vil **FUSP-/FSFP**-samarbejdet fortsat blive udviklet i et godt tempo med Australien, Kina, Japan, New Zealand og Republikken Korea. Regionale sikkerhedsspørgsmål vil få en fremtrædende plads på EU's topmøder med Kina, Japan og Republikken Korea såvel som på ASEM-udenrigsministtermødet. Afghanistan er fortsat det eneste sted i Asien, hvor EU i øjeblikket deployerer – og har gjort det siden 2007 – en FSFP-mission (EUPOL Afghanistan). På baggrund af sine egne erfaringer støtter EU helt naturligt bestræbelser på at opbygge en solid multilateral og regelbaseret samarbejdsorienteret sikkerhedsorden i Asien. EU's tiltrædelse af traktaten om venskab og samarbejde i 2012 har intensiveret EU's engagement i **ASEAN Regional Forum (ARF)**, og EU's ledere har deltaget i en række centrale multilaterale møder på højt plan om sikkerheden i regionen, fra Shangri-La-dialogen om sikkerhed i Asien til årlige ARF-ministtermøder. Dette arbejde vil fortsætte i 2015.

EU vil fortsat være den største donor i regionen. Trods økonomiske begrænsninger er det rammebeløb, der tildeles Asien i henhold til den nye finansielle ramme for 2014-2020, steget betydeligt.

Regionen vil i denne forbindelse modtage en betydelig del af de midler, der er til rådighed fra det nye "partnerskabsinstrument", som tager sigte på at fremme EU's strategiske interesser (forbedret markedsadgang, støtte til Unionens partnerskabsstrategier, økonomisk tilstedeværelse, gennemførelse af den internationale dimension af "Europa 2020" og offentligt diplomati).

ASEM vil spille en væsentlig rolle i EU's proaktive strategi over for Asien – efter det vellykkede 10. ASEM-topmøde i Milano og som forberedelse til det 12. ASEM-udenrigsministtermøde, der skal afholdes den 5.-6. november 2015 i Luxembourg under ledelse af den højtstående repræsentant/næstformanden.

Med den forestående udnævnelse af EU's første særlige ambassadør for **ASEAN**, som skal være udstationeret i Jakarta, vil EU sætte ansigt på sine tætte forbindelser med den regionale organisation og dens ti medlemsstater.

ASEAN, med Malaysia på formandskabsposten i 2015, er godt på vej til at opfylde sit mål om at oprette et økonomisk ASEAN-fællesskab i 2015. EU er ASEAN's andenstørste handelspartner efter Kina. EU har indgået en frihandels- og investeringsaftale med Singapore og er ved at forhandle frihandelsaftaler med andre ASEAN-lande, bl.a. Vietnam, Malaysia og Thailand.

2015 vil være 40-året for de diplomatiske forbindelser mellem EU og **Kina**. Den centrale prioritet for EU og Kina bliver at opretholde samarbejdet på grundlag af den strategiske samarbejdsdagsorden for EU og Kina 2020, der blev vedtaget i november 2013 på topmødet mellem EU og Kina i Beijing. Den femte runde af den strategiske dialog mellem EU og Kina og det 17. topmøde mellem EU og Kina bliver vigtige skridt på vejen mod at fremme samarbejdet i 2015.

EU vil fortsætte sit samarbejde med den nye **indiske** regering, herunder gennem et muligt topmøde mellem EU og Indien. Parallelt hermed vil EU fortsat være engageret i Indien med hensyn til centrale globale spørgsmål, såsom energi/klimaændringer, i tiden op til klimakonferencen i Paris og udviklingsdagsordenen for perioden efter 2015.

EU vil fortsætte med at rejse den uopklarede langvarige sag om de to tilbageholdte italienske marinesoldater over for de indiske samtalepartnere.

EU vil arbejde for at fremme forhandlingerne om en strategisk partnerskabsaftale og en frihandelsaftale med Japan, ikke mindst med henblik på det erklærede japanske mål om at afslutte forhandlingerne inden udgangen af 2015. Da Japan er interesseret i at bidrage yderligere til de globale freds- og stabilitetsbestræbelser, vil vi undersøge, hvordan sikkerhedssamarbejdet med Japan kan uddybes. Topmødet mellem EU og Japan i Bruxelles i andet kvartal af 2015 vil være en vigtig lejlighed til at drøfte fælles problemer og fælles politiske målsætninger såsom økonomisk genopretning, international sikkerhed og klimaændringer.

I 2015 vil der i EU's partnerskab med **Republikken Korea** blive lagt særlig vægt på fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i de tre vigtigste aftaler (rammeaftalen, frihandelsaftalen og rammeaftalen om deltagelse i EU's krisestyringsoperationer) og styrke de eksisterende politiske og sektorspecifikke dialoger. Topmødet mellem EU og Korea bør afholdes i Seoul.

En national samlingsregering i **Afghanistan** giver ny dynamik, som kan skabe forandring på nationalt plan og bidrage til at stabilisere regionen. Hvis de afghanske nationale sikkerhedsstyrker er i stand til at opretholde sikkerheden, vil det give plads til de ambitiøse økonomiske og politiske reformer, der blev fastlagt på Londonkonferencen, og en meningsfuld fredsproces. EU's strategi for Afghanistan, som understøttes af en tildeling på 1,4 mia. EUR fra instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde, en udvidet EUPOL-mission og en planlagt samarbejdsaftale om partnerskab og udvikling, der skal afsluttes i 2015, udgør rammerne for EU's og medlemsstaternes støtte til denne langsigtede proces. En revideret ramme for gensidig ansvarlighed bør vedtages på et møde for højtstående embedsmænd inden midten af 2015.

For så vidt angår **Pakistan** vil det blive prioriteret at sikre fortsatte fremskridt med hensyn til gennemførelsen af den femårige engagementsplan mellem EU og Pakistan, som der føres tilsyn med gennem den strategiske dialog. Den tredje strategiske dialog mellem EU og Pakistan planlægges i 2015 i Islamabad. Fremskridtene med hensyn til Pakistans effektive gennemførelse af de 27 grundlæggende konventioner under GSP+ vil blive fulgt nøje i 2015 med henblik på at forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. EU vil også fortsætte sin dialog med Pakistan om specifikke spørgsmål, herunder menneskerettigheder, energi, bekæmpelse af terrorisme samt migration.

I **Bangladesh** vil EU fortsat overvåge regeringsførelsen og menneskerettighedssituationen og fortsætte sit engagement med regeringen, USA og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) for at sikre gennemførelsen af de tilsagn, der er aftalt i bæredygtighedsaftalen til forbedring af arbejdstagernes rettigheder, arbejdsvilkår og sikkerheden på fabrikkerne i konfektionsbranchen i Bangladesh.

EU vil fortsat samarbejde med Sri Lanka, Myanmar, Thailand og Cambodja, navnlig om specifikke anliggender, hvor EU har en væsentlig løftestangeffekt, og hvor ustabile politiske situationer eller skrøbelig forsoning efter en konflikt kan kræve særlig opmærksomhed.

2015 er et særligt gunstigt år til at fremme vores forbindelser med **Australien** og **New Zealand**. Med hensyn til Australien vil prioriteten i 2015 være en undertegnelse af krisestyringsaftalen i begyndelsen af 2015 og af rammeaftalen senere på året. EU vil fortsætte sit engagement i samarbejdet om sikkerhedsspørgsmål, herunder den årlige sikkerhedsdialog og dialogen om bekæmpelse af terrorisme. For så vidt angår New Zealand vil prioriteten være en undertegnelse af partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde (PARC) og fortsættelse af engagementet i samarbejdet om sikkerhedsspørgsmål, herunder den årlige sikkerhedsdialog.

EU vil genoptage det fulde udviklingssamarbejde og puste nyt liv i den politiske dialog med den nye demokratiske regering i **Fiji**. EU vil fortsat være engageret i Stillehavsøernes Forum (PIF).

6. International sikkerhed

Arbejdet med antispredning vil fortsat være en prioritet for EU. Gennemgangskonferencen i 2015 for ikkespredningstraktaten (NPT) vil finde sted i New York den 27. april-22. maj og give lejlighed til at fremme øget sammenhæng mellem kernevåbenstater og ikkekernevåbenstater. EU vil også fortsætte sin rolle som en vigtig bidragsyder til den WMD-fri zone i Mellemøsten.

Der er stadig behov for en stærk international ramme til at tackle disse udfordringer, og EU vil fortsat slå til lyd for en universel og effektiv gennemførelse af internationale instrumenter (konventionen om kemiske våben, traktaten om våbenhandel, traktaten om ikkespredning af kernevåben, konventionen om forbud mod personelminer, Haagadfærdskodeksen mod spredning af ballistiske missiler osv.). EU's støtte vil fokusere på Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA), Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben, Organisationen for Traktaten om et Altomfattende Forbud mod Atomprøvesprængninger samt en effektiv gennemførelse af traktaten om våbenhandel.

Den diplomatiske proces, der tager sigte på at finde en omfattende løsning på det **iranske atomspørgsmål** vil fortsat være en vigtig prioritet på EU-plan og internationalt plan i årets første halvdel.

Der er planlagt flere forhandlingsrunder på politisk niveau og ekspertniveau under ledelse af EU. Parallelt hermed vil EU fortsat lægge pres på Iran, så det spiller en konstruktiv rolle i regionen (og lever op til sine internationale forpligtelser på nationalt plan, bl.a. med hensyn til menneskerettigheder).

Hvis der indgås en aftale på atomområdet, vil chancerne for udvikling af styrkede og produktive forbindelser mellem EU og Iran blive øget betydeligt.

EU vil fortsat skulle følge Den Demokratiske Folkerepublik Korea, dels som en kilde til ustabilitet i regionen, dels i lyset af landets igangværende ulovlige programmer vedrørende masseødelæggelsesvåben og ballistiske missiler. EU vil fortsat gøre sit yderste for at støtte og opfordre til dialog mellem de to Koreaer og en genoptagelse af sekspartsforhandlingerne på et troværdigt grundlag i tæt koordinering med alle sine vigtigste partnere. EU vil også fortsætte sin indsats med henblik på en forbedring af menneskerettighedssituationen i Nordkorea.

Der er fortsat bekymringer – som kan vokse med tiden – med hensyn til **spredning af masseødelæggelsesvåben (WMD)** i forbindelse med konflikten i Syrien efter hentydninger til, at skjulte lagre af materiale til masseødelæggelsesvåben kan falde i hænderne på islamiske ekstremistiske grupper såsom ISIL. Mere generelt udgør konflikten fortsat et fokuspunkt for fremkomsten af ekstremistiske terrorgrupper, herunder fænomenet med udenlandske krigere (fra Europa og andre steder) og tiltagende sekterisme. De potentielt styrkede forbindelser mellem de forskellige ekstremistiske grupper fra Mellemøsten og Nord-, Øst- og Vestafrika vil kræve større kontrol.

For så vidt angår den europæiske sikkerhed fremhæver de nye og komplekse trusler, der er kommet frem, behovet for yderligere synergier og tættere samarbejde på alle niveauer. Terrorisme, organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet er de tre centrale prioriteter, hvor der ifølge den europæiske dagsorden om sikkerhed, som Kommissionen vedtog i april 2015, bør gøres en umiddelbar indsats. De er klart indbyrdes forbundne og grænseoverskridende trusler, og deres multifacetterede og internationale dimension viser behovet for en effektiv og koordineret reaktion på EU-niveau. Dagsordenen angiver konkrete redskaber og foranstaltninger, som vil blive brugt i dette fælles arbejde på at sikre sikkerhed og tackle disse tre mest presserende trusler mest effektivt. EU vil fortsat arbejde gennem integrerede regionale strategier og i dialog med centrale partnere samt på multilateralt plan.

De fremskridt, der er gjort med at øge effektiviteten, virkningen og synligheden af den **fælles sikkerheds- og forsvarspolitik** (FSFP) vil skulle fastholdes.

Det Europæiske Råd vil vurdere konkrete fremskridt med hensyn til alle spørgsmål i juni 2015 og udstikke yderligere retningslinjer på grundlag af en rapport fra Rådet, der bygger på input fra Kommissionen, den højtstående repræsentant og Det Europæiske Forsvarsagentur.

Spørgsmålene om udgifter til forsvar og den europæiske forsvarskapacitet vil skulle tages op, lige som forberedende arbejde på en række områder, såsom støtte til partneres kapacitet i forbindelse med krisestyring og sikkerhed (herunder "uddan og udstyr") samt forholdet mellem EU og NATO, vil skulle drøftes.

Missionerne og operationerne vil fortsat være kernen i FSFP. Arbejdet med at nå ud til partnere og fremme af deltagelse i FSFP-missioner og -operationer, regelmæssige dialoger om sikkerhed og forsvar, styrkelse af multilaterale/regionale partnerskaber og tilrettelæggelse af fælles seminarer med strategiske partnere vil fortsætte.

Der vil være mulighed for at fremme de eksterne aspekter af den **handlingsplan for maritim sikkerhed**, som blev vedtaget den 16. december på Den Afrikanske Unions topmøde (den 30. januar 2015 i Addis Abeba), og i forbindelse med det strategiske partnerskab mellem EU og Kina (februar eller marts 2015).

EU vil også arbejde på at forbedre sin **kapacitet til hurtig reaktion** med henblik på at indsætte passende civile og militære aktiver.

Navnlig er det afgørende at udvikle metoder til at reagere på teknikker til håndtering af "hybride trusler" – dvs. metoder til imødegåelse af trusler, som skjult bag en maske af benægtelse af ansvar forårsager splittelse og destabilisering, forstærket af aggressive kommunikationsaktiviteter.

Den internationale konference om cyberspace den 16.-17. april 2015 i Haag har udformet strategiske politikker om cyberspace og skabt mulighed for at fremme en vision om et frit, åbent og sikkert cyberspace, hvor alle aktører deltager i beslutningsprocessen. Generelt har det været vigtigt for EU fortsat at behandle både truslerne mod cybersikkerheden og de positive fordele, som cyberspace kan tilbyde, herunder frihed og privatlivets fred, økonomisk vækst, innovation og adgang. EU vil i det kommende år gå videre med prioriteter som udvikling af tillidsskabende foranstaltninger inden for cybersikkerhed for at øge forudsigeligheden af statslig adfærd i cyberspace, støtte til cyberkapacitetsopbygning i tredjelande og anvendelse af menneskerettigheder som led i internetforvaltning.

Endelig vil EU i 2015 fortsat stå over for konflikter, som kræver en **samlet EU-indsats** med konfliktforebyggelse, tidlig identificering af begyndende konfliktsituationer og mægling som udgangspunkt. Vi vil fortsat styrke det praktiske samarbejde med partnere, såsom FN, om konfliktforebyggelse, herunder mægling, fælles konfliktanalyser og gennem det EU-finansierede netværk for dialog med civilsamfundet.

Der skal arbejdes med at integrere **EU's nye system til hurtig varsling af konflikter** i den strategiske beslutningstagning. Med henblik på at styrke forebyggelse, men også konfliktløsning og fredsopbygning, vil struktureret konfliktanalyse være nødvendig for at vejlede en fælles EU-indsats i samarbejde med medlemsstaterne og internationale partnere, og idet der trækkes på civilsamfundets ekspertise. Herved vil bedre uddannelse og vejledning blive udbredt til de relevante tjenester med henblik på at øge effektiviteten og konfliktsensitiviteten i EU's optræden udadtil.

Investering i støtte til mægling, der foretages af andre, og yderligere konsolidering af EU's kapacitet er en prioritet. EU-Udenrigstjenestens team til **støtte for mæglingsbestræbelserne** vil yderligere fremme mægling som et værktøj til første reaktion på nye og igangværende krisesituationer. Et nyt politisk EU-oplæg om retsopgør i overgangsperioder vil blive endeligt udformet og gennemført, og den måde, hvorpå EU engagerer sig i reform af sikkerhedssektorer, vil blive styrket, idet der udstikkes operationelle retningslinjer til forbedring af effektiviteten i hele EU-systemet.

Den Europæiske Union vil fortsat støtte bestræbelserne på at fremme operationaliseringen af beskyttelsesansvaret i sine tre søjler, der er af lige så stor betydning.

I 2015 vil der blive foretaget en række omfattende gennemgange på freds- og sikkerhedsområdet, nærmere bestemt af FN's fredsoperationer, fredsopbygningsstrukturen og FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed. Dette udgør en rettidig anledning til at udføre en kritisk vurdering af den nuværende status for FN's freds- og sikkerhedsarkitektur og bane vejen frem. Indbyrdes forbindelser mellem disse gennemgange er vigtige.

Der vil blive foretaget en gennemgang af FN's fredsoperationer i 2015.

Et uafhængigt højniveaupanel forventes at aflægge rapport til FN's generalsekretær i foråret, hvorefter han vil arbejde videre med processen. EU og nogle EU-medlemsstater har allerede fremsat bidrag til panelet og vil følge udviklingen nøje.

I 2015 vil FN's Generalforsamling og FN's Sikkerhedsråd foretage en **tiårsgennemgang af FN's fredsopbygningsstruktur**. Dette vil ske på grundlag af arbejde udført af en rådgivende ekspertgruppe, som vil foretage landeundersøgelser i Burundi, Den Centralafrikanske Republik, Sierra Leone, Sydsudan og Timor-Leste. Den vil foretage en politisk og institutionel gennemgang af fredsopbygningsstrukturen og udarbejde resultater og anbefalinger på grundlag af dette arbejde. EU vil bidrage til denne proces.

I anledning af 15-årsdagen i 2015 for FN's **Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed** vil der i oktober 2015 finde en gennemgang på højt niveau sted med henblik på at vurdere de fremskridt, der er gjort på globalt, regionalt og nationalt plan med at gennemføre FN's Sikkerhedsråds resolution 1325, forny tilsagn og overkomme de hindringer, der er opstået undervejs. EU vil bidrage til denne proces.

7. Menneskerettigheder og demokrati

EU vil fortsætte med at fremme og forsvare **menneskerettighederne** på bilateralt og multilateralt plan samt integrere menneskerettigheder i alle EU's politikker.

Efter at handlingsplanen fra 2012 om menneskerettigheder og demokrati udløb ved udgangen af 2014, vil en ny blive vedtaget i andet halvår af 2015.

Den nye handlingsplan vil dække hele mandatperioden for 2015-2019 for den højtstående repræsentant og Europa-Kommissionen og indeholde en bestemmelse om midtvejsevaluering (i 2017), som falder sammen med midtvejsevalueringen af de eksterne finansielle instrumenter.

EU vil videreføre sin indsats på multilateralt plan, især i FN, som fastsat i Rådets konklusioner fra februar 2015 om EU's prioriteter i FN's menneskerettighedsfora, der lige som hvert år vedtages forud for indledningen af den ordinære samling i FN's Menneskerettighedsråd i Genève i marts 2015.

Årsberetningen om menneskerettigheder og demokrati i verden i 2014 vil blive udarbejdet i første halvår af 2015. Lige som i de foregående år vil beretningen indeholde en tematisk del og en landespecifik del.

Valgobservationsmissioner (EOM'er) vil fortsat udgøre vigtige værktøjer til at nå et af de grundlæggende mål for EU's optræden udadtil:

For så vidt angår **styrkelse af kvinders indflydelse og status** vil 2015 blive et vigtigt år for fremme af ligestilling, idet vi fejrer 20-året for Beijingerklæringen og Beijinghandlingsprogrammet fra 1995 i FN's Kommission for Kvinders Status (CSW) samt 15-året for FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om kvinders bidrag til fred og sikkerhed.

8. Globale spørgsmål

Med hensyn til **terrorbekæmpelse** vil Rådets konklusioner om terrorbekæmpelse, der blev vedtaget den 9. februar, tjene som grundlag for yderligere at integrere terrorbekæmpelse i EU's optræden udadtil overordnet set og styrke terrorbekæmpelsespolitikken og -tiltag med fokus på følgende emner: styrkelse af partnerskaberne med centrale lande, støtte til kapacitetsopbygning, bekæmpelse af radikaliserende og voldelig ekstremisme, fremme af internationalt samarbejde samt håndtering af underliggende faktorer og igangværende kriser.

Den endelige proces med mellemstatslige forhandlinger om **udviklingsdagsordenen for perioden efter 2015** vil blive indledt i januar 2015 med udgangspunkt i tidligere processer, der var resultatet af Rio+20, navnlig den åbne arbejdsgruppe om målene for bæredygtig udvikling, som fremlagde et forslag med 17 målsætninger og 169 mål i juli 2014, samt den mellemstatslige ekspertkomité vedrørende finansiering af bæredygtig udvikling.

Som led i de igangværende strategiske overvejelser om **forbindelserne mellem EU og AVS efter 2020** vil EU understrege behovet for at forblive åben og realistisk med hensyn til arkitekturens fremtidige form efter Cotonou, som bør etablere et virkelig moderne forhold mellem EU og AVS-staterne.

En **handlingsplan for den samlede tilgang** vil blive udarbejdet inden udgangen af første kvartal 2015.

Den højtstående repræsentant og Kommissionen bør inden midten af 2015 i samråd med medlemsstaterne udvikle en strategisk ramme for reform af sikkerhedssektoren, der omfatter hele EU.

Det er muligt, at en **strategi for forebyggende udenrigspolitik vedrørende globale spørgsmål** – et initiativ fra DE/IT/NL – vil skulle udarbejdes i løbet af dette år.

Klimaændringer vil fortsat være en geopolitisk prioritet for EU i 2015. Det umiddelbare mål er at nå til enighed om en ambitiøs, juridisk bindende aftale, der gælder for alle parter, på COP21 under FN's rammekonvention om klimaændringer i december i Paris. Der blev nået til enighed om EU's mål på Det Europæiske Råd i oktober 2014.

Eftersom ændringer i det **arktiske** klima er af stor betydning for Europa, har EU en central rolle at spille med hensyn til at støtte et vellykket arktisk samarbejde. EU's strategi for Arktis forventes vedtaget i slutningen af 2015.

Energi vil fortsat være et vigtigt element i EU's udenrigspolitik. Vedtagelsen af en europæisk energisikkerhedsstrategi og energiunionen vil kræve bidrag fra udenrigspolitikken til støtte for gennemførelsen heraf, navnlig på følgende områder: 1) diversificering af EU's energiforsyning og -ruter, 2) fremme af en åben, regelbaseret og gennemsigtig global forvaltning på energiområdet og 3) fælles og sammenhængende budskaber til vores energipartnere.

Migration vil fortsat have høj prioritet for 2015 og fremover. EU-Udenrigstjenesten vil skulle prioritere sine bidrag til gennemførelsen af den europæiske dagsorden for migration – en vigtig strategi, der skal vedtages i sommeren 2015.

EU-Udenrigstjenesten vil samarbejde med centrale oprindelses- og transitlande om politikker og processer, der indgår i den europæiske dagsorden for migration som f.eks. den europæiske naboskabspolitik (ENP), Rabatprocessen, Khartoumprocessen o.a., især i de mest berørte regioner.

Ebolaepidemien understregede behovet for at styrke sundhedssystemerne i mange udviklingslande, men også for at forbedre det internationale samfunds kapacitet til at iværksætte effektive nødprocedurer i krisesituationer.

De internationale bestræbelser på at imødegå **narkotikaproblemer** i hele verden vil fortsat fokusere på både udbudssiden (i forbindelse med ulovlig handel og organiseret kriminalitet) og efterspørgselssiden (sundhed og social integration af ofre for narkotikamisbrug). 2015 bliver afgørende for forberedelsen af FN's Generalforsamlings særlige samling om narkotika, der finder sted i april 2016.

BILAG

Bilag I: Overblik over retsakter på FUSP-området (restriktive foranstaltninger) 2014⁷⁹

Afghanistan/Taleban

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/142/FUSP af 14. marts 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/486/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, grupper, virksomheder og enheder på baggrund af situationen i Afghanistan (*EUT L 76 af 15.3.2014, s. 46*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/140/FUSP af 14. marts 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/486/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, grupper, virksomheder og enheder på baggrund af situationen i Afghanistan (*EUT L 76 af 15.3.2014, s. 42*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/701/FUSP af 8. oktober 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/486/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, grupper, virksomheder og enheder på baggrund af situationen i Afghanistan (*EUT L 293 af 9.10.2014, s. 37*)

Hviderusland

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/24/FUSP af 20. januar 2014 om gennemførelse af afgørelse 2012/642/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Hviderusland (*EUT L 16 af 21.1.2014, s. 32*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/439/FUSP af 8. juli 2014 om gennemførelse af afgørelse 2012/642/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Hviderusland (*EUT L 200 af 9.7.2014, s. 13*)

Rådets afgørelse 2014/750/FUSP af 30. oktober 2014 om ændring af afgørelse 2012/642/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Hviderusland (*EUT L 311 af 31.10.2014, s. 39*)

⁷⁹ Denne liste omfatter kun FUSP-afgørelser om restriktive foranstaltninger. Gennemførelse af de foranstaltninger, der hører ind under anvendelsesområdet for traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, kræver også udarbejdelse af en rådsforordning eller eventuelt en rådsgennemførelsesforordning.

Bosnien-Hercegovina

Rådets afgørelse 2014/157/FUSP af 20. marts 2014 om ændring af afgørelse 2011/173/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Bosnien-Hercegovina (*EUT L 87 af 22.3.2014, s. 95*)

Den Centralafrikanske Republik

Rådets afgørelse 2014/125/FUSP af 10. marts 2014 om ændring af afgørelse 2013/798/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Centralafrikanske Republik (*EUT L 70 af 11.3.2014, s. 22*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/382/FUSP af 23. juni 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/798/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Centralafrikanske Republik (*EUT L 183 af 24.6.2014, s. 57*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/863/FUSP af 1. december 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/798/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Centralafrikanske Republik (*EUT L 346 af 2.12.2014, s. 52*)

Elfenbenskysten

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/271/FUSP af 12. maj 2014 om gennemførelse af afgørelse 2010/656/FUSP om forlængelse af de restriktive foranstaltninger over for Côte d'Ivoire (*EUT L 138 af 13.5.2014, s. 108*)

Rådets afgørelse 2014/460/FUSP af 14. juli 2014 om ændring af afgørelse 2010/656/FUSP om forlængelse af de restriktive foranstaltninger over for Côte d'Ivoire (Elfenbenskysten) (*EUT L 207 af 15.7.2014, s. 17*)

Krim/Sevastopol

Rådets afgørelse 2014/386/FUSP af 23. juni 2014 om restriktioner for varer med oprindelse på Krim eller i Sevastopol som reaktion på den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol (*EUT L 183 af 24.6.2014, s. 70*)

Rådets afgørelse 2014/507/FUSP af 30. juli 2014 om ændring af afgørelse 2014/386/FUSP om restriktioner for varer med oprindelse på Krim eller i Sevastopol som reaktion på den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol (*EUT L 226 af 30.7.2014, s. 20*)

Rådets afgørelse 2014/933/FUSP af 18. december 2014 om ændring af afgørelse 2014/386/FUSP om restriktioner for varer med oprindelse på Krim eller i Sevastopol som reaktion på den ulovlige annektering af Krim og Sevastopol (*EUT L 365 af 19.12.2014, s. 152*)

Den Demokratiske Republik Congo

Rådets afgørelse 2014/147/FUSP af 17. marts 2014 om ændring af afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (*EUT L 79 af 18.3.2014, s. 42*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/862/FUSP af 1. december 2014 om gennemførelse af afgørelse 2010/788/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Republik Congo (*EUT L 346 af 2.12.2014, s. 36*)

Egypten

Rådets afgørelse 2014/153/FUSP af 20. marts 2014 om ændring af afgørelse 2011/172/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Egypten (*EUT L 85 af 21.3.2014, s. 9*)

Forbundsrepublikken Jugoslavien (Milosevic)

Rådets afgørelse 2014/742/FUSP af 28. oktober 2014 om ophævelse af fælles holdning 2000/696/FUSP om opretholdelse af særlige restriktive foranstaltninger rettet mod Slobodan Milosevic og personer, der er knyttet til ham, og de tilknyttede fælles holdninger 98/240/FUSP, 98/326/FUSP, 1999/318/FUSP og 2000/599/FUSP (*EUT L 308 af 29.10.2014, s. 99*)

Republikken Guinea

Rådets afgørelse 2014/213/FUSP af 14. april 2014 om ændring af afgørelse 2010/638/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Republikken Guinea (*EUT L 111 af 15.4.2014, s. 83*)

Rådets afgørelse 2014/728/FUSP af 20. oktober 2014 om ændring af afgørelse 2010/638/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Republikken Guinea (*EUT L 301 af 21.10.2014, s. 33*)

Iran (WMD)

Rådets afgørelse 2014/21/FUSP af 20. januar 2014 om ændring af Rådets afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (*EUT L 15 af 20.1.2014, s. 22*)

Rådets afgørelse 2014/222/FUSP af 16. april 2014 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (*EUT L 119 af 23.4.2014, s. 65*)

Rådets afgørelse 2014/480/FUSP af 21. juli 2014 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (*EUT L 215 af 21.7.2014, s. 4*)

Rådets afgørelse 2014/776/FUSP af 7. november 2014 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (*EUT L 325 af 8.11.2014, s. 19*)

Rådets afgørelse 2014/829/FUSP af 25. november 2014 om ændring af afgørelse 2010/413/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Iran (*EUT L 338 af 25.11.2014, s. 1*)

Iran (menneskerettigheder)

Rådets afgørelse 2014/205/FUSP af 10. april 2014 om ændring af afgørelse 2011/235/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer og enheder på baggrund af situationen i Iran (*EUT L 109 af 12.4.2014, s. 25*)

Irak

Rådets afgørelse 2014/484/FUSP af 22. juli 2014 om ændring af fælles holdning 2003/495/FUSP om Irak (*EUT L 217 af 23.7.2014, s. 38*)

Nordkorea (Den Demokratiske Folkerepublik Korea)

Rådets afgørelse 2014/212/FUSP af 14. april 2014 om ændring af afgørelse 2013/183/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea (*EUT L 111 af 15.4.2014, s. 79*)

Rådets afgørelse 2014/700/FUSP af 8. oktober 2014 om ændring af afgørelse 2013/183/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea (*EUT L 293 af 9.10.2014, s. 34*)

Liberia

Rådets afgørelse 2014/141/FUSP af 14. marts 2014 om ændring af fælles holdning 2008/109/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Liberia (*EUT L 76 af 15.3.2014, s. 45*)

Libyen

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/41/FUSP af 28. januar 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/137/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Libyen (*EUT L 26 af 29.1.2014, s. 41*)

Rådets afgørelse 2014/380/FUSP af 23. juni 2014 om ændring af afgørelse 2011/137/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Libyen (*EUT L 183 af 24.6.2014, s. 52*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/487/FUSP af 22. juli 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/137/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Libyen (*EUT L 217 af 23.7.2014, s. 48*)

Rådets afgørelse 2014/727/FUSP af 20. oktober 2014 om ændring af afgørelse 2011/137/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Libyen (*EUT L 301 af 21.10.2014, s. 30*)

Republikken Moldova

Rådets afgørelse 2014/381/FUSP af 23. juni 2014 om ændring af afgørelse 2010/573/FUSP om restriktive foranstaltninger over for lederne i Transdnestrienområdet i Republikken Moldova (*EUT L 183 af 24.6.2014, s. 56*)

Rådets afgørelse 2014/751/FUSP af 30. oktober 2014 om ændring af afgørelse 2010/573/FUSP om restriktive foranstaltninger over for lederne i Transdnestrienområdet i Republikken Moldova (*EUT L 311 af 31.10.2014, s. 54*)

Burma/Myanmar

Rådets afgørelse 2014/214/FUSP af 14. april 2014 om ændring af afgørelse 2013/184/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Myanmar/Burma (*EUT L 111 af 15.4.2014, s. 84*)

Rusland

Rådets afgørelse 2014/512/FUSP af 31. juli 2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine (*EUT L 229 af 31.7.2014, s. 13*)

Rådets afgørelse 2014/659/FUSP af 8. september 2014 om ændring af afgørelse 2014/512/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine (*EUT L 271 af 12.9.2014, s. 54*)

Rådets afgørelse 2014/872/FUSP af 4. december 2014 om ændring af afgørelse 2014/512/FUSP om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine, og afgørelse 2014/659/FUSP om ændring af afgørelse 2014/512/FUSP (*EUT L 349 af 5.12.2014, s. 58*)

Somalia

Rådets afgørelse 2014/270/FUSP af 12. maj 2014 om ændring af afgørelse 2010/231/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Somalia (*EUT L 138 af 13.5.2014, s. 106*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/729/FUSP af 20. oktober 2014 om gennemførelse af afgørelse 2010/231/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Somalia (*EUT L 301 af 21.10.2014, s. 34*)

Sudan og Sydsudan

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/40/FUSP af 28. januar 2014 om gennemførelse af afgørelse 2011/423/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Sudan og Sydsudan (*EUT L 26 af 29.1.2014, s. 38*)

Sydsudan

Rådets afgørelse 2014/449/FUSP af 10. juli 2014 om restriktive foranstaltninger i lyset af situationen i Sydsudan (*EUT L 203 af 11.7.2014, s. 100*)

Sudan

Rådets afgørelse 2014/450/FUSP af 10. juli 2014 om restriktive foranstaltninger i lyset af situationen i Sudan og om ophævelse af afgørelse 2011/423/FUSP (*EUT L 203 af 11.7.2014, s. 106*)

Syrien

Rådets afgørelse 2014/74/FUSP af 10. februar 2014 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 40 af 11.2.2014, s. 63*)

Rådets afgørelse 2014/309/FUSP af 28. maj 2014 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 160 af 29.5.2014, s. 37*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/387/FUSP af 23. juni 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 183 af 24.6.2014, s. 72*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/488/FUSP af 22. juli 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 217 af 23.7.2014, s. 49*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/678/FUSP af 26. september 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 283 af 27.9.2014, s. 59*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/730/FUSP af 20. oktober 2014 om gennemførelse af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 301 af 21.10.2014, s. 36*)

Rådets afgørelse 2014/901/FUSP af 12. december 2014 om ændring af afgørelse 2013/255/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Syrien (*EUT L 358 af 13.12.2014, s. 28*)

Fælles holdning 2001/931/FUSP

Rådets afgørelse 2014/72/FUSP af 10. februar 2014 om ajourføring og ændring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse 2013/395/FUSP (*EUT L 40 af 11.2.2014, s. 56*)

Rådets afgørelse 2014/483/FUSP af 22. juli 2014 om ajourføring og ændring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse 2014/72/FUSP (*EUT L 217 af 23.7.2014, s. 35*)

Tunesien

Rådets afgørelse 2014/49/FUSP af 30. januar 2014 om ændring af afgørelse 2011/72/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer og enheder på baggrund af situationen i Tunesien (*EUT L 28 af 31.1.2014, s. 38*)

Ukraine

Rådets afgørelse 2014/145/FUSP af 17. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 78 af 17.3.2014, s. 16*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/151/FUSP af 21. marts 2014 om gennemførelse af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 86 af 21.3.2014, s. 30*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/238/FUSP af 28. april 2014 om gennemførelse af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 126 af 29.4.2014, s. 55*)

Rådets afgørelse 2014/265/FUSP af 12. maj 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 137 af 12.5.2014, s. 9*)

Rådets afgørelse 2014/308/FUSP af 28. maj 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 160 af 29.5.2014, s. 33*)

Rådets afgørelse 2014/455/FUSP af 11. juli 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 205 af 12.7.2014, s. 22*)

Rådets afgørelse 2014/475/FUSP af 18. juli 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 214 af 19.7.2014, s. 28*)

Rådets afgørelse 2014/499/FUSP af 25. juli 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 221 af 25.7.2014, s. 15*)

Rådets afgørelse 2014/508/FUSP af 30. juli 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 226 af 30.7.2014, s. 23*)

Rådets afgørelse 2014/658/FUSP af 8. september 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 271 af 12.9.2014, s. 47*)

Rådets afgørelse 2014/801/FUSP af 17. november 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 331 af 18.11.2014, s. 26*)

Rådets afgørelse 2014/855/FUSP af 28. november 2014 om ændring af afgørelse 2014/145/FUSP om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed (*EUT L 344 af 29.11.2014, s. 22*)

Ukraine (uretmæssig tilegnelse af statsmidler)

Rådets afgørelse 2014/119/FUSP af 5. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine (*EUT L 66 af 6.3.2014, s. 26*)

Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/216/FUSP af 14. april 2014 om gennemførelse af afgørelse 2014/119/FUSP om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine (*EUT L 111 af 15.4.2014, s. 91*)

Yemen

Rådets afgørelse 2014/932/FUSP af 18. december 2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Yemen (*EUT L 365 af 19.12.2014, s. 147*)

Zimbabwe

Rådets afgørelse 2014/98/FUSP af 17. februar 2014 om ændring af afgørelse 2011/101/FUSP om restriktive foranstaltninger over for Zimbabwe (*EUT L 50 af 20.2.2014, s. 20*)

Bilag II: Appearances before the European Parliament in 2014

1. Appearances of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014

Date	Meeting	Subject
11-Feb	Committee on Foreign Affairs	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 10 Feb.2014
03-Apr	Plenary	Main aspects and basic choices of the common foreign and security policy and the common security and defence policy (art 36 TEU) – EU comprehensive approach and coherence of EU external action
06-Nov	Interparliamentary Conference (Rome)	Interparliamentary Conference (Rome)
12-Nov	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Meeting ahead of the Foreign Affairs Council of 17-18 November
26-Nov	Plenary	Recognition of Palestine statehood
26-Nov	Plenary	25th anniversary of the UN Convention on the Rights of the Child
01-Dec	Committee on Foreign Affairs	Exchange of views
11-Dec	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Meeting ahead of the Foreign Affairs Council of 15 December

2. Appearances on behalf of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
15-Jan	Plenary	EL Presidency	Situation in South Sudan
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Situation of rights defenders and opposition activists in Cambodia and Laos
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Recent elections in Bangladesh
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Recent moves to criminalise LGBTI people
20-Jan	Committee on Budgetary Control	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	EEAS budgetary discharge 2012
05-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine
05-Feb	Plenary	IT Presidency	EU's role in Central African Republic (CAR)
05-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Syria
05-Feb	Plenary	IT Presidency	Situation in Egypt
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - The situation in Thailand
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - Right to education in Transnistrian region
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - Bahrain, in particular the case of Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja and Ibrahim Sharif
26-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
26-Feb	Plenary	EL Presidency	Situation in Iraq
26-Feb	Plenary	EL Presidency	Use of armed drones
27-Feb	Plenary	Commissioner Semeta	Venezuela
10-Mar	Plenary	Commissioner Borg	Eradication of torture in the world
10-Mar	Plenary	Commissioner Borg	Saudi Arabia
10-Mar	Plenary	Commissioner Füle	Priorities for EU relations with the Eastern Partnership countries
12-Mar	Plenary	IT Presidency	EU's priorities for the 25th session of the UN Human Rights Council
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Russia: sentencing of demonstrators involved in the Bolotnaya Square events
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Launching consultations to suspend Uganda and Nigeria from the Cotonou Agreement in view of recent legislation further criminalising homosexuality
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Security and human trafficking in Sinai
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Commissioner Füle	Strategic dialogue on the programming priorities under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) and of the European Neighbourhood Instrument (ENI)

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
31-Mar	EP-PAP Parliamentary Summit	EL Presidency	Policy Headlines of the European Union with regard to Africa
03-Apr	Plenary	EL Presidency	Situation in Iran
16-Apr	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine and the Russian pressure on Eastern Partnership countries and in particular destabilisation of eastern Ukraine
16-Apr	Plenary	EL Presidency	Religious freedoms and cultural diversity
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	EU-Japan strategic partnership agreement
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - Pakistan
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - Syria
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - North Korea
15-Jul	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Violence between Israel and Palestine
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Crime of aggression
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Destruction of Syria's chemical weapons
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Situation in Iraq

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - Case of Meriam Yahia Ibrahim in Sudan
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - The recent attacks by Boko Haram in Nigeria
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - Freedom of expression and assembly in Egypt
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Situation in Libya
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Situation in Iraq and Syria and the IS offensive including the persecution of minorities
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Israel-Palestine after the Gaza war and the role of the EU
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Persecution of human rights defenders in Azerbaijan
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Burundi and in particular on the case of Pierre Claver Mbonimpa
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Human rights violations in Bangladesh
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Situation in Kobane and the threat of IS
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Situation in Hong-Kong
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Death penalty in Pakistan and the case of Asia Bibi
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Closing of the NGO "Memorial" in Russia

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Situation of human rights in Uzbekistan
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Disappearance of 43 teaching students in Mexico
12-Nov	Plenary	Commissioner Hahn	Humanitarian situation in South Sudan
12-Nov	Plenary	Commissioner Hahn	Turkish actions creating tensions in the exclusive economic zone of Cyprus
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Pakistan: blasphemy laws
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Case of accused war criminal Seseli in Serbia
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Kidnapping and mistreatment of women in Iraq
03-Dec	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the FAC Defence of 18 November
17-Dec	Plenary	IT Presidency	Freedom of expression in Turkey
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Persecution of the democratic opposition in Venezuela
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Mauritania, in particular the case of Biram Dah Abeid
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Sudan: the case of Dr Amin Mekki Medani

3. Appearances of Senior EEAS Representatives⁸⁰ before the European Parliament in 2014 and Exchanges of views with newly appointed Heads of Delegation

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
20-Jan	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Debriefing on the negotiations for an Institutional Framework Agreement governing EU-Switzerland relations
20-Jan	Committee on Development	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Public Hearing on: " Place of humanitarian aid in EU external relations: the importance of respecting the humanitarian principles"
22-Jan	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Public hearing "European Council on Defence: What's next for CSDP?"
22-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for the Sahel Mr Reveyrand	Exchange of views on situation in Sahel
23-Jan	Subcommittee on Human Rights	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views
23-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs & Committee on Development	Managing Director for Africa Mr Westcott	Exchange of views on the current status of operations in the Central African Republic (CAR)

⁸⁰ Members of Corporate Board, Managing Directors, EUSRs, PSC Chair

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
23-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs & Committee on Development	Managing Director for Africa Mr Westcott	Exchange of views on the latest developments in South Sudan
27-Jan	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Geneve II Conf. (on Syria)
30-Jan	EPP Group	Managing Director for Asia and the Pacific Mr Isticioaia-Budura	Hearing on EU-Japan Strategic Partnership Agreement
04-Feb	Breakfast meeting with members of the Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for South Mediterranean Mr Leon	Briefing on the situation in Egypt
17-Feb	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on the implications of the Swiss referendum on mass immigration
18-Feb	Parliamentary Forum	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Europe's Parliaments in multinational organisations and international fora: From back seat to front row?
03-Mar	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	FAC Debriefing (on Ukraine)
03-Mar	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Exchange of views on the situation in Libya

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
05-Mar	Joint Consultation Meeting	Political and Security Chair Mr Stevens	CSDP missions, political updates on Libya, Mali, CAR, Afghanistan
10-Mar	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Strategic dialogue with Commissioner Piebalgs on the programming under the European Instrument for Democracy and Human Rights, the Instrument contributing to Stability and Peace and the Partnership Instrument
10-Mar	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on the international assistance package to Ukraine
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Debriefing on the state of play in negotiations of a Political Dialogue and Co-operation Agreement with Cuba and other developments in Latin America
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of Delegation in Ankara Mr Manservisi	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
18-Mar	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 17 March
19-Mar	Subcommittee on Security and Defence	EU Special Representative for Horn of Africa Mr Rondos	Exchange of views on the situation in the Horn of Africa
08-Apr	Western Balkans WG	EU Special Representative Mr Sorensen	Exchange of views on the current situation in Bosna and Herzegovina
09-Apr	Delegation for relations with USA	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Debriefing on the EU-US Summit of 26 March in Brussels
10-Apr	SME Global & SME Europe	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Breakfast debate about the EU-Switzerland relations

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
04-Jun	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Exchange of views on the presidential elections in Egypt of 26 and 27 May 2014
04-Jun	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Exchange of views on the findings and conclusions of the presidential elections in Ukraine on 25 May 2014, and on the latest developments in Ukraine
14-Jul	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Washington Mr David O'Sullivan	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
14-Jul	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation to the Council of Europe Mr Vilen	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
22-Jul	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Crisis in the Middle East
22-Jul	Committee on Development	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on EU development policy principles, state of play of programming and the role of the EP
28-Aug	Enlarged Bureau of the Committee on Foreign Affairs jointly with the Bureaus of external committees (DEVE, INTA, SEDE, DROI)	Executive Secretary General Mr Vimont	Latest crisis developments in Ukraine, Iraq, Libya and Gaza.

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
01-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Georgia Mr Herman	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
01-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation to China and Mongolia, Mr Schweisgut	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
02-Sep	Plenary Session followed by three parallel thematic sessions	Third Annual Conference of EU Heads of Delegation	- Revamping EU policy; - Toward and EU economic, political and security strategy in Asia-pacific; Challenges for EU development cooperation in Africa and Latin America
11-Sep	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the informal Defence Council
17-Sep	Delegation to the Euro-Latin American Parliamentary Assembly	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Exchange of views on the state of play in EU-LAC relations
22-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Albania Mrs Vlahutin	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
23-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Japan Mr Isticioaia-Budura	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
23-Sep	Joint meeting of the Committee on Budgetary Control and the Committee on Foreign Affairs	Managing Director Mr Child	Special Report No 11/2014 (2013 Discharge) "The establishment of the European External Action Service"
13-Oct	Subcommittee on Human Rights	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views
03-Nov	Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative Mr Salber	Exchange of views
04-Nov	Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views on his recent visits to Egypt and Pakistan
05-Nov	Committee on Budgetary Control	Managing Director Mr Child	Special Report No 11/2014 (2013 Discharge) "The establishment of the European External Action Service"
05-Nov	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs	Managing Director Mrs Marinaki	Exchange of views on terrorism, foreign fighters and presentation of TE-SAT report
05-Nov	Others - Spring forward for women Conference	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Keynote speaker at the opening session
05-Nov	Subcommittee on Security and Defence	Political and Security Chair Mr Stevens	CSDP priorities in the context of evolving security environment

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
11-Nov	Delegation for relations with Israel	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Current situation in the region
13-Nov	36th EP-Canada Interparliamentary meeting	Managing Director for the Americas Mr Leffler	State of play of the bilateral EU-Canada relationship
17-Nov	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 17 November 2014
17-Nov	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Latest developments in Syria and Iraq
11-Dec	Delegation for relations with Maghreb countries	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Situation in Libya
11-Dec	Delegation for relations with the Maghreb countries	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Exchange of views on Libya
11-Dec	Joint Consultation Meeting	Political and Security Chair Mr Stevens	Joint Consultation Meeting
17-Dec	Committee on Development Coordinators' Meeting	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 12 December 2014

Bilag III: Erklæringer

I 2014 blev der i alt afgivet 539 *erklæringer*, der faldt ind under en af følgende fire kategorier:

- **Erklæringer fra den højtstående repræsentant på EU's vegne:** afspejler EU's officielle holdning og udsendes efter den højtstående repræsentants bemyndigelse med forudgående høring af medlemsstaterne. I de tilfælde, hvor der ikke findes en sådan officiel holdning, vedtages disse erklæringer af medlemsstaterne forsamlet i Rådet. Tredjelande kan tilslutte sig, hvis de opfordres til det
- **Erklæringer fra den højtstående repræsentant/næstformanden:** anvendes oftest til at reagere på begivenheder, der kræver en hurtig reaktion fra EU, og som er udsendt efter den højtstående repræsentant/næstformandens bemyndigelse uden nogen formel høring af medlemsstaterne.
- **Erklæringer fra den højtstående repræsentant/næstformandens talsmand:** anvendes ofte til en hurtig reaktion fra EU i sager, hvor den højtstående repræsentant/næstformanden ikke nødvendigvis skal inddrages personligt.
- **Lokale EU-erklæringer:** anvendes vedrørende et specifikt lokalt/regionalt spørgsmål.

Opdeling efter kategori

Kategori	Antal (del af det samlede tal)
Erklæringer fra den højtstående repræsentant	49 (9,09 %)
Erklæringer fra den højtstående repræsentant/næstformanden	173 (32,10 %)
Erklæringer fra talsmanden	235 (43,60 %)
Lokale erklæringer	82 (15,21 %)
I alt	539 (100 %)

Opdeling efter geografisk region

Region	Antal (del af det samlede tal)
Afrika	117 (21,71 %)
Asien	85 (15,77 %)
Østeuropa/det vestlige Balkan	136 (25,23 %)
Latinamerika	18 (3,34 %)
Nordafrika	44 (8,16 %)
Mellemøsten/Den Persiske Golf	107 (19,85 %)
Multilateralt/Nordamerika	32 (5,94 %)

Opdeling efter tema

Region	Antal (del af det samlede tal)
Menneskerettigheder	110 (20,4 %)
Valg/reformer	83 (15,4 %)
Konflikter/stabiliseringsprocesser	181 (33,6 %)
Sikkerhedshændelser	49 (9,09 %)
Lykønskninger/kondolencemeddelelser	43 (7,98 %)
Ikkespredning	9 (1,67 %)
Andet	64 (11,9 %)

Fælles erklæringer

I alt 9 erklæringer blev udarbejdet i samarbejde med en eller flere kommissærer. Fire erklæringer blev udarbejdet i samarbejde med repræsentanter for tredjelande. Oversigten viser det antal fælles erklæringer, hver kommissær deltog i.

Kommissær	Antal
Johannes Hahn	4
Andris Piebalgs	1
Kristalina Georgieva	1
Andris Piebalgs/Kristalina Georgieva	2
Christos Stylianides	1

Bilag IV: FUSP-budget 2014

19.030101 EUMM Georgia

2014/35/FUSP EUMM Georgia - CD 2014/915/FUSP	18 300 000,00
Tilsammen	18 300 000,00

19.030102 EULEX Kosovo

FUSP/2014/15/EULEX Kosovo – CD 2014/349/FUSP	34 000 000,00
FUSP/2014/32/EULEX Kosovo – CD 2014/685/FUSP	55 820 000,00
Tilsammen	89 820 000,00

19.030103 EUPOL Afghanistan

FUSP/2013/07/EUPOL Afghanistan – CD 2013/240/FUSP	17 633 790,14
FUSP/2015/01/EUPOL Afghanistan – CD 2014/922/FUSP	57 750 000,00
Tilsammen	75 383 790,14

19.030104 Andre krisestyringsforanstaltninger og -operationer

FUSP/2014/05/EUCAP Sahel Mali – CD 2014/219/FUSP	5 500 000,00
FUSP/2014/12/EUBAM Libya – CD 2014/294/FUSP	26 200 000,00
FUSP/2014/13/EUBAM Rafah – CD 2014/430/FUSP	940 000,00
FUSP/2014/16/EUPOL COPPS – CD 2014/447/FUSP	8 975 000,00
FUSP/2014/27/EUCAP Sahel Niger – CD 2014/482/FUSP	9 155 000,00
FUSP/2014/25/ESDC – CD 2014/491/FUSP	756 000,00
FUSP/2014/26/EUAM Ukraine – CD 2014/486/FUSP	2 680 000,00

FUSP/2014/31/EUSEC RD Congo – CD 2014/674/FUSP	4 600 000,00
--	--------------

FUSP/2014/29/EUCAP NESTOR – CD 2014/726/FUSP	17 900 000,00
---	---------------

FUSP/2014/33/EUAM Ukraine – CD 2014/800/FUSP	13 100 000,00
--	---------------

Tilsammen	89 806 000,00
------------------	----------------------

19.030105 Kriseforanstaltninger	0,00
--	-------------

19.030106 Forberedelses- og opfølgningsforanstaltninger

328 776,63

Tilsammen	328 776,63
------------------	-------------------

19.030107 Den Europæiske Unions særlige repræsentanter

FUSP/2014/02/EUSR for Sydkaukasus og krisen i Georgien – CD 2014/22/FUSP	1 040 000,00
FUSP/2014/04/EUSR Sahel – CD 2014/130/FUSP	1 350 000,00
FUSP/2014/17/EUSR Afghanistan – CD 2014/383/FUSP	3 760 000,00
FUSP/2014/24/EUSR Bosnien-Hercegovina – CD 2014/384/FUSP	5 250 000,00
FUSP/2014/22/EUSR Menneskerettigheder – CD 2014/385/FUSP	550 000,00
FUSP/2014/21/EUSR Kosovo – CD 2014/400/FUSP	1 450 000,00
FUSP/2014/20/EUSR for Sydkaukasus og krisen i Georgien – CD 2014/438/FUSP	1 380 000,00
FUSP/2014/30/EUSR Afrikas Horn – CD 2014/673/FUSP	890 000,00
Tilsammen	15 670 000,00

19.0302 Ikkespredning og nedrustning

FUSP/2014/03/WHO II – CD 2013/668/FUSP	1 727 000,00
FUSP/2014/01/BAFA - ATT IV – CD 2013/768/FUSP	5 200 000,00
FUSP/2014/06/Think Tank II – CD 2014/129/FUSP	3 600 000,00
FUSP/2014/36/HCoC III – CD 2014/913/FUSP	990 000,00
FUSP/2014/34/SALW Sahel-Libya – CD 2014/912/FUSP	3 561 257,06

Tilsammen	15 078 257,06
------------------	----------------------

I ALT	304 386 823,83
--------------	-----------------------

Forpligtelsesbevillinger fremført til 2015⁸¹:**19.030104 Andre krisestyringsforanstaltninger og -operationer**

FUSP/2015/02/EUCAP Sahel Mali — CD (FUSP) 2015/76 (de samlede forpligtelser beløber sig til 11 400 000 EUR)	11 250 000,00
---	---------------

19.0302 Ikkespredning og nedrustning

FUSP/2015/10/OPCW VI – CD (FUSP) 2015/259	2 528 069,00
FUSP/2015/05/OUTER SPACE-UNIDIR og FUSP/2015/06/OUTER SPACE-UNODA – CD (FUSP) 2015/203	1 274 398,85

I alt	15 052 467,85
--------------	----------------------

⁸¹ Forpligtelsesbevillinger fremført til 2015 i overensstemmelse med artikel 13, stk. 2, i finansforordningen.

Bilag V: Vurdering af FUSP's samordning med og komplementaritet i forhold til EU's øvrige eksterne finansielle instrumenter

Med henblik på FUSP's/FSFP's samordning og komplementaritet med EU's øvrige eksterne finansielle instrumenter er de primære øvrige eksterne EU-instrumenter under EU-budgettets udgiftsområde IV af relevans for den samlede tilgang: instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA), det europæiske naboskabsinstrument (ENI), det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder (EIDHR), instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, partnerskabsinstrumentet (PI) og instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde (DCI). Også Den Europæiske Udviklingsfond (EUF), der finansieres uden for EU-budgettet, spiller en vigtig rolle.

Disse instrumenter, som er indarbejdet i den flerårige finansielle ramme for 2014-2020, blev udviklet til at støtte Den Europæiske Unions eksterne politikker, hver især ud fra en forskellig vinkel og med en gensidigt forstærkende virkning. Instrumenternes komplementaritet blev især sikret gennem hele vedtagelsesprocessen for instrumenterne.

Sammenhæng i den strategiske og operationelle planlægning af FSFP-missioner er blevet almindelig praksis, også i 2014. Repræsentanter for EU-Udenrigstjenesten og Kommissionens tjenestegrene, der er ansvarlige for programmeringen og gennemførelsen af EU's instrumenter, er tæt involveret i alle faser af den strategiske og operationelle planlægningsproces, f.eks. i processen med krisestyringskonceptet (CMC), operationskonceptet (CONOPS), operationsplanen (OPLAN) og den strategiske gennemgang (SR). Der gennemføres fælles feltmissioner med repræsentanter for forskellige EU-tjenestegrene. EU-delegationerne spiller en vigtig rolle i den samlede tilgang, ikke blot i forbindelse med kortlægning og identificering af sikkerhedsbehov, men også fastlæggelse af projekter, navnlig på området *reform af sikkerhedssektoren* (f.eks. regeringsførelse, politi og retsvæsen) i fuld komplementaritet med FSFP.

Når FUSP/FSFP sammenlignes med EU-instrumenter under udgiftsområde IV (og EUF), er det ikke desto mindre vigtigt at tage hensyn til deres forskellige retlige rammer, procedurer og gennemførende aktører. Eksempelvis vedtages forordningerne om instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, ENI, DCI, IPA, PI og EIDHR i henhold til TEUF (den almindelige lovgivningsprocedure). Rådets FUSP-afgørelser om civile missioner og militære operationer vedtages i henhold til TEU. Endvidere er tidsfrister og start-/slutdatoer i etaperne af programlægningen af udviklingsbistand ofte væsentligt forskellige fra dem, der anvendes under missionsplanlægningen i krisestyring. Det er derfor fortsat en udfordring at imødekomme alle behov og opfylde alle mål med de rette instrumenter på det rette tidspunkt. Endelig gennemføres udviklingsbistandsprojekter med en bred vifte af organisationer som gennemførelsesorganer, hvorimod de fleste gennemførende aktører i forbindelse med FSFP-missioner er regeringseksperter fra EU's medlemsstater.

Nedenstående tabel viser eksempler på FSFP-missionernes komplementaritet med EU's andre eksterne instrumenter. I realiteten omfatter samordning og komplementaritet det fulde spektrum af aktiviteter og projekter, der finansieres af EU, samt nationale og internationale aktørers aktiviteter (f.eks. FN, OSCE, AU, NATO, USA, Kina, EU-medlemsstaters bilaterale tiltag osv.).

FSFP-MISSION ELLER -OPERATION	TILKNYTTETE EKSTERNE EU- INSTRUMENTER - LANDESPECIFIKKE	EKSEMPLER PÅ KOORDINEREDE OG SUPPLERENDE EU-FORANSTALTNINGER
EUBAM Libya	ENI, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	I 2014 blev der overvejet ENI- og IcSP-programmer og projekter for at skabe en samlet strategi for de pilotområder, der var udpeget til EUBAM-indsatsen. F.eks. blev uddannelse i grænseforvaltning ledsaget af programmer til at fremme ungdomsbeskæftigelse, forbedre sundhedspleje og faglig uddannelse og give et tiltrængt fokus på samfunds niveau. Desværre kunne disse programmer ikke gennemføres på grund af sikkerhedssituationen.

EUPOL AFGHANISTAN	Instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred	Instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde omfattede fortsat betydelig støtte til trustfonden for lov og orden i Afghanistan (LOFTA) til politistøtte og kapacitetsopbygning og supplerer fuldt ud uddannelses-, rådgivnings- og overvågningsaktiviteter under EUPOL. EU finansierede gennem instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, to uddannelsescentre.
EUAM Ukraine	ENI, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	Der blev foretaget en revision af eksisterende EU-instrumenter og programmer, inden der blev truffet beslutning om FSFP-missionen til støtte for en reform af sikkerhedssektoren. FSFP-missionen dækker et behov, der ikke kan dækkes af andre EU-instrumenter. Koordinationen med andre instrumenter vil fortsætte, og EUAM vil støtte udpegningen af fremtidige EU-programmer i den civile sikkerhedssektor.

EUCAP Sahel Niger	EU, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	EU-delegationen koordinerer alle EU-interventioner i sikkerhedssektoren. Denne koordinering sker gennem regelmæssige møder og stadige udvekslinger af oplysninger og tilstræber synergier og øget EU-virkning. Eksempler på denne koordinering og dette samarbejde er mange uddannelseskurser, der tilrettelægges i fællesskab af to eller flere EU-projekter, og den fælles EUCAP-PAJED-intervention der skal indføre og styrke kapaciteten på kriseforvaltningscentre i hele regionen. Sikkerhedsdelen i EUF-støtteprogrammet for retsvæsen og retsstat (PAJED) omfatter et projekt, der gennemføres med EUCAP og sigter mod at udstyre og uddanne fælles operationelle centre. Et EUF-projekt om lokal udvikling af tre nordlige regioner (25,6 mio. EUR) viderefører to kortsigtede interventioner under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (29 mio. EUR), med det formål at bidrage til stabiliseringen af regioner, der står over for store sikkerhedstrusler, gennem strukturelle og langsigtede aktioner. EUCAP har overtaget nogle af aktiviteterne i CT-Sahelprogrammet (instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, på lang sigt), da dets nationale del udløb i oktober 2014.
---------------------------------	---	---

EUCAP Sahel Niger	EU, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	En EU-statsopbygningskontrakt støtter den maliske regering i at levere grundlæggende ydelser under processen med overgang og national forsoning. Desuden sigter et EU-projekt til 12 mio. EUR mod at støtte en reform af retsvæsenet. Ydermere banede et første projekt under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, til 9 mio. EUR vejen for udsendelsen af EUCAP Sahel Mali ved at udstyre politi- og gendarmerienheder, der kan tænkes at drage fordel af EUCAP-uddannelse. Et andet program (5 mio. EUR) er under overvejelse med det formål at renovere og udstyre en central politistation i Bamako. Den tekniske bistand og kontrollen med den nye struktur vil blive leveret af EUCAP.
EUFOR RCA	EU, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	Efter en fælles mission til CAR fik EU-instrumenterne (primært EU og instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred) igen fokus på igangværende programmer for at opnå synergier med missionens bestræbelser på at bidrage til et sikkert miljø i kriseområder i Bangui. Dette omfattede en ny beslutning under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (4 mio. EUR) til fordel for samfund, der er i fare, hvor EUFOR patruljerer.

EUTM Somalia EUNAVFOR Atalanta EUCAP Nestor Afrikas Horn	EU, instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred (IcSP)	Generelt nedfældet i pagten med Somalia har de tre FSFP-operationer også et specifikt koordineringslag fra Activated OpCen, der giver mulighed for interaktion med andre EU-instrumenter. For at øge sammenhængen, virkningen og synligheden af EU blev EU's særlige repræsentant (EUSR) udnævnt for at bidrage til EU's regionale tilgang til de indbyrdes forbundne udfordringer, som Afrikas Horn står over for. EUSR har været behjælpelig med Somalias specifikke udvikling. Programmet under instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, om kritiske sejlrunder har siden 2009 udøvet sine aktiviteter for at udvikle bæredygtige kapaciteter inden for maritim sikring og forvaltning af havene i regionen. EU's projekt med programmet for fremme af den regionale maritime sikkerhed (MASE) ser også på langsigtet kapacitetsudvikling på området maritim sikkerhed. EU's uddannelsesmission (EUTM) tager sigte på at udvikle de somaliske politistyrker. EU bidrager desuden til en forbedret sikkerhedssituation i Somalia ved at yde omfattende finansiel støtte til Den Afrikanske Unions mission i Somalia (Amisom) (næsten 771 mio. EUR indtil nu) gennem fredsfaciliteten for Afrika under EU.
--	---	---

EU BAM Rafah EUPOL COPPS	ENI	EUPOL COPPS' bestræbelser på at gøre fremskridt inden for reformer i både strafferets- og sikkerhedssektoren er fuldt ud på linje med fokus på retsstaten i EU's udviklingssamarbejde med Palæstina⁸² (fokusområde nr. 1: støtte til regeringsførelse på lokalt og nationalt plan). Redeployering af EUBAM RAFAH ved Gazas grænseovergange vil være en vigtig faktor med henblik på vellykket gennemførelse af EU's udviklingsprojekter der (navnlig ved at lette indførelsen af byggematerialer til Gazastriben).
--	------------	---

EU er fast besluttet på yderligere at forbedre samordning og komplementaritet i sin optræden udadtil. Som opfølgning på Rådets konklusioner om den samlede tilgang⁸³ forelagde Kommissionen en handlingsplan i april 2015.

Den forstærkede rolle, som næstformændene under Europa-Kommissionens formand Jean-Claude Juncker spiller, vil fremme en sammenhængende og komplementær anvendelse af EU's eksterne instrumenter. I den forbindelse vil den højtstående repræsentant/næstformanden for Kommissionen styre og koordinere det arbejde, der udføres af alle kommissærer for eksterne forbindelser.

⁸² Denne betegnelse må ikke fortolkes som en anerkendelse af en palæstinensisk stat og berører ikke medlemsstaternes individuelle holdning til dette spørgsmål.

⁸³ Jf. Rådet for Den Europæiske Union: "Rådets konklusioner om EU's samlede tilgang", 3312. samling i Udenrigsrådet af 12.5.2014.